ZAGREBAČKI PUČKI KALENDAR

1939

TISAK i NAKLADA * ST. KUGLI * ZAGREB

...LICA 30

ZAGREBAČKI

PUČKI KALENDAR

ZA GODINU

1939

SA POUČNIM I ZABAVNIM ŠTIVOM, SAJMOVNIKOM I POREZNIM KALENDAROM, SA MNOGO SLIKA I NAGRADNOM ZAGONETKOM

NEDOSTAJU STRANICE 31-32, 129-134

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI - ZAGREB - ILICA 30

Godina 1939

OBIČNA JE GODINA SA 365 DANA ILI 52 TJEDNA I 1 DAN.

Židovska godina 5699, koja je počela u ponedjeljak 26. rujna 1938. jest manjkava obična godina sa 353 dana i svršava u srijedu 13. rujna 1939., na što u četvrtk 14. rujna počinje godina 5700., koja je prekobrojna prestupna godina sa 385 dana.

Muslimanska godina 1357., koja je počela u četvrtak 3. ožujka 1938. jest prestupna godina sa 355 dana i svršava 20. veljače 1939., pa u utorak 21. veljače počinje 1358. godina, koja je obična godina sa 354 dana.

RAČUN VREMENA I BLAGDANA U GODINI 1939.

Za katolike:

Zlatni broj	2
Epakta	X
Sunčani krug	16
Broj rimske daće	7
Nedjeljno slovo	A
Značaj godine ili svetkovinski broj	19
Nedjelja i katoličkih blagdana ujedno	61

Za pravoslavne:

Zlatni broj	2
Epakta	XXII
Sunčani krug	16
Broj rimske daće	7
Nedjelno slovo	B
Značaj godine ili svetkovinski broj	6

POMIČNI BLAGDANI.

Za katolike:

Sedamdesetnica 5 veljače
Pepelnica 22. veljače
Uskrs 9. travnja
Prosni dani 15., 16. i 17. svibnja
Spasovo 18. svibnja
Duhovi 28. svibnja
Trojstvo 4. lipnja
Tijelovo 8. lipnja
Svetkovina srca Isusova 16. lipnja
Prva adventska nedjelja 3. prosinca

Za pravoslavne:

Triodij 16. siječnja
Mjasopust 30. siječnja
Uskrs (27. marta) 9. travnja
Spasovo (5.) 18. svibnja
Duhovi (15.) 28. svibnja

KVATRE.

Za katolike:

1. ožujka; 31. svibnja; 20. rujna i 20. prosinca.

Za pravoslavne:

1. ožujka (16. februara); 31. svibnja (18. maja); 4. listopada (21. septembra); 27. prosinca (14. decembra).

DRŽAVNI BLAGDANI:

9. siječnja; 28. lipnja; 6. rujna i 1. prosinca.

GODIŠNJE DOBE POČINJU:

Proljeće 21. ožujka u 13 sati 29 minuta poslije podne.
Ljeto 22. lipnja u 8 sati 40 minuta prije podne.
Jesen 23. rujna u 23 sata 50 minuta u večer.
Zima 22. prosinca u 19 sati 6 minuta u večer.

Pomrčine u godini 1939

Pomrčina mjeseca može nastati samo za punoga mjeseca, kad na nj padne sjena zemlje pa ga potamni. Vidi se na svim mjestima, nad kojima mjesec za pomrčine stoji nad obzorjem, u isto doba i s istim tokom. Kod mjesečevih pomrčina vrijede navedeni podaci o vremenu općenito za sva mjesta, u kojima je pomrčina uopće vidiva.

Pomrčina sunca, koja nastaje, kad nam mjesec potpuno ili djelomično potamni sunce, može nastati samo za mladoga mjeseca te se može vidjeti samo na ograničenom području zemlje, preko kojega upravo prolazi sjena mjeseca. Konac i tečaj sunčane pomrčine različit je od mjesta do mjesta te niže navedeno vrijeme može vrijditi samo općenito.

Godine 1939 biti će dvije pomrčine sunca i dvije pomrčine mjeseca, od kojih će se u Evropi djelomično vidjeti samo prva pomrčina sunca i druga pomrčina mjeseca.

I. KOLUTASTA POMRČINA SUNCA 19. TRAVNJA

Početak pomrčine u 15 sati 26 min. poslije podne.
Početak središnje pomrčine u 17 sati 7 min. poslije podne.
Konac središnje pomrčine u 18 sati 23 min. uvečer.
Konac pomrčine u 20 sati 5 min. uvečer.

Pomrčina će se vidjeti u sjeveroistočnom dijelu Tihoga oceana, u skrajnjem sjeveroistoku Azije, Sjeverne Amerike, u sjevernom Ledenom moru, u sjevernom dijelu Atlantskoga oceana, na zapadu i sjeveru Evrope te u srednjoj Evropi. Zona kolutastosti ide kroz sjeverozapadnu Ameriku te sjeverno Ledeno more preko sjevernoga stožena. U srednjoj Evropi počinje pomrčina u 18 sati 34 minute dakle malo prije sunčanoga zalaza.

II. POTPUNA POMRČINA MJESECA 3. SVIBNJA

Ulaz mjeseca u jezgru sjene u 14 sati 28 min. popodne.
Početak potpune pomrčine u 15 sati 40 min. popodne.
Sredina potpune pomrčine u 16 sati 11 min. popodne.
Konac potpune pomrčine u 16 sati 43 min. popodne.
Izlaz mjeseca iz jezgre sjene u 17 sati 55 min. popodne.

Pomrčina će se vidjeti na Aljaški, Tihom oceanu, u Australiji, Polyneziji u južnom Ledenom moru, u Indijskom oceanu, u Aziji, na Madagaskaru, u Africi osim u sjeverozapadnom dijelu te na istoku Europe.

III. POTPUNA POMRČINA SUNCA 12. LISTOPADA

Početak pomrčine u 19 sati 35 m uvečer.
Početak središnje pomrčine u 21 sat 17 m uvečer.
Konac središnje pomrčine u 22 sata 2 minute.
Konac pomrčine u 23 sata 45 uvečer.

Pomrčina će se vdjeti u jugoistočnoj Australiji, u Polyneziji, na južnom vršku Južne Amerike te u južnom Ledenom moru.

IV. DJELOMIČNA POMRČINA MJESECA 28 LISTOPADA

Ulaz mjeseca u jezgru sjene u 5 s 55 m ujutro.
Sredina pomrčine u 7 s 36 m ujutro.
Izlaz mjeseca iz jezgre sjene u 9 s. 18 m prije podne.

Prekriveno će biti 99 postotaka mjesečevoga promjera pa je malo ne potpuna pomrčina.

Vidjeti će se u Europi bez skrajnjega istoka, u zapadnoj Africi, u Atlantskom oceanu, u Sjevernoj i Južnoj Americi, u sjevernom Ledenom moru, na Tihom oceanu u Polyneziji, u istočnoj Australiji te u sjeveroistočnoj Aziji. U Beču zalazi mjesec u 6 sati 33 minute djelomično potamnjen.

VIDIVOST PLANETA U GODINI 1939.

Uz veliki broj stajačica, koje svoje zamjenite položaje (zvijezda) za prosto oko kroz stoljeća pridržavaju, poznamo neke planete ili ophodnice, koje su po tome napadne, što svoje mjesto na nebu gledom na stajačice, koje ih okružuju tečajem vremena prilično brzo mijenjaju. Planete među koje spada i naša zemlja, uži su članovi sunčanoga sustava, pa se kreću malone kružnim putovima, svi u jednakom smislu vrtnje, oko sunca kao središta. Što je dulji put neke ophodnice to po određenim zakonima potrebuje dulje vremena za potpun obilaz oko sunca. Od sunca idući prema vani susretamo ove ophodnice: Merkur (0.24), Venera (0.62), Zemlja (1.0), Mars (1.9), Jupiter (11.9), Saturn (29.5), Uran 84.9), Neptun (164.8), Pluto (250). Pridodane brojke pokazuju godine obilaženja. Zemlja dakle obiđe oko sunca u godinu dana, Merkur potrebuje za takav obilaz samo tri mjeseca, dok na primjer Pluto potrebuje za svoj obilaz oko sunca vrijeme od 250 naših godina. Pošto se kretanje tih planeta ne može promatrati od središta, dakle od sunca, ne ukazuju nam se putovi planeta po svemiru kao jednostavni okruzi, nego kao isprepletene crte sa petljama, u kojima se i pravac kretanja mijenja. Zato put neke ophodnice smatramo pravosmjernim, ako se među zvijezdama kreće smjerom zapada na istok, a natražnim, ako se među zvijezdama kreće smjerom od istoka na zapad. Pošto su putovi ophodnica samo malo nagnuti jedan prema drugome, ostaju te zvijezde vazda samo u blizini prividnoga sunčanoga puta (ekliptike), imaju se dakle tražiti samo u zviježđima suncopasa, pa se dižu, ako su u zimnim noćima vidive, prilično visoko nad južno obzorje, naprotiv ostaju u razmjerno niskim visinama, kad ljeti stoje na noćnom obzorju.

Da se pronađe vidivost koje ophodnice od važnosti su izvjesni stavovi istih prema suncu. Kažemo da su dvije zvijezde u konjukciji (susretu), ako gledane sa zemlje, stoje na nebu malone u istom pravcu; naprotiv su u opoziciji (suprotnosti) ako gledom na zemlju stoje jedna prema drugoj tako, da njihova spojna crta ide kroz zemlju. O kvadraturi se govori (četvrtni stav), kod dviju zvijezdi, ako je njihov kutni razmak, gledan sa zemlje, jednak 90° (ili pravokut). U konjukciji su naime: mlađ i sunce, u opoziciji: pun mjesec i sunce, u istočnoj kvadraturi: prva četvrt mjeseca i sunce, u zapadnoj kvadraturi posljednja četvrt mjeseca i sunce. Za konjukciju sa suncem ne vidi se neka zvijezda, jer sunce u svojoj blizini nadsijava sve zvijezde, naprotiv za opoziciju najpovoljnije je vrijeme za motrenja, jer je tad i dotična ophodnica malone čitavu noć na nebu pa postizava u ponoći najviše stanje.

Za obje »donje« ophodnice, Merkur i Veneru koje optiču sunce unutar zemne putanje, ne može nastupiti opozicija prema suncu, jer se, promatrane od nas, samo do nekog stanovitog kuta mogu postrance udaljiti od sunca. Ove najveće postrane razmaka od sunca nazivamo najvećom elongacijom (istočno ili zapadno od sunca). Za vrijeme ovih položaja najpovoljnije su okolnosti vidivosti za Merkur i Veneru; no Merkura ne možemo kod svake elongacije naći prostim okom. Kod donjih ophodnica postoje nadalje donja konjukcija, ako ophodnica stoji između sunca i zemlje, pa gornja konjukcija, ako se sunce nalazi između ophodnice i zemlje.

M e r k u r dolazi u gornju konjukciju k suncu 19 veljače, 7 lipnja i 22 rujna, u donju 3 travnja, 10 kolovoza i 28 studena. Najveću zapadnu elongaciju na jutarnjem nebu postizava 3 siječnja, 1 srpnja, 28 kolovoza i 17 prosinca, najveća istočna elongacija na večernjem nebu nastupa 17 ožujka, 13 srpnja i 8 studena. U jutarnjem sutonu možemo ga nekoliko dana promatrati u prvoj polovici siječnja, koncem kolovoza i početkom rujna i osobito dobro sredinom prosinca. Na večernom nebu vidi se duboko na zapadu skoro nakon sunčanoga zapada u sredini ožujka, a teže koncem lipnja i početkom srpnja. S Venerom dolazi u konjukciju 13 kolovoza 2. listopada i 18 studena, s Jupitrom 26 veljače, sa Saturnom 10 svibnja, sa Uranom 25 svibnja te sa Neptunom 19 rujna.

V e n e r a je do konca srpnja zvijezda danica. Na 30 siječnja nalazi se u najvećoj zapadnoj elongaciji. Izlazi u siječnju, veljači i ožujku oko 4½ sata u jutro pojavljuje se u travnju, svibnju, lipnju i srpnju malo ne 1 sat ispred sunca i sredinom kolovoza izčezava u svijetlom jutarnjem sutonu. Dana 5 rujna u konjukciji je sa suncem. Tek koncem listopada pomalja se po malo na večernjem

nebu skoro iza sunčanoga zapada a zatim koncem studena zalazi jedan sat nakon sunca, koncem prosinca 2 sata iza sunca. S Merkurom dolazi u konjukciju 13 kolovoza, 2 listopada i 18 studena, s Jupitrom 22 travnja sa Saturnom 16 svibnja, s Uranom 5 lipnja i s Neptunom 14 rujna.

M a r s nalazi se u početku godine u zviježđu Vage i putuje pravosmjernim kretanjem koncem siječnja u Štipavac, sredinom veljače u južnoga zmijonošu, sredinom ožujka u Strijelca, sredinom svibnja u Kozorog, gdje 25 lipnja zastane, da zatim natražno putuje koncem srpnja u Strijelca. Ovdje 24 kolovoza opet zastane pa opet putuje pravosmjerno sredinom rujna u Kozorog, pa onda sredinom studena dalje u Vodenjaka i koncem prosinca u Ribe. U siječnju izlazi oko 3 sata ujutro, sredinom ožujka u 2 sata, koncem travnja u 1 sat, a sredinom svibnja o ponoći. Koncem lipnja pojavljuje se već u 22 sata uvečer u jugoistoku. Dana 23 srpnja jest u opoziciji k suncu i gotovo čitavu noć na nebu, no postizava samo neznatan stav visine. Koncem kolovoza zalazi u jedan sat ujutro, koncem rujna o ponoći Koncem listopada nestaje u 23½ sata, u studenome i prosincu skoro u 23 sata uvečer. S drugim planetima ne dolazi ove godine u konjukciju.

J u p i t e r stoji početkom godine u Vodenjaku i putuje početkom travnja u Ribe. Ispočetka putuje pravosmjerno, od 31 srpnja do 25 studena natražno, a zatim opet pravosmjerno. Sredinom siječnja zalazi u 20 sati uvečer, nestaje sredinom veljače već jedan sat poslije sunca i tad skoro postaje nevidljiv, jer na 6 ožujka dolazi u konjukciju sa suncem. Koncem travnja pojavljuje se iz jutarnjega sutona, izlazi koncem svibnja 2 sata prije sunca a koncem lipnja oko ponoći. Koncem srpnja možemo ga u 22 sata uvečer, koncem kolovoza već u 20 sati promatrati. Na 27 rujna nalazi se u opoziciji k suncu. Sredinom listopada zalazi u 4½ sata, sredinom studena skoro iza 2 sata ujutro a o koncu godine već nešto prije ponoći. S Merkurom je u konjukciji 26 veljače, s Venerom 22 travnja.

S a t u r n ostaje čitavu godinu u zviježđu Riba, gdje je njegovo kretanje do 14 kolovoza pravosmjerno, zatim do 29 posinca natražno a tad bude opet pravosmjerno. Početkom siječnja zalazi o ponoći. Početkom veljače malo iza 22 sata uveče. Početkom ožujka možemo ga promatrati još 3 sata na večernjem nebu, no iščevaza koncem toga mjeseca u sutonu, jer na 11 travnja dolazi u konjukciju sa suncem. Sredinom svibnja izlazi već opet 1½ sata prije sunca, a sredinom lipnja u 1½ sata u jutro. Sredinom srpnja pojavljuje se nešto prije ponoći,sredinom kolovoza prije 22 sata uvečer, i sredinom rujna nešto prije 20 sati uvečer na istoku, a zatim se može čitavu noć promatrati, jer je 22. listopada u opoziciji suncu. Sredinom studena zalazi oko 5 sati, početkom prosinca oko 3½ sata a koncem prosinca u 1½ sata ujutro. S Merkurom dolazi u konjukciju 10 svibnja, a sa Venerom 16. svibnja.

U r a n može se tek s vrlo oštrim okom još upoznati, stoji u zviježđu Ovna. Dne 9 svibnja stupa u opoziciju k suncu. Možemo ga dakle promatrati u siječnju, veljači i ožujku te u drugoj polovini godine, no samo pomoću dobrog zvijezdnoga zemljovida i kao na njemu neoznačenu zvijezdu upoznati. S Merkurom je u konjukciji 25 svibnja i s Venerom 5 lipnja.

N e p t u n, kojega možemo samo u dalekozoru vidjeti, nalazi se sredinom veljače u zviježđu Djevice, zatim do početka rujna u Lavu, a zatim opet u Djevici. 13 ožujka dolaze u opoziciju, 17 rujna u konjukciju k suncu. S Merkurom je u konjukciji 19 rujna a s Venerom 14 rujna.

P l u t o pronađen je kao skrajnja planeta našega sunčanoga sustava tekar u siječnju 1930 u zviježđu Blizanaca. Sada stoji u Raku i pojavljuje se kao tako slaba zvijezdica, da se samo u najvećim dalekozorima može ugledati. U opoziciji je 22 siječnja, u konjukciji 25 srpnja.

GODIŠNJI VLADAR

Stari narodi razlikovali su uz stajačice još sedam nebeskih tjelesa, koja su im bila napadna radi svojega osobitoga kretanja, tako zvanih planeta (ophodnica). Ovakovim zvijezdama označivahu: Saturna, Jupitra, Marsa, Sunce, Veneru, Merkur i Mjesec. Zemlja im je bila središte svijeta, koje miruje. (Danas znade svatko iz škole, da je Sunce središte našega zvijezdnoga sustava. Mjesec je pratioc Zemlje,

koja također obilazi oko sunca, pa se zato i ubraja među ophodnice). Nadalje su stari držali da svaka od tih njima poznatih sedam zvijezda, izmjenice vlada po jednu godinu (otud oznaka godišnji vladar), a jer su svakoj od tih zvijezdi pripisivali poseban značaj držali su također, da se po onoj godini, kad koja od njih vlada, stalno ravna i vrijeme u toj godini. Dugo se je ovo krivo mislilo, a prosti puk i danas tako misli, i zato nalazimo u mnogim kalendarima svake sedme godine povratak istoga vladara i njemu označivano vrijeme. Već preko 150 godina bilježi se mijena vremena, ali se nemože ustanoviti ovakav stalan povratak valjanoga i lošega vremena pače ni dan danas uza sva meteorološka pomagala i istraživanja ne može se sigurnošću proreći vrijeme na nekoliko dana.

ZA GODINU 1939 IMAO BI MARS BITI VLADAROM VREMENA.

Radi svoga izrazito crvenkastoga sjaja Mars se veoma lako razpoznaje među svijetlim zvijezdama. On obilazi u razmaku od 230 milijuna klm. oko sunca u malone kružnom putu i potrebuje za potpun oblaz 687 dana, koje vrijeme predstavlja duljinu jedne Marsove godine, koja je za 43 dana kraća od dvije zemne godine. Promjer Marsove krugle iznosi samo nešto više od polovice od promjera zemlje, naime 6780 kilometara. Od tvorina, koje se kroz dalekozor vide na površini Marsa, moglo se je sa sigurnošću zaključiti, da se taj planet okreće oko svoje osi, što biva u roku od 24 sata i 37 minuta. To vrijeme odgovara dakle duljini jednoga Marsovoga dana, koji prema tome ne traje mnogo dulje od našega dana na zemlji. Pošto je položaj rotacione osi prema Marsovoj putanji posve sličan odgovarajućim odnosima na zemlji, postoje na Marsu i slične mijene dobe, samo one traju malone dva puta toliko, koliko one na zemlji, jer je na njemu i godina dva puta tako duga kao na našoj zemlji. Kao zemlja i Mars je okružen slojem zraka, koji je po svoj prilici gušći od našega te odaje promjenljiva poremećenja stvaranjem oblaka. Snaga sunčanoga zračenja na Marsu, radi njegove veće udaljenosti od sunca, nije ni na polovicu tako velika kao na zemlji, ipak najniže temperature na Marsovoj površini, kako je u najnovije vrijeme moglo biti ustanovljeno, nisu nipošto tako niske te noću nastaje zima od samo do 100 stupnjeva pod ništicom, dočim podnevne temperature kod potpunoga sunčanoga zračenja skaču do 20 stupnjeva nad ništicom. Na Marsovim stožerima mogu se već s umjerenim dalekozorima razabrati bijele sjajne površine, čije se proširenje uvećaje i smanjuje, prema tome, kad je na dotičnim polovima Marsa zima ili ljeto. Mogu se dakle s velikom vjerojatnošću usporediti sa sniježnim i ledenim poljima na stožerima naše zemlje. Mnogobrojne mrlje i trakovi djelomice nepromjenljiva, djelomice promjenljiva oblika, protezanja i boje nemogu se još za sada bezprigovorno tumačiti. Može se razložno tvrditi, da na Marsu postoje uvjeti organskom životu i da su prilično slični uvjetima na zemlji. No da li je takav već nastao doista te se pače razvio do inteligentnoga bića, ostaje danas još neodlučeno. Marsa optiču dva mjeseca, koji su vrlo maleni te ih se može razaznati samo u jakim dalekozorima. Vrlo su blizu planetu te udaljeniji obilazi malo ne u 30 sati, bliži već za 7 sati 39 minuta oko Marsa. Pošto je za potonjega obilazno vrijeme kraće od duljine dana na Marsu, ne izlazi za motrioca taj mjesec na istoku, ni ne zapada na zapadu, kao onaj drugi mjesec, sunce i zvijezde, već se on pojavljuje na zapadu i nestaje na istoku.

*

Radi u puku ukorijenjenoga sujevjera o godišnjem vladaru prisiljeni su i mnogi izdavači kalendara saopćivati proricanja o vremenu. Samo da se pozornomu promatraču, koji je bez predsuda, pruži prigoda, da se jasno osvjedoči o varavoj mudrosti staroga proroka, koji se uvijek budi na novi život, uvršćujemo i mi ovdje odgovarajuća proročanstva ovogodišnjega »proroka«, vladara vremena, o tome, kakve će tobož biti vremenske prilike u godini 1939.

Po naslućivanom nagađanju u godini 1939 po 100 godišnjem Knauerovom kalendaru biti će u toj godini vrijeme više suho nego vlažno i prema tomu toplije no hladnije. **Proljeće** je suvo, pokadšto i studeno i biti će još mnogo mraza. **Ljeto** vrlo vruće, noći tople. Rijeke i vrela biti će maleni. **Jesen** također više suva no vlažna i roditi izvrsnim vinom. Zima prilično studena, više suva i posve nestalna.

Nekoje pučke rečenice o vremenu

SIJEČANJ: *Ak se u siječnju mušice igraju*
Seljaci valja da se za krmu ogledaju.
Makarije sveti pretkazuje vreme,
Kakvo će rujan donijeti breme.

VELJAČA: *Sjeverni vjetar u veljači na koncu,*
Godinu plodnu kaže žeteocu;
No neće li u veljači da bijesni
U travnju tad sigurno ne kasni.

OŽUJAK: *Ak je Josipovo bistar dan,*
Tad puk neće biti gladan.
Za Ruperta nebo čisto,
naviješta za lipanj isto.
Ak nam žabe u ožujku mir mute,
Iza njega morat će dugo da šute.

TRAVANJ: *Ak u travnju vlaga dugo traje*
Zato ploda ljeti mnogo daje.

SVIBANJ: *Ne dažde li Pankrac i Urban*
vinograd će bit rodan.

LIPANJ: *Kakav bude dan Medardov bio*
Takav bit će dalje mjesec cio.
Duhovi ako su vlažni
Božićni će biti dani masni.

SRPANJ: *Suh il vlažan mjesec srpanj*
Obriče nam sličan siječanj.

KOLOVOZ: *Lijep dan sveca Kasijana,*
Obriče nam više lijepih dana.
Ak na Gospu velju sunce sije,
Dobrom vinu nadati se smije.

RUJAN: *Ak Egidij pruža sunčan sjaj*
Tad jeseni dobroj se nadaj.

LISTOPAD: *Listopadske kiše kasne,*
Dojdućemu ljetu hasne.

STUDENI: *Jaka studen o Martinju*
zna potrajat do Andrije.

PROSINAC: *Kakva Barbara, takav Božić.*

31 DAN	SIJEČANJ JANUAR	31 DAN

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
1. Kat.: Kad je minulo osam dana. Luka 2, 21. — Prav.: Rodoslovlje Kristovo Matija 1, 1—25.					
N.	1 *Nova g.*	19 Bonif.		10 Post. Podsjedanje Jeruzalema	10
Pon.	2 Ime Is., Mak.	20 Danilo		11	11
Ut.	3 Genoveva	21 Julijan		12	12
Sr.	4 Tito biskup	22 Anastaz.		13	13 Sr. dan
Čet.	5 Telesfor	23 Prep. N.		14	14 Sr. dan
Pet.	6 *Sv. 3 Kr.*	24 Badnjak	5. u 22 s.	15 Tekufah	15 Sr. dan
Sub.	7 Valentin	25 *Rođ. K.*	30 min.	16	16
2. Kat.: Kad je Isusu bilo 12 godina. Luka 2, 42—53. — Prav.: O bijegu u Egipat. Mat. 2, 13—23					
N.	8 Severin	26 *Zb. B.*		17	17
P.	9 *R. Kr. M.*	27 *Stev. m.*		18	18
Ut.	10 Pavao p.	28 20.000 m.		19	19
Sr.	11 Higin	29 Nevina d.		20	20
Čet.	12 Ernesto	30 Anisija		21	21
Pet.	13 Hilarij	31 Melanija	12. u 14	22	22
Sub.	14 Feliks	1 *Obr. G*	s. 10 m.	23	23
3. Kat.: O svadbi u Kani galilejskoj. Ivan 2, 1—11 — Prav.: Ivan u pustinji. Marko, 1, 1—8.					
N.	15 Mavro	2 Silvestar		24	24
Pon.	16 Marcel	3 Malahija		25	25
Ut.	17 Anton pust.	4 Jevstatije		26	26
Sr.	18 Priska	5 Teopemt		27	27
Čet.	19 Kanut	6 *Bogoj.*		28	28
Pet.	20 Fab. i S.	7 *S. J. K.*	20 u 14	29	29
Sub.	21 Agneza	8 Georgije	s. 27 m.	1 Šebat Roš-Ch	30
4. Kat.: Isus izliječi gubavoga. Matija 8, 1—13. — Prav.: Josip napušta Nazaret. Mat. 4, 12—17					
N.	22 Vinc. i A.	9 Polijev.		2	1 Dzülhed.
Pon.	23 Z. b. d. M.	10 Grigorije		3	2
Ut.	24 Timotej	11 Teodosije		4	3
Sr.	25 Obr. s. Pavla	12 Tatjana		5	4
Čet.	26 Polikarp	13 Jermilo		6	5
Pet.	27 Ivan zlat.	14 *Sv. Sava*	28. u 16	7	6
Sub	28 Julijan	15 Pavao T.	s. 0 m.	8	7
5. Kat.: O Isusovoj lađici. Mat. 8, 23—27. — Prav.: O carinaru i farizeju. Luka 18, 10—14					
N.	29 Franjo S.	16 **Triod.**		9	8 Otv. grada Božjega
Pon.	30 Martina	17 Antonije		10	9
Ut.	31 Petar, Nol.	18 Atanasije		11	10 Dan žrtve Mali Bajram

SIJEČANJ je suh i nije hladan.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p
1/I			33	50
4/I			38	
11/I			33	50
IV/I stanarina	1200	3	30	
5/I društva		1	16	50
6/I			14	
7/I			9	
			10	
8/I			14	
15			60	
18			40	

678.50

28 DANA	VELJAČA FEBRUAR	28 DANA

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
Sr.	1 Ignacij	19 Makarije		12	11
Čet.	2 ***Svijećnica***	20 Jeftimije		13	12
Pet.	3 Blaž bisk.	21 Maksim		14	13 Sr. dan
Sub.	4 Veronika	22 Tim. i A.	4. u 8 s. 55 m.	15 Svet. drv.	14 Sr. dan
6. Kat.: O radnicima u vinogradu. Mat. 20, 1—16. — Prav.: O izgubljenom sinu. Luka 15, 11—32.					
N.	5 ***Sed.*** - Agata	23 Kliment		16	15 Sr. dan
Pon.	6 Doroteja	24 Ksenija		17	16
Ut.	7 Romuald	25 Grigorij		18	17
Sr.	8 Ivan Mat.	26 Ksenon		19	18
Čet.	9 Apolonija	27 Jovan zl.		20	19
Pet.	10 Skolastika	28 Jevrem	11. u 5 s.	21	20
Sub.	11 Deziderij	29 Ignacije	12 min.	22	21
7. O sijaču i sjemenu. Luka, 8, 4—15. — Prav.: O zadnjem sudu. Mat. 25, 31—46.					
N.	12 ***Šest.*** - Eulal.	30 ***T.J.,Mj.***		23	22 Sv. mira
Pon.	13 Katarina	31 Kir i Jov.		24	23
Ut.	14 Valentin	1 ***Feb.*** Trif.		25	24
Sr.	15 Faustin	2 ***Sreten.***		26	25 P.Al.prs.
Čet.	16 Julijana	3 Simeon		27	26
Pet.	17 Konstancija	4 Izidor		28	27
Sub.	18 Simeon, Fl.	5 Agata		29	28
8. Kat.: Isus izliječi slijepca. Luka 18, 31—43. — Prav.: O postu i milostinji. Mat. 6, 14—21.					
N.	19 ***Ped.*** - K.	6 ***Sirop.***		30 Roš-Ch.	29
Pon.	20 Eleuterij	7 Partenije	19. u 9 s.	1 Roš-Ch. Adar R-Ch.	30
Ut.	21 Poklade, El.	8 Sava II. T.	28 m.	2	1 Mohar. Nova godina 1358
Sr.	22 Pepelnica	9 Nikifor		3	2
Čet.	23 Romana	10 Haralam.		4	3
Pet.	24 Matija	11 Đorđe K.		5	4
Sub.	25 Valpurga	12 Meletije		6	5
9. Kat.: Đavo iskušava Isusa. Mat. 4, 1—11. — Prav.: O Natanijelu. Ivan 1, 43—51.					
N.	26 ***Čista,*** Al.	13 Simeon		7 Rođ. i smrt Mojsije	6
Pon.	27 Leander	14 Aksentije	27. u 4 s.	8	7
Ut.	28 Roman	15 Onisim	26 m.	9	8

VELJAČA u početku lijepa, od 13 do 18 snijeg i vjetar zatim do konca vrlo studeno.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p

31 DAN	OŽUJAK MART	31 DAN

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
Sr.	1 *Kv.* Albin e.	16 *Kv.*Pam.		10	9
Čet.	2 Simplicij	17 Teod. T.		11 Post, E.	10 Ašura Smrt Huseinova
Pet.	3 Kunigunda	18 Lav papa		12	11
Sub.	4 Kazimir	19 Arh. Ap.		13	12
10. O preobraženju Isusovu. Mat. 17, 1—9. — Prav.: O kostobolnome. Marko, 2, 1—12.					
N.	5 ***Pač.***, E.	20 Leonb.,K.		14 Purim	13 Sr. dan
Pon.	6 Miroslav	21 Timotej	5. u 19 s.	15 Sušan	14 Sr. dan
Ut.	7 Tomo, Akv.	22 Nalaz m.	0 m.	16 Purim	15 Sr. dan
Sr.	8 Ivan od B.	23 Polikarpo		17	16 Jer.prog.K
Čet.	9 Franciska	24 Gl. Jov. K.		18	17
Pet.	10 40 mučenika	25 Tarasije		19	18
Sub.	11 Heraklij	26 Porfirij		20	19
11. Kat.: Isus izganja đavla. Luka, 11, 14—28. — Prav.: O Kristovu nasljeđu. Marko, 8, 34—2, 1.					
N.	12 ***Bez.***, G.v.	27 Prokopij		21	20
Pon.	13 Rozalija	28 Prep. V.	12. u 22	22	21
Ut.	14 Matilda 1.	1 ***Mart*** S.	s. 37 m.	23	22
Sr.	15 Longin	2 Muč. T.		24	23
Čet.	16 Heribert	3 Eutropije		25	24
Pet.	17 Gertruda	4 Gerasim		26	25
Sub.	18 Eduard	5 Konon		27	26
12. Kat.: Isus nahrani 5000 ljudi. Ivan, 6, 1—15. — Prav.: O opsjednutom nemaku. Marko 9, 17—31					
N.	19 ***Sred.***, Josip	6 42 muč.		28	27
Pon.	20 Niketa	7 Muč. Vas.		29	28
Ut.	21 Benedikt	8 Teofilakt		1 Nizan Roš-Ch.	29
Sr.	22 Oktavijan	9 40 muč.	21. u 2 s.	2	30
Čet.	23 Oton e.	10 Kodrat	49 m.	3	1 Safar
Pet.	24 Gabrijel	11 Sofronije		4	2
Sub.	25 ***Blagovij.***	12 Teofan		5	3
13. Kat.: Židovi hoće Isusa kamenovati. Ivan 8, 46—59. — Prav.: O sinovima Zebedejevim. Marko, 10. 32—45					
N.	26 ***Glušna,*** E.	13 Nićifor		6	4
Pon.	27 Rupert	14 Benedikt		7	5
Ut.	28 Ivan Kap.	15 Agapije		8	6
Sr.	29 Ćiril, Jona	16 Savin i P.	28. u 13	9	7
Čet.	30 Kvirin	17 Aleksije	s. 16 m.	10	8
Pet.	31 Amos m.	18 Kiril		11	9

OŽUJAK počinje sa studenim vremenom ujutro a uvečer kopni; 8 i 9 kiša i snijeg izmiješano, 10 do 21 studeno, 21 ujutro običaje se smrzavati, no dani su većinom lijepi.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p

30 DANA	TRAVANJ APRIL	30 DANA

Dani	Za rimo-katolike		Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
Sub.	1 Hugo		19 Hriz. i D.		12	10
14. Kat.: O Isusovu ulazu u Jerusolim. Mat.: 21, 1—9. — Prav.: Marija pomazuje Isusu noge. Ivan 12, 1—18.						
N.	2 *Cvijet.,* Fr.		20 O. J. i S.		13	11
Pon.	3 Rikard		21 Jakov ep.		14 Predvečerje Svet. Pashe	12
Ut.	4 Izidor		22 Vasilije		15 1 dan Svet. P.	13 Sr. dan
Sr.	5 Vincenc		23 Nikon	4. u 5 s.	16 2 dan Sv. P.	14 Sr. dan
Čet.	6 Vel. četvr.		24 Vel. čet.	18 m.	17 Polubl.	15 Sr. dan
Pet.	7 Vel. petak		25 *Vel. pet.*		18 Polubl.	16
Sub.	8 Vel. sub.		26 Vel. sub.		19 Polubl.	17
15. Kat.: O Isusovu uskrsnuću. Marko, 16, 1—7. — Prav.: U početku bila je riječ. Ivan 1, 1—17.						
N.	9 ***Uskrs***		27 ***Uskrs***		20 Polubl.	18
P.	10 ***Uskrs. p.***		28 ***Uskr. p.***		21 7 dan Sv. P.	19
Ut.	11 Leon I. p.		29 ***Uskr. u.***		22 8 dan Sv. P.	20
Sr.	12 Julije		30 Jovan L.	11. u 17	23	21
Čet.	13 Hermenogen		31 Sv. Ipatije	s. 11 m.	24	22
Pet.	14 Tiburcij		1 ***Ap.*** Mar.		25	23
Sub.	15 Anastazija		2 Tito		26	24
16. Kat.: Isus dolazi kroz zatvorena vrata. Ivan, 20, 19—31. — Prav.: O nevjerujućem Tomi. Ivan, 20, 19—31.						
N.	16 ***Bijela,*** T.		3 Nikita		27	25
Pon.	17 Rudolf		4 Jos. i G.		28	26
Ut.	18 Apolonij		5 Teodul		29	27
Sr.	19 Celest, K.		6 Eutihije		30 Roš-Ch.	28
Čet.	20 Sulpicij		7 Georgije	19. u 17	1 Ijjar. Roš-Ch.	29 Sret. trublji
Pet.	21 Anzelmo		8 Iridion	s. 35 m.	2	1 Rebij. el. av.
Sub.	22 Soter i K.		9 Eupsihije		3	2
17. Kat.: O dobrom pastiru. Ivan, 10, 11—16. — Prav.: O Josipu Aritmejcu. Marko, 15, 43—16, 8.						
N.	23 Sv. Juraj		10 Terentije		4	3
Pon.	24 Fidelis		11 Antina		5 Post	4
Ut.	25 Marko ev.		12 Bazilije		6	5
Sr.	26 Klet i Mar.		13 Artemon		7	6
Čet.	27 Peregrin		14 Martin p.	26. u 19	8 Post	7
Pet.	28 Pavao		15 Aristarh	s. 25 m.	9	8 Med. postaje prijestolnicom
Sub.	29 Petar m.		16 Agapije		10	9
18. Kat.: Za čas ćete me vidjeti opet. Ivan, 16, 16—22. — Prav.: O bolesnome u Betezdi. Ivan 5, 1—15.						
N.	30 Katarina S.		17 Simeon		91	10

TRAVANJ. Do 16 surov i studen, zatim blago vrijeme do 23., tad opet mraz i surovo do 29. kad opet počinje biti lijepo i ugodno.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p
23 aprila				
glasovanje u				
za Starčevićevo				
društvo				
Zagreb Sava				

31 DAN	SVIBANJ MAJ	31 DAN

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed
Pon.	1 Filip i Jakob	18 Jovan D.		12 Post	11 Sv. noć
Ut.	2 Atanasij	19 Jovan V.		13	12 Mevlud Rod. Muham.
Sr.	3 N. sv. kr.	20 Teodor T.		14	13 Sr. dan
Čet.	4 Florijan	21 Januarij	3. u 16 s.	15	14 Sr. dan
Pet.	5 Pio V. p.	22 Teodor S.	15 m.	16	15 Sr. dan
Sub.	6 Ivan p. v.	23 *Đurađ*		17	16
19. Kat.: Idem k onome, koji me je poslao. Ivan, 16, 5—14. — Prav. O Samaritanki. Ivan, 4, 5—42.					
N.	7 Stanislav	24 Sava Str.		18 Učenička svetkovina	17
Pon.	8 Miholjice	25 Marko ev.		19	18
Ut.	9 Grgur	26 Joanik, V.		20	19
Sr.	10 Izidor	27 Simeon		21	20
Čet.	11 Franjo, G.	28 Jason i S.		22	21
Pet.	12 Pankracij	29 Sv. Vasil.	11. u 11	23	22
Sub.	13 Servacij	30 Jakov ap.	s. 40 m.	24	23 Smrt Muh.
20. Kat.: Što prosite u moje ime. Ivn, 16, 23—30. — Prav.: O slijepcu od poroda. Ivan, 9, 1—38.					
N.	14 Bonifacij	1 *Maj* Jer.		25	24
Pon.	15 Sofija (pr. dani)	2 Atanasije		26	25
Ut.	16 Ivan N. (pr. dani)	3 Timotije		27	26
Sr.	17 Paskal (pr. dani)	4 Pelagija		28	27
Čet.	18 *Spasovo*	5 *Spas. d.*		29	28
Pet.	19 Celestin	6 Job	19. u 5 s.	1 Sivan-R. Ch.	29
Sub.	20 Bernard	7 Pr. sv. Kr.	25 m.	2	30
21. Kat.: Kad dođe tješitelj. Ivan, 15, 26—16, 4. — Prav.: O veličajnu Krista, Ivan, 17, 1—13.					
N.	21 Feliks	8 Jovan ev.		3	1 Reb. el arher
Pon.	22 Julija	9 Izaija		4	2
Ut.	23 Deziderij	10 Simon Z.		5 Predvečerje tjedne svet.	3
Sr.	24 Ivana dj.	11 *Kir. i M.*		6 1. d. tj. s.	4
Čet.	25 Urban	12 Epifimije		7 2. d. tj. s.	5
Pet.	26 Filip	13 Glikerija	26. u 0 s.	8	6
Sub.	27 Ivan p.	14 Izidor m.	20 m.	9	7
22. Kat.: Tko me ljubi držati će moju riječ. Iv. 14, 23—31. — Prav.: Tko je žedan neka dođe k meni. Iv. 7, 37—52.					
N.	28 *Duhovi*	15 *Duhovi*		10	8
P.	29 *Duh. p.*	16 *Duh. p.*		11	9
Ut.	30 Ferdinand	17 Andronik		12	10
Sr.	31 *Kv.* Anđ.	18 *Kv.* T.		13	11

SVIBANJ počinje 3. s grmljavinom, slijedi skoro surovo i tmurno te hladno vrijeme do 8. našto opet tri dana blaže vrijeme. Na 11. mraz i studeno do 20. zatim lijepo toplo. 30. led i mraz.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p

30 DANA	LIPANJ JUN	30 DANA

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
Čet.	1 Gracijan	19 Patrikije		14	12
Pet.	2 Erazmo	20 Talalej	2. u 4 s.	15	13 Sr. dan
Sub.	3 Klotilda	21 Konst. i J.	11 m.	16	14 Sr. dan
23. Kat.: Dana mi je sva moć. Mat. 28, 18—20. — Prav.: Tko više voli oca i majku. Matija, 10, 32—33.					
N.	4 ***Trojstvo***	22 Svi Sveti		17	15 Rr. dan
Pon.	5 Bonifacij	23 Mihajlo		18	16
Ut.	6 Norbert	24 Simeon		19	17
Sr.	7 Lukrecija	25 III. Obr.		20	18
Čet.	8 ***Tijelovo***	26 Karpo		21	19
Pet.	9 Prim. i Felic.	27 Terapont	10. u 5 s.	22	20
Sub.	10 Margareta	28 Niketa	7. m.	23	21
24. Kat.: O velikoj večeri. Luka, 14, 16—24. — Prav.: O ribarima. Mat. 4, 18—23.					
N.	11 Barnaba	29 Teodozij		24	22
Pon.	12 Ivan Fak.	30 Izakije		25	23
Ut.	13 Antun p.	31 Jermije		26	24
Sr.	14 Bazilij	1 ***Jun.*** Jus		27	25
Čet.	15 Vid muč.	2 Nićifor		28	26
Pet.	16 Beno, S. S. I.	3 Lukilijan	17. u 14	29	27
Sub.	17 Adolf	4 Mitrofan	s. 37 m.	30 Roš-Ch.	28
25. Kat.: O izgubljenoj ovci. Luka, 15, 1—10. — Prav.: Niko ne može dva gospodara služiti. Mat. 6, 22—33.					
N.	18 Gervazij	5 Pet. Kor.		1 Thamus.R-Ch.	29
Pon.	19 Julijana F.	6 Vizarion		2	1 Dž.el-av.
Ut.	20 Silverij	7 Teodot		3	2
Sr.	21 Alojzij G.	8 Teodor S.		4	3
Čet.	22 Paulin	9 Kiril arh.		5	4
Pet.	23 Albin, Ed.	10 Timotej	24. u 5 s.	6	5
Sub.	24 Ivan kr.	11 Bartolom.	35 m.	7	6
26. Kat.: O Petrovu ribolovu. Luka, 5, 1—11. — Prav.: O kapetanovom sluzi. Mat. 8, 5—13.					
N.	25 Prosper	12 Onufrije		8	7
Pon.	26 Virgilij, I. i P.	13 Akilina		9	8 R. Alije
Ut.	27 Ladislav	14 Jelisej		10	9
Sr.	28 ***V. d.*** Lav II.	15 ***Vidov.***		11	10
Čet.	29 ***Pet. i Pav.***	16 Tihon		12	11
Pet.	30 Sp. sv. P.	17 Manujlo		13	12

LIPANJ počinje s mrazom, zatim tmurno, 9. lijepo toplo do konca.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p

31 DAN	SRPANJ JUL	31 DAN

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
Sub.	1 Teobald	18 Leontij	1. u 17 s. 16 m.	14	13 Sr. dan

27. Kat.: Ne budete li pravedni. Mat. 5, 20—24. — Prav.: O opsjednutim Gerasenerima. Mat. 8, 28—9, 1.

N.	2 Poh. b. d. M.	19 Juda ap.		15	14 Sr. dan
Pon.	3 Heliodor.	20 Metodije		16	15 Sr. dan Smrt Alije
Ut.	4 Udalrik	21 Julijan		17 Post Osvoj. hrama	16
Sr.	5 Ćiril i Met.	22 Euzebije		18	17
Čet.	6 Izaija pr.	23 Agripina		19	18
Pet.	7 Vilibald	24 *Jov. K.*		20	19
Sub.	8 Kilijan	25 Fevronija		21 Tekufah	20 Osv. Car.

28. Kat.: Isus nahrani 4000 ljudi. Marko, 8, 1—3. — Prav.: O kostobolnome. Mat. 9, 1—8.

N.	9 Brcko A.	26 David	9. u 20 s. 49 m.	22	21
Pon.	10 Amalija	27 Samson		23	22
Ut.	11 Pijo I. p.	28 Kir. i J.		24	23
Sr.	12 Mohor	29 *Petrovo*		25	24
Čet.	13 Margareta	30 Zbor ap.		26	25
Pet.	14 Bonavent.	1 *Jul.* Kuz.		27	26
Sub.	15 Rast ap.	2 Halj. Bog.		28	27

29. Kat.: O krivim prorocima. Mat. 7, 15—21. — Prav.: Isus izliječi dva slijepca. Mat. 9, 27—35.

N.	16 G. od K.	3 Jakint	16. u 22 s. 3 m.	29	28
Pon.	17 Aleksij	4 Andrija		1 Ab.R.-Ch.	29
Ut.	18 Kamilo	5 Atanasije		2	30
Sr.	19 Vinko P.	6 Sizoje V.		3	1 Dž. el arh.
Čet.	20 Ilija pr.	7 Toma i A.		4	2
Pet.	21 Daniel pror.	8 Prokopije		5	3
Sub.	22 Marija M.	9 Pankracij		6	4

30. Kat.: O nepravednom upravitelju. Luka, 16, 1—9. — Prav.: Isus nahrani 2000 ljudi. Matija, 14, 14—22.

N.	23 Apolinarij	10 45 muč.	23. u 12 34 m.	7	5
Pon.	24 Kristina	11 Eufimija		8	6
Ut.	25 Jakob ap.	12 Proklo		9 P. R. hr.	7
Sr.	26 Sv. Ana	13 Gabrij. ar.		10	8
Čet.	27 Pantaleon	14 Akila		11	9 Rođ. Ebubek.
Pet.	28 Viktor, P.	15 Prep. Kira		12	10
Sub.	29 Marta dj.	16 Atenogen		13	11

31. Kat.: Isus plače nad Jerusolimom. Luka, 19, 41—47. — Prav.: O uzburkanom moru. Mat. 14, 22—34.

N.	30 Abdon i S.	17 Marina	31 u 7 s. 37 m	14	12
Pon.	31 Ignacij L.	18 Jakint		15 Dan rad.	13 Sr. dan

SRPANJ. U početku velika vrućina, gotovo danomice oluje s tučom, ostaje lijepo do 12 zatim bude tmurno, hladno i daždovito do konca.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p

31 DAN	KOLOVOZ AVGUST	31 DAN

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed
Ut.	1 Petar u ok.	19 Makrina		16	14 Sr. dan
Sr.	2 Porcijunk.	20 *Ilij. pr.*		17	15 Sr. dan
Čet.	3 Augustin	21 Simeon		18	16
Pet.	4 Dominik	22 Marija M.		19	17
Sub.	5 Marija snij.	23 Trofim		20	18
32. Kat.: O carinaru i farizeju. Luka, 18, 9—14. — Prav.: O mjesečnjaku. Mat. 17, 14—23.					
N.	6 Preob. Is.	24 Hristina		21	19
Pon.	7 Kajetan	25 Ana		22	20 Rođ. Fat.
Ut.	8 Cirijak ☾	26 Jerm. i P.	☾	23	21
Sr.	9 Roman	27 L. Klim. P.	8. u 10 s.	24	22
Čet.	10 Lovro	28 Prohor	18 m.	25	23
Pet.	11 Suzana	29 Kalinik		26	24
Sub.	12 Klara opat.	30 M. Ang. S.		27	25
33. Kat.: Isus izliječi gluhonijemoga. Marko, 7, 31—37. — Prav.: O kraljevom računu. Mat. 18, 23—35.					
N.	13 Kasijan	31 Jevdokim		28	26
Pon.	14 Euzebij	1 ***August***		29	27
Ut.	15 ***V. Gos.***	2 Pr. m. a. St.		30 Roš-Ch.	28
Sr.	16 Sv. Rok	3 Iz. i D.	15. u 4 s.	1 El. R-Ch.	29
Čet.	17 Julijana	4 7 m. u E.	53 m.	2	1 Redžeb
Pet.	18 Helena	5 Evsignije		3	2 Grad. arke
Sub.	19 Ljudevit T.	6 ***Pr. Kr.***		4	3
34. Kat.: O milosrdnom Samaritancu. Luka, 10, 23—37. — Prav.: O bogatom mladiću. Matija 19, 16—26.					
N.	20 Stjepan kr.	7 Dometij		5	4 Noć taj.
Pon.	21 Ivana Fr. ☽	8 Emilijan	☽	6	5
Ut.	22 Timotej	9 Matej ap.	21. u 22	7	6
Sr.	23 Filip B.	10 Lavrentije	s. 21 m.	8	7
Čet.	24 Bartolomej	11 Eup. i S.		9	8
Pet.	25 Ljudevit	12 Fotije i A.		10	9
Sub.	26 Zefirin	13 Maksim		11	10
35. Kat.: Isus izliječi 10 gubavih. Luka, 17, 11—19. — Prav.: Gospodar sadi vinograd. Mat. 21, 33—42.					
N.	27 Josip K.	14 Mihej		12	11
Pon.	28 Augustin	15 ***Vel. G.***		13	12
Ut.	29 Gl. Iv. Kr.	16 Ubrus Hr.		14	13 Sr. dan
Sr.	30 Ruža Limska	17 Miron	29. u 23	15	14 Sr. dan
Čet.	31 Rajmund	18 Flor. i L.	s. 9 m.	16	15 Sr. dan

KOLOVOZ počinje s maglom, dani su lijepi i topli, do konca vruće.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p
Tuzlanska ulica 85				
Brčko				
Tvornica Špirita				
Brčko				

30 DANA	RUJAN SEPTEMBAR	30 DANA

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
Pet.	1 Egidij	19 Andrija		17	16
Sub.	2 Maksima	20 Pr. Sam.		18	17
36. Kat.: Nitko ne može dva gospodara služiti. Mat. 6, 24—33. — O kraljevoj svadbi. Mat. 22, 1—14.					
N.	3 Serafina	21 Tadej i V.		19	18
Pon.	4 Rozalija	22 Agatonik		20	19
Ut.	5 Laurencij, J.	23 Lup. i Ir.		21	20
Sr.	6 ***Kr. rođ.***	24 ***Kr. r.***		22	21
Čet.	7 Regina	25 Vartolom.	6. u 21 s.	23	22
Pet.	8 ***Mala G.***	26 Adrij. i N.	24 m.	24	23
Sub.	9 Gorgonij	27 Pimen		25	24
37. Kat.: O mladiću u Naimu. Luka, 7, 11—16. — Prav.: O najvišoj zapovjedi. Mat. 22, 35—46.					
N.	10 Nikola T.	28 Mojsije		26 Selihot	25
Pon.	11 Proto i Hij.	29 ***Usekov.***		27	26
Ut.	12 Ime Marije	30 Aleksan.		28	27
Sr.	13 Materna	31 Pojas B.		29 Predv. N. g. Tišri N. g.	28 M. p. pr.
Čet.	14 Uz. sv. Kr.	1 ***Sept. S.***	13. u 12	1 5700 R.-Ch.	29 Noć uzlaza u nebo
Pet.	15 Nikomed	2 Mamant	32 m.	2 2 dan N. god Roš-Ch.	30
Sub.	16 Ludmila	3 Sv. Joan.		3	1 Šaban
38. Kat.: Isus izliječi čovjeka od vodene bolesti. Luka, 14, 1—11. — Prav.: O vjernom sluzi. Mat. 25, 14—30.					
N.	17 Hildegar.	4 Vav. i M.		4 Post G.	2
Pon.	18 Jos. Kal.	5 Zahar. i J.		5	3 Rođ. H.
Ut.	19 Januarij	6 Evdoksije		6	4
Sr.	20 ***Kv.*** Eust.	7 Sozont		7	5
Čet.	21 Matej ev.	8 ***Mala G.***	20. u 11	8	6
Pet.	22 Mauricije	9 Joakim	s. 34 m.	9 Pr. P. d.	7
Sub.	23 Tekla dj.	10 Minodora		10 Pom. d.	8
39. Kat.: O najvišoj zapovjedi. Matija, 22, 34—46. — Prav.: O kananajskoj ženi. Matija, 15, 21—28.					
N.	24 Rupert	11 Teodora		11	9
Pon.	25 Kleofas	12 Avtonom		12	10
Ut.	26 Ciprijan	13 Kornelije		13	11
Sr.	27 Kuz. i D.	14 ***Krst. d.***		14 Pred. sv. sjen.	12
Čet.	28 Većeslav	15 Niceta		15 1. d. sv. sjen.	13 Sr. dan
Pet.	29 Mihajlo ark.	16 Eufemije	28. u 15	16 2. d. sv. sjen.	14 Sr. dan
Sub.	30 Jerolim	17 Sofija	s. 27 m.	17 Polubl.	15 Sr. dan

RUJAN. U početku vrlo lijepo vrijeme do 13., zatim nešto hladno i jesenje, nato skoro opet lijepo do 28. kad nastupa tmurno daždeno vrijeme.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p
½ Kg Zucker				
[illegible]			5 l	
1 Löffel Salicyl				

31 DAN	LISTOPAD OKTOBAR	31 DAN

Dani	Za rimo-katolike		Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
40. Kat.: Isus izliječi kostobolnoga. Mat. 9, 1—8. — Prav.: O Petrovu ribolovu. Luka, 5, 1—11.						
N.	1 Remigij		18 Evmenije		18 Polubl.	16 Meka se proglaš. K.
Pon.	2 Anđeli čuv.		19 Trofim		19 Polubl.	17
Ut.	3 Kandid		20 Eustakije		20 Polubl.	18
Sr.	4 Franjo As.		21 *Kv.* Kod.		21 Sv. pal.	19
Čet.	5 Placid		22 Foka i J.	☾	22 K. sv. p.	20
Pet.	6 Bruno ☾		23 Zač. J. K.	6. u 6 s.	23 Rad. zdr.	21
Sub.	7 Sv. Krunica		24 Tekla	27 m.	24	22
41. Kat.: O kraljevoj svadbi. Matija, 22, 1—14. — Prav.: O ljubavi neprijatelja. Luka 6, 31—36.						
N.	8 Brigita		25 Eufrozina		25	23
Pon.	9 Dionizij		26 Jovan ev.		26	24
Ut.	10 Franjo B.		27 Kalistrat		27	25
Sr.	11 Nikazij		28 Hariton		28	26
Čet.	12 Maksimil. ●		29 Cirijak	●	29	27
Pet.	13 Koloman		30 Grigorije	12. u 21	30 Roš-Ch.	28
Sub.	14 Kalisto		1 *O. P. B.*	30 m.	1 Marševan Roš-Ch.	29
42. Kat.: O bolesnom sinu Kr. činovnika. Ivan, 4, 46—53. — Prav.: O smrti mladića u Naumu. Luka, 7, 11—16.						
N.	15 Terezija		2 Kiprij. i J.		2	1 Ramaz.
Pon.	16 Galus		3 Dionizije		3	2
Ut.	17 Hedviga M.		4 Stev. Štilj.		4	3 Abrah. dob. knjigu s neba
Sr.	18 Luka ev.		5 Haritina		5	4 Koran post. zakon svijeta
Čet.	19 Petar Am.		6 Toma ap.	☽	6	5
Pet.	20 Felicijan ☽		7 Serg. i V.	20. u 4 s.	7	6
Sub.	21 Uršula		8 Pelagija	24 m.	8	7 Tora silazi s neba
43. Kat.: O kraljevom računu. Matija. 18, 23—35. — Prav.: O sijaču i sjemenu. Luka, 8, 5—15.						
N.	22 Kordula		9 Stev. d. s.		9	8
Pon.	23 Ivan Kap.		10 Evlamp.		10 Post	9
Ut.	24 Rafael, ark.		11 Filip. A.		11	10
Sr.	25 Hrizanto		12 Prov. i T.		12	11
Čet.	26 Amando		13 Karpo	○	13 Post	12
Pet.	27 Frumencij		14 *Mati P.*	28. u 7 s.	14	13 Sr. dan
Sub.	28 Šim. i J. ○		15 Jevtim, L.	42 m.	15	14 Sr. dan
44. Kat.: O stanarini. Matija 22, 15—21. — Prav.: O bogatašu i siromaku. Luka, 16, 19—31.						
N.	29 Narcis b.		16 Longin		16	15 Sr. dan
Pon.	30 Klaudije		17 Osija		17 Post	16
Ut.	31 Vuk bisk.		18 Petar C. L.		18	17

LISTOPAD. U početku loše vrijeme, 10 do 17 mraz, zatim jedan lijepi ljetni dan, 25. studeno, poslije toga opet lijepo vrijeme. Od 27. do 30. prilično studeno.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p

30 DANA	STUDENI NOVEMBAR	30 DANA

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
Sr.	1 ***Svi sveti***	19 Joel pror.		19	18 Ev. I. p. z. s.
Čet.	2 Dušni dan	20 Artemije		20	19
Pet.	3 Hubert	21 Hilarion	4. u 14 s.	21	20 Dan žal.
Sub.	4 Karlo Bor.	22 Averkije	12 m.	22	21

45. Kat.: O predstojnikovoj kćeri. Matija, 9, 18—25. — Prav.: Isus goni đavla. Luka, 8, 26—39.

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
N.	5 Mirko	23 Jakov		23	22
Pon.	6 Leonard	24 Areta		24	23
Ut.	7 Engelbert	25 Markijan		25	24
Sr.	8 Bogomir	26 ***Mitr. d.***		26	25
Čet.	9 Teodor	27 Nestor		27	26
Pet.	10 Andrija	28 Arsenije	11. u 8 s.	28	27 Noć sv.
Sub.	11 Martin b.	29 Anastas.	54 m.	29	28

46. Kat.: O dobrom sjemenu. Matija, 13, 24—30. — Prav.: O Jairevoj kćeri. Luka, 8, 41—56.

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
N.	12 Martin papa	30 Stjepan		30 Roš-Ch.	29
Pon.	13 Stanislav	31 Stah. i A.		1 K.R.-Ch.	30
Ut.	14 Jozafat, V.	1 ***Nov.*** K.		2	1 Ševal (Vel. Baj.)
Sr.	15 Lavoslav	2 Akindin		3	2 (Vel. Baj.)
Čet.	16 Otmar	3 O. h. v. G.		4	3 (Vel. Baj.)
Pet.	17 Grgur čud.	4 Joanikije		5	4
Sub.	18 Odon	5 Gal. i Ep.		6	5

47. Kat.: O Gorušičinom zrnu. Matija, 13, 31—35. — Prav. O milosrdnom Samaritancu. Luka, 10, 25—37.

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
N.	19 Jelisava	6 Pavao ar.		7	6
Pon.	20 Feliks Val.	7 33 m. u M.	19. u 0 s.	8	7 Smrt H.
Ut.	21 Pr. Marije	8 ***Mih. a.***	21 m.	9	8
Sr.	22 Cecilija	9 Onisifor		10	9
Čet.	23 Klement	10 Erasto		11	10
Pet.	24 Ivan od K.	11 Stev. D.		12	11
Sub.	25 Katarina	12 Jovan m.		13	12

48. Kat.: O strahotama opustošenja. Matija. 24, 15—35. — Prav.: O plodovima bogataša. Luka, 12, 16—21.

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
N.	26 Konrad	13 Jovan Zl.		14	13 Sr. dan
Pon.	27 Virgilij	14 Filip	26. u 22	15	14 Sr. dan
Ut.	28 Sosten	15 Gurije	s. 54 m.	16	15 Sr. dan
Sr.	29 Saturnin	16 Matej ev.		17	16 B. k. O.
Čet.	30 Andrija, a.	17 Grigorije		18	17

STUDENI hladan do 10. poslije podne ipak većinom lijepo i toplo. Na 11. počinje tmurno vrijeme, dažd s maglom do 13. kad se smrzava do 30., no poslije podne sunčano vrijeme.

	Primitak		Izdatak	
	Din	p	Din	p

31 DAN	PROSINAC DECEMBAR	31 DAN

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski	Muhamed.
P.	1 *Ujedin.* El.	18 *Ujedin.*		19	18
Sub.	2 Bibiana	19 Avdija		20	19
49. Kat.: Dogodit će se znakovi. Luka, 21, 25—33. — Prav.: Isus liječi i u subotu. Luka, 13, 10—17.					
N.	3 *1 ad.* F. K. ☾	20 Grigorij	☾ 3. u 21 s. 40 m.	21	20
Pon.	4 Barbara	21 *Uv. B.*		22	21
Ut.	5 Sava	22 Filemon		23	22
Sr.	6 Nikola b.	23 Anfiloh		24 Paljenje luči Molit. za kišu	23
Čet.	7 Ambrozij	24 Katarina		25 Posv. hr.	24
P.	8 *Zač. Bog.*	25 Kliment		26	25
Sub.	9 Leokadija	26 Alimp., G.		27	26
50. Kat.: Kad je Ivan čamio u zatvoru. Mat. 11, 2—10. — Prav.: O otmenom čovjeku. Luka, 18, 18—27.					
N.	10 *2 adv.* J. ●	27 Jakov p.	● 10. u 22 45 m.	28	27
Pon.	11 Damas	28 Stevan N.		29	28
Ut.	12 Maksencij	29 Paramon		30 Roš-Ch.	29
Sr.	13 Lucija	30 Andrija		1 Tebet R. Ch.	1 Dzülkad
Čet.	14 Spiridion	1 *Dec.* N.		2 K. p. hr.	2
Pet.	15 Kristina	2 Car Uroš		3	3
Sub.	16 Adela	3 Pr. Sofr.		4	4 7 spav.
51. Kat.: Židovi šalju Ivanu svećenike i levite. Iv., 1, 19—28. — Prav.: Isus izliječi deset gubavaca. Luka, 17, 12—19.					
N.	17 *3 adv.* L.	4 Barbara	☽ 18. u 22 4 m.	5	5 A. gr. K.
Pon.	18 Gracijan ☽	5 Sava osv.		6	6
Ut.	19 Nemezij	6 *Nikola*		7	7 M. p. Ni
Sr.	20 *Kv.* Liberat	7 Ambrozij		8	8
Čet.	21 Toma ap.	8 Patapije		9	9
Pet.	22 Demetrij	9 *Zač. Bg.*		10 Post Podsij. Jeruzalema	10
Sub.	23 Viktorija	10 Jovan d. s.		11	11
52. Kat.: U 15. godini Tiberijeve vlade. Luka, 3, 1—6. — Prav.: O velikoj večeri. Luka 14, 16—24.					
N.	24 *4 ad.* A. i E.	11 Danilo S.		12	12
P.	25 *Božić*	12 Spiridion		13	13 Sr. dan
Ut.	26 *Stj. m.* ☺	13 Evstratije	☺ 26. u 12 28 m.	14	14 Sr. dan
Sr.	27 Ivan evang.	14 *Kv.* T. i P.		15	15 Sr. dan
Čet.	28 Nevina dj.	15 Eleuterij		16 Post	16
Pet.	29 Tomo b.	16 Agej		17	17
Sub.	30 David kralj	17 Danilo L.		18	18
53. Kat.: Josip i Marija začudiše se. Luka, 2, 33—40. — Prav.: O rodoslovlju Isusovu. Matija, 1, 1—25.					
N.	31 Silvestar	18 Sebastij.		19	19

PROSINAC. Najprije studen, skoro tmurno, dažd i studen s ledom. 10. snijeg, našto slijedi studen do 19. Kad dažđi zatim opet studen do konca.

SIJEČANJ
...domil, Živana
...an, Mileva
...mir, Bistra
...mir, Bosiljka
Grozdana
Darinka
Vukmira
Liljana
...ikosava
...evinka
...unoslava
...gojila
...islava
...da
...nika
...islava

Narodna imena

15. Velislav, Istana
16. Žarilo, Ljubislava
17. Budimir, Obrenija
18. Slavoljub, Pava
19. Bolislav, Zlata
20. Prosislav, Vlada
21. Cjepimir, Tuga
22. Pačemil, Milojka
23. Dražislav, Plana
24. Jaroslav, Krasa
25. Predrag, Vida
26. Srđan, Zejna
27. Stanimir, Srdana
28. Prosegoj, Uma
29. Branivoj, Draža
30. Pribislav, Radula
31. Mojmir, Hotena

TRAVANJ

1. Mutimir, Vuga
2. Gojmir, Miloslav
3. Žarko, Istislava
4. Selislav, Dušica
5. Dabiživ, Hvalislava
6. Neradin, Čudna
7. Radivoj, Stanisava
8. Upravda, Viljenica
9. Ljuban, Milija
10. Krasoje, Srčanica
11. Vitislav, Rada
12. Ljubomir, Milutina
13. Kajmir, Njegojica
14. Gudimir, Jelača
15. Gestirad, Vica
16. Tješivoj, Božislava
17. Radojca, Gorinka
18. Slaviša, Gradislava
19. Tihorad, Kosenka
20. Dragislav, Gospava
21. Ljuboslav, Dragomira
22. Ljutomir, Gruba
23. Vojslav, Vladaja
24. Jurislav, Rusa
25. Tugomir, Kita
26. Sdeslav, Sekana
27. Jerin, Raduna
28. Živoje, Slavica
29. Siniša, Tankoslava
30. Samorad, Većenega

SVIBANJ

1. Ljutovit, Vojka
2. Vlatovit, Živana
3. Mladen, Sunčanica
4. Cvjetoslav, Skorosava
5. Desirad, Mesima
6. Dragovit, Utvija
7. Stanislav, Ognjana
8. Budislav, Pribisava
9. Skorovoj, Prvinica
10. Njegoslav, Dvorna
11. Tjehomil, Ljerka
12. Stojmir, Uglješa
13. Dragoslav, Jasna
14. Svetolik, Sardana
15. Berislav, Jaromira
16. Vukovoj, Mladena
17. Dušoje, Smiljana
18. Medan, Mladica
19. Predivoj, Vitoslava
20. Milodar, Pauna
21. Njegomir, Jelina
22. Obren, Boža
23. Milorad, Budislava
24. Daslav, Cvjeta
25. Nosimir, Krasulja
26. Milivoj, Dragica
27. Vukašin, Darosava
28. Jaromir, Kćerana
29. Krajslav, Dana
30. Holuban, Milica
31. Bojslav, Despina

LIPANJ

1. Radovan, Djeva
2. Velimir, Ljuba
3. Žarko, Istislava
4. Milojko, Dika
5. Pribislav, Radjina
6. Milutin, Dobroslava
7. Prijeslav, Veselica
8. Višeslav. Vukana
9. Cidomir, Kalina
10. Prelimir, Dostana
11. Rusmir, Dušica
12. Hrvoje, Draguška
13. Žitomir, Zorica
14. Radoslav, Zlatana
15. Vidoslav, Rosanda
16. Dragimir, Vladislava
17. Tratomir, Ganeija
18. Bodin, Urica
19. Njetko, Vukosava
20. Maroje, Milava
21. Vjekoslav, Nera
22. Miloš, Stanoslava
23. Gostimir, Dragija
24. Janislav, Emina
25. Momčilo, Grlica
26. Markomir, Hrana
27. Vladislav, Nehota
28. Tolislav, Zorana
29. Peroslav, Jerina
30. Pavlimir, Gojslava

SRPANJ

1. Bogoslav, Gorka
2. Vukmir, Dragonama
3. Radmio, Nada
4. Bjelizar, Ljevinka
5. Leledrag, Marula
6. Domogoj, Dobrija
7. Vukatin, Negoda
8. Dorislav, Milolika
9. Hvalimir, Istojka
10. Stojan, Ljubica
11. Medo, Misoslava
12. Saviša, Jaroslava
13. Dragan, Jekoslava
14. Slobodin, Dragojla
15. Radalj, Jasika
16. Bogdan, Vratislava
17. Držislav, Javra
18. Miroslav, Lelja
19. Radoš, Krajslava
20. Večemir, Cika
21. Vitemir, Zora, Olga
22. Pribina, Dragota
23. Godemir, Brana
24. Ratimir, Preda
25. Boljedrag, Ljepava
26. Bratoslav, Jana
27. Dušan, Čidalagana
28. Svetomir, Dabra
29. Klonimir, Dobrila
30. Vitodrag, Marčula
31. Boleslav. Jelenica

KOLOVOZ

1. Djedomir, Veka
2. Bojan, Ljeposava
3. Strašimir, Mirača
4. Hranko, Ljubačica
5. Tisoslav, Dabrina
6. Dobrovit, Vlastica
7. Damir, Vidojka
8. Godeslav, Vjeranica
9. Našemir, Libišna
10. Ozrin, Jurica
11. Bolemir, Voka
12. Dobrogost, Tekana
13. Gostimir, Davola
14. Jeroslav, Dobrina
15. Dragomir, Milvana
16. Branislav, Nemira
17. Davarad, Majda
18. Želimir, Branislava
19. Ljudevit, Zlatica
20. Krunoslav, Zorka
21. Želidrag, Mirjana
22. Ostrivoj, Moma
23. Semivit, Milaša
24. Borivoj, Zlatava
25. Dragorad, Nika
26. Zidimir, Perunika
27. Ljubidrag, Roslava
28. Milogaj, Stanava
29. Želidjed, Pauša
30. Ljutomir, Milka
31. Mildrag, Noka

RUJAN

1. Mladin, Smina
2. Tomidrag, Vujana
3. Milovan, Lijepa
4. Nedamisl, Ružica
5. Osvin, Nedjeljka
6. Radonica, Nišava
7. Semidrag, Mrena
8. Tolimir, Nenada
9. Usemir, Sina
10. Nepostoj, Rakita
11. Slavan, Nikolena
12. Većedrag, Pola
13. Zremil, Površena
14. Znanoslav, Rajna
15. Tekumil, Petkana
16. Sudimir, Ljudmila
17. Prvan, Miluka
18. Sterad, Sokolica
19. Vitodrag, Smiljka
20. Radobul, Prija
21. Blagoslav, Razim
22. Cijelimir, Petka
23. Jelašin, Slavna
24. Sadivoj, Struja
25. Uroš, Taša
26. Ljubivoj, Stojslava
27. Vojdrag, Radomira
28. Častimir, Vidica
29. Bogomir, Voja
30. Stedrag, Jekica

LISTOPAD

1. Pribimir, Dragana
2. Miran, Čudislava
3. Vitomir, Potna
4. Tegodrag, Stanislava
5. Svinidrag, Dumnuka
6. Bunoslav, Ljubna
7. Hudislav, Dragonika
8. Stoidrag, Dragosta
9. Nadislav, Svetina
10. Stremil, Odola
11. Kupivoj, Njegoslava
12. Drugislav, Priba
13. Sibislav, Rosica
14. Budvoj, Sestrena
15. Radislav, Trnjina
16. Drživoj, Velena
17. Branko, Mira
18. Grdimir, Travica
19. Irislav, Spasenija
20. Predislav, Raša
21. Stojslav, Prieja
22. Zorislav, Stameno
23. Duševlad, Živka
24. Mališa, Blagota

31 DAN

PROSINAC

DECEMBAR

Dani	Za rimo-katolike	Za pravoslav.	Mjesec	Židovski
P.	1 ***Ujedin.*** El.	18 ***Ujedin.***		19
Sub.	2 Bibiana	19 Avdija		20
49. Kat.: Dogodit će se znakovi. Luka, 21. 25—33. — Prav.: Isus liječi i u subotu. Luka,				
N.	3 ***1 ad.*** F. K. ☾	20 Grigorij	☾	21
Pon.	4 Barbara	21 ***Uv. B.***	3. u 21 s.	22
Ut.	5 Sava	22 Filemon	40 m.	23
Sr.	6 Nikola b.	23 Anfiloh		24 Palenje luči Molit. za kišu
Čet.	7 Ambrozij	24 Katarina		25 Posv. hr.
P.	8 ***Zač. Bog.***	25 Kliment		26
Sub.	9 Leokadija	26 Alimp., G.		27
50. Kat.: Kad je Ivan čamio u zatvoru. Mat. 11, 2—10. — Prav.: O otmenom čovjeku. Luka				
N.	10 ***2 adv.*** J. ●	27 Jakov p.	●	28
Pon.	11 Damas	28 Stevan N.	10. u 22	29
Ut.	12 Maksencij	29 Paramon	45 m.	30 Roš-Ch.
Sr.	13 Lucija	30 Andrija		1 Tebet R. Ch.
Čet.	14 Spiridion	1 ***Dec.*** N.		2 K. p. hr.
Pet.	15 Kristina	2 Car Uroš		3
Sub.	16 Adela	3 Pr. Sofr.		4
51. Kat.: Židovi šalju Ivanu svećenike i levite. Iv., 1, 19—28. — Prav.: Isus izliječi deset gubavaca. L				
N.	17 ***3 adv.*** L.	4 Barbara		5
Pon.	18 Gracijan ☽	5 Sava osv.	☽	6
Ut.	19 Nemezij	6 ***Nikola***	18. u 22	7
Sr.	20 ***Kv.*** Liberat	7 Ambrozij	4 m.	8
Čet.	21 Toma ap.	8 Patapije		9
Pet.	22 Demetrij	9 ***Zač. Bg.***		10 Post Podsij. Jeruzalema
Sub.	23 Viktorija	10 Jovan d. s.		11
52. Kat.: U 15. godini Tiberijeve vlade. Luka, 3, 1—6. — Prav.: O velikoj večeri. Luka				
N.	24 ***4 ad.*** A. i E.	11 Danilo S.		12
P.	25 ***Božić***	12 Spiridion		13
Ut.	26 ***Stj. m.*** ○	13 Evstratije	○	14
Sr.	27 Ivan evang.	14 ***Kv.*** T. i P.	26. u 12	15
Čet.	28 Nevina dj.	15 Eleuterij	28 m.	16 Post
Pet.	29 Tomo b.	16 Agej		17
Sub.	30 David kralj	17 Danilo L.		18
53. Kat.: Josip i Marija začudiše se. Luka, 2, 33—40. — Prav.: O rodoslovlju Isusovu.				
N.	31 Silvestar	18 Sebastij.		19

PROSINAC. Najprije studen, skoro tmurno, dažd i studen s našto slijedi studen do 19. Kad daždi zatim opet studen

31 DA

Sv. N
dan, B
e (Sv. T
M (drugi da
dije, Duho
ačeće Bl. Dj
ić, Veliki p
k Reformacij
azanski Bajra
jram (tri dana
Nova godina -
(prva dva i p
Ašana (dva d
o), Ševout (dv

dnja

Svi Sveti, Bez
ce Marije.
subota (lokal
ruštava, indu
područja pre
novi biroi, po
misionalnih
ecima) počevš
kali zanatski

avodi

Kralja, 6. IX.

Bl. Djev. Marije

II.
lovanje samo prij

V.) i Vidovdan ne
—11 prije podne.

Narodna imena

SIJEČANJ

1. čedomil, Živana
2. Zlatan, Mileva
3. Slavimir, Bistra
4. Dobrimir, Bosiljka
5. Berivoj, Grozdana
6. Svetozar, Darinka
7. Svetoslav, Vukmira
8. Radoslav, Liljana
9. Vladimir, Nikosava
10. Dobrislav, Nevinka
11. Zdravko, Krunoslava
12. Blagoje, Blagojila
13. Bogašin, Zorislava
14. Tvrdislav, Neda
15. Radoslav, Vranika
16. Strezivoj, Tomislava
17. Rastislav, Deša
18. Trpimir, Vjera
19. Hranimir, Bjeloslava
20. Viševit, Janja
21. Živojin, Tihoslava
22. Sviloj, Dikosava
23. Vratislav, Voljica
24. Cijaslav, Milislava
25. Radosin, Kosava
26. Svevlad, Dušana
27. Selimir, Slavoja
28. Dragomil, Draginja
29. Branimir, Gorislava
30. Desislav, Gordijana
31. Unislavivna D.

VELJAČA

1. Budimil, Kazimira
2. Dobrašin, Ljubomira
3. Daroslav, Vojsava
4. Munislav, Bojana
5. Vukmil, Jagoda
6. Žudislav, Malina
7. Žalimir, Drijenka
8. Zvijezdodrag, Primisl.
9. Obrad, Blagoslava
10. Vojmil, Krasa
11. Djedoslav, Dobrana
12. Zvonimir, Djeda
13. Vrativoj, Čava
14. Nevesin, Cvjetna
15. Vujadin, Ljuboslava
16. Miodrag, Dobrana
17. Strahomir, Vesela
18. Bratoil, Dragoslava
19. Ostoj, Malojka
20. Dragovan, Stanislava
21. Miloslav, Dabiživa
22. Gojslav, Tomanija
23. čudomil, Koviljka
24. Vladoj, Nikna
25. Krešimir, Krsanka
26. Inoslav, Ojdana
27. Kremen, Kremenica
28. Miladin, Olga

OŽUJAK

1. Bjelin, Gostimira
2. Tješimir, Milena
3. Mislav, Kruna
4. Sladoje, Vukava
5. Radomir, Danica
6. Ninoslav, Zvijezda
7. Svjetorad, Kosana
8. Bodin, Žegava
9. Danimir, Bojka
10. Dragoje, Stana
11. Onimir, Radoja
12. Sudislav, Božana
13. Svetovid, Ruža
14. Desimir, Bjelava
15. Velislav, Istana
16. Žarilo, Ljubislava
17. Budimir, Obrenija
18. Slavoljub, Pava
19. Bolislav, Zlata
20. Prosislav, Vlada
21. Cjepimir, Tuga
22. Pačemil, Milojka
23. Dražislav, Plana
24. Jaroslav, Krasa
25. Predrag, Vida
26. Srđan, Zejna
27. Stanimir, Srdana
28. Prosegoj, Uma
29. Branivoj, Draža
30. Pribislav, Radula
31. Mojmir, Hotena

TRAVANJ

1. Mutimir, Vuga
2. Gojmir, Miloslav
3. Žarko, Istislava
4. Selislav, Dušica
5. Dabiživ, Hvalislava
6. Neradin, Čudna
7. Radivoj, Stanisava
8. Upravda, Viljenica
9. Ljuban, Milija
10. Krasoje, Srčanica
11. Vitislav, Rada
12. Ljubomir, Milutina
13. Kajmir, Njegojica
14. Gudimir, Jelača
15. Gestirad, Vica
16. Tješivoj, Božislava
17. Radojca, Gorinka
18. Slaviša, Gradislava
19. Tihorad, Kosenka
20. Dragislav, Gospava
21. Ljuboslav, Dragomira
22. Ljutomir, Gruba
23. Vojslav, Vladaja
24. Jurislav, Rusa
25. Tugomir, Kita
26. Sdeslav, Sekana
27. Jerin, Raduna
28. Živoje, Slavica
29. Siniša, Tankoslava
30. Samorad, Večenega

SVIBANJ

1. Ljutovit, Vojka
2. Vlatovit, Živana
3. Mladen, Sunčanica
4. Cvjetoslav, Skorosava
5. Desirad, Mesima
6. Dragovit, Utvija
7. Stanislav, Ognjana
8. Budislav, Pribisava
9. Skorovoj, Prvinica
10. Njegoslav, Dvorna
11. Tjehomil, Ljerka
12. Stojmir, Uglješa
13. Dragoslav, Jasna
14. Svetolik, Sardana
15. Berislav, Jaromira
16. Vukovoj, Mladena
17. Dušoje, Smiljana
18. Medan, Mladica
19. Predivoj, Vitoslava
20. Milodar, Pauna
21. Njegomir, Jelina
22. Obren, Boža
23. Milorad, Budislava
24. Daslav, Cvjeta
25. Nosimir, Krasulja
26. Milivoj, Dragica
27. Vukašin, Darosava
28. Jaromir, Kćerana
29. Krajslav, Dana
30. Holuban, Milica
31. Bojslav, Despina

LIPANJ

1. Radovan, Djeva
2. Velimir, Ljuba
3. Žarko, Istislava
4. Milojko, Dika
5. Pribislav, Radjina
6. Milutin, Dobroslava
7. Prijeslav, Veselica
8. Višeslav. Vukana
9. Cidomir, Kalina
10. Prelimir, Dostana
11. Rusmir, Dušica
12. Hrvoje, Draguška
13. Žitomir, Zorica
14. Radoslav, Zlatana
15. Vidoslav, Rosanda
16. Dragimir, Vladislava
17. Tratomir, Ganeija
18. Bodin, Urica
19. Njetko, Vukosava
20. Maroje, Milava
21. Vjekoslav, Nera
22. Miloš, Stanoslava
23. Gostimir, Dragija
24. Janislav, Emina
25. Momčilo, Grlica
26. Markomir, Hrana
27. Vladislav, Nehota
28. Tolislav, Zorana
29. Peroslav, Jerina
30. Pavlimir, Gojslava

SRPANJ

1. Bogoslav, Gorka
2. Vukmir, Dragonama
3. Radmio, Nada
4. Bjelizar, Ljevinka
5. Leledrag, Marula
6. Domogoj, Dobrija
7. Vukatin, Negoda
8. Dorislav, Milolika
9. Hvalimir, Istojka
10. Stojan, Ljubica
11. Medo, Misoslava
12. Saviša, Jaroslava
13. Dragan, Jekoslava
14. Slobodin, Dragojla
15. Radalj, Jasika
16. Bogdan, Vratislava
17. Držislav, Javra
18. Miroslav, Lelja
19. Radoš, Krajslava
20. Večemir, Cika
21. Vitemir, Zora, Olga
22. Pribina, Dragota
23. Godemir, Brana
24. Ratimir, Preda
25. Boljedrag, Ljepava
26. Bratoslav, Jana
27. Dušan, Čidalagana
28. Svetomir, Dabra
29. Klonimir, Dobrila
30. Vitodrag, Marčula
31. Boleslav, Jelenica

KOLOVOZ

1. Djedomir, Veka
2. Bojan, Ljeposava
3. Strašimir, Mirača
4. Hranko, Ljubačica
5. Tisoslav, Dabrina
6. Dobrovit, Vlastica
7. Damir, Vidojka
8. Godeslav, Vjeranica
9. Našemir, Libišna
10. Ozrin, Jurica
11. Bolemir, Voka
12. Dobrogost, Tekana
13. Gostimir, Davola
14. Jeroslav, Dobrina
15. Dragomir, Milvana
16. Branislav, Nemira
17. Davarad, Majda
18. Želimir, Branislava
19. Ljudevit, Zlatica
20. Krunoslav, Zorka
21. Želidrag, Mirjana
22. Ostrivoj, Moma
23. Semivit, Milaša
24. Borivoj, Zlatava
25. Dragorad, Nika
26. Zidimir, Perunika
27. Ljubidrag, Roslava
28. Milogaj, Stanava
29. Želidjed, Pauša
30. Ljutomir, Milka
31. Mildrag, Noka

RUJAN

1. Mladin, Smina
2. Tomidrag, Vujana
3. Milovan, Lijepa
4. Nedamisl, Ružica
5. Osvin, Nedjeljka
6. Radonica, Nišava
7. Semidrag, Mrena
8. Tolimir, Nenada
9. Usemir, Sina
10. Nepostoj, Rakita
11. Slavan, Nikolena
12. Većedrag, Pola
13. Zremil, Površena
14. Znanoslav, Rajna
15. Tekumil, Petkana
16. Sudimir, Ljudmila
17. Prvan, Miluka
18. Sterad, Sokolica
19. Vitodrag, Smiljka
20. Radobul, Prija
21. Blagoslav, Razim
22. Cijelimir, Petka
23. Jelašin, Slavna
24. Sadivoj, Struja
25. Uroš, Taša
26. Ljubivoj, Stojslava
27. Vojdrag, Radomira
28. Častimir, Vidica
29. Bogomir, Voja
30. Stedrag, Jekica

LISTOPAD

1. Pribimir, Dragana
2. Miran, Čudislava
3. Vitomir, Potna
4. Tegodrag, Stanislava
5. Svinidrag, Dumnuka
6. Bunoslav, Ljubna
7. Hudislav, Dragonika
8. Stoidrag, Dragosta
9. Nadislav, Svetina
10. Stremil, Odola
11. Kupivoj, Njegoslava
12. Drugislav, Priba
13. Sibislav, Rosica
14. Budvoj, Sestrena
15. Radislav, Trnjina
16. Drživoj, Velena
17. Branko, Mira
18. Grdimir, Travica
19. Irislav, Spasenija
20. Predislav, Raša
21. Stojslav, Prieja
22. Zorislav, Stameno
23. Duševlad, Živka
24. Mališa, Blagota

25. Raosav, Zlatija
26. Nikodin, Vranica
27. Lovorka, Srebra
28. Bislav, Mila
29. Gradimir, Vojsava
30. Slavovit, Vladika
31. Srećko, Stojsava

STUDENI

1. Ljubomil, Cvijenija
2. Ljevin, Neša
3. Rado, Bogomila
4. Dragutin, Vjeruša
5. Mirko, Savina
6. Ratislav, Maja
7. Stislav, Zdenka
8. Kažimir, Živka
9. Sebislav, Rusmir
10. Vekemir, Golubica
11. Braslav, Višnjica
12. Davorin, Vjekoslav
13. Gorislav, Nevenka
14. Smislan, Borislava
15. Radislav, Vučica
16. Večerin, Krunija
17. Satovit, Ljubava
18. Kazimir, Oliva
19. Gradislav, Jelisava
20. Vladiboj, Vidosava
21. Grmislav, Pavija
22. Jezdimir, Vujuka
23. Draguš, Raviojla
24. Zoran, Jeca
25. Kolomir, Ljuboila
26. Leget, Radejka
27. Goroslav, Vedrana
28. Krajmir, Lelija
29. Skoromir, Kaptislava
30. Hraboslav, Mijana

PROSINAC

1. Hranislav, Rajka
2. Tihomir, Vojna
3. Drago, Raduka
4. Mihovil, Velika
5. Gromila, Stojana
6. Slavić, Vladovita
7. Veselin, Višesava
8. Mojslav, Tola
9. Salvislav, Savica
10. Tatomir, Mira
11. Vladimir, Živko
12. Siroslav, Uzdanica
13. Dabro, Vitača
14. Vojmir, Zorislava
15. Vlastimir, Cvjetana
16. Smiljan, Bogoslava
17. Strojslav, Simana
18. Restoje, Kraja
19. Uglješa, Vuksana
20. Živoj, Zrnka
21. Tomislav, Mudrica
22. Prerad, Zvjezdana
23. Ozrislav, Kupina
24. Stojadin, Dunja
25. Božidar, Zornica
26. Hreljo, Zlatka
27. Pelislav, Dragana
28. Vuk, Zjenica
29. Vratoje, Vrhoslava
30. Branimir, Soka
31. Hodimir, Blažena

Popis krsnih imena

sa naznakom imendana

A

Abel, 2. siječnja. — Abraham, pust. 20. ožujka. Abraham, Pat., 6. listopada. — Achiles, 12. svibnja. — Adalbert, 23. travnja. — Adam, 24. prosinca. — Adela 16. prosinca. — Adelgunda, 30. siječnja. — Adelhajda, op. 5. veljače. — Adolf, 17. svibnja. — Adolfina, 27. rujna. — Adrian, 28. rujna. — Agata, 5. veljače. — Agaton, papa, 10. siječnja. — Agnez, djev., 21. siječnja. — Albert, Pat., 8. travnja. — Albin, 1. ožujka. — Albrecht, 20. travnja. — Aleksandar, 26. veljače. — Aleksij, 17. lipnja. — Alfred, 18. veljače. — Alfonz, L., 22. kolovoza. — Ambrozij, 7. prosinca. — Anastazij, 22. siječnja. — Andrija, 30. studenoga. — Angela, 18. ožujka. — Anka, 26. srpnja. — Anzelmo, 8. srpnja. — Anton P., 13. lipnja. — Apolonija, 9. veljače. — Arnold, 1. prosinca. — Arnulf, 18. lipnja. — Artur, 7. siječnja. — Atanazij, 2. svibnja. — August, 28. kolovoza.

B

Baltazar, 6. siječnja. — Barbara, 4. prosinca. — Bartol, 24. kolovoza. — Beata, 23. prosinca. — Beatriks, 29. srpnja. — Beatus, 10. svibnja. — Benedikt 12. veljače. — Benedikta, 3. kolovoza. — Benjamin, Mt., 31. ožujka. — Benno, 16. lipnja. — Bernard, Bad., 15. srpnja. — Berta, 4. srpnja. — Bertold, 17. studenoga. — Bertram, 17. kolovoza. — Blanka, 10. kolovoza. — Bogoljub, biskup, 8. studenoga. — Bonaventura, 14. srpnja. — Brigita, d., 1. veljače. — Bruno, 6. listopada. — Burkhard, 11. listopada.

C

Cecilija, 22. studenoga. — Cecilij, 3. lipnja. — Cesarij, 26. veljače. — Celestin, I., 6. travnja. — Celestin, V., 19. svibnja. — Ciprijan, 4. rujna. — Ciril, apost., 5. srpnja. — Ćirila, 5. srpnja. — Ćirilij, Jer., 20. ožujka. — Cveta, 24. studenoga. — Cvetko, 4. svibnja.

D

Dagobert, 23. prosinca. — Daniel, 21. srpnja. — David. 30. prosinca. — Demetrij, 9. travnja. — Deogratias, 22. ožujka. — Desideratus, F., 18. prosinca. — Ditmar, 26. rujna. — Ditrih, 6. svibnja. — Dionisija, 12. prosinca. — Dionizij, 8. travnja. — Dominacij, 4. kolovoza. — Dora, 6. veljače. — Dragutin, Vel., 29. siječnja. — Dragutin, Bor., 4. studenoga. — Dragica, 14. lipnja.

E

Eberhard, 7. travnja. — Edeltrud, 28. lipnja. — Edita, 16. rujna. — Edmund, nadb., 6. studenoga. Edvin, kralj., 4. listopada. — Egidij, 1. rujna. — Egon, 15. srpnja. — Egvin, 11. siječnja. — Ehrenfried, 9. siječnja. — Eleonora, 21. veljače. — Emanuel, 26. ožujka. — Emilijan, 12. studena. — Emilijana, 5. travnja. — Ema, 22. rujna. — Engelbert, 7 studenoga. — Ephraim, 8. listopada. — Erazmo, 2. lipnja. — Erdman, 7. studenoga. — Erhard, 8. siječnja. — Ermelinda, 29. listopada. — Ernest, 12. siječnja. — Ernestina, 31. srpnja. — Ervin, 25. travnja. — Esther, 24. svibnja. — Eudoksija. 1. ožujka. — Eugenia, 25. prosinca. — Eugen, K., 12. studenoga. — Euladija, 10. prosinca. — Eufrosina, 11. veljače. — Eusebina, 16. ožujka. — Eusebij, 16. prosinca. — Eustahija, 28. rujna. — Eustahij 20. rujna. — Eva, 24. prosinca. — Evald, 3. listopada.

F

Fabijan, 20. siječnja. — Fabricijan, 21. kolovoza. — Fausta, 20. rujna — Faustin, 20. rujna. — Ferdinand, 30. svibnja. — Fides, dj., 1. kolovoza. — Filip i Jakob, 1. svibnja. — Filemon, 22. studenoga. — Felibert, 20. kolovoza. — Filipina, 21. kolovoza. — Firmian, 14. siječnja. — Firmin, bisk., 17. listopada. — Flamin, 20. siječnja. — Flavija, 11. svibnja. — Flavijan, 18. veljače. — Flobert, 18. siječnja. — Florentia, 3. travnja. — Florentin, 27. rujna. — Fortunat, 1. lipnja i 24. listopada. — Franjo Borg., 10. listopada. — Franja Sales, 29. siječnja. — Franjo Asis., 4. listopada. — Franjo Seraf., 4. listopada. — Franjo Xaver, 3. prosinca. — Franjica, 9. ožujka. — Fridolin, 7. ožujka. — Fürchtegott, 14. travnja.

G

Gavro, 24. ožujka. — Gabriela, 10. veljače. — Gašpar, 6. siječnja. — Genoveva, 3. siječnja. — Gerad, 24. rujna. — Gertrud, 17. ožujka. — Gilbert, 3. listopada. — Gizela, 7. svibnja. — Gottdank, 22. ožujka. — Gotthard, 5. svibnja. — Gotthelf, 22. lipnja. — Gottlieb, pust., 7. lipnja. — Gottlob, 10. srpnja. — Gottschalk, 12. siječnja. — Guido, Brab., 12. rujna. — Günther, 9. listopada. — Gustav, 2. kolovoza.

H

Hartman, 20. srpnja. — Hartvig, 21. kolovoza. — Hedviga, 17. listopada. — Henrik, 12. srpnja. — Heliodor, 8. srpnja. — Henrieta, 16. ožujka. — Heribert, 16. ožujka. — Herman, pust., 23. prosinca. — Hermina, 24. prosinca. — Hilarija, 12. kolovoza. — Hilarijan, 21. listopada. — Hilda, 19. studenoga. — Hildebert, 18. veljače. — Hildegart, 17. rujna. — Hildegundis, 6. veljače. — Hipolitus, 2. prosinca. — Hubert, 3. studenoga. — Hugo, 1. travnja. — Humbert, 25. ožujka. — Hyacint, 16. kolovoza.

I

Ida, 4. rujna. — Ignaz, bisk., 1. veljače. — Ignac Lojola, 31. srpnja. — Ilija, 20. srpnja. — Inocenz, 28. srpnja. — Irena, 5. travnja. — Irmgard, 4. rujna. — Isak. 20. prosinca. — Isaja, 6. srpnja. — Ivan, K., 24. lipnja. — Ivan G., 8. ožujka. — Ivan N., 16. svibnja. — Ivan, ap., 27. prosinca. — Ivana 24. svibnja. — Ivo, 19. svibnja. — Izabela, 4. siječnja. — Izidor, nadb., 4. travnja.

J

Jakob, vel., 25. srpnja. — Jakob mal., 1. svibnja. Jakob, 4. listopada. — Jelena, 18. kolovoza. — Jelisava, 19. studenoga. — Jeremija, 26. lipnja. — Joahim, 20. ožujka. — Jonat, 12. studenoga. — Jonatan, 29. prosinca. — Josip, 19. ožujka. — Judita, 10. prosinca. — Julija, 22. svibnja. — Julijana, 16. veljače. — Jelij, 16. travnja. — Juraj, 23. travnja. — Justina, 26. rujna. — Justinij, 13. travnja. — Justij, 6. kolovoza.

K

Kajetan, 7. kolovoza. — Kajus papa, 22. travnja. — Kamilij, 27. lipnja. — Kandida, 2. prosinca. — Kapistran, 22. listopada. — Katarina, 25. studenoga. — Kazimir, 4. ožujka. — Kilijan, 8. srpnja. — Klara, 12. kolovoza. — Klaudia, 30. listopada. — Klaudij, 23. kolovoza. — Klemens, 23. studenoga. — Klotilda, 3. lipnja. — Koloman, 13. listopada. — Konkordia, 18. veljače. — Konstantin, 17. veljače. — Konstantij, J., 25. veljače. — Kordula, 22. listopada. — Kornelij, 2. veljače. — Konrad, 19. travnja. — Krescentia, 15. lipnja. — Krescentij, 27. lipnja. — Kristina, 7. prosinca. — Kristijan, 14. svibnja. — Kristijana, 15. prosinca. — Kristina, 24. srpnja. — Kristof, 25. srpnja. — Kristof, 25. srpnja. — Krisostomus, 27. siječnja. — Kunigunda, 3. ožujka. — Kuno, 29. svibnja. — Kvirin bisk., 4. lipnja. — Kvirin, 30. ožujka.

L

Ladislav, kralj. 27. lipnja. — Laura, 17. lipnja. — Laurentij, 10. kolovoza. — Lazar, 17. prosinca. Lebreht, 20. veljače. — Leo, biskup, 1. ožujka. — Leodegar, 2. listopada. — Leonhard, 6. studenoga. — Leontina, 18. lipnja. — Leopold, 15. studenoga. — Ljubica, 7. listopada. — Lovro, 10. kolovoza. — Lothar, 21. travnja. — Lojsa, 7. travnja. — Luka, 18. listopada. — Lucija, 13. prosinca. — Lucijan, apost., 8. siječnja. — Lukrecija, 7. lipnja. — Ludmila, 16. rujna. — Ludolf, 27. svibnja. — Ljutomir, 3. listopada. — Ljudevit, kralj, 25. kolovoza. — Lujze, 9. lipnja. — Luitgarda, 16. lipnja. — Lydia, 8. kolovoza.

M

Magdalena, 22. srpnja. — Magnus, 19. kolovoza. — Malchus, 28. ožujka. — Marko, 25. travnja. — Margareta dj., 13. srpnja. — Margarita, Cort., 28. veljače. — Marija, zar., 23. siječnja. — Marija, oč., 2. veljače. — Marija, blag., 25. ožujka. — Marija, Kleofas., 9. travnja. — Marija, Magdalena, 22. srpnja. — Marija vel. G., 15. kolovoza. — Marija mal. G., 8. rujna. — Marija rodj., 21. studenoga. — Marija zač., 8. prosinca. — Markquard, 27. veljače. — Marta, 29. srpnja. — Martin, 11. studenoga. — Matija, 24. veljače. — Matilda, 14. ožujka. — Matej, Ev., 21. rujna. — Mauricij, 22. rujna. — Maksimilijan, 12. listopada. — Mavro, 13. rujna. — Medardo, 8. lipnja. — Meginhard, 26. rujna. — Melanija, 7. siječnja. — Melhior, 6. siječnja. — Melita, 1. travnja. — Mihalj, 29. rujna. — Milan, 22. svibnja. — Mirko, 5. studenoga. — Miroslav, 6. listopada. — Miroslava, 4. ožujka. — Monika, 4. svibnja. — Mavro, 13. rujna. — Mozes, 4. rujna.

N

Napoleon, 15. kolovoza. — Narcis, 29. listopada. — Natalija, 1. prosinca. — Natan, 24. listopada. — Natanael, 4. rujna. — Nikodem, 15. rujna. — Nikola, 6. prosinca. — Norbert, 6. lipnja.

O

Oktavijan, 22. ožujka. — Odilo, 1. siječnja. — Odo, nadbiskup, 4. srpnja. — Olga, 21. srpnja. — Oskar, 1. prosinca. — Osvald, 28. veljače. — Otmar, 16. studenoga. — Otilija, 13. prosinca. — Oto, 22. ožujka. — Otokar, 4. studenoga.

P

Paula, 26. siječnja. — Paulina, 22. ožujka. — Paul ap., 29. lipnja. — Peregrin, 27. travnja. — Peregrina, 5. listopada. — Petronela, 31. svibnja. — Petar, ap., 29. lipnja. — Prisca, 18. siječnja. — Prokopij, 1. travnja. — Prosper, 22. lipnja.

R

Rajmund, 31. kolovoza. — Rainer, 17. lipnja. — Rondalau, 21. veljače. — Rafael, 24. listopada. — Rebeka, 9. ožujka. — Regina, 7. rujna. — Reinhard, 23. veljače. — Reinhold, 12. siječnja. — Regimij, 1. listopada. — Renatus, 12. studenoga. — Rikardo, 3. travnja. — Robert, 7. lipnja. — Rok, 16. kolovoza. — Rogatos, 17. kolovoza. — Roman, 23. listopada. — Romana, 23. veljače. — Romuald, 7. veljače. — Romula, 20. srpnja. — Ruža Lim., 30. kolovoza. — Rozalija, 4. rujna. — Rozamulda, 2. travnja. — Rozina, 13. ožujka. — Rudolf, 17. travnja. — Rupert, 27. ožujka.

S

Sabina, 29. kol. — Sabin, 20. pros. — Saloma 24. list. — Salamon, 8. velj. — Salvator, H., 18. ož. Samson, 27. siječnja. — Samuel, 26. kolov. — Sara, 16. svibnja. — Sebald, 19. kolov. — Sebastijan 20. siječnja. — Serafin, 5. pros. — Serafina 3. rujna. — Servacij. 13. svibnja. — Severa, 20. srpnja. — Severin, 18. ožujka. — Sidonija, 23. srpnja. — Siegfried, 15. veljače. — Sofija, 15. svibnja. — Srećko Cant., 21. srpnja. — Sigmund, 2. svibnja. — Simon, ap., 27. listopada. — Siktus, 6. kolovoza. — Slavoljub, 21. srpnja. — Stanislav K., 13. studenoga. — Stjepan kralj, 20. kolovoza. — Stjepan, 26. prosinca. — Suzana K., 11. kolovoza. — Sibila, 29. travnja. — Silvester, 31. prosinca.

T

Tekla, op., 23. rujna. — Teobald, 1. srpnja. — Teoda, 19. siječnja. — Teodolinda, 22. siječnja. — Teodor, P., 20. listopada. — Teodora, 28. travnja. — Teofrid, 19. listopada. — Teofilij, 3. studena. — Terezija, 15. listopada. — Timotej, B., 24. siječnja. — Tobije, 13. lipnja. — Toma, 21. prosinca. — Traugott, 31. ožujka.

U

Ubrika, 7. siječnja. — Urban, papa, 25. svibnja. — Uršula, 21. listopada.

V

Valentin, 7. siječnja. — Valentina, 25. srpnja. — Velerija, 9. prosinca. — Velerij, 29. siječnja. — Valburga, 25. veljače. — Valfridij, 15. veljače. — Valter, 8. travnja. — Vendelin, 20. listopada. — Venceslav, 28. rujna. — Verona, 1. rujna. — Veronika, 4. veljače. — Vid, 15. lipnja. — Viktor, 14. prosinca. — Viktorija, 23. prosinca. — Vinko, 19. srpnja. — Vilfrid, 12. listopada. — Vilko, 28. svibnja. — Vilhelmina, 25. listopada. — Vilibald, 7. srpnja. — Vjekoslav, G., 21. lipnja. — Vladimir, 24. srpnja. — Volfram, 20. ožujka. — Volbreht, 27. veljače. — Vuk, 31. listopada.

Z

Zaharija, 6. rujna. — Zeno, 2. prosinca.

Ž

Žaver, 3. prosinca.

*

Izlaz i zapad sunca godine 1939 po srednje-evropskom vremenu

Datum	Siječanj Izl. S.č.	Siječanj Zap. S.č.	Veljača Izl. S.č.	Veljača Zap. S.č.	Ožujak Izl. S.č.	Ožujak Zap. S.č.	Travanj Izl. S.č.	Travanj Zap. S.č.	Svibanj Izl. S.č.	Svibanj Zap. S.č.	Lipanj Izl. S.č.	Lipanj Zap. S.č.	Srpanj Izl. S.č.	Srpanj Zap. S.č.	Kolovoz Izl. S.č.	Kolovoz Zap. S.č.	Rujan Izl. S.č.	Rujan Zap. S.č.	Listopad Izl. S.č.	Listopad Zap. S.č.	Studeni Izl. S.č.	Studeni Zap. S.č.	Prosinac Izl. S.č.	Prosinac Zap. S.č.
1	7.51	16.16	7.30	16.59	6.44	17.43	5.41	18.29	4.43	19.12	4.05	19.51	4.02	20.04	4.33	19.38	5.16	18.44	5.57	17.42	6.43	16.42	7 28	16.08
2	7.51	16.17	7.29	17.01	6.42	17.44	5.39	18.31	4.41	19.13	4.04	19.52	4.03	20.04	4.35	19.37	5.18	18.42	5.59	17.40	6.45	16.41	7.30	16.08
3	7.51	16.18	7.28	17.03	6.40	17.46	5.37	18.32	4.39	19.14	4.03	19.53	4.04	20.04	4.36	19.36	5.19	18.40	6.00	17.38	6.46	16.39	7.31	16.08
4	7.51	16.19	7.26	17.04	6.38	17.47	5.35	18.34	4.38	19.15	4.03	19.54	4.04	20.03	4.37	19.34	5.29	18.38	6.02	17.36	6.48	16.38	7.33	16.08
5	7.51	16.20	7.25	17.06	6.35	17.49	5.33	18.35	4.36	19.17	4.02	19.55	4.05	20.03	4.39	19.33	5.21	18.36	6.03	17.34	6.49	16.36	7.34	16.07
6	7.50	16.21	7.23	17.07	6.34	17.51	5.31	18.37	4.34	19.18	4.02	19.56	4.06	20.03	4.40	19.31	5.28	18.34	6.04	17.32	6.51	16.35	7.35	16.07
7	7.50	16.22	7.21	17.08	6.32	17.52	5.29	18.38	4.33	19.20	4.01	19.56	4.06	20.02	4.41	19.29	5.24	18.32	6.05	17.30	6.53	16 34	7.36	16.07
8	7.50	16.23	7.20	17.10	6.30	17.54	5.27	18.40	4.31	19.21	4.0[illegible]	19.57	4.07	20.02	4.43	19.28	5.25	18.30	6.07	17.28	6.54	16.32	7.37	16.07
9	7.49	16.24	7.18	17.11	6.28	17.56	5.24	18.41	4.30	19.23	4.00	19.58	4.08	20.01	4.44	19.27	5.27	18.28	6.08	17.26	6.56	16.31	7.38	16.07
10	7.49	16.26	7.17	17.13	6.26	17.57	5.22	18.43	4.28	19.24	4.00	19.59	4.09	20.00	4.46	19.26	5.28	18.25	6.10	17.24	6.57	16.29	7.39	16.06
11	7.49	16.27	7.16	17.15	6.24	17.59	5.20	18.44	4.27	19.26	4.00	20.00	4.10	20.00	4.47	19.24	5.29	18.23	6.11	17.22	6.59	16.28	7.40	16.06
12	7.48	16.28	7.15	17.17	6.22	18.00	5.18	18.46	4.25	19.27	4.00	20.00	4.11	19.59	4.49	19.22	5.30	18.21	6.13	17.20	7.01	16.27	7.41	16.06
13	7.48	16.30	7.13	17.18	6.20	18.02	5.16	18.47	4.24	19.29	4.00	20.01	4.12	19.58	4.51	19.20	5.32	18.19	6.14	17.18	7.03	16.25	7.42	16.06
14	7.47	16.31	7.11	17.20	6.18	18.03	5.14	18.49	4.23	19.30	3.59	20.01	4.13	19.58	4.52	19.18	5.33	18.17	6.16	17.16	7.04	16.24	7.43	16.06
15	7.46	16.33	7.09	17.21	6.16	18.05	5.12	18.50	4.21	19.31	3.59	20.02	4.14	19.57	4.53	19.17	5.34	18.15	6.17	17.14	7.05	16.23	7.44	16.06
16	7.45	16.34	7.08	17.23	6.13	18.06	5.11	18.52	4.20	19.32	3.59	20.02	4.15	19.56	4.54	19.15	5.36	18.13	6.19	17.12	7.07	16.22	7.45	16.07
17	7.45	16.36	7.06	17.25	6.11	18.08	5.09	18.53	4.19	19.34	3.59	20.03	4.16	19.56	4.55	19.13	5.37	18.11	6.20	17.10	7.09	16.21	7.45	16.07
18	7.44	16.37	7.04	17.26	6.09	18.09	5.07	18.54	4.17	19.35	3.59	20.03	4.17	19.55	4.57	19.11	5.39	18.09	6.22	17.08	7.10	16.20	7.46	16.07
19	7.43	16.38	7.02	17.28	6.07	18.11	5.05	18.55	4.16	19.36	3.59	20.03	4.18	19.54	4.58	19.09	5.40	18.07	6.23	17.06	7.12	16.19	7.47	16.08
20	7.43	16.40	7.00	17.29	6.05	18.12	5.03	18.57	4.15	19.38	3.59	20.04	4.19	19.53	4.59	19.07	5.41	18.05	6.25	17.04	7.13	16.18	7.47	16.08
21	7.42	16.41	6.59	17.31	6.03	18.14	5.01	18.58	4.14	19.39	3.59	20.04	4.21	19.52	5.01	19.06	5.43	18.03	6.27	17.02	7.15	16.17	7.48	16.08
22	7.41	16.43	6.57	17.33	6.01	18.15	4.59	18.59	4.13	19.40	3.59	20.04	4.22	19.51	5.02	19.04	5.44	18.01	6.28	17.01	7.16	16.16	7.49	16.09
23	7.40	16.45	6.55	17.34	5.59	18.17	4.57	19.01	4.12	19.41	3.59	20.04	4.23	19.50	5.04	19.02	5.46	17.59	6.29	16 59	7.18	16.15	7.49	16.09
24	7.39	16.46	6.53	17.36	5.57	18.18	4.55	19.03	4.11	19.43	3.59	20.04	4.24	19.49	5.05	19.00	5.47	17.56	6.31	16.57	7.19	16.14	7.50	16.10
25	7.38	16.48	6.51	17.37	5.55	18.20	4.53	19.04	4.10	19.44	3.59	20.04	4.25	19.48	5.07	18.58	5.49	17.54	6.32	16.51	7.21	16.13	7.50	16.10
26	7.37	16.49	6.49	17.38	5.53	18.21	4.52	19.06	4.09	19.45	4.00	20.04	4.27	19.47	5.08	18.56	5.50	17.52	6.34	16.54	7.22	16.12	7.50	16.11
27	7.36	16.51	6.48	17.46	5.51	18.23	4.50	19.07	4.08	19.46	4.00	20.04	4.28	19.45	5.09	18.54	5.51	17.50	6.35	16.52	7.23	16.11	7.50	16.12
28	7.34	16.53	6.46	17.42	5.49	18.24	4.48	19.08	4.07	19.47	4.01	20.04	4.29	19.44	5.11	18.52	5.53	17.48	6.37	16.50	7.24	16.10	7.51	16.13
29	7.33	16.54			5.47	18.25	4 46	19.10	4.06	19.48	4.01	20.04	4.30	19.42	5.12	18.50	5.54	17.46	6.38	16.47	7.25	16.09	7.51	16.13
30	7.32	16.56			5.44	18.26	4.44	19.11	4.06	19.49	4.02	20.04	4.31	19.41	5.14	18.48	5.56	17.44	6.40	16.46	7.27	16.09	7.51	16.14
31	7.31	16.57			5.43	18.28			4.05	19.50			4.32	19.30	5.15	18.46			6.42	16.44			7.51	16.15

Poštanski i brzojavni cjenik

LISTOVNE PRISTOJBE:

		tuz.	inoz.
Dopisnice			
obične	Din	1.—	2.—
preporučene	„	4.—	6.—
expresne	„	4.—	8.—
expres-preporučene	„	7.—	12.—

Dopisnice: Italija, Rumunjska, Grčka i Turska — obično Din 1.50
Dopisnice: Čehoslovačka obično Din 1.75
Dopisnice: Za ostalo inozemstvo Din 2.—
Listovi: Italija, Čehoslovačka, Rumunjska, Grčka i Turska — obično Din 3.—
— ostalo inozemstvo Din 4.—
Preporuka za: Rumunjsku, Grčku i Tursku Din 3.—
— za sve ostalo inozemstvo Din 4.—
— Expres Din 6.—

Pisma do 20 grama:
obična u loco prometu Din 1.—
obična preporučena u loco prometu „ 3.—
obična u međumjesnom prometu „ 1.50 4.—
preporučena „ 4.50 8.—
expresna „ 4.50 10.—
expres-preporučena „ 7.50 14.—

Preko 20 grama za loco i međumjesni:
od 20— 50 gr. Din 2.—;
od 50— 250 gr. „ 3.50;
od 250— 500 gr. „ 5.—;
od 500—1000 gr. „ 10.—;
od 1000—2000 gr. „ 15.—.

Tiskanice, štampane stvari do 50 grama:
obične Din 0.25 —.50
preporučene „ 3.25 4.50
expresne „ 3.25 6.50
expres-preporučene „ 6.25 10.50
za svakih daljnih 50 gr. „ —.25 —.50

Za novine i časopise, koje uredništva neposredno šalju u inozemstvo, taksa je ista kao za tiskovine u tuzemstvu. Kada novine, časopise i pošiljke sa knjigama šalju u Italiju izdavači ili ovlašteni knjižari za svakih 50 g ili dio ove težine Din 0.25.

Najveća težina za tu- i inozemstvo 2 kg. Za knjige pojedinačno povezane (sveske) u tuzemstvu kao i za knjige otpremane zasebno u inozemstvo, dozvoljena težina do 3 kg. Kod pouzeća Din 1.— više.

Ogleci (mustre) robe do 100 grama.
obični Din —.50 2.—
preporučeni „ 3.50 6.—
Expresni „ 3.50 8.—
expres-preporučeni „ 6.50 12.—
za svakih daljnih 50 gr. „ —.25 —.50

Najveća težina za tu- i inozemstvo 500 gr.

Poslovni papiri tuz. do 200 gr., inoz. do 300 gr. (Turska, Rumunjska i grčka, kao tuzemni promet):
obično Din 1.— 3.—
preporučeno „ 4.— 7.—
expresno „ 4.— 10.—
expres-preporučeno „ 7.— 14.—
za svakih daljnih 50 gr. „ —.25 —.50

Najveća težina za tu- i inozemstvo 2 kg.

Poste restante:
Taksa za čuvanje Din 0.50

PAKETI U TUZEMNOM PROMETU:
uključivo taksa za obavijest o prispjeću od Din 1.—
do 1 kg Din 4.— Paket ne smije biti od 1—5 kg „ 9.— teži od 20 kg

Od 5—10 kg: I. zona (do 100 km) Din 11.—; II. zona (100—300 km) Din 16.—; III. zona (preko 300 km) Din 21.—

Od 10—15 kg: I. zona (do 100 km) Din 16.—; II. zona (100—300 km) Din 23.—; III. zona (preko 300 km) Din 31.—.

Od 15—20 kg: I. zona (do 100 km) Din 21.—; II. zona (100—300 km) Din 31.—; III. zona (preko 300 km) Din 41.—.

Dostava paketa u stan do 5 kg Din 2.—, preko 5 kg Din 5.—.

Expresni paketi za Din 6.— više uključivo dostava ili izvještaj u prispjeću.

Izvještaj o prispjeću paketa Din 1.—

Za pouzeća:

	Din	Din		Din	Din
do	50	2.—	od	500—1000	6.—
od	50—100	3.—	„	1000—2000	8.—
„	100—300	4.—	„	2000—3000	9.—
„	300—500	5.—	„	3000—4000	10.—
			„	4000—5000	12.—

više. Pouzeće može biti najviše D 5000.—

Za **vrijednosne pakete,** (sa oznakom vrijednosti) naplaćuju se osim navedenih pristojbi po težini, još slijedeće pristojbe po vrijednosti:
do 100 dinara vrijednosti Din 1.—
„ 500 „ „ „ 2.—
„ 1.000 „ „ „ 5.—
„ 5.000 „ „ „ 10.—
za svakih daljnih 1.000 dinara vrijednosti još po Din 1.—.

Najveća težina paketa smije biti 20 kg vrijednost **neograničena.** Paketi preko 600 dinara vrijednosti primaju se kao ručni komadi te moraju biti solidno upakovani, kako to odgovara prirodi i vrijednosti sadržaja i zapečaćeni.

Za opsežne omote (Špergut) koji se šalju kao **Izdvojna** pošiljka:

	omoti	do 1 kg	D 4.50
	„	„ 5 „	„ 12.—
I zona	„	od 5 „ 10 „	„ 15.—
	„	„ 10 „ 15 „	„ 22.50
	„	„ 15 „ 20 „	„ 30.—
II zona	„	„ 5 „ 10 „	„ 22.50
	„	„ 10 „ 15 „	„ 33.—
	„	„ 15 „ 20 „	„ 45.—
III zona	„	„ 5 „ 10 „	„ 30.—
	„	„ 10 „ 15 „	„ 45.—
	„	„ 15 „ 20 „	„ 60.—

Izdvojni glonazni (Špergut) omoti su oni koji po svom sadržaju, obliku i veličini zahtjevaju naročito pažljivo rukovanje.

DOSTAVU PAKETA U KUĆU, VRŠE:

Bačka Palanka, Bela Crkva, Beograd, Bitolj, Bjelovar, Blace, Bled, Bos. Gradiška, Božica, Brod na Savi, Čakovec, Demirkapija, Đakovo, Grdelica, Karlovac, Kragujevac, Lebane, Leskovac, Makarska, Niš, Novi Sad, Novi Vrbas, Osijek, Pančevo, Petrovaradin, Petrovgrad, Požarevac, Rostuša, Ruma, Salaš, Senta, Sisak, Skoplje, Smederevo, Sombor, Subotica, Sušak, Šabac, Ub, Usora, Usora-Daboj, Užice, Varaždin, Valjevo, Vel. Kikinda, Vinica Južna, Vinkovci, Vukovar, Vršac, Zagreb, Zaječar, Zemun.

Dalmacija, Prekomurje i Slovenija do 3 kg težine, sva mjesta, ako vrijednost paketa ne prelazi Din 250.—, a preko 3 kg težine:

Dalmacija: Dubrovnik, Knin, Kotor, Metković, Sinj, Split.

Slovenija: Celje, Ljubljana, Maribor.

Bosna: Banja Luka, Bihać, Bijelina, Bileća, Bos. Novi, Brčko, Bugojno, Derventa, Doboj, Gračanica, Mostar, Prijedor, Sarajevo, Travnik, Trebinje, Tuzla, Zenica.

Potražnica (Reklamacija) stoji Din 3.— za tuzemni a Din 6.— za inozemni saobraćaj.

Vrijednosna (novčana) pisma u tuzemnom prometu:

od 20 grama težine		bez dostave	sa dost.
do Din 100.—	vrijednosti	Din 6.—	Din 6.50
do Din 500.—	vrijednosti	Din 7.—	Din 7.50
do Din 1000.—	vrijednosti	Din 10.—	Din 10.50
do Din 5000.—	vrijednosti	Din 15.—	Din 15.50

od 50 g Din 6.50 do 250 g Din 8.— do 500 g Din 9.50 do 1000 g Din 14.50 do 2000 g Din 19.50 kao taksa za težinu i preporuku i do 100.— Din vrijednosti Din 1.—, do 500.— Din vrijednosti Din 2.—, do 1000.— Din vrijednosti Din 5.—, do 5000.— Din vrijednosti Din 10.— Preko vrijednosti od 5000 Din, za svakih 1000.— Din ili dio ove vrijednosti još po 1.— Din, više Din 0.50 za obavijest o prispjeću ili Din 1.— za dostavu u stan. Ekspresna dostava pisma daljnih Din 3.—. Povratnica stoji Din 3.—.

U inozemnom prometu pored takse po težini i preporučeno rukovanje, naplaćuje se taksa po vrijednosti za svakih 300 zlat. franaka Din 5.—.

Pisma se šalju u:

Belgiju, Braziliju, Bugarsku, Čehoslovačku, Dansku, Danzig, Egipat, Estoniju, Finsku, Francusku, Holandiju, Island, Italiju, Japan, Kongo Belgijski, Letoniju, Litvaniju, Luksenburg, Madžarsku, Maroko, Njemačku, Norvešku, Palestinu, Poljsku, Portugal i kolonije, Rumunjsku, Sarre, Sirija-Libau, Španiju, Švajcarsku, Švedsku, Tunis, Tursku, Vel. Britaniju.

2. Sadržaj pisma mogu biti čekovi i nalozi za isplatu izdani od domaćih ovlaštenih novčanih zavoda ili od koje inostrane banke sa žirom domaće banke, te mjenice potpuno ispunjene ili na kojima je samo dat potpis. Za efektivne novčanice i sve ostalo treba posebno odobrenje Ministarstva finansija za izvoz poštom.

3. Vrijednost treba pošiljalac ispisati na adresnoj strani u dinarima, a ispod toga treba staviti i oznaku u zlatnim francima i to u relaciji 14.50 : 1.

TELEGRAFSKE PRISTOJBE.

A) Za tuzemstvo i u Fiumu:

Blanket 0.50 para.
Taksa za priznanicu Din 2.—. Svaka riječ 70 para, no najmanja pristojba za najmanji telegram Din 7.—.
Za žurne telegrame plaća se trostruka gornja pristojba.

B) Za inozemstvo (Europske države):

Kod svakog telegrama plaća se jedna riječ više od onih koje on sadrži. Za žurne telegrame plaća se dvostruka pristojba.

Taksa za jednu riječ:
(u Dinarima)

Alžir	5.55	Letonska	4.80
Arbanija	2.70	Libija	6.75
Belgija	3.75	Litva	3.60
Bugarska	2.70	Luksemburg	4.65
Čehoslovačka	3.75	Madžarska	2.40
Danska	4.80	Malta	5.85
Danzig	4.80	Maroko Fr. z.	8.92
Egée	7.25.5	Maroko Španjol. zona	6.75.5
Engleska	5.65	Njemačka	4.20
Estonija	5.85	Norveška	4.95
Finska	6.30	Poljska	3.90
Francuska	4.05	Portugal	5.85
Gibraltar	5.40	Rumunija	2.70
Grčka, 1 kont. sa ostrv. Poros i Eubée	2.70	Rusija	7.95.5
		Sarska oblast	4.65
Grčka, dva ostala ostrva	3.40	Španija	5.25
		Švedska	3.90
Holandija	4.80	Švicarska	3.75
Irska	6.75	Tanger	7.25.5
Island	9.37	Tunis	5.55
Italija i Fiuma	0.70	Turska	5.40
ostale 2 stan.	3.15	Vatikan	3.45

Specijalne oznake u telegramima:

PCP	=	Hitni odgovor plaćen za x riječi.
PC	=	Odgovor plaćen za x riječi.
FS	=	Telegrafska potvrda izrudžbe.
PR	=	Hitna teleg. potvrda izrudžbe.
PCD	=	Potvrda izrudžbe poštom.
RP x	=	Nadoslati za adresatom.
RPD x	=	Poštom preporučeno.
XP	=	Glasnik naplaćen.
MP	=	Izručiti u vlastite ruke.
Jour	=	Da se izruči samo po danu.
Nuit	=	Da se izruči i po noći.
TR	=	Ležeće na telegrafu.
GP	=	Ležeće na pošti.

TELEFONSKE PRISTOJBE:

Obična telef. pozivnica	Din 5.—
Hitna telef. pozivnica	Din 10.—
Priznanica za izvrš. telef. razg.	Din 1.—
Jedinica mjesnog razgovora sa govornice	Din 1.—

Za obične međumjesne razgovore

			od 8—21 s.	od 21—8 s.
I	zona do	25 km	Din 6.—	5.—
II	zona od	25.—50 km	Din 10.—	8.—
III	zona od	50—100 km	Din 15.—	12.—
IV	zona od	100—200 km	Din 20.—	16.—
V	zona od	200—400 km	Din 25.—	20.—
VI	zona od	400—600 km	Din 30.—	23.—
IIV	zona preko	600 km	Din 35.—	25.—

NOVČANE DOZNAKE (UPUTNICE):

Obične uputnice

	do	50 din	1.50 din
preko 50	„	100 „	2.— „
„ 100	„	250 „	3.— „
„ 250	„	500 „	4.— „
„ 500	„	750 „	5.— „
„ 750	„	1000 „	6.— „
„ 1000	„	1500 „	7.— „
„ 1500	„	2000 „	8.— „
„ 2000	„	2500 „	9.— „
„ 2500	„	3000 „	9.50 „
„ 3000	„	3500 „	10.— „
„ 3500	„	4000 „	10.50 „
„ 4000	„	4500 „	11.— „
„ 4500	„	5000 „	11.50 „

Doplatne (pouzetne) uputnice do 5000 Din kao i obične

Jednom doznačnicom može se poslati najviše Din 5000.—.

Taksa za dostavu u stan pošt. uputnice iz inozemstva iznaša do 50 Din 50 para, do 1000.— Din 1.— Din, od 1000.— do 5000.— Din 2.— Za žurnu dostavu Din 3.—.

Telegrafske uputnice (doznake) može se slati najviše 5000 Din jednom doznačnicom, te se plaća osim normalne takse još Din 3.— za hitnu dostavu više telegrafska taksa po broju riječi uputničkog telegrama.

TAKSA ZA ČEKOVNE UPLATE

	do	100 din	0.50 din
preko 100	„	250 „	0.75 „
„ 250	„	500 „	1.— „
„ 500	„	1.000 „	1.50 „
„ 1.000	„	2.500 „	2.— „
„ 2.500	„	5.000 „	2.50 „
„ 5.000	„	10.000 „	3.— „
„ 10.000	„	25.000 „	4.— „
„ 25.000	„	50.000 „	5.— „
„ 50.000	„	100.000 „	6.— „

i za svakih daljih 100.000 din ili deo ovoga iznosa naplaćuje se taksa od 1.— din.

Biljegovna križaljka za mjenice.

	do 300 Din				Din	1.—
preko	300	,,	do	600	,,	1.50
,,	600	,,	,,	1200	,,	2.—
,,	1200	,,	,,	2000	,,	4.—
,,	2000	,,	,,	3200	,,	6.50
,,	3200	,,	,,	5000	,,	10.—
,,	5001	,,	,,	6800	,,	13.50
,,	6800	,,	,,	10400	,,	19.—
,,	10400	,,	,,	14000	,,	25.—
,,	14000	,,	,,	20000	,,	34.—
,,	20000	,,	,,	26000	,,	42.—
,,	26000	,,	,,	32000	,,	52.—
,,	32000	,,	,,	38000	,,	61.—
,,	38000	,,	,,	44000	,,	70.—
,,	44000	,,	,,	50000	,,	79.—
,,	50000	,,	,,	60000	,,	94.—
,,	60000	,,	,,	70000	,,	109.—
,,	70000	,,	,,	80000	,,	124.—
,,	80000	,,	,,	90000	,,	139.—
,,	90000	,,	,,	100000	,,	154.—
,,	100000	,,	,,	125000	,,	192.—
,,	125000	,,	,,	150000	,,	230.—
,,	150000	,,	,,	175000	,,	268 —
,,	175000	,,	,,	200000	,,	306.-
,,	200000	,,	,,	250000	,,	382.—
,,	250000	,,	,,	300000	,,	458.—
,,	300000	,,	,,	350000	,,	533.—
,,	350000	,,	,,	400000	,,	610.—
,,	400000	,,	,,	500000	,,	760.—
,,	500000	,,	,,	750000	,,	1010.—
,,	750000	,,	,,	1000000	,,	1260.—

preko Din 1,000.000.— na svaku Din 1000.— još po Din 1.—. Iznos ispod Din 1000.— uzima se kao potpuni Din 1000.—. Kod ispostave mjenica imadu se bezuvjetno rabiti državni blanketi.

Priznanice.

Za priznanicu (namiru), podnesenu državnim blagajnicima, iznaša ½% od svote, koja je na priznanici naznačena. (Tarifa br. 33.). Vidi slijedeću stranu.

Na sumu ispod Din 10.— ne plaća se taksa na priznanicu. (Tarifa br. 33.).

Podnesci i molbe.

Na sve pismene i protokolarne predstavke, podneske ili molbe, bez obzira na broj i veličinu araka, nalijepljuje se čista, ne prepisana i ne prebilježena taksena marka od Din 10.— (Tarifa br. 1.).

Riješenja.

Tko želi, da na svoju propisno biljegovanu molbu, dobije i pismeno riješenje, mora svojoj molbi priložiti još i čistu, ne prepisanu i ne prebilježenu taksenu marku, od 20 dinara, te istodobno u molbi istaknuti, da je spomenutu taksenu marku za pismeno riješenje svoje molbe priložio.

Žalbe.

Na žalbe protiv riješenja niže administrativne, državne ili autonomne vlasti, iznaša taksa Din 30.—, koja se imade u čistim taksenim markama na žalbu nalijepiti. (Tarifa br. 6.).

Oferti (ponude).

Za svaki pismeni oferat pri ofertalnim licitacijama kod državnih nadleštva, samoupravnih i imovnih općina, iznaša taksa Din 100.—, koja se imade u čistim taksenim markama nalijepiti na oferat. (Tarifa br. 25.).

	za poslove do	20.000.—		D 50.—
preko	20.000.— ,,	100.000.—		,, 100.—
,,	100.000.— ,,	500.000.—		,, 200.—
,,	500.000.— ,,	1000.000.—		,, 300.—
,,	1000.000.—	za svaki započeti milijun još po		D 100.—

Za samoupravne poslove plaća se još ½ od gornje takse i to u banovinskim taksenim markama.

Garantna pisma.

Za garantna pisma plaća se 0.1% od svote. (Tarifa br. 39.).

Protokoli.

Na protokol o licitaciji, prodaji ili davanju u zakup, javnim usmenim nadmetanjem, naplaćuje se taksa od Din 10.—.

Ugovori.

Za ugovore o kupovnini ili prodaji, plaća se taksa po vrijednosti i to:

Za kupovninu ili prodaju pokretnih stvari 1%.

Za kupovninu ili prodaju nepokretnih stvari 4%. (Tarifa br. 12.).

Planovi, ugovori o nabavci, ugovorni uslovi, predračuni, zapisnici o licitacijama, ako zamijenjuju ugovor potpadaju pod taksu od 1% od vrijednosti.

Ispod Din 2.000.— vrijednosti ne plaća se ova taksa.

Dozvole za vodjenje trafika i t. d.

Za dozvolu maloprodaje duhana, cigar. papira, denaturiranog alkohola, poštanskih maraka, naplaćuje se:

u Zagrebu, Beogradu, Ljubljani, Mariboru, Novom Sadu, Splitu, Osijeku, Sarajevu i Subotici Din 200.—;

u inim gradovima i okružnim mjestima Din 100.—;

u trgovištima i sreskim mjestima Din 50.—;

na selima Din 20.—.

Potpuni invalidi i članovi porodice umrlih i poginulih u ratu, koji primaju punu invalidsku potporu, što valja ispravama dokazati, plaćaju samo ¼ gornje takse. (Tarifa br. 235.).

Kako se biljeguju (taksiraju) potvrde (priznanice) i računi

Na račune, note, izvještaje itd., što ih izdaju trgovci i zanatlije kod prodaje robe, valja po tarifi br. 34 nalijepiti:

	Din
na račune u iznosu od 50—100 Din državni biljeg	1.—
na računu u iznosu od 100 Din dalje državni biljeg do 500.—	2.—
na račune u iznosu od 500—1000 Din	3.—
na račune u iznosu od 1000 Din i dalje	5.—
na knjižice za kupovanje robe kod trgovaca lijepi se za svaku godinu biljeg od	10.—

Na stanarinske potvrde, tarifa br. 33

	Din
do Din 500.— državni biljeg	1.—
od 501—1000 državni biljeg	2.—
od 1001—2000 državni biljeg	5.—
od 2001—3000 državni biljeg	10.—
preko 3000.— na svakih 100.— Din državni biljeg	0.25

Na priznanice — namire, tarifa br. 33, kojima se potvrđuje primitak vlastitog novca (osim u poslovima sa bankama) nalijepljuje se od vrijednosti državni biljeg ½% banovinski biljeg ¼%

Na molbe:

Sama molba	državni biljeg Din 10.—
za rješenje	,, ,, ,, 20.—
svaki prilog	,, ,, ,, 4.—

Banovinska taksa (biljezi) plaća se samo na one podneske i priloge koji se odnose na poslove samoupravnog banovinskog djelokruga ili banovinskih ustanova. Na sve druge podneske, koji se ne šalju samoupravnim vlastima, meću se samo državni biljezi. Prema tome nikada nije potrebno da na istom dokumentu bude i državna i banovinska taksa. U Savskoj banovini taksiranje podnesaka jednako je državnom taksiranju. Biljeguje se dakle:

	Din
podneske, molbe i sl. sa	10.—
žalbe	30.—
za rješenja	20.—
svaki prilog	4.—

Gradski biljezi:

molbe	10.—
žalbe (ne šalju se gradu, već višoj vlasti)	
rješenje (ne taksiraju se posebno)	
svaki prilog	1.—
uvjerenja	2.—

Gdje i kako dobivamo pasoše?

Pasoš izdaje Sresko načelstvo ili Uprava policije na čijem području molitelj stanuje.

Žena i djeca ispod 16 godina dolaze, kad putuju, zajedno na isti pasoš sa mužem dotično sa ocem.

Maloljetnici ne mogu dobiti pasoš bez privole roditelja. Udata žena mora imati privolu muža.

Za postignuće pasoša 1. piše se molba (Sreska načelstva i Uprave policije imaju za to posebne formulare, te se na licu mjesta dobivaju sve upute, pa i o taksiranju molbe. — U molbi treba navesti točno sve podatke o sebi (formular molbe dobije se kod vlasti) i svrhu putovanja (poslovno, posjet rodbine, liječenje itd.). — 2. Molbi valja priložiti Poresko uvjerenje od države i grada (općine). Ko nije platio poreza, ne može putovati u inostranstvo. — 3. Vojno uvjerenje, da je molitelj udovoljio vojnoj obavezi. — 4. Uvjerenje, da se može u inostranstvu sam uzdržavati i da neće pasti na teret države. — Državni činovnici imaju donijeti privolu banske uprave da smiju putovati u inostranstvo. — 6. Žena mora donijeti privolu muža. — Valja dokazati sa potvrdom općine, da molitelj stalno boravi na teritoriju vlasti, koja izdaje pasoš (u Zagrebu potvrdu Prijavnog ureda). — 8. Pasoš se može izdati najdulje na trajanje od 2 godine. — 9. Za pasoš se plaćaju ove takse: za pasoš od 6 mjeseci Din 50.—; od 1 godine Din 100.—. Za svaku daljnju godinu Din 100.—; za iseljenički pasoš Din 250.—; za svaku vizu Din 30.—.

Porezni kalendar za godinu 1939

SIJEČANJ - JANUAR

UTORAK 10. I.
Zadnji dan uplate vozarinskog paušala takse za mjesec siječanj.

NEDJELJA 15. I.
Posljednji dan za uplatu: Služ. poreza ako se plaća po spisku zajedno sa 1% vanrednim doprinosom te crkveni prirez za činovnike pravoslavne i muslimanske vjere i samoupravnim prirezima na ista beriva a za decembar 1938. (Za Por. upr. II. važi dan uplate, koje je dotična tt. dobila). Taksa na tekuće rč. za drugo polugodište 1938. Taksa za biljare. Tečevina agenata osig. društava za decembar 1938. Taksa za stare stalne objave, reklame za 1939. Dodišnja prijava vozarinske takse 1939. Dopunska prenosna taksa za I/IV 1939. a do Din 500.— ista se taksa plaća najedanputa.

PETAK 20. I.
Posljednji dan za uplatu skupnog prometnog poreza i porez na luksus knjigaša za decembar 1938 za porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama a za novembar 1938 onih porezovnika koji plaćaju po fakturama.

UTORAK 31. I.
Zadnji dan ulate općeg prometnog poreza knjigaša za IV/IV. 1938.

VELJAČA - FEBRUAR

PETAK 10. II.
Posljednji dan za uplatu vozarin. paušalne takse za mjesec veljaču.

SRIJEDA 15. II.
Posljednji dan za uplatu poreza na rente po čl. 71 za drugo polugodište 1938. Službeničkog poreza — ako se plaća po spisku — zajedno sa 1% vanred. doprinosom te crkvenim prirezom činovnika pravoslavne i muslimanske vjere i samoupravnim prirezima na ista beriva a za januar 1939. (Za Por. upr. II. važi dan uplate koje je dotična tt. dobila). Tečevina agenata osig. društava za januar 1939. Prva četvrt 1939 svih neposrednih poreza (osim zemljarine) zajedno sa gradskim nametom kao i opći prom. i luksuzni porez paušalista, i I/IV. grad. prom. poreza na auto.

PONEDJELJAK 20. II.
Posljednji dan za uplatu skupnog prometnog poreza i porez na luksus knjigaša za januar 1939 za porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama, a za decembar 1938. Za one porezovnike koji plaćaju po fakturama.

OŽUJAK - MART

PETAK 10. III.
Posljednji dan za uplatu vozarin. paušalne takse za mjesec ožujak.

SRIJEDA 15. III.
Posljednji dan za uplatu služ. poreza — ako se plaća po spisku — zajedno sa 1% vanred. doprinosom te crkvenim prirezom za činovnike pravoslavne i muslimanske vjere, i samoupravnim prirezima na ista beriva a za februar 1939. (Za Por. upr. II. važi dan uplate koje je dotična tt. dobila). Tečevina agenata osig. društava za februar 1939.

PONEDJELJAK 20. III.
Posljednji dan za uplatu skupnog prometnog poreza i poreza na luksus knjigaša za februar 1939 za porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama, a za januar 1939 za one porezovnike koji plaćaju po fakturama.

TRAVANJ - APRIL

UTORAK 11. IV.
Posljedni dan za uplatu vozarin. paušala takse za mjesec travanj.

SUBOTA 15. IV.
Posljednji dan za uplatu služ. poreza — ako se plaća po spisku i 1% vanred. doprinos kao i crkveni prirez činov. pravosl. i muslim. vjere i samoupravnim prirezima na ista beriva a za mart 1939. (Za Por. up. II. važi dan uplate, koji je dotična tt. dobila). Tečevina agenata osig. društava za mart 1939. Dopunska taksa za II/IV 1939.

ČETVRTAK 20. IV.
Posljednji dan za uplatu skupnog poreza i poreza na luksuz knjigaša za mart 1939 za porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama a za februar 1939 za one porezovnike, koji plaćaju po fakturama.

NEDJELJA 30. IV.
Zadnji dan uplate općeg prometnog poreza knjigaša I/IV. 1939.

SVIBANJ - MAJ

SRIJEDA 10. V.
Posljedni dan za uplatu vozarin. paušalne takse za mjesec svibanj.

PONEDJELJAK 15. V.
Posljednji dan za uplatu II/IV 1939 svih neposrednih poreza (osim zemljarine) te samoupr. prireza, kao i općeg, promet. i luksuzni poreza paušalista kao i grad. prom. poreza na auta. Služ. porez — ako se plaća po spisku — te tome otpadajući 1% vanredni doprinos i samoupravni prirezi na beriva a za april 1939 kao i crkveni prirez za činov. pravosl. i muslim. vjere. (Za Por. upr. II. važi dan uplate, koje je dotična tt. dobila). Tečevina agenata osig. društava za april 1939.

SUBOTA 20. V.
Posljednji dan uplate skupnog i luksuznog poreza knjigaša za april 1939 za porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama, a za mart 1939 za one porezovnike koji plaćaju po fakturama.

LIPANJ - JUNI

SUBOTA 10. VI.
Posljedni dan za uplatu vozarin. paušalne takse za mjesec lipanj.

ČETVRTAK 15. VI.
Posljednji dan za uplatu služ. poreza — ako se plaća po spisku — zajedno sa 1% vanred. doprinosom. crkvenim prirezom za činov. pravosl. i muslim. vjere, samoupravnim prirezima na ista beriva a za maj 1939. (Za Por. upr. II. važi dan uplate koje je dotična tt. dobila.) Tečevina agenata osigur. društava za maj 1939.

UTORAK 20. VI.
Posljednji dan za uplatu skupnog prometnog poreza i porez na luksus knjigaša za maj 1939 za porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama, a za april 1939 za one porezovnike koji plaćaju po fakturama.

SRPANJ - JULI

PONEDJELJAK 10. VII.
Posljedni dan za uplatu vozar. paušalne takse za mjesec srpanj.

SUBOTA 15. VII.
Posljednji dan za uplatu služ. poreza ako se plaća po spisku sa 1% vanrednim doprinosom i samoupr. prirezima kao i crkveni prirez za činov. pravosl. i muslim. vjere, a za jun 1939. (Za Por. upr. II. važi dan uplate koje je dotična tt. dobila). Tečevina agenata osigurav. društava za juni 1939. Takse na tekuće rč. za prvo polugodište 1939 i dopunska taksa za III/IV 1939.

ČETVRTAK 20. VII.
Posljednji dan za uplatu skupnog i luksuznog poreza knjigaša za juni 1939 za one porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama, a za maj 1939 za one porezovnike koji plaćaju po fakturama.

NEDJELJA 30. VII.
Posljednji dan za uplatu općeg prometnog poreza knjigaša za II/IV. 1939.

KOLOVOZ - AUGUST

ČETVRTAK 10. VIII.
Posljedni dan za uplatu vozar. paušalne takse za mjesec kolovoz.

UTORAK 15. VIII.
Posljednji dan za uplatu poreza na rente po čl. 71 za I obrok 1939.

Posljednji dan za uplatu prvog polugodišta zemljarine 1939, III/IV 1939 svih neposrednih poreza te samoupravnih prireza kao i opći prometni i luksuzni porez paušalista, grad. namet. zatim III/IV. gradskog promet. poreza na auta. Služben. porez — ako se plaća po spisku zajedno sa 1% vanred. doprinosom na ista beriva kao i crkveni prirez za činovnike pravosl. i muslim. vjere, i samoupr. prirezi a za juli 1939. (Za por. upr. II. važi dan uplate koje je dotična tt. dobila). Tečevina agenata osigur. društva za juli 1939.

NEDJELJA 20. VIII.
Posljednji dan za uplatu skupnog i luksuznog poreza knjigaša za juli 1939 za porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama a za juni 1939 za one porezovnike koji plaćaju po fakturama.

RUJAN - SEPTEMBAR

NEDJELJA 10. IX.
Posljedni dan za uplatu vozar. paušalne takse za mjesec rujan.

PETAP 15. IX.
Posljednji dan za uplatu služ. poreza ako se plaća po spisku sa 1% vanred. doprinosom. crkvenim prirezom za činov. pravosl. i muslim. vjere i samoupravnim prirezima a za august 1939. (Za Por. upr. II. važi dan uplate, koje je dotična tt. dobila). Tečevina agenata osigur. društava za august 1939.

SRIJEDA 20. IX.
Posljednji dan za uplatu skupnog i luksuznog poreza knjigaša za august 1939 za one porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama, a za juli 1939 za one porezovnike koji plaćaju po fakturama.

LISTOPAD - OKTOBAR

UTORAK 10. X.
Posljedni dan za uplatu vozar. paušalne takse za mjesec listopad.

NEDJELJA 15. X.
Posljednji dan za uplatu služ. poreza ako se plaća po spisku zajedno za 1% vanred. doprinosom te tome pripadajući samoupr. prirezi kao i crkveni prirez za činov. pravosl. i muslim. vjere, a za rujan 1939. (Za Por. upr. II. važi dan uplate, koje je dotična tt. dobila). Tečevina agenata osigur. društava za septembar 1939. — Dopunska taksa za IV/IV 1939.

PETAK 20. X.
Posljednji dan za uplatu skupnog i luksuznog poreza knjigaša za septembar 1939 za one porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama, a za august 1939 za one porezovnike koji plaćaju po fakturama.

PONEDJELJAK 30. X.
Posljednji dan za uplatu općeg prometnog poreza knjigaša za III/IV 1939.

STUDENI - NOVEMBAR

PETAK 10. XI.
Posljedni dan za uplatu vozar. paušalne takse za mjesec studeni.

SRIJEDA 15. XI.
Posljednji dan za uplatu IV/IV 1939 svih neposrednih poreza, kao i zemljarine za drugo polugodište 1939 godine, te samoupravnih prireza, kao i opći prometni i luksuzni porez paušalista, gradski namet, zatim grad. prometni porez na auta, služ porez — ako se plaća po spisku zajedno sa 1% vanred. doprinosom — te tome samoupravni prirez kao i crkveni prirez za činovnike pravosl. i muslim. vjere, a za oktobar 1939. (Za Por. upr. II važi dan uplate, koju je dotična tt. dobila). Tečevina agenata osig. društava za oktobar 1939.

PONEDJELJAK 20. XI.
Posljednji dan za uplatu skupnog i luksuznog poreza knjigaša za oktobar 1939 za porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama, a za septembar 1939 za one porezovnike koji plaćaju po fakturama.

PROSINAC - DECEMBAR

NEDJELJA 10. XII.
Posljedni dan za uplatu vozar. paušalne takse za mjesec prosinac.

PETAK 15. XII.
Posljednji dan za uplatu služ. poreza — ako se plaća po spisku — te na ta beriva samoupravni prirezi zajedno sa 1% vanred. doprinosom kao i crkveni prirez za činov. pravosl. i muslim. vjere, a za novembar 1939. (Za Por. upr. II. važi dan uplate, koje je dotična tt. dobila). Tečevina agenata osigur. društava za novembar 1939.

SRIJEDA 20. XII.
Posljednji dan za uplatu skupnog i luksuznog poreza knjigaša za novembar 1939 za porezovnike koji plaćaju po unišlim iznosima i mjenicama, a za oktobar 1939 za one porezovnike, koji plaćaju po fakturama.

Najvažniji telefonski brojevi i adrese

Aerodrom civilni, Borongaj, tel. 23280
Auto-Brzovoz k. d., Vlaška 62, tel. 5060
Autobusno poduzeće »Tapred« d. d., Bleiveisova ul. 4, tel. 24245, 24246
Autozov, javna stanica za narudžbe autotaksa, Šoštaćeva 10, tel. 9777

Bolnica milosrdnih sestara, Vinogradska 13, tel. 4132, 22151, 22152
Bolnica zakladna, Sv. Duh 60, tel. 22141, 22142, 22144
Bolnica za zarazne bolesti, Mirogojska c. 6, tel. 5843,
Brestovac, lječilište, Sljeme, tel. 5360
Burza, Trg Burze, 6453, 6455

Carinarnica, Glavni kolodvor tel. 4792
Carinarnica, kolodvor Sava tel. 4791
Carinska i javna skladišta, tel. 8457
Carinski magazin pošte, tel. 4329
Cenralno groblje — Mirogoj, tel. 3163

Direkcija poštan. štedionice, Račkoga 5, tel. 3441
Dom milosrđa (Uboški dom), Klaićeva 10, tel. 5497
DRUŠTVO ZA SPASAVANJE, Savska c. 7., tel. 4433

Električna centrala, Gundulićeva 16 i 18, Inspekcija tel. 4641

Fizikat gradski, Patačićkina ul., tel. 3414

Geofizički zavod, Grič 3, tel. 4217
Gradska plinara, Gundulićeva 34, tel. 4641
Gradska živodernica, Folnegovićeva ul. 2, tel. 23366 (Zavrtnica)

HOTELI:
Astoria, Petrinjska 71, tel. 8777
Central, Branimirova 3, tel. 8387
Esplanade, Mihanovićeva 1, tel. 4655
Grand Hotel, Ilica 6, tel. 5313
Imperial, Frankopanska 8, tel. 3658
Južni kolodvor, Ljubljanska 33, tel. 6350
Milinov, Jelačićev trg 29, tel. 5959, 5960, 5961
Lovački rog, Ilica 14, 2802
Palace Hotel Croatia, Strossmayerov trg 10, tel. 3975, 3074
Tri gavrana, Jurišićeva ul. 6, tel. 3398
Velebit, Petrinjska 79, tel. 5472
Zlatna kruna, Gajeva 12, tel. 22161

Javna burza rada, Ilica 49, tel. 5123

Kanalska mreža, nadzor, Jurišićeva 28, tel. 3437

KAVANE:
Astoria, Draškovićeva 17, tel. 24132
Carlton, Gajeva 2, tel. 9149
City, Jurišićeva 18, tel. 3812
Corso, Ilica 25, tel. 7434, 24497
Gradska, Jelačićev trg 20, tel. 7854
Kazališna, Masarykova 25, tel. 7652
Medulić, Ilica ugao Medulićeve, tel. 24122
Splendid, Zrinjevac 15, tel. 9946
Velika kavana, Jelačićev trg 29, tel. 9788, 9789
Zagreb, Zrinjski trg 17, tel. 3167

Kazalište, Trg Kralja Aleksandra 7, tel. 7447, 7448

Kazalište, Frrankopanska ulica, blagajna, tel. 6159

KINA:
Apolo, Ilica 227
Astoria, Ilica 10, tel. 6668
Balkan, Varšavska 3, tel. 6080
Capitol, Preradovićev trg 7, tel. 23912
Croatia, Ilica 31, tel. 24072
Central, Petrinjska 4, tel. 7550
Dom, Vlaška 70, tel. 24030
Urania, Tuškanac 1, tel. 23140
Građanski, Vlaška 92
Jadran, Ilica 42, tel. 8010
Luxor, Nikolićeva 7a, tel. 22822
Olymp, Ton kino, Ilica 90, tel. 6423
Tomislav, Ilica 208, tel. 22212
Union, Zvonimirova 53, tel. 6270

Komora, trgovin.-ind., Vilsonov trg 2, tel. 3035 do 3039

KONZULATI:
Albanski, Praška ul. 6, tel. 23555
Američki, Praška ul. 2, tel. 22236
Argentinski Gundulićeva ul. 7, tel. 8774
Belgijski, Jurišićeva ul. 22, tel. 5446
Čehoslovački, Trg. kralja Petra 1 II., tel. 24348-9
Čilenski, Tuškanac 28, tel. 23644
Danski, Trg kralja Petra 9, tel. 22234
Engleski, Ilica 12, tel. 6364
Francuski, Kraljice Marije ul. 32, tel. 5061
Finski, Preobraženska ul. 4, tel. 5102
Grčki, Mihanovićeva ul. 14, tel. 22852, 22853
Italijanski, Preobraženska ul. 4, tel. 5102
Mađarski, Draškovićeva ul. 15a, tel. 23442
Meksikanski, Kumičićeva ul. 4, tel. 7952
Nizozemski, Gajeva ul. 5, tel. 22648
Norveški, Medveščak 78, tel. 3677
Njemački, Štrosmajerov trg 8, tel. 22955
Peruanski, Ribnjak 1, tel. 22915
Poljski, Haulikova ul. 6, tel. 23114
Prtugalski, Jurišićeva ul. 1, III., tel. 4754
Rumunjski, Draškovićeva ul. 25, tel. 3568
Španjolski, Vilsonov trg 2, tel. 3036
Švedski, Trg kralja Aleksandra 8, tel. 22456
Švicarski, Draškovićeva ul. 30, tel. 5439
Turski, Praška ul. 6, tel. 23555
Urugvajski, Ilica 34, tel. 5271

KUGLI ST., knjižara, Ilica 30, tel. 23890
KUGLI ST., papirnica, Ilica 30, tel. 6035
KUGLI ST., tiskara, cinkografija i tvornica papirnatih vrećica, Radnička c. 21, tel. 6032

LJEKARNE:
Anđelu (Löschner), Preradovićeva 6, tel. 5387
Arko, Ilica 12, tel, 4184
Božjem blagoslovu, A. Klaić, Ozaljska 14, tel. 6417
Brodjovin-Sallopek, Zrinjski trg 20, tel. 23385
Corubolo, Trg Kralja Petra 8, tel. 7210
Gayer, Ilica 79, tel. 3593
Gradska, Kamenita 9, tel. 3674
Jakobović, Ilica 165, tel. 22135
Jelačiću banu (Gavrančić), Jelačićev trg 12, tel. 8882
Kaptolska, Tkalčićeva 2, tel. 24004
Kolodvorrska, Starčevićev trg 6, tel. 5889
Kralju Tomislavu, Branimirova 3 tel. 8190
Majci božjoj, Savska c. 105, tel. 7034
Maksimirska, Maksimirska 14, tel. 5529
Narodna apoteka, Draškovićeva 3, tel. 3324
Pecinovsky, Jurišićeva 9, tel. 3509
Pečić-Vouk Ilica 43, tel. 24522
Pexidr, Hatzova ul. 17, tel. 2555
Rubelli, Prilaz 36a, tel. 3831
Salvator, Jelačićev trg 2, tel. 24192
Srcu Isusovu, Gundulićeva 19, tel. 23436
Sv. Antun, Ilica 139, tel. 5462
Sv. Blažu, Savska c. 10, tel. 4461
Sv. Ćiril i Metod, Svačićev trg. 17, tel. 22713
Sv. Ivan, Kaptol 17, tel. 8283
Sv. Petar, Vlaška 91, tel. 4004
Sv. Roku, Ilica 150, tel. 22701
Sv. Šimun, Draškovićeva 40, tel. 3818
Turić Mirko, Pejačevićev trg 3 tel. 7171
Zakladne bolnice, Ilica 3, tel. 3806

Merkur, društvo trgov. i priv. namještenika, blagajna, Perkovčeva ul. 1, tel. 6359

Merkurov sanatorij, Zajčeva 19, tel. 23841, 23842

MUZEJI:
Arheološki, Zrinjski trg 11, tel. 4311
Etnografski, Mažuranićev trg 14, tel. 4312
Geološko-paleontološki, Demetrova 1, tel. 4314
Grada Zagreba, Trg Kr. Tomislava, tel. 7175
Mineraloško-petrografijski, Demetrova 1, tel. 4310
Za umjetnost i umjetni obrt, Trg Kralja Aleksandra, tel. 4316
Zoologijski, Demetrova 1, tel. 4314

Okružni ured za osiguranje radnika, Mihanovićeva ul. 3, tel. (kućna centrala) 5651

Plinara, inspekcija, Gundulićeva 34, tel. 23664
Policija, Petrinjska ul. 18, službujući činov., tel. 4440
Policija, kvart policije 1. Petrinjska ul. 18, tel. 8856
Policija, kvart policije 2, Ilica 105, tel. 4459
Policija, kvart policije 3, Vlaška 70b, tel. 4463
Policija, kvart policije 4, Ozaljska 26, tel. 8855
Policija, kvart policije 5, Trnjanska c. 97, tel. 4449
Poreska uprava za grad Zagreb, Trenkova 8, tel. 3810
Poreski ured gradski, Račkoga ul. 6, tel. 9427

POŠTE U ZAGREBU:
Zagreb 1, Jurišićeva ul. 11, tel. 6685
Zagreb 2, Branimirova c., tel. 4360
Zagreb 3, kolodvor Sava, tel. 4363
Zagreb 4, Kapucinska ul. 9, tel. 4364
Zagreb 5, Pejačevićev trg 17, tel. 4365
Zagreb 6, Masarikova 26, tel. 4366
Zagreb 7, Vlaška 135, tel. 4368
Zagreb 8, Zvonarnička 1a, tel. 4369
Zagreb 9, Ilica 151, tel. 4370
Zagreb 10, Račkoga ul. (burza) tel. 23352
Zagreb 11, Trešnjevka, Ozaljska 38, tel. 4376
Zagreb 14, Borongaj, tel. 6675
Zagreb 15, Zagrebački Zbor tel. 6673
Zagreb 12, Ksaverska c., tel. 9128
Zagreb 13, Zvonimirova 74, tel. 4378
Zagreb, Kustošija, tel. 4377

Poštanska štedionica, Račkoga ul. 5, tel. 3441

Putnik, d. d., Zrinjevac 20, tel. 4242 i 4243

RESTAURACIJE:
Gradski podrum, Jelačićev trg 20, tel. 24480
Janje, Nikolićeva 7, tel. 6127
Kolo, Trg Kralja Aleksandra 3, tel. 23713
Eden, Draškovićeva 24, tel. 8102
Varoška pivnica, Gajeva 9, tel. 4812
Pivovara, Ilica 222, tel. 23165

Sresko načelstvo, srez Zagreb, Vodnikova ul. 2, tel. 4641
Univerza (sveučilište), Trg Kralja Aleksandra 10, tel. 3346
Vodovod — uprava, Gundulićeva 34, tel. 3621
Vodovod inspekcija, Patačićkina ul., tel. 23081
Željeznica, glavni kolodvor, informacije, tel. 9213
Željeznica, kolodvor Sava, informacije, tel. 9341

BANSKA UPRAVA SAVSKE BANOVINE

Vrhovna uprava:
Ban Savske banovine, Radićev trg 2, tel. 5112
Tajnik bana, Radićev trg 2, tel. 5112
Pomoćnik bana, Radićev trg 2, tel. 5118
Vratar — informacije, Radićev trg 2, tel. 8467

I. Opće odjeljenje, načelnik, Radićev trg 2, tel. 5121

II. Upravno odjeljenje, načelnik, Radićev trg 2, tel. 5117
Opći upravni odsjek, Radićeva ul. 7, tel. 6532
Samoupravni otsjek, Radićev trg 2, tel. 7519
Otsjek javne bezbednosti, Radićev trg 7, tel. 5119
Državna zaštita, šef, Radićev trg 2,. tel. 5107

III. Poljoprivredno odjeljenje, načelnik, Radićev trg 7, tel. 6531
Otsjek za imanja i škole, Radićev trg 7, tel. 3257
Veterinarski otsjek, Radićev trg 7, tel. 5111
Agrarno-upravni otsjek, Radićev trg 7, tel. 3890
Šumarski otsjek, Radićev trg 7, tel. 8955

IV. Prosvjetno odjeljenje, načelnik, Opatička ul. 10, tel. 5104
Otsjek za srednju nastavu, Opatička ul. 10, tel. 8956
Otsjek za osnovnu nastavu, Opatička ul. 10, tel. 8959
Banovinski prosvjetni referent, Opatička ul. 10, tel. 3743

V. Tehničko odjeljenje, načelnik, Radićev trg 7, tel. 23560
Otsjek za putove i mostove, Radićev trg 7, tel. 24225
Otsjek za hidrotehničke radove, Radićev trg 7, tel. 8957
Otsjek za zgrade i elektrotehniku, Radićev trg 7, tel. 23580

VI. Odjeljenje za socijalnu politiku i narodno zdravlje, načelnik, Radićev trg 6, tel. 6112
Socijalni otsjek, Radićev trg 6, tel. 5970
Inspektor rada, Radićev trg 6, tel. 5004

VII. Finansijsko odjeljenje, načelnik, Radićev trg 3, tel. 5115
Računovodstvo za banov. budžet, Radićev trg 3, tel. 6533
Banovinske dažbine, Radićev trg 3, tel. 7914
Računov. za državni budžet, Radićev trg 3, tel. 8959
Banovinska blagajna, Radićev trg 7, tel. 3170

VIII. Odjeljenje za trgovinu, obrt i industriju, načelnik, Radićev trg 7, tel. 5251
Činovnici, Radićev trg 7, tel. 5252
Cenzura filmova, Radićev trg 7, tel. 5124

GRADSKO NAČELSTVO — ZAGREB

Pretsjedništvo, Matoševa ul. 9, tel. 3421
Činovnici, Matoševa ul. 9, tel. 6855
Tajništvo, Matoševa ul. 9, tel. 3439
Blagajna, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 6390
Fizikat, Patačićkina 1b, tel. 23252
Financijski otsjek, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 3412
Gospodarski otsjek, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 4941 i 3417
Građevni otsjek, pretsjednik, Ulica 23. X. 1847., tel. 23483
Urudžbeni zapisnik, Ulica 23. X. 1847. br. 5,. tel. 8015
Cestogradnje, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 9313
Vodogradnje, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 9390
Novogradnje, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 9331
Uzdržavanje grad. zgrada, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 9390
Građevni ured, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 23408
Regulacija, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 8065
Izmjera grada, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 23429
Groblje, Mirogoj, tel. 3163
Groblje, Mrtvačnica tel. 22387
Grobni ured, Patačićkina ul. 1b, tel. 23546
Liječnici, tel. 8016
Obrtni otsjek, šef, Opatička ul. 27, tel. 3420
Činovnici, Opatička ul. 27, tel. 7703
Politički otsjek, Matoševa 9, tel. 3429
Pomoćni ured, Račkoga ul. 6, tel. 7607
Poreski ured, Račkoga ul. 6, tel. 9427
Potrošarinski ured, šef, Račkoga ul. 6, tel. 3423
Odio potrošarine, Račkoga ul. 6, tel. 23368
Odio taracovine, Račkoga ul. 6, tel. 23080
Računovodstvo, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 6390
Socijalni otsjek, Patačićkina ul. 1b, tel. 23545
Sirotinjsko povjerenstvo, Katarinski trrg 6, tel. 3438
Statistički ured, Tomašićeva ul. 12, tel 7121
Školski odsjek, Varšavska ul. 24, tel. 7403
Uprava grad. šuma, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 3409
Upravni otsjek, Ulica 23. X. 1847. br. 5, tel. 22938
Veterinarski ured, Patačićkina ul. 16, tel. 5738
Vojni otsjek, Račkoga ul. 6. tel. 24376
Zdravstveni otsjek, Patačićkina 1b, tel. 23252
Turistički otsjek, Nikolićeva 3, tel. 3488

Osnovne, građanske, srednje, stručne i visoke škole u Zagrebu

Osnovne:

1. **Bogovićeva ulica:** »Narodna osnovna škola Kralja Petra I. Oslobodioca«, tel. 6004
2. **Draškovićeva ulica:** »Narodna osnovna škola Janka Draškovića«, tel. 9366
3. **Gornji grad:** »Narodna osnovna škola Augusta Šenoe«,
4. **Horvati, muška:** »Narodna osnovna škola Davorina Trstenjaka«, tel. 9478
5. **Horvati, ženska:** »Narodna osnovna škola Davorina Trstenjaka.«
6. **Ivkančeva ulica:** »Narodna osnovna škola Tomislava Ivkanca«, 7154
7. **Jakićeva ulica:** »Narodna osnovna škola Kraljevića Andreja.«
8. **Jordanovac:** »Narodna osnovna škola Prestolonaslednika Petra«, br. 3216
9. **Kaptol:** »Narodna osnovna škola na Kaptolu«, br. 23187
10. **Krajiška ulica, muška:** »Narodna osnovna škola Petra Zrinjskog«, tel. 5732
12. **Krajiška ulica, ženska:** »Narodna osnovna škola Franje Račkoga.«
12. **Laščina, muška:** »Muška narodna osnovna škola Ivana Filipovića«, tel. 5733
13. **Laščina, ženska:** »Ženska narodna osnovna škola Ivana Filipovića.«
14. **Medulićeva ulica (vježbaonica):** »Narodna osnovna škola Stjepana Basaričeka.«
15. **Nova cesta, muška:** »Narodna osnovna škola Kralja Tomislava«, tel. 7156
16. **Nova cesta, ženska:** »Narodna osnovna škola Kralja Tomislava.«
17. **Pantovčak:** »Narodna osnovna škola Kraljevića Tomislava«, tel. 9316
18. **Pešćenica, muška:** »Muška narodna osnovna škola Augusta Harambašića«, tel. 7155
19. **Pešćenica, ženska:** »Ženska narodna osnovna škola Augusta Harambašića.«
20. **Varšavska ulica:** »Narodna osnovna škola Biskupa Josipa Jurja Štrosmajera«, tel. 7502
21. **Selska cesta, muška:** »Muška narodna osnovna škola Kralja Aleksandra Prvoga«, tel. 9315
23. **Sv. Duh, muška:** »Muška narodna osnovna škola Ljudevita Gaja«, tel. 7153
24. **Sv. Duh, ženska:** »Ženska narodna osnovna škola Ljudevita Gaja.«
25. **Trnje:** »Narodna osnovna škola Ivana Tkalčića«, tel. 7152
26. **Žitnjak:** »Narodna osnovna škola«, tel. 23461
27. **Amruševo:** Dosadanji naziv: »Dječje uzgajalište u Klinča Selima.«
28. **Botićev trg:** »Narodna osnovna škola«, tel. 9362
29. **Priv. osnovna škola šestara Milosrdnica, Gundulićeva ulica 12.**

Zavod za odgoj slijepe djece, Ilica 83, tel. 7468

Zavod za odgoj gluhonijeme djece, Ilica 83, tel. 5713

Građanske škole:

Drž. I. muška građanska škola, Kaptol
Drž. II. muška građanska škola, Draškovićeva ul., tel. 3379
Drž. I. mješovita građanska škola, Botićev trg.
Drž. II. mješovita građanska škola, Zagorska ul.
Drž. ženska građanska škola, Varšavska ul. 16, tel. 5734
Drž. ženska građanska škola, Katarinski trg
Drž. muška građanska škola uz Višu pedagošku školu, Medulićeva 33
Priv. ženska građanska škola sestara Milosrdnica, Gundulićeva ul. 12
Evangelička privatna osnovna i građanska škola sa njemačkim nastavnim jezikom, Gundulićeva 28, tel. 6894

Zanatske škole:

Opća zanatska škola, Laščina
Opća zanatska škola, Samostanska ul.
Opća zanatska škola, Draškovićeva ul.
Opća zanatska škola, Kaptol
Opća zanatska škola, Kaptol
Opća zanatska škola, Sv. Duh
Opća zanatska škola, Krajiška ul.
Opća zanatska škola, Ivkančeva ul.
Opća ženska zanatska škola. Opatička ulica
Potkivačka škola, Klaonička c. 3, tel. 5254
Grafička škola Saveza štamparskih preduzeća Savske banovine, Draškovićeva ul.
Stručna škola Udruženja ugostiteljskih radnja i ugostiteljskih struka na području Trgov.-ind. komore u Zagrebu, Nikolićeva ul. 10, tel. 22697

Srednje škole:

Klasična I. drž. gimn., Križanićeva ul., tel. 7204.
Klasična II. drž. gimn., Sokolska 2, tel. 7660.
Nadbiskupska klasična. Vočarska c. 106, tel. 6331.
Realna I. muška, Wilsonov trg 11, tel. 3234 i 9544.
Realna II. muška, Domagojeva ul., tel. 3235 i 22876
Realna III. muška, Kušlanova ul. 1, tel. 8860 i 23901
Realna IV. muška, Sokolska 2, tel. 9944.
Realna I. ženska, Katarinski trg 5, tel. 8331 i 3233.
Realna II. ženska, Križanićeva ul., tel. 3945 i 5968.
Velika I. (gornjagradska), Križanićeva ul. tel. 3231.
Velika II. (donjogradska) Sokolska 2, tel. 3232.
Priv. ženska real. gimnazija sestara Milosrdnica. Varšavska 15, tel. 7218.
Realna ženska (nepotpuna), Klaićeva 1, tel. 7818 i 22805

Stručne škole:

Drž. trgovačka akademija, Krešimirov trg, tel. 23104
Drž. dvorazredna trgovačka škola, Gundulićeva ul. 28, tel. 6894
Drž. srednja tehnička škola, Trg Kralja Aleksandra 8, tel. 5477
Drž. obrtna škola, Trg Kralja Aleksandra 8, tel. 23091 i 4264
Drž. učiteljska škola, Medulićeva 33, tel. 3062
Priv. ženska učiteljska škola sestara Milosrdnica, Gundulićeva 12
Drž. ženska zanatska škola, Klaićeva ul. 56, tel. 5731
Drž. ženska učiteljska škola, Klaićeva 56, tel. 8336
Zagrebačka domaćinska škola sa pravom javnosti, Ilica 44, tel. 6282
Drž. muzička akademija, Gundulićeva 6, tel. 6117
Muzička škola »Lisinski«, Masarikova 19, tel. 6706
Muzička škola »Polyhymnia«, Draškovićeva 33, tel. 7916
Škola narodnog zdravlja, Mirogojska c. 14, tel. 5842
Škola za sestre pomoćnice, Miletićeva ul. 14, tel. 5735

SVEUČILIŠTE - VISOKE ŠKOLE

Univerzitet Kraljevine Jugoslavije u Zagrebu.

Rektorat, Trg Kralja Aleksandra, tel. 23292
Rektorska pisarna, Trg Kralja Aleksandra tel. 3346
Filozofski fakultet, Trg Pralja Aleksandra, tel. 3340
Pravni fakultet, Trg Kralja Aleksandra, tel. 3341
Bogoslovni (katolički) fakultet, Koptol 29, tel. 3352
Medicinski fakultet, Šalata, tel. 3348
Veterinarska fakultet, Savska c. 14a, tel. 8070
Tehnički fakultet, Vilsonov trg 12, tel. 3337
Poljoprivredno-šumarski fakultet, Trg Kralja Aleksandra 3, tel. 7713
Univerzitetska biblioteka, Marulićev trg 21, tel. 9647 i 23290
Ekonomsko-komercijalna visoka škola, Zvonimirova ul. 8, tel. 23741
Umjetnička akademija, Ilica 85, tel. 23522
Viša pedagoška škola, Medulićeva 33, tel. 23336

Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II

RODOSLOV KRALJEVSKOG DOMA

Njegovo Veličanstvo Kralj

PETAR II

prvorođeni sin Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Rođen u Beogradu 6 septembra 1923 god. Stupio na prijestolje 9 oktobra 1934 god.

Njeno Veličanstvo Kraljica-mati

MARIJA

rođena u Goti 9 januara 1900, kći rumunjskog Kralja Ferdinanda I. Vjenčana sa Blaženopočivšim Kraljem Aleksandrom Ujediniteljem 8 juna 1922 godine.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Kraljević

TOMISLAV

brat Nj. Vel. Kralja Petra II. Rođen u Beogradu 19 januara 1928 godine.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Kraljević

ANDREJ

brat Nj. Vel. Kralja Petra II. Rođen na Bledu 28 juna 1929 godine.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Kraljević

ĐORĐE

prvorođeni sin Blaženopočivšeg Kralja Petra I Velikog Oslobodioca; brat Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja; stric Nj. Vel. Kralja Petra II. Rođen na Cetinju 8 septembra 1887 godine.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo

KNEZ ARSEN KARAĐORĐEVIĆ

brat Blaženopočivšeg Kralja Petra I Velikog Oslobodioca. Rođen u Temišvaru 16 aprila 1859 godine.

Sin Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza Arsena

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo

KNEZ NAMJESNIK PAVLE KARAĐORĐEVIĆ

brat od strica Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Rođen u Petrogradu 27 aprila 1893. Vjenčao se 22 septembra 1923 god. sa Njenim Kraljevskim Visočanstvom grčkom Princezom Olgom.

Njeno Kraljevsko Visočanstvo

KNEGINJA OLGA

kći Nj. Kralj. Vis. Kneza grčkog Nikole, rođena u Tatoju 29 maja 1903 godine.

Sin Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza Pavla

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Knez

ALEKSANDAR KARAĐORĐEVIĆ

rođen u Yajt Lodju (White Lodge Richmond, Vojvode od Jorka) 13 augusta 1924 godine.

Sin Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza Pavla

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Knez

NIKOLA KARAĐORĐEVIĆ

rođen u Londonu 29 juna 1928 godine.

Kći Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza Pavla

Njeno Kraljevsko Visočanstvo Princeza

JELISAVETA

rođena u Beogradu u Belom Dvoru 7 aprila 1936 godine.

KRALJEVSKO NAMJESNIŠTVO

KRALJEVSKI NAMJESNICI

NJEGOVO KRALJEVSKO VISOČANSTVO

KNEZ PAVLE KARAĐORĐEVIĆ

Dr. RADENKO STANKOVIĆ,

univerzitetski profesor, senator i bivši Ministar prosvete, rođen 1880 godine u Leskovici kod Bele Crkve.

Dr. IVO PEROVIĆ,

bivši ban Savske banovine, rođen 1881 godine u Arbanasima kod Zadra.

August Šenoa:

ZAGREBU

Povrh starog Griča brda
Kao junak lijep i mlad,
Smjele glave, čela tvrda,
Slavni stoji Zagreb-grad;
Živ, ponosit,
Jak, prkosit,
Kad slobode plane boj.
Tko tu kliko ne bi:
Slava, slava tebi,
Zagreb-grade divni moj!

Mnoge bure povrh njega
Prosu svijeta udes ljut,
Al' pod krilom našeg stijega
On stajaše tvrd i krut.
Ljutit stresa
Juriš bijesa
I razmrvi vraga roj.
Tko tu kliko ne bi:
Slava, slava tebi,
Zagreb-grade divni moj!

Nad njim bljesnu zlatna zvijezda,
Da ugleda druga drug.
Kao soko iz svog gnijezda,
U daleki prhnu jug.
Glas hrvatstva,
Doziv bratstva:
Preni mi se, rode moj!
Tko tu kliko ne bi:
Slava, slava tebi,
Zagreb-grade divni moj!

Ti uskrisi naše pleme,
Ti rastjeraj duha noć,
Ti nam siješ znanja sjeme,
Ti nam dižeš roda moć.
Svjetlobornih,
Umotvornih
Glava rađaš silan broj.
Tko tu kliko ne bi:
Slava, slava tebi,
Zagreb-grade divni moj!

Kad zarudi mlada zora,
A iz zore dvor i hram,
Zlatno polje, zelen-gora
Sjajna Sava, laze plam:
Od miline
Duša gine,
Po krasoti bludeć toj.
Tko tu kliko ne bi:
Slava, slava tebi,
Zagreb-grade divni moj!

Zagreb-grade, naša glavo,
Zagreb-grade, štite naš,
Zagreb-grade, naša slavo,
Kao sunce ti nam sjaš.
Budi velik,
Jak ko čelik,
Tisuć ljeta slavan stoj!
Tko tu kliko ne bi:
Slava, slava tebi,
Zagreb-grade divni moj!

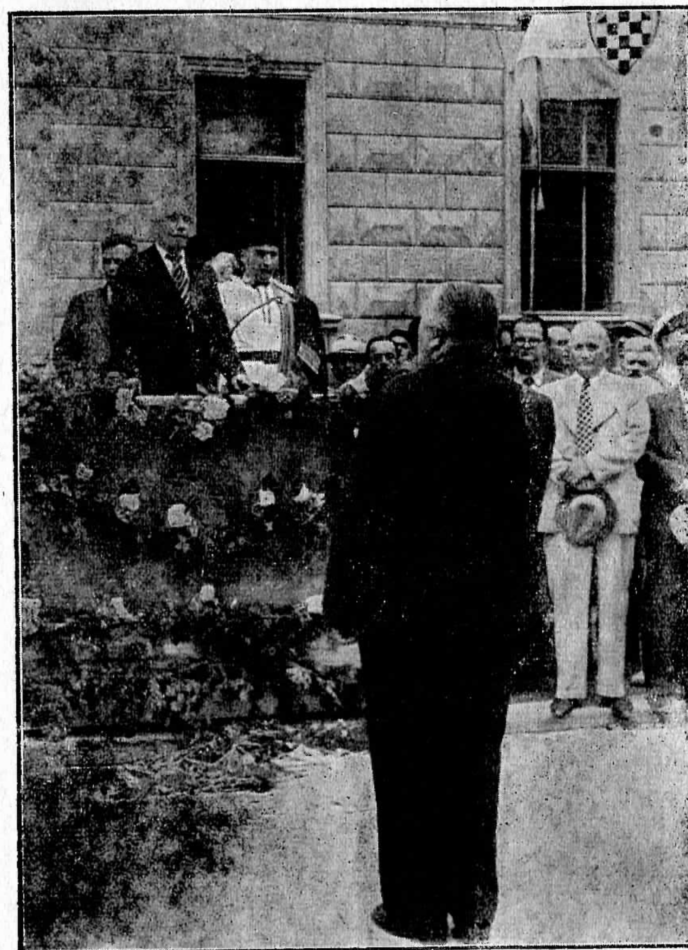
ZAGREB SLAVI ROĐENDAN DRA VLATKA MAČKA

Dan 17 srpnja postaje zaista hrvatski narodni blagdan. To je rođendan dra Vlatka Mačka. Ove godine proslavljen je veličanstvenom svečanošću. Još uoči samoga blagdana počele su po zagrebačkim kućama nicati hrvatske narodne zastave, a u nedjelju — na sam rođendan — nije bilo hrvatskoga doma, od one posljednje pozemljušice do najveće palače, na kojemu se nije vijao narodni barjak. Već rano ujutro, dok je još grad spavao, kretale su zagrebačkim ulicama mnoge glazbe budeći građanstvo i najavljujući radost dana i početak goleme svečanosti: proslave rođendana pretsjednika i vođe hrvatskog naroda. Prozori su se otvarali, a na njima se pojavljivala radosna lica promatrajući pojedine povorke, koje su sa svih strana dolazile, mašući im rukama i malim hrvatskim zastavicama. Malo zatim počele su se na određenim mjestima sakupljati razne organizacije i društva, da onda zajednički u golemoj nepreglednoj povorci krenu glavnim ulicama do stana pretsjednika dra Mačka. Bila je to povorka, kakve još Zagreb nije vidio. Narod je prolazio, a da se povorci nije mogao razabrati početak, ni dočekati konac. I sve to mirno, svijesno, disciplinirano — dostojanstveno. Ista radost odražavala se na licima onih što ponosno stupaju zagrebačkim ulicama, kao i onih što sa pločnika i prozora promatraju povorku. Ne znaš, ima li u njoj više građana ili seljaka. Sedamnaesti srpnja zaista je dan, koji potpuno udružuje hrvatski grad i selo, opajajući ih istom mišlju, istom željom, istom idejom.

Što se povorka više približava stanu dra Mačka, gdje je pred kućom podignuta naročita tribina, ukrašena sagovima i hrvatskim trobojkama, oduševljenje sve više raste. Radost prelazi u razdraganost, da se pred samim stanom pretvori u pravi sveopći delirij. Stupaju povorke jedna za drugom, sviraju glazbe, viju se zastave, ori se urnebesno klicanje: Živio dr. Maček! Kliče se vođi, kliče demokraciji i slobodi. Raste ponos izazivajući gordost, a sve to vodi neslomiva ljubav i odanost prema svomu vođi i pretsjedniku.

Čitavu povorku vodilo je sedam konjanika — seljaka u bogatim narodnim nošnjama. Za njima su jahali ostali konjanici, također seljaci, a bilo ih je nekoliko tisuća. Iza ovih zaredale se mnogobrojne gradske i seoske organizacije i društva. Naročitu pažnju i klicanje izazvali su hrvatski klubovi motorista i biciklista, koji su se vozili impozantnim redom, iako ih je bilo preko pet tisuća.

Neopisiv je bio prizor, kada je mala seljakinjica Barica Novosel iz Markuševca pristupila pretsjedniku dru Mačku, odrecitiravši vanrednom srdačnošću i jasnoćom veoma lijepu pjesmicu, pružila mu rukovet crveno-bijelo-plavog cvijeća. Oduševljenje dostiglo je svoj vrhunac. Pretsjednik — ganut — podigne rukama djevoj-

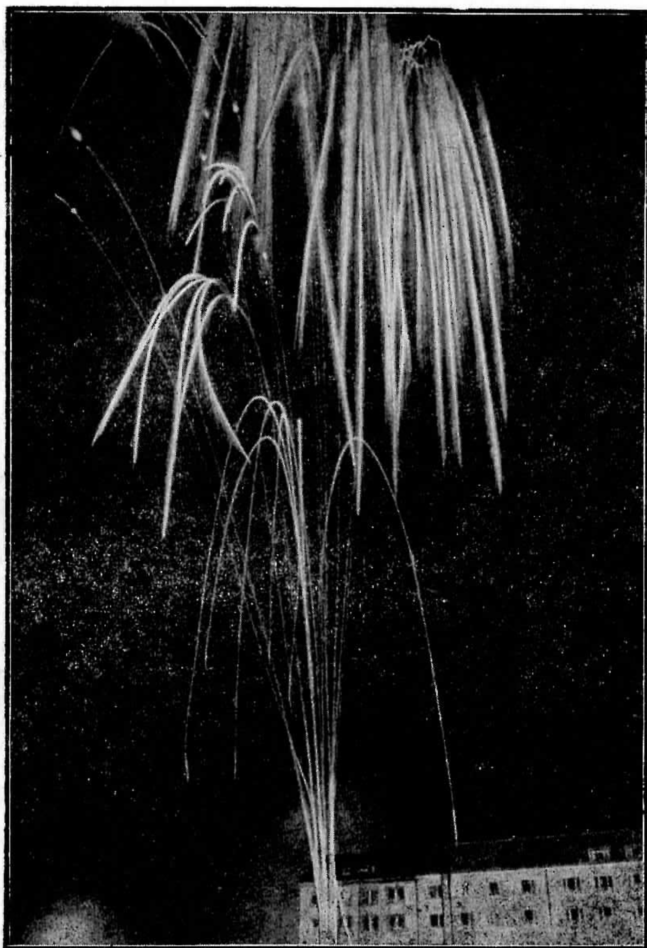
Na usta svoga predstavnika — narod čestita dru V. Mačku, koji stoji na tribini pred svojom kućom, okružen glavnim zastupnicima Hrv. seljačke stranke.

Foto Corso Zagreb

čicu poljubi je u čelo. Klicanju i pljeskanju ni kraja ni konca. Kad se je urnebes donekle slegao, pozdravili su slavljenika pretstavnici Hrvatske seljačke stranke, a onda je sa tribine održao govor dr. Maček. Zahvaljujući se na ovako veličanstvenoj proslavi, rekao je među ostalim i ovo: »Do suza sam ganut ovom velikom manifestacijom prigodom moga rođendana. Budite uvjereni, da bih ja

otklonio sve ovo slavlje kao nezgodno jednom čovjeku, kad to slavlje ne bi bilo inkarnacija hrvatske narodne misli!...

Poslije podne i navečer nastavljena je svečanost na sportskom igralištu »Concordia«. Sve tribine na igralištu su ukrašene zele-

VATROMET NA IGRALIŠTU »CONCORDIA« prigodom proslave imendana i rođendana drva V. Mačka.

Foto Corso Zagreb

nilom i cvijećem, te tisućama električnih žarulja u crveno-bijelo-plavim bojama. U sredini igrališta bio je podignut podij, na kojem su nastupala razna seljačka pjevačka društva, izvodeći prekrasan program. Uz veličanstven vatromet, svečanost je produljena do kasne noći.

Alfred v. Hedenstjerna:

BRAĆA

Ivan i Petar Strömbom bili su rođena braća i slični jedan drugome kao dva zrna graška izrasla u istoj komuški. U dobi bilo je među njima samo šesnaest mjeseci razlike, tako da su se mogli lijepo igrati. Jeli su od istoga komada kruha, pili mlijeko iz iste šalice, spavali su u istom krevetu, tukli se jedan s drugim i zajednički derali hlače pužući po kamenim pločama poda.

Braća su polako rasla, naučila čitati, čitljivo pisati i računati četiri osnovne računske operacije sa cijelim brojevima. Njihov otac, koji imađaše u zakupu malo imanje, nije imao sredstava da ih pošalje dalje putem nauke, što je u neku ruku bilo i dobro, jer je u okrugle, gotovo bjelokose glavice malih Strömboma teško ulazila školska mudrost.

Ali nešto su na kraju krajeva ipak morali postati, pa, pošto je Strömbom otac najposlije zaštedio toliko novaca, da je — zadužívši se još — uzmogao kupiti posjed, na kome je toliko godina gospodario, držali su Ivan i Petar, da će moći cijeli svoj život provesti na lijepom malom imanju.

No Strömbom otac vidio je da je imanje za dvojicu premaleno te da jedan od njih mora otprhnuti iz gnijezda i latiti se nečega drugog. I kako je Ivan bio jači u četiri osnovne računske operacije, dade ga u jedan dućan, da izuči trgovinu, dok je Petar. koji je kod jednog natjecanja u pluženju bio čak i nagrađen, imao da ostane na imanju.

Ivan je bio isprva u najbližem gradu, i tu je tako dobro naučio mjeriti, vagati, mijenjati novac i brbljati sa mušterijama, da ga je jedan trgovac iz Malmöa angažirao za svoju veliku trgovinu. Ali najprije je dakako morao kući, da se oprosti od roditelja i brata Petra. Oba dječaka su dugo stajala i stiskali jedan drugome ruke, obojici su usne malo podrhtavale.

»Hm, ti kao da plačeš, Ivane« — reče Petar, pa pogleda kroz prozor i ugrize se za usnicu, da mu se samom ne bi zasuzile oči.

»Ne, ne, ja sam... ja sam... tako sretan«, jecao je Ivan i brisao rukama suze.

»Koliko stoji put do Malmöa?«

»Dvanaest talira... i povrh toga... četiri noćenja«.

»Onda... onda će sigurno proći mnogo vremena, dok se opet sastanemo«.

I prošlo je mnogo vremena, odmicala je godina za godinom, a Ivan nije mogao da dođe kući. — Otac mu je umro; ali kako se to desilo baš nekoliko dana pred Božić, bilo mu je naravno važnije da važe bakalar za žive, nego da oplakuje mrtve. Umrla mu je i majka; ali to je bilo baš one jeseni, kad je trgovina sleđevima tako dobro išla, pa Ivan nikako nije smogao vremena da dođe na pogreb.

Jednom je opet Petar stavio na stranu trideset talira za put u Malmö. Ali razum je pobijedio osjećaj, i on kupi za njih kravu.

Ali zato su redovno pisali jedan drugome, svaki mjesec po pismo. I Ivanov rukopis postajaše sve lakši i ljepši, ukrašen pravim trgovačkim kovrčicama, dok je Petrov bivao sve nezgrapniji — retci su mu bili krivudavi kao loše zasađena vrtna živica; jer za vještinu ruke nije isto, važe li ona grožđice ili mlati žito. Bilo je to jednostavno dopisivanje, bez mnogo riječi i bez kićenja. Ali u tim običnim pismima ipak se ogledao — godinu po godinu — život braće koja su se srdačno voljela.

Svega jedamput protekla su puna dva mjeseca dok je stiglo pismo od Petra. Ivan je bio neutješljiv i zamolio ga u pismu, ako je mrtav, neka obavijesti o tome svoga brata bar sa nekoliko riječi. Petar mu je odgovorio, da nije mrtav, nego da naprotiv stupa u novi život, pošto se je napokon zaručio sa plavokosom Anom, koju već dugo voli. O tome da mu nije htio pisati prije no se uvjeri, kako stoji s njenim devetnaestgodišnjim srcem, za koje sada pouzdano zna, da kuca specijalno za njega.

Svega jedamput nije Ivan pisao punih sedam nedjelja.

Petar se uznemirio, uzdisao, grdio brata i bio izvan sebe, sve dok nije primio kartu, na kojoj je pročitao:

Ivan Strömbom

Karin Anderson

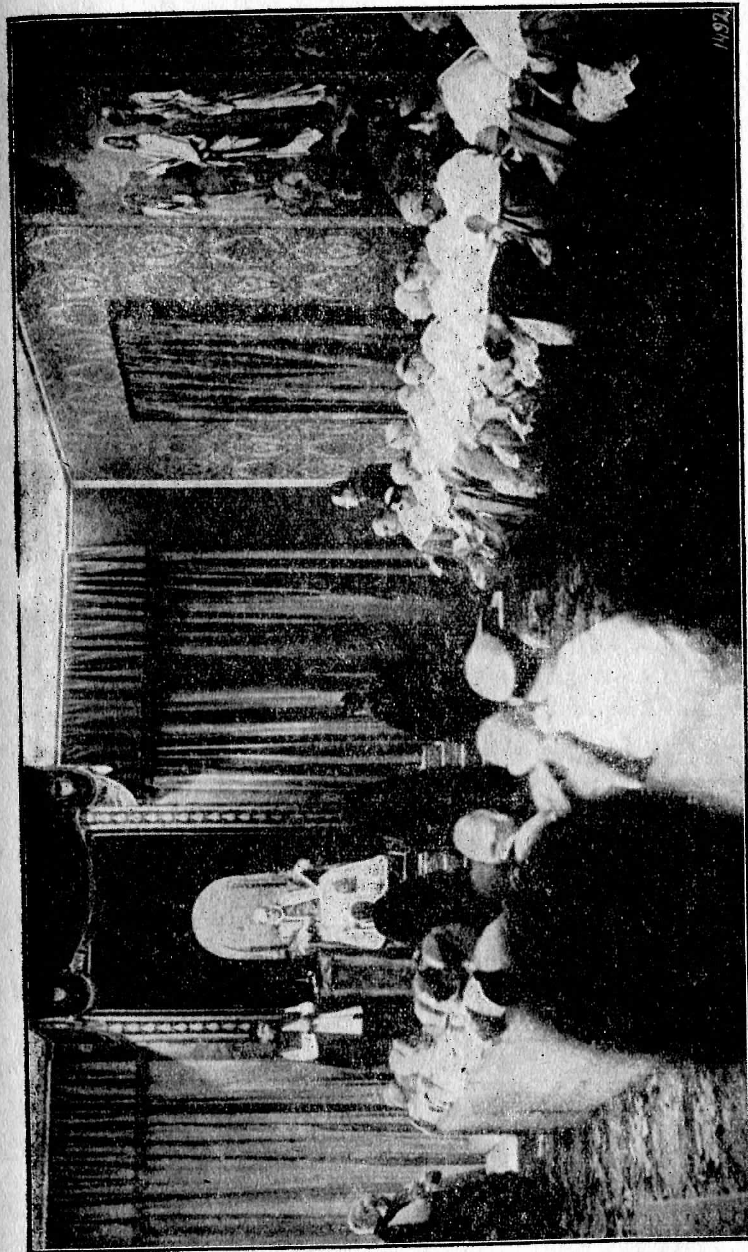
zaručeni

No sada je dopisivanje opet postalo redovno i nije bilo prekinuto čitavih dvadeset godina.

Karin, koju je Ivan naskoro i oženio, bila je kći njegovog principala. S njenom malom, punačkom rukom dobio je ključeve dućana i skladišta, i u siječnju posla on bratu veliki izrezak iz »Malmönskog dnevnika«, što ga je Petar pročitao svojoj Ani glasom, koji podrhtavaše od ponosa i radosti:

»Prima sleđevi i kolje kod I v a n a S t r ö m b o m a«.

»Sukno, pamučne tkanine, svilene marame i materijal za kecelje kod I v a n a S t r ö m b o m a«.

PAPINSKI KONZISTORIJ, u kojem su proglašeni novi kardinali, petorica njih, među kojima je bio i dosadašnji papinski nuncij u Beogradu, nadbiskup Pellegrinetti, i westminsterski nadbiskup Hinsley. Papa Pio XI. sjedi na prijestolu, pred njim stoji u sredini novi armenski patrijarh, koji je tom prilikom imenovan, a kardinali sjede u dva reda pred papom.

»Sol, grožđice, šljive i smirna — smokve uz najniže dnevne cijene kod I v a n a S t r ö m b o m a«.

Petar je međutim proširio svoje malo gospodarstvo i mogao je, a da to jako ne osjeti, žrtvovati trideset talira i posjetiti svoga

brata, kojega tako dugo nije vidio. Ali upravo tada bude vozarina na diližansi povišena od četrdeset šilinga na talir, a usto je bilo krajnje vrijeme da se popravi staja za krave.

I tako bude popravljena staja.

Uvijek pako kad bi Petru ostalo malo vremena od gospodarskih poslova, pa bi počeo pomišljati na put u Malmö, zatvorila bi se njegova Ana u spavaonicu, i naskoro bi jedan slabi, tanki, novi glas objavio u diskontu, da je Petar Strömbom dobio... još jednog nasljednika.

I doskora su novi bratići i sestrične Strömbom, četvero njih u Malmöu, petero u Trülebodi, slali u pismima jedni drugima pozdrave. A na krsnim listovima, što ih je ispunjavao župnik crkve svetoga Patrika u Malmöu, bili su uvijek kao kumovi navedeni: Posjednik Petar Strömbom u Trülebodi, gospođa Ana Strömbom u Trülebodi.

Na onim pak, što ih je uspunjavao dušobrižnik u Trülebodi, moglo se svagda čitati imena: Trgovac Ivan Strömbom u Malmöu, gospođa Karin Strömbom u Malmöu.

A župnik, i jedan i drugi, pošto bi turili kolač u stražnji džep svoga kaftana, redovno bi zapitali:

»A ne će li doći vaš brat i vaša šogorica, da vide svoju kumčad?«

I redovno bi dobili za odgovor:

»Da, nadamo se u ljeto«.

Ali u najboljim sobama, kako u Trülebodi tako i u Malmöu, visjele su lijepo uokvirene slike brata, šogorice i sve djece, i Petar i Ivan, svaki u svom domu, stajali bi često puta pred njima i promatrali ih, dok im se oči ne bi ovlažile.

No uza sve to ostajala su pisma jedina njihova veza. A bila su odista srdačna pisma.

»Moj najstariji dečko već lijepo čita. Često govori o stricu Petru. Jako je sličan pokojnom ocu. Ima iste smeđe oči.

Dragi Petre, da li dobro uspijeva cvijeće na očevom i majčinom grobu?«

*

* *

»Ovoga ljeta uredili smo onu malu sobu, gdje su obično odsjedali gosti. Ti se sigurno sjećaš te sobe. Ana ju je sama obložila plavim tapetama, platili smo 30 öra po bali. Dragi brate, dođi već jednom sa svojom dragom ženom. Smjestit ćemo vas u toj sobi«.

*

* *

»Ove godine napravio sam dobar posao. Imao sam u magazinu 40 vreća kave, kad joj naglo poskoči cijena za 5 öra po funti. Zato će tvoja draga Ana dobiti od mene lijepu haljinu.

ALBANIJA je proslavila velikim svečanostima 25. godišnjicu svoga oslobođenja. Na čelu vojske od 15.000 momaka, koja je defilirala ispred kralja Ahmeda Zogua, marširao je i ženski bataljon, sastavljen od mladih ženskih, koje su još pred kratkim vremenom zakrivale lice. U svečanosti su učestvovale u vojničkim uniformama i kraljeve sestre, — a naveče se javile na svečanom plesu u bogatim albanskim narodnim kostimima. Kako su i u Turskoj žene već zbacile feredžu, čini se da će se »Istok« sa zakukuljenim ženama održati jedino još kod nas u Bosni.

Živi li još stara Maja u Waldbergu? Daj joj dva talira na moj račun. Sjećaš se, koliko smo puta bili kod nje i jeli kolače, kad smo polazili van, da krotimo volove?«

*

* *

»Ova godina bila je za mene vrlo povoljna. Dobio sam 20 tona raži na Kälträdamu, a dvije na Kuhlhaagu. Upravo na onom komadu zemlje, gdje smo — bio je baš prvi maj — ulovili malog zeca. Možda se toga još sjećaš! Usto su mi dvije krave na sajmu nagrađene.

*

* *

Tako su se uživljavali jedan drugome u život, na taj način održavala se veza između dva brata, koji se nisu vidjeli već nekih trideset godina. I nesamo između njih, nego i između njihovih žena, tako da su se najposlije župnikova Ana i trgovčeva Karin počele smatrati starim prijateljicama iz djetinjstva.

SVADBA U MUSSOLINIJEVOJ PORODICI. Sinovica Mussolinijeva, kći pokojnog brata njegova Arnolda, udala se za suradnika fašističkog lista »Popolo d' Italia«, Giovanni Teodorani Fabbri. Na slici se vidi Mussolini sa suprugom, koja se inače rijetko javlja javnosti, i lik je njen gotovo nepoznat.

Tada odjednom zasopta parni konj u Nordanwaldu — željezničke tračnice povezaše brda i dolove. Tri milje od Trälebode bude podignuta željeznička stanica, i po cijeloj općini pričale su se bajke o novom saobraćajnom sredstvu; ali najčudnovatije bilo je ipak to, da se od te stanice moglo za nepunih osam sati dospjeti od brata Ivana, i to uz cijenu od ciglih sedam talira.

Isprva se činilo, da će Ivan sa svojom ženom doći u Trälebodu, i da će se sastanak proslaviti u starom roditeljskom domu, gdje očev divan i majčin naslonjač stajaše još uvijek na onom istom mjestu gdje i prije šezdeset godina, i odakle se — preko zaljeva — moglo lijepo vidjeti i jasno razabrati bijele križeve na groblju.

Ali tada se desi, da se Ivan nije mogao udaljiti od svojih poslova, a kasnije se opet gospođa Karin silno zaželjela Kopenhagena, i tako bude najposlije odlučeno, da cijela trälenbodska familija doputuje na željeznici u Malmö.

Ivan, koji je već mjesecima dan na dan gledao sa prozora svoje poslovne sobe, kako stižu vlakovi na stanicu u Malmöu, i koji je već i sam prevalio na željeznici velike ture, u Okarp i Lund, nije u svojoj hipercivilizaciji nalazio u vožnji željeznicom ništa naročito,

MUSSOLINI U JUGOSLAVIJI. Talijanski ministar pretsjednik posjetio je Trst i tom prilikom prešao kod Planine i u Jugoslaviju. Dočekali su ga ljubljanski ban Natlačen i general Lukić. Mussolini je vojnike pozdravio pozdravom: »Pomoz Bog, junaci!«

ali priprosta trälebodska familija, koja je živjela daleko od gradske buke i meteža, imala je pri pomisli na taj put osjećaj, kao da stoji pred dugim i teškim ispitom.

Vlak je kretao iz stanice u 12 sati i 15 minuta, ali već u 8 sati ujutro bila je na okupu cijela familija. Pošto su nekoliko puta opomenuli slugu, da pazi na dorata i lagano vozi kući i izdali još par tuceta naloga za sluškinje, ušlo ih je svih sedmero, držeći se za ruke, u staničnu zgradu, da kupe vozne karte. Bilo je puna četiri sata pred polazak vlaka.

Promet na malim stanicama bijaše tada još sasvim neznatan, na dan je prolazilo tek nekoliko vlakova, pa nitko od željezničkih činovnika, a pogotovo glavar stanice, ne smatraše za potrebno, da već rano jutro bude na svom mjestu.

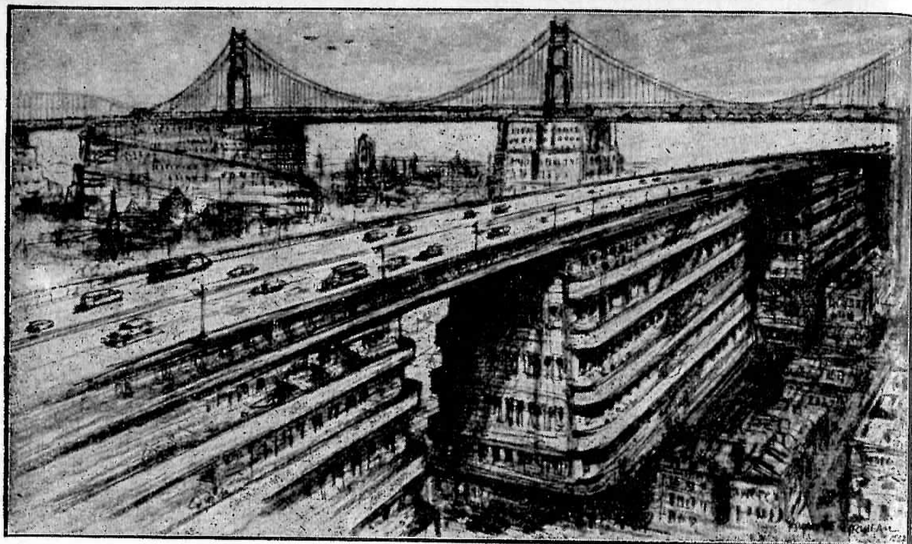
Ali posjednik Strömbom nije ima toliko vremena, da bi mogao gubiti u čekanju, pa je potražio glavara stanice u njegovom stanu, da se s njim »pogodi« u cijeni.

»Dobro jutro, gospodine glavaru! Moje je ime Strömbom, Petar Strömbom iz Trälebode, valjda ste već čuli za to mjesto, ja bih htio sa svojom ženom i djecom putovati svome bratu. On je trgovac u Malmöu«.

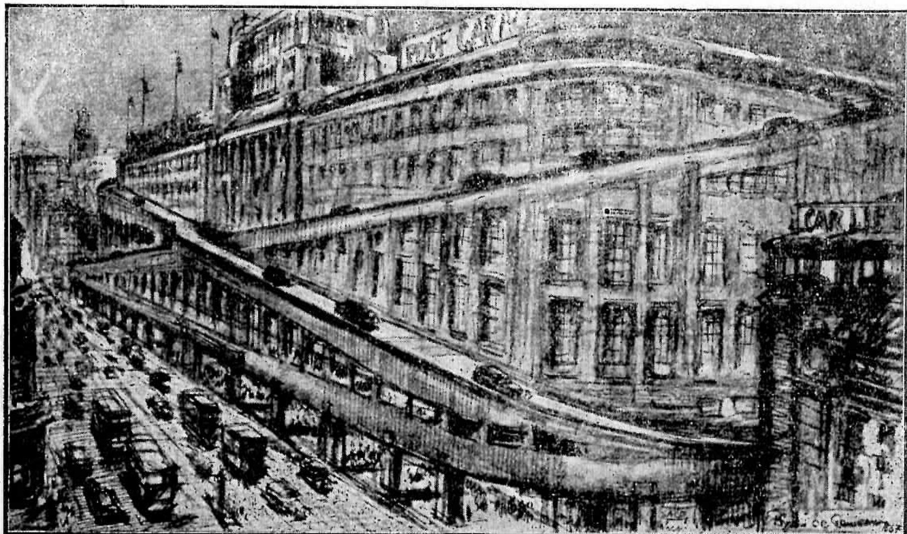
Vladanje posjednika Strömboma nije u ono vrijeme prvih švedskih željeznica pobudilo u glavarovoj obitelji veselost, kako bi to danas. Takve su stvari onda bile obične. Zato mu glavar stanice ljubazno odgovori:

»Možete, kako da ne! Vlak polazi u 12 sati i 15 minuta«.

»Dobro. Nego još nešto: htio bih da se pogodimo za cijenu. Ja sam čuo, da vi uzimate sedam talira za vožnju do Malmöa«.

UREĐIVANJE ULIČNOG PROMETA je jedno od najvažnijih pitanja u velikim gradovima, pogotovo u takvom gorostasnom gradu, kao što je London. Stvaraju se zato najsmioniji, a često i sasvim fantastični planovi, kako bi se uredio veliki promet ulicama i po mogućnosti se osigurali ljudski životi, koji i onako postaju u današnjim prilikama sve jeftiniji, dabogme najviše od modernih prometnih sredstava, neopreznosti i — alkohola. I ovdje imamo nekoliko fantastičnih planova, kako bi se mogao osigurati promet. Osjećaj za ljepotu nema tu, razumije se, nikakve riječi. Krovovi na kućama nisu potrebni, kuće se mogu praktičnije upotrebiti za podnožje mostovima i cestama. To će naročito goditi stanarima ispod tih mostova. Po željezničkom voznom redu moći će oni u svako doba noći ustanoviti, koliko je sati. Isprekrižane ceste nad ulicama, koje treba svakako da budu što strmije, poslužiće izvrsno statistici o nesretnim slučajevima, jer će se smrtne nesreće koncentrirati što više po gradovima i lakše će se registrirati. Automobili će se u garaže dizati liftovima i tako će se stvoriti lijepa konkurencija aeroplanima, jer će i autima biti moguće da padaju iz zraka. Planovi su izvrsni, jedino zaboravljaju donekle, kuda bi ho-dali nesretnici ljudi, a i ne iznose nikakvih prijedloga, kako bi se ljudski živci nadomjestili čime pametnijim i otpornijim, na primjer žicom.

»Sedam talira i petnaest öra«.

»No, no, tih petnaest öra pustimo! Ostanimo radije kod sedam talira. Nego nas je sedmero: ja, moja žena i petero djece, pa će to valjda biti malo jeftinije?«

»Da, djeca ispod sedam godina plaćaju samo polovicu karte«.

»To znam, ali ja mislim da ćete mi od ukupne svote nešto popustisti«.

»Nemoguće, dragi gospodine, mi moramo državi položiti potpuni iznos za svaku kartu«.

»Dobro. Ali zbog mene ne ćete valjda prikopčati novi vagon?«

»To sigurno ne... ali...«

»Promislite dobro, ja bih mogao ono dvoje najmanjih, Karla i Augustu, koji i onako ne će imati mnogo od puta, poslati sa slugom kući«.

»Kako vas volja, to je vaša stvar«.

»Dobro, ali onda će država zbog vaše tvrdokornosti izgubiti naplatu za dvije karte«.

»Cijena je točno određena, putovali vi ili ne«.

»No, neka bude. Ali na nešto vas odmah upozoravam. Između Hestvede i Hassleholma, kod imanja baruna X, morat će vlak stajati jedno pola sata, da pozdravim Olu Holma, moga starog prijatelja, koji je tamo inspektor«.

»Vlak ne stoji nego na stanicama, koje su navedene u voznom redu«, objasni glavar stanice.

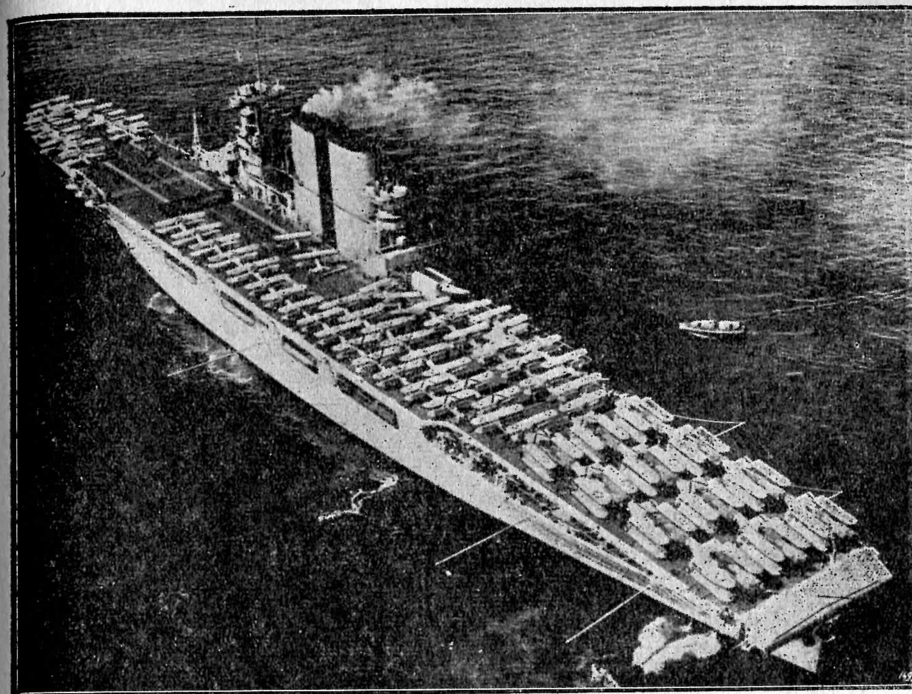
»Dopustite, gospodine, da primjetim, da ste vi najneuslužniji čovjek, što sam ga ikad u životu sreo«, zaključi gospodin Strömbom.

Napokon su svi bili u kupeu. Kondukter je probušio karte i zalupio vrata, glavar stanice zazvižda, zazvižda i lokomotiva, među velikom djecom nasta veselje, mala udariše u plač, a gospođa Ana jecajući pade svome mužu oko vrata i prošapta: »Petre, ako nam se štogod dogodi, hvala ti za devetnaest sretnih godina, što sam ih provela kao tvoja žena.«

Ali ništa se nije dogodilo, i navečer bili su već u Malmöu. Ta zar je to zbilja njegov brat Ivan, taj sijedi otmjeni gospodin sa cilindrom i zlatnim lancem na prsluku? Zar je to njegova šogorica, ta fina dama u elegantnoj svilenoj toaleti. Pa onda, vidi ti tu djecu!

Braća su se srdačno izljubila i gledaju toplo jedan drugome u oči. Ali u grlu kao da ih nešto steže.

Petar misli: bez sumnje, bilo je ganutljivo i lijepo, kad mu je zemaljski savjetnik lično predao nagradu za najboljeg vola, ali, Bože moj, to je ipak nešto sasvim drugo! On hoće da izrazi svoje burne osjećaje, ali ne nalazi drugih riječi doli: »Ivane, a tko će ponijeti našu prtljagu?«

SJEDINJENE DRŽAVE prihvatile su se da izgrade najmoćniju ratnu mornaricu na svijetu. Među ovim gorostasnim brodovima bit će i brodovi za avione, toliko veliki, da će se na svakom moći smjestiti deset i više redova po sedam aviona.

Ali malo kasnije, na balkonu velike trokatnice gospodina Strömboma, okružen djecom koja ga grle i milovan ljetnim vjetrićem, sa bocom malinovca i morem ispred sebe, Petar je opet onaj stari.

»Sjećaš li se, Ivane?« »Sjećaš li se, Petre?« Pitanjima i odgovorima nikad kraja ni konca.

Šogorice su se toplo gledale i ljubile, djeca dizala graju. Samo s vremena na vrijeme radost bi se na čas pomutila... onda, kad bi im misli poletjele na malo groblje u Trülebodi, gdje su počivali otac i majka.

Onih trideset godina, što se nisu vidjeli kao da nije ni proteklo.

Trideset godina!

Hvatao se suton i na balkonu je zahladilo; bilo je vrijeme da legnu.

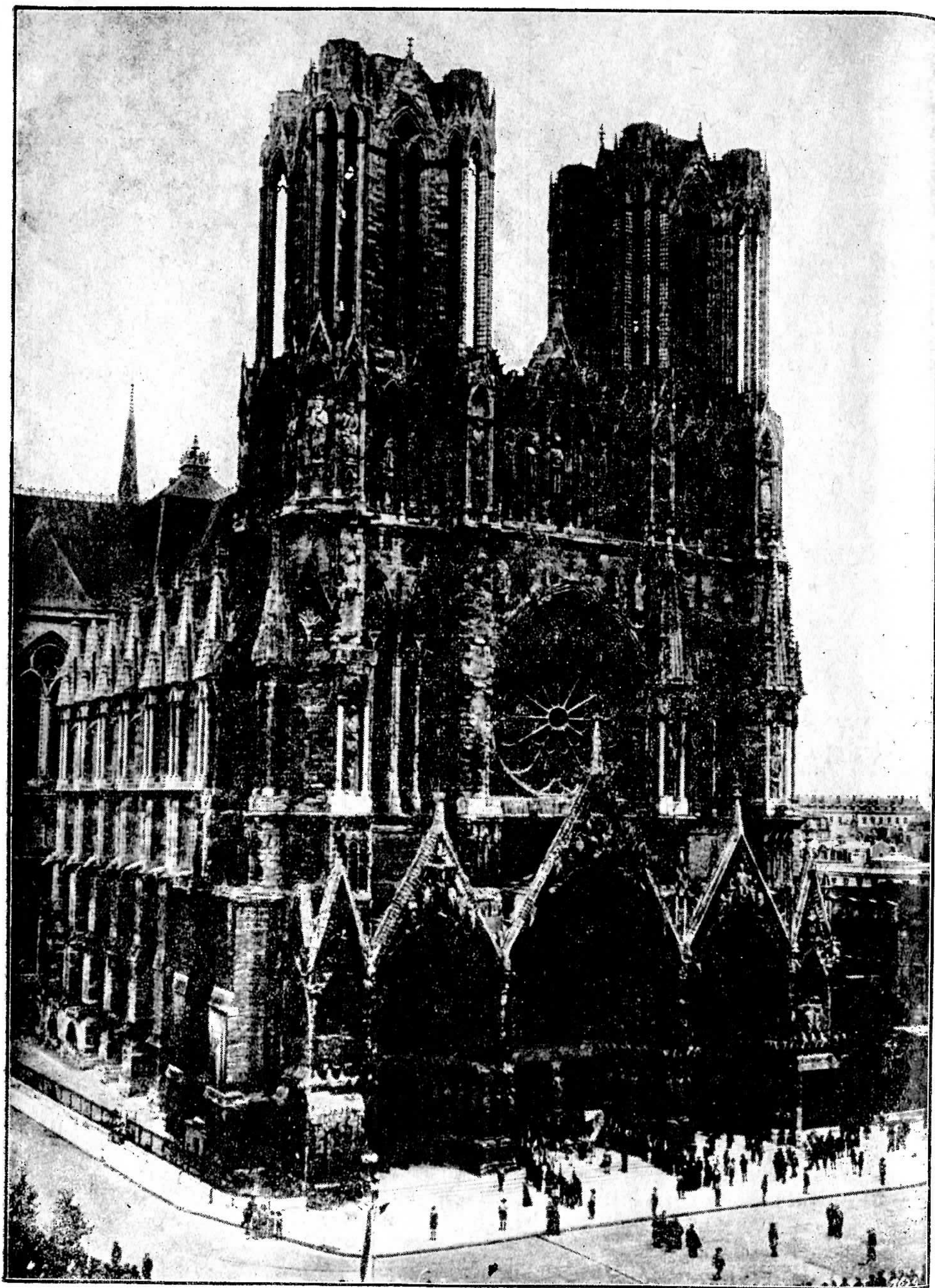
Ivan i Petar spavat će u istoj sobi. Kao nekad.

I za pola sata zavladala je u kući tišina.

Ali još jednom, tiho i oprezno, da ne probudi brata, ako je već zaspao, podigao je Ivan svoju sijedu glavu i pogledao prema Petrovoj postelji. Nije se prevario, brat mu još bijaše budan.

»Dobro mi spavaj, Petre!«

»I ti, dragi Ivane!«

STARODREVNA KATEDRALA u Reimsu, nekadašnja krunidbena crkva francuskih kraljeva, koja je za svjetskog rata strahovito nastradala, obnovljena je u starom sjaju i ponovo osvećena. Veliki prilozi za obnovu katedrale potekli su nesamo iz Francuske, nego i iz Velike Britanije, Norveške i Danske, a naročito je velik prilog američkog milijardera Johna Rockefellera. Posvetu je obavio nadbiskup kardinal Suhard, u svojstvu papinskog legata, a prisustvovao joj je predsjednik francuske republike Albert Lebrun. Rheimska katedrala jedna je od najljepših gotskih građevina na svijetu, a sagrađena je još u XIII. stoljeću u tom kraju, u sjevernoj Francuskoj, gdje je i začetak tim t. zv. gotskim građevinama, koje se sasvim nepravo tako nazivaju, jer nisu ni u kakvoj vezi s Gotima.

Hermann Bahr:

LIJEPA ŽENA

Sreo sam na ulici svoga starog prijatelja Paula Dorna. »Servus!« rekoh. »Napokon te ipak jednom vidim! Kakav je to način? Nismo se vidjeli već šest mjeseci — no, daj da te pogledam. Pa kako ti ide — sada, u braku? Paul, Paul, tko bi to o tebi mislio! Mogao sam se zakleti, da se ne ćeš oženiti! Ali žene — eh, da, žene!«

Paul se nasmijao, uzeo me ispod ruke i odosmo da lutamo gradom. Postadoh gotovo sentimentalan: »Paul Dorn, pa oženjen! Nikako mi to ne ide u glavu! Kuda to ode naša mladost? Sjećaš li se još, kad smo onda — s Micikom—«

Ali ja opažam, da mu je milije da se ne sjeća. I više mu ne govorim o Miciki. Idemo dalje, on vadi cigaru, ja ga gledam onako sa strane. Čini mi se ozbiljniji nego prije; sada je nekako građanski smiren, gotovo dostojanstven. Stid me je pred njim, što sam bio tako frivolan: »Ta ti me bar poznaješ, Paul. Nisam mislio reći ništa loše. Dakako, kod tebe je to sada sasvim drugačije. Kad čovjek ima tako lijepu ženu kao ti« —

On je ispustio moju ruku i postao nervozan: »Evo ga, sada će još i on početi! Samo to mi još treba. Da znaš kako ja to volim!«

Ja sam se prosto preplašio: »Ali, Paul!«

»Onako je, kako sam ti rekao. Uvijek te iste budalaštine! Moja lijepa žena, pa moja lijepa žena, pa opet moja lijepa žena! Dragi moj, to čovjeku najposlije dojadi. Ja svoju ženu naravno vrlo volim, ali što je previše — previše je. Imaš li ti pojma o tome, šta to znači imati lijepu ženu? To, dragi moj, treba znati, inače se o tome uopće ne može govoriti. Ne znaš ti koliko tu čovjek treba strpljivosti — bogami, za to čovjek mora biti rođen od zdravih roditelja!« I on poče ljutito zviždati.

Ja mislim da ga razumijem i neizmjerno se radujem. »Vidiš, Paul, to ti je tako zvana Nemesis! Pravo ti budi! Neće ti nimalo škoditi, ako i ti jedamput iskusiš, što je to ljubomora«.

Paul me zabezeknuto pogleda. »No, ti si pravi majmun! Kakova vražja ljubomora? Što ti pada na pamet?«

»Ne? Ti nisi dakle ljubomoran?« U stvari mi je bilo malko žao.

»Ma ni govora, nego... samo što to baš nije lako objasniti, ti to nećeš razumjeti. Stvar je naime u ovome: imati lijepu ženu, bilo bi vrlo zgodno, samo — kad ona ne bi bila lijepa!«

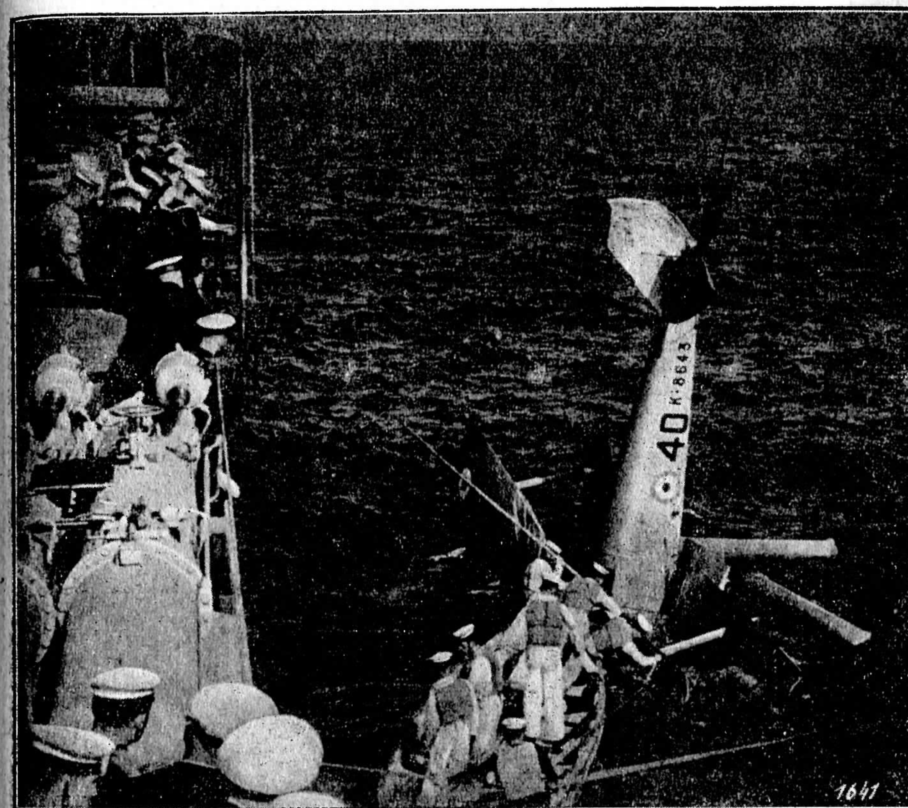
»Malko nejasno!«

»MAURETANIJA«, puštena s gradilišta u rijeku Mersey, u Derbyshiru, i usidrena nasred rijeke. Koliki je gorostas taj brod, vidi se po brodovima, što oko njega plove po rijeci. »Mauretaniju« su gradili 369 radnih dana, a biće oko nje zaposleno više od 150.000 ljudi. Za morsku će vožnju biti dogotovljena za manje od dvije godine od dana, kada se je počela graditi.

»Onda slušaj! Čemu da ti naširoko razlažem — ja ću ti jednostavno ispričati, što mi se desilo. Da imaš o tome bar nekakav pojam!«

Vidio sam po njemu da mu je stalo do toga da se izjada. Dobro! On je zapalio svoju cigaru i počeo:

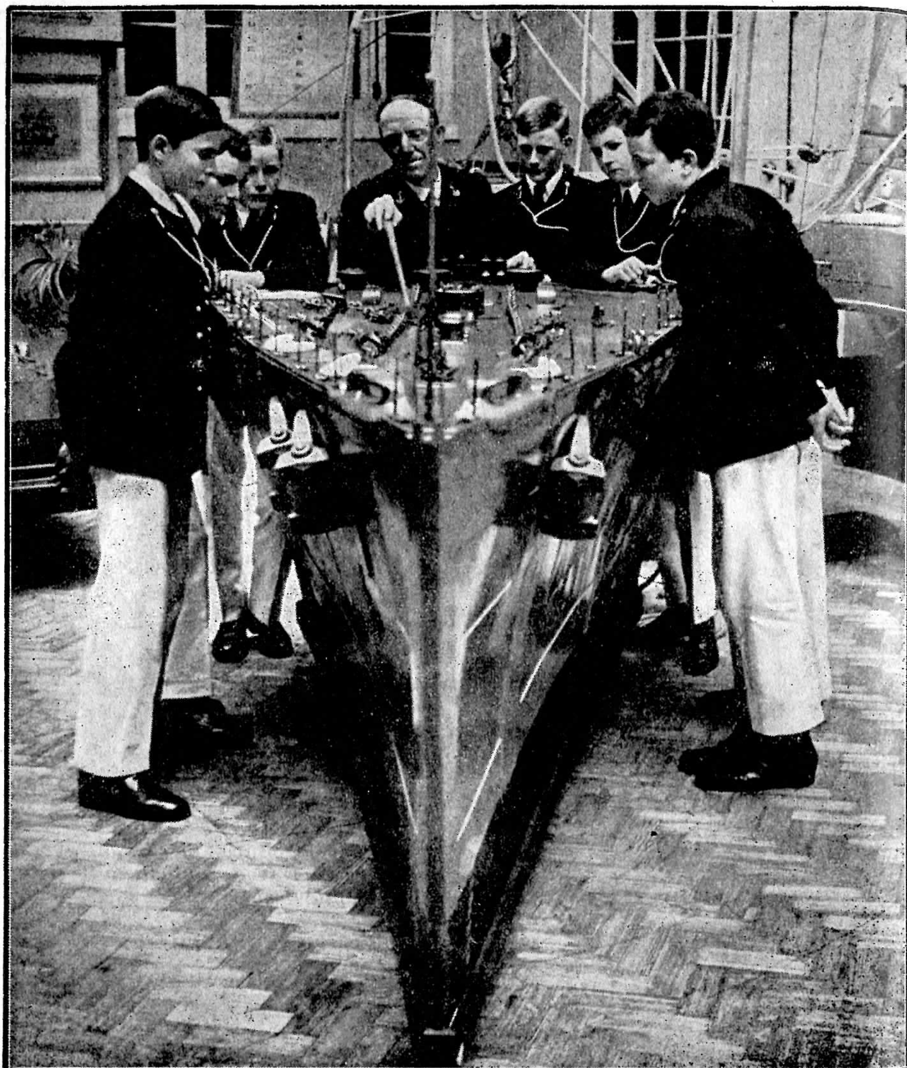

HIDROAVION »QUEN BEE« pogođen od protuavionskog topa. Ti se mali aparati drže u zraku samo tri i pol sata, na dulje vrijeme ne mogu ponijeti goriva. Kad budu pogođeni, spuštaju se automatski.

»Dakle, dragi moj, pretstavi sebi da je svadba svršena i ti sa ženom putuješ. Misao na put jako me je veselila, jer sve one ceremonije oko vjenčanja čine čovjeka strahovito nervoznim! Putujemo u München, ja hoću da joj pokažem grad, da posjetim nekolicinu prijatelja, a onda da skrenem još malo u bavarske planine. No, prve naše dane, ne će ti biti teško zamisliti, ja sam vrlo sretan, ona je vrlo sretna — i tako dalje! Ali naskoro primjećujem: tu nešto nije u redu — nešto joj nedostaje, nešto joj nije pravo. Ali što? Pitam je, nastojim na sve moguće načine da mi kaže, ali ona tvrdi da se varam. Ne, ona je vrlo sretna, njoj ništa ne manjka, ona je zadovoljna, ona nalazi da je München sasvim zgodan grad, samo dabome... »No što?« Ona isprva neće da kaže, ali napokon izlane: ljudi su u Münchenu neodgojeni.

Ja to nikako ne razumijem. Bože moj, dobri Münchenžani su malko spori i tromi, ali — neodgojeni?

»Ne«, odgovori ona, »baš neodgojeni! Pripazi malo! Čovjek može ići čitav sat ulicom, a da se nitko za njim ne okrene. To znači:

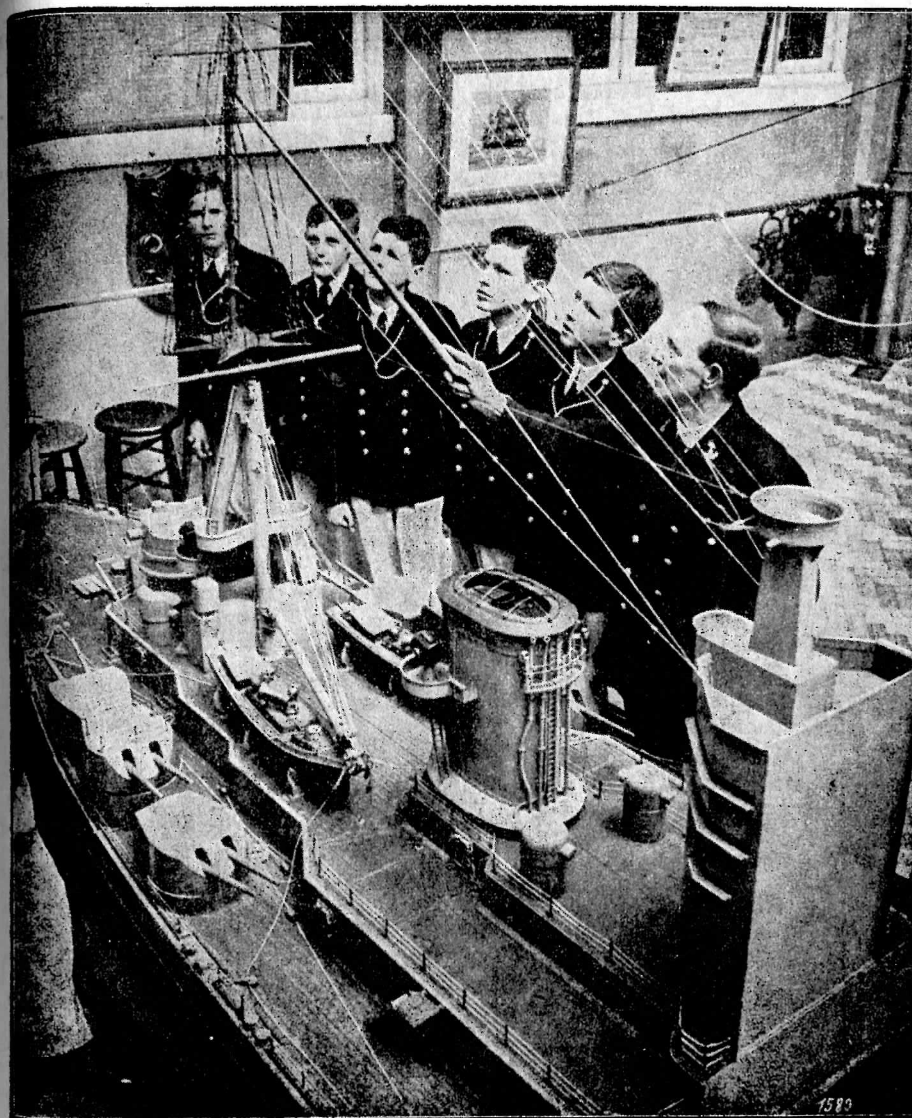

»BUDUĆI GOSPODARI MORA« u pripravi za svoje zvanje. Mladi mindshipmani, kadeti na kraljevskom Naval Collegge u Dartmouthu, razgledavaju na modelu ratnog broda »Rodney« Sidra i konope.

biti neodgojen. Meni je sasvim svejedno — ja samo konstatiram, da je to neodgojenost«.

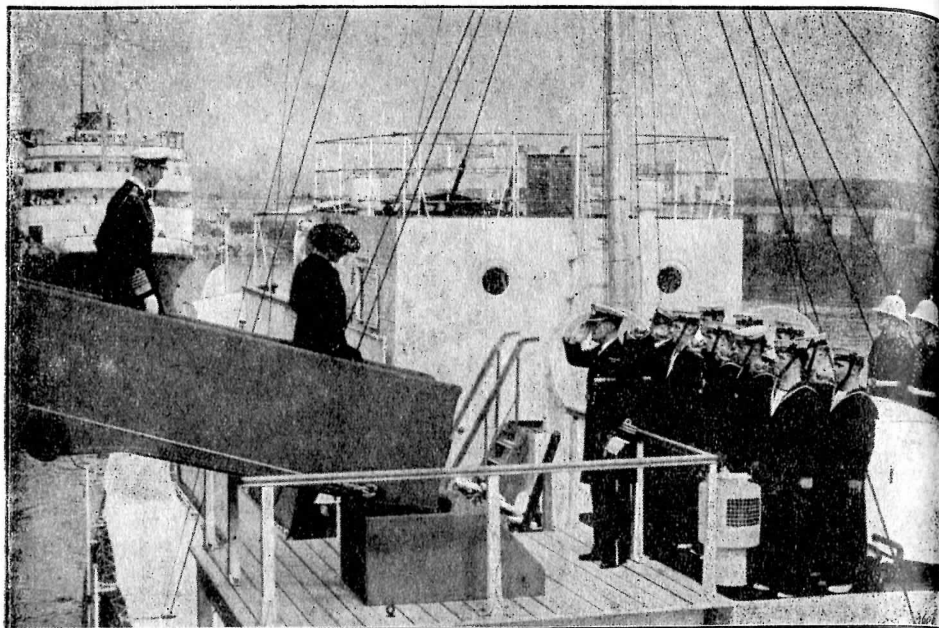
Shvaćaš li ti to, dragi moj! Dama je bila uvrijeđena! Lijepa žena je navikla da joj prave špalir, čim se gdjegod pojavi — a to se od dobrih Münchenžana ne može zahtijevati! Naravno, lako se tebi smijati! Ali pričekaj, proći će te smijeh. To je naime bio tek početak.

Drugi dan ujutro sjedim dolje u kavani Maksimilijan. Već je devet sati, treba da idemo u secesiju, a moja žena se gore u našoj

MLADI ENGLESKI KADETI razgledaju na brodskom modelu opremu palube i jarbola. Za mladu maštu brod je jedna od najzanimljivijih stvari, pa smo i na našoj »Jadranskoj izložbi« imali prilike da gledamo takva radoznala mlada lica pred brodskim modelima.

sobi oblači. Čovjek treba biti oženjen, da bi znao što to znači: žena se oblači! Sjedim od devet sati i čekam: već sam pročitao sve novine, već sam kod anonsa, doručkovao sam, pijem već drugu čašu piva, jer se ženiram pred konobaricom, i gledam s moga stola, u niši kavanskog prozora, melanholično na ulicu prema Dvorskom kazalištu. Ti poznaš taj lokal — to je onaj u kome je uvijek sjedio stari Ibsen. U to vrijeme on je sasvim prazan, konobarice

POLAZAK BRITANSKOG KRALJEVSKOG PARA iz Engleske u Francusku, u službeni posjet. Kralj i kraljica prelaze u Doveru na admiralski brod »Enchantress«, kojim će se prevesti preko kanala La Manche, praćeni razaračima na moru i aeroplanima u zraku.

stoje naslonjene o kasu, samo nekoliko studenata karta za velikim stolom usred kavane. Lokal je taman, vide se samo zelene kapice burševa Saksonaca, koje vise na zidu — tu su se naime utaborili Saksonci. Tišina. Prekidaju je samo studenti, koji — kartajući se — udaraju kad i tad rukom o sto. Pola jedanaest je, jedanaest, ja od dosade čitam već Bädeker — prve strane, o obući za visoke ture. Pri tome škiljim na stražnja vrata, na koja bi trebala ući moja žena. Napokon evo je. Vrlo elegantna, naravno, vrlo dražesna u svojoj drap engleskoj haljini, sa malim žirardijem, vrlo milostiva, nasmiješila se kasirici i zapitala konobaricu, gdje ja sjedim.

Smiješeći se išla je za njom kroz cijelu kavanu i prošla mimo stola sa studentima, koji su — vidjelo se po njima — bili sasvim zaokupljeni interesantnom partijom. Kad je bila kod njihovog stola, pustila je da joj padne suncobran. Ja skočim, ali odviše sam daleko, konobarica se prigne, Agata se zahvali, studenti se kartaju dalje.

Pitam je što bi htjela doručkovati, ali opažam: opet joj je nešto, opet je povrijeđena. »Ne«, reče, »tu kod prozora ne mogu sjediti, tu je tako neprijatno! Oni bijeli zidovi strašno udaraju u oči! Da se preselimo za drugi stol«.

I ona ustade, da sjedne za drugi sto, u sredinu kavane, pored studenata. Sjedajući oborila je jednu stolicu s novinama. Ali studenti se kartaju dalje.

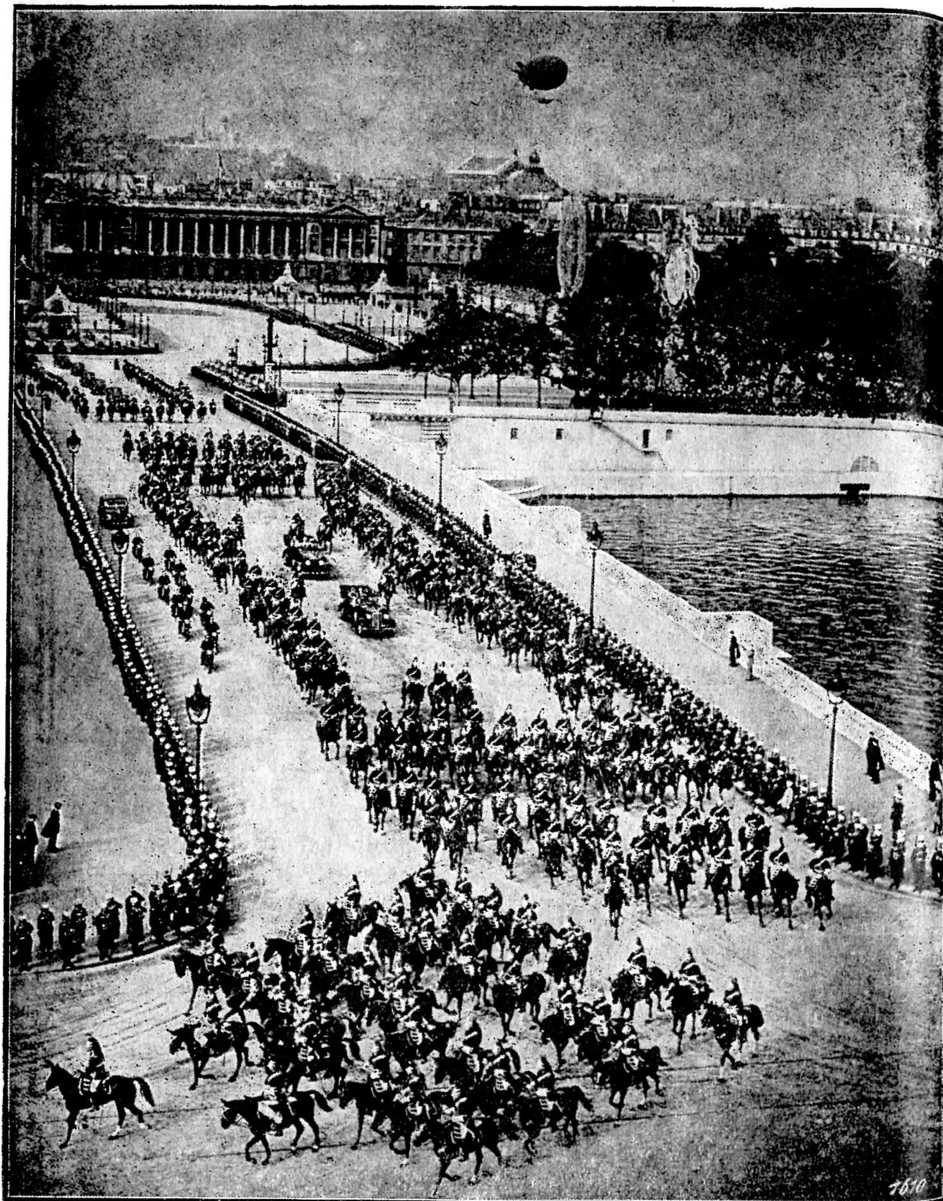
Prišao sam, podigao novine, pitam je što bi htjela doručkovati, vladam se da ne mogu ljubaznije, jer bih napokon ipak htio prispjeti u secesiju. Ona uzima lornjon, gleda studente koji se kartaju i pita me tada punom melodijom svoga jakoga glasa: »Reci, zar ti mladi ljudi nemaju nikakvog posla, kad već u rano jutro piju pivo i kartaju?«

Šta da radim? Čitam grčevito »Neue Freie Presse«, pa čak i »Köllnische Zeitung«, koja ima još veći format. Ali ona se ne da smetati. Kad joj je donesena naručena čokolada, drži neobično graciozno žlicu među tankim prstima i postaje sve glasnija:

»Kad bi to znali njihovi jadni roditelji! Oni kod kuće štede, da gospoda sinovi mogu kartati i piti pivo! Trebao bi tu učitelj sa šibom!«

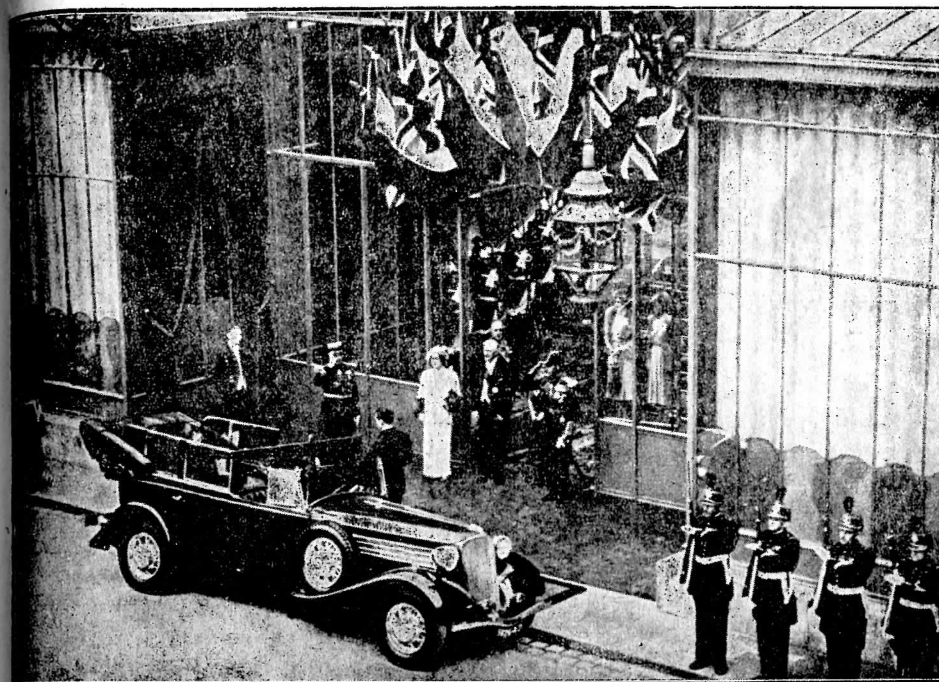
Ja sam posve utonuo u »Köllnische Zeitung«. Ali ona ne popušta: »Pa te zelene kapice, molim te. Na tim glavurdama! Uopće, izgledaju kao služnici«.

Možeš zamisliti, kako mi je bilo pri duši. Ja nisam kukavica, ali znaš kako je. Bilo mi je toga dosta i rekoh joj: »München ti se

SVEČANA POVORKA U PARIZU. Britanski kraljevski par vozi se sa željezničke stanice Gare du Bois de Bologne preko Pont de la Concorde, na Quai d'Orsay, gdje je nekada poginuo Luis XVI., vidi se lijepo luksorski obelisk, a za njim ministarstvo mornarice. Desno se vidi, pod aeroplanom, opera, a u daljini se na lijevoj strani bijeli bazilika Sacré-Coeur na Montmartu. Engleski se kralj vozi s predsjednikom I. Lebrunom u prvoj kočiji a u drugoj kraljica i gospođa Lebrun. Kočije su okružene republikanskom konjaničkom gardom i motociklistima. Sa svake strane uz cestu stoje po dva reda spahija, alžirskih vojnika. Place de la Concorde bio je okružen tankovima. Publika nije bila pripuštena.

U aeroplanima su se nalazili časnici prefekture, koji su pazili na priredbu.

ENGLESKI KRALJ I KRALJICA izlaze iz Palais d'Elysée, gdje su posjetili predsjednika francuske republike. Tom je prilikom kralj odlikovao predsjednika redom viteza od Bratha, a predsjednik kraljicu velikim krstom legije časti. Kad su to isto veče kralj i kraljica ponovo došli uveče na svečanu gozbu u Palais d'Elysée, bila je kraljica okićena čuvenim kohinoorom, najkrupnijim dijamantom na svijetu.

ne dopada, vidim po tebi, nema nikakvog smisla da tu ostanemo, za dva sata polazi vlak na Schliersko Jezero, tamo je moj stari prijatelj Drescher. Svi kažu, da je ondje vrlo prijatno. Pustimo dakle glupu secesiju, spakujmo stvari i za dva sata smo na kolodvoru! Punktum! Ona poznaje taj ton i zna da je tu svako opiranje uzaludno.

Oko četiri sata stigli smo na Schliersko Jezero, starom Drescheru sam brzojavio i on nas je odveo do hotela; dobili smo veliku sobu sa divnim vidikom na jezero i cijelu dolinu. Agata je bila malko umorna i legla je da spava. Ja sjedoh na bicikl i povezoh se okolo jezera, kroz samo mjesto, na poštu i još kojekuda. Oko osam vratio sam se. Ona je sjedila u vrtu i čitala neku knjigu. Za jednim stolom sjedilo je nekoliko seljaka, za drugim župnik sa starim šumarom. Osjećao sam: tu je tišina, tu je lijepo, tu bih htio ostati! Prislonih bicikl o vrata i priđoh Agati. Sjedila je odjevena u bijelu široku haljinu i sanjarski gledala — preko knjige — svojim velikim i tihim očima na jezero. To bijaše odista lijepa slika, ali na žalost tu su bili samo seljaci i župnik sa starim šumarom: slici je manjkala publika.

Približim se bojažljivo: »Kako je, mala moja curice?« Ona me je samo pogledala, ali taj pogled ne ću nikada zaboraviti. Zatim reče: »Dakle to je to Schliersko jezero — ali ja ti se kunem, da ne ću ovdje ostati ni dva dana; to nije kraj za mene«.

»Ali, draga, pa tu je sasvim zgodno: jezero...«

»Jezero mi je premaleno«.

»Pa ova dolina...«

»Doline su nezdrave, tu čovjek samo postaje nervozan, to će ti reći svaki doktor«.

»Pa planine naokolo...«

Stanka. Na kraju završava: »Zatim — jelo je loše, od toga bavarskog piva čovjek deblja, a ja nemam nimalo volje da se ovdje poseljačim. Da sam to htjela, ne bih se udavala, nego bih otišla u samostan. Ne, ti me nisi nikada ljubio!«

»Dobro«, rekoh joj, »ako ti se ne da tu ostati, otputujmo sutra dalje«.

Obuzela me neka tuga: to vječito putovanje, sad ovamo, sad onamo, uvijek na željeznici, svaki dan pakovanje, svaki dan u drugom hotelu, uvijek strana lica — to je užasno! Ali što da radim, Agata je naučena da joj se dive! Ako tu u Beču odemo u kazalište, na koncert ili u koji park, svi razrogače oči. Otkad se sjeća, uvijek je tako bilo. Ona bez toga ne može biti. Bez divljenja je kao pušač bez cigara. Moj dragi, tu nema nikakvih argumenata — to je naprosto tako. Kome to nije po volji, neka ne uzima lijepu ženu. Ili — ili!

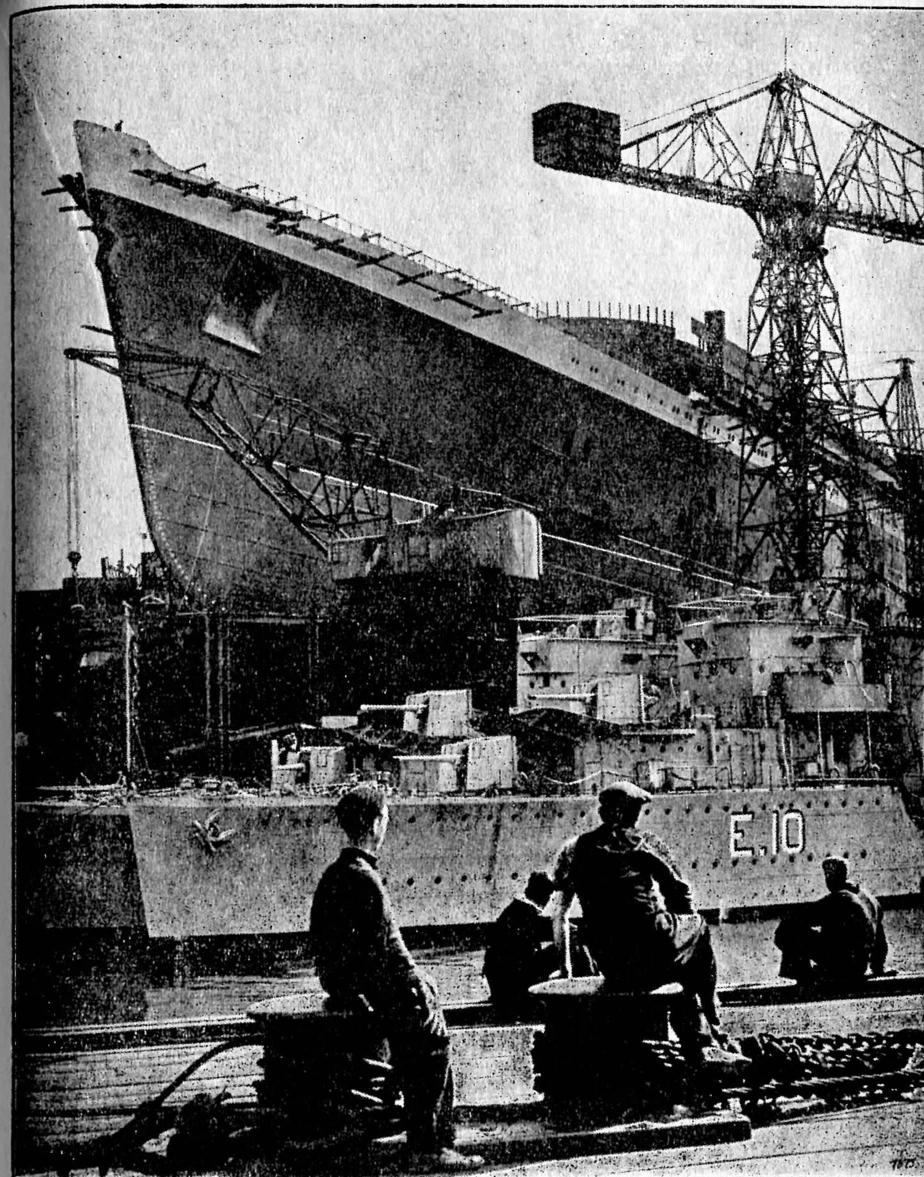
Sve to rekoh sam sebi, kad sam sutradan ujutro lutao po šumi, dok je ona još spavala. S tugom sam gledao na ljeskavo jezero i veselu dolinu; ja volim taj vedri kraj i njegove ljude koji vječito pjevaju; kako bih rado tu ostao!

Tad se odjednom nečemu dosjetih. Tko zna? Možda uspije. I više trčeći nego hodajući uputim se Drescheru, mom dragom starom prijatelju Drescheru, slavnom bavarskom komičaru, kojega su slikali Lenbach i Stuck; on ima tamo vrlo zgodnu vilu. Šta da ti pričam, ti ga poznaješ, znaš kakav je: uvijek raspoložen, malko rasijan, sve pobrka, ali drug da nema boljega.

»Drescher«, rekoh mu, »vi mi morate učiniti jednu uslugu. Vidite, vi poznajete sve ljude tu — znate li za kojega zgodnog mladog čovjeka, seljaka ili kakvog pisara na općini, koji bi — razumije se, uz platu — umio da se divi?«

»Šta treba da radi?«

»Da se divi, ništa nego da se divi, moja žena je na to naučena. Znate, ja zamišljam to ovako: platit ću mu što pojede i popije i

»QUEEN ELIZABETH«, novi brod društva Cunard White Star, pušten je na vodu dne 27. rujna. Taj najnoviji brod treba da stekne rekord brzine. Svečanosti je trebao prisustvovati engleski kralj, ali radi onih kritičnih dana nije se ni on mogao udaljiti iz Londona. Zamijenila ga je kraljica, po kojoj je i nazvan brod, i pročitala kraljevu poruku, koja se je izvanredno dojmila u tim teškim časovima, kad je o koncu visio svjetski mir.

dobit će povrh toga tri marke na dan; mladić ne treba posve ništa da radi, nego samo da sjedi svaki dan dva tri sata kod nas u vrtu i zaljubljeno pogledava moju ženu — zaljubljeno, ili recimo čak: čeznutljivo«.

»Čeznutljivo«, reče Drescher, »ide u redu«.

Ja mu na brzu ruku sve objasnim, ispričam mu što sam doživio u Münchenu i napomenem da Agata ne će ostati tu, ako joj se nitko ne bude divio.

»Dobro«, reče Drescher, »napravit ćemo to! Samo — tko je tu? Od kazališnih ljudi ne mogu vam nikoga dati — sve njih trebamo sada sami — ah, sjajno, Messner! — slušajte, to je uopće darovit čovjek, a usto ima čak i crni salonski kaput! Ne brinite se dakle ništa, ja ću odmah poručiti po njega, on je vrlo inteligentan, već danas popodne funkcionirat će! Kako ste ono rekli, diviti se —«.

»Čeznuti«, rekoh još jedamput.

»Čeznuti — prekretati očima — a ponekad smije i ruku staviti na srce, zar ne? Pouzdajte se samo u mene! Što se tiče režije — to je moja stvar!«

»Dragi moj Drescher, mnogo vam zahvaljujem. Nego, taj Messner, je li to zgodan čovjek?«

»Koješta! Kakvi zgodan! Ali ženama je svejedno, tko im se divi, glavno je da se divi! Vidjet ćete i sami«.

Imao je pravo. Messner je doista izgledao vrlo šaljivo, pogotovo u svom salonskom kaputu. Ali čeznuo je kako još nikoga nisam vidio. Ipak je Drescher veliki režiser.

Navečer pođoh na poštu. Agata je ostala da sjedi u vrtu, Messner se nije ni maknuo. Kad sam se vratio, rekoh joj: »Bio sam na stanici i pogledao kad polaze vlakovi. Bit će najbolje da otputujemo sutra ujutro u deset«.

»Zašto?« zapita Agata začuđeno. »Ja te zbilja ne razumijem. Zar se ne možeš nigdje smiriti? Pogledaj kako je tu lijepo! Jezero« —

»No«, rekoh, »jezero je malko premaleno«.

»Baš takvo malo jezero ima svoju draž; mnogo je intimnije«.

»Zar da čepimo tu, među tim planinama?!«

»To će biti za tebe vrlo zdravo. Tek tu može čovjek pravo da odahne. Pitaj samo kojega liječnika. Pa onda znaš: ono vječito vozikanje, uvijek na željeznici, svaki dan pakovanje, svaki dan u drugom hotelu — to je nešto užasno. Zar ne, dragi, da ćemo ostati tu?«

Ostali smo ondje tri sedmice. Svake nedjelje donio mi je Messner račun: 21 marka gaže, za 10 maraka piva, oko tri marke za kobasice. Na rastanku dadoh mu još u Miesbachu napraviti novi salonski kaput; stari mu se za vrijeme divljenja na rukavima otrcao.

»Ja mislim«, završio je Paul, »da ćemo ove godine opet na Schliersko Jezero«.

Gustav Meyrink:

LJUBIČASTA SMRT

Tibetanac je zašutio.

Njegova mršava isposnička pojava stajala je neko vrijeme uspravno i nepomično, a onda iščeznu u džungli.

Sir Roger Thornton zurio je u vatru: Da Tibetanac nije sannyasin — pokajnik —, ne bi mu naravno ni riječi vjerovao, ali sannyasin niti laže niti nasjeda lažima. A ovaj je uz to upravo hodočastio u Benares.

Pa onda, kako mu se samo lice zlobno i strašno trzalo!

Ili mu se to tek pričinilo kod vatre, koja se tako čudno ogledala u njegovim mongolskim očima?

Tibetanci mrze Evropljane i ljubomorno čuvaju svoje magične tajne, kojima jedamput kane uništiti ohole strance — jedamput, kad dođe njihov veliki dan.

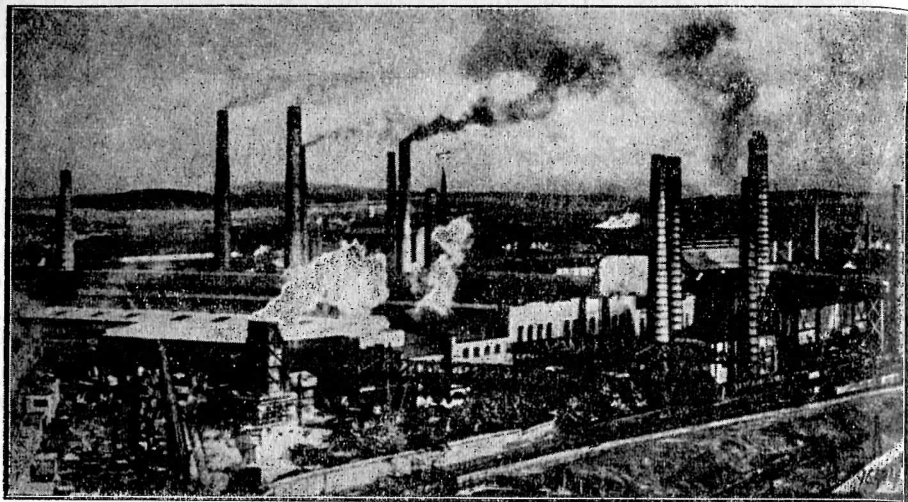
Svejedno, on, sir Hannibal Roger Thornton mora se svojim očima uvjeriti, raspolaže li taj čudnovati narod odista tajnim moćima. Ali njemu treba pratilaca, smionih ljudi, sa nepokolebljivom voljom.

Englez promatraše svoju pratnju: — Onaj Alganac je jedini od svih Azijata, koji dolazi u obzir. Neustrašiv je kao divlja zvijer, ali nažalost praznovjeran.

Ostaje dakle samo njegov evropski sluga.

Sir Roger dotače ga štapom. — Pompejus Jaburek već je od svoje desete godine sasvim gluh, ali on umije svaku riječ, pa bila ona ma kako čudnovata, pročitati s njegovih usta.

Sir Roger Thornton pričaše mu jasnim kretnjama što je čuo od Tibetanaca: Nekih dvadeset puta, u jednoj dolini Himawate, koju mu je Tibetanac točno označio, nalazi se čudnovati kraj. — Sa tri strane dižu se okomite stijene. Jednim prilazom ne može se proći zbog otrovnih plinova, koji neprestano naviru iz zemlje i svako živo biće u tren oka usmrćuju. — U samom klancu, koji zaprema nekih pedeset engleskih kvadratnih milja — usred najbujnije vegetacije — živi jedno malo pleme. Ono pripada tibetanskoj rasi, nosi crvene šiljate kape i obožava neko pakosno satansko biće, koje izgleda kao paun. — To đavolsko biće uputilo ih je tokom stoljeća u crnu magiju, i otkrilo im tajne, koje će jednoga dana preobraziti sav život na zemlji; tako ih je naučilo i neku vrstu melodije, koja može i najjačeg čovjeka za čas uništiti.

ŠKODINE TVORNICE U PLZNJU spadaju u najveća poduzeća ratne industrije na svijetu. Danas, kad je njemačka vojska zaposjela tako zvane njemačke krajeve u Češkoslovačkoj, nalaze se tvornice u blizini nove granice, koja će se nakon pripojenja sudetskih krajeva povući između Njemačke i Čehoslovačke. Tvornice će se valjda maknuti dalje od granice.

Pompejus se posprdno nasmiješi.

Sir Roger objasni mu da kani uz pomoć ronilačkih šljemova i ronilačkih ranaca sa zgusnutim zrakom, preći to otrovno mjesto i prodrijeti u tajanstveni klanac.

Pompejus Jaburek kimnu glavom u znak pristajanja i poče si veselo trljati prljave ruke.

*

Tibetanac nije lagao: eno, tamo dolje, u najdivnijem zelenilu, protegao se čudnovati klanac; pojas žutosmeđe, izgorene zemlje, nalik na pustinju — širok jedno pola sata hoda — dijeli ga od ostalog svijeta.

Plin koji je navirao iz zemlje bio je čista ugljična kiselina.

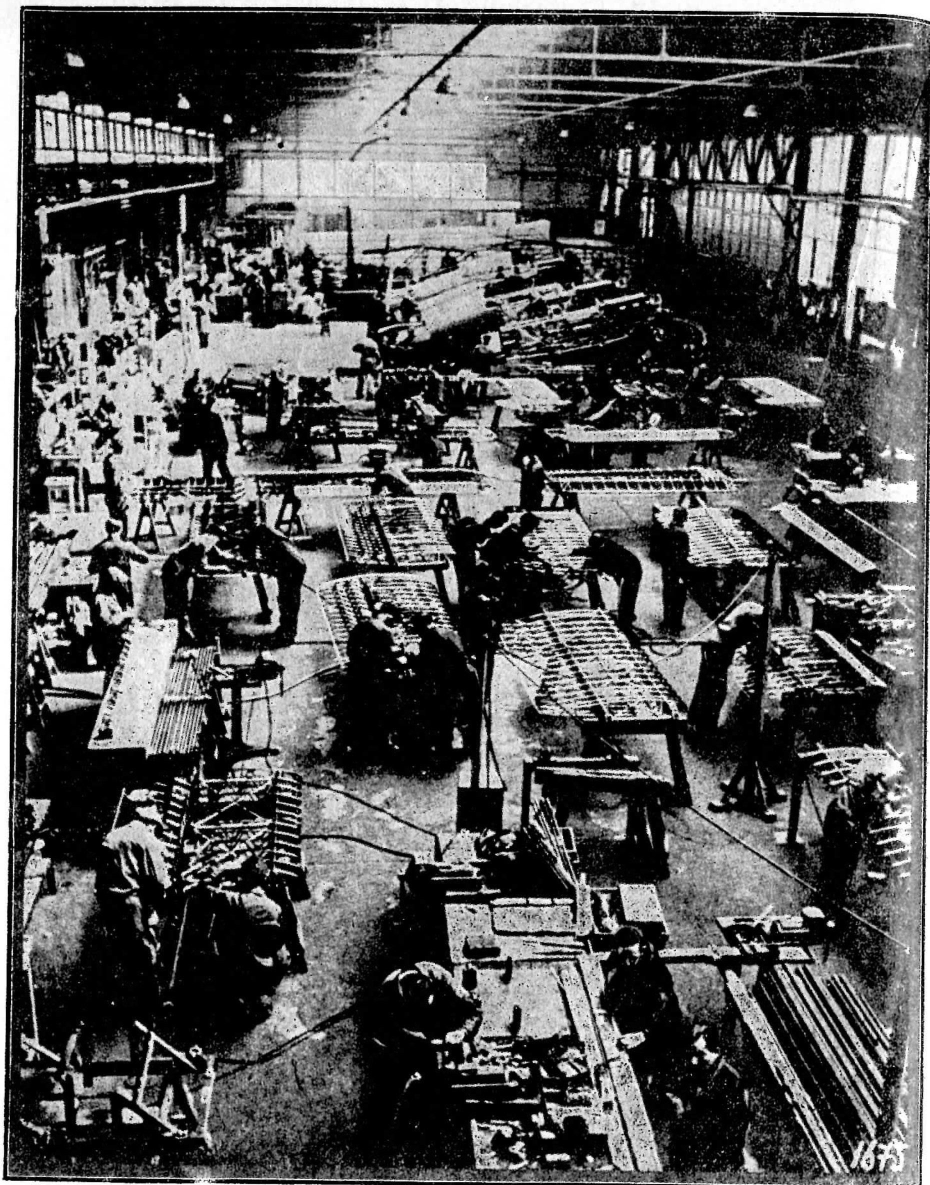
Sir Roger Thornton, koji je sa jednoga brežuljka procijenio širinu toga pojasa, odlučio je da već drugoga jutra pođe na ekspediciju. — Ronilački šljemovi, koji su mu stigli iz Bombaya, funkcionirali su besprikorno.

Pompejus je nosio obje puške repetirke i razne sprave, koje je njegov gospodar držao za neophodno potrebne.

Afganac se uporno ustezao da pođe s njima i izjavio, da je on uvijek spreman da se popne u tigarsku spilju, ali da nikako ne će učiniti ništa šta bi moglo nanijeti zla njegovoj neumrloj duši.

*

Bakreni ronilački šljemovi blistali su na suncu i bacali čudnovate sjene na spužvasto tlo, iz koga su se u bezbojnim sitnim

TVORNICE U PLZNJU velika su baština, koju je nova čehoslovačka država naslijedila od nekadašnje Austro-Ugarske. Utemeljio ih je prije gotovo osamdeset godina Emil Škoda, iz ponijemčene češke obitelji, sinovac glasovitog bečkog kliničara, prof. J. Škode. Pod njegovom i pod upravom njegova sina razvilo se je poduzeće do ogromnih razmjera, nesamo za fabrikaciju topova i mitraljeza, nego i automobila, teretnih i osobnih, koji su i kod nas dobro poznati, naposljetku i za gradnju aeroplana. Tvornice mogu da u godini dana izgrade tisuću aeroplana. Na slici se i vidi fabrikacija aeroplana.

IZ BURNIH DANA prije tragičnog rješenja čehoslovačke krize. Demonstracija u Moravskoj Ostravi. Nose sudetske zastave, ali na slici, koja je iz Engleske, ne vidi se nikakav nemio istup vlasti protiv demonstranata.

mjehurićima dizali otrovni plinovi. — Sir Roger udari vrlo brzim korakom, da bi im dostajalo zgusnutoga zraka dok prođu otrovnu zonu. — Sve oko sebe vidio je u nestalnim oblicima, kao kroz tanki sloj vode. — Sunce je sjalo sablasno žuto; daleki glečeri — »krov svijeta« sa svojim gigantskim profilima — izgledali su u njegovom osvjetljenju kao neka čudnovata mrtvačka krajina.

Naskoro je sa Pompejusom dospio na svježu tratinu. Zapalio je šibicu da se uvjeri ima li posvuda zraka. — Onda obojica skinuše ronilačke šljemove i rance.

Zid od plina iza njihovih leđa izgledao je kao uzbibana vodena masa. — U zraku se osjećao opojni miris amberia — cvijeća. Ljeskavi leptiri sa čudnim šarama — veliki kao ruka — sjedili su raširenih krila na nepokretnom cvijeću i izgledali kao rastvorene čarobne knjige.

Obojica se uputiše, razdaleko jedan od drugoga, do šume, koja im zastiraše vidik.

Sir Roger dade svom gluhom sluzi znak — čuo je neki šum. Pompejus napne kokot na svojoj puški.

Obiđoše rub šume i nađoše se na jednoj livadi. Jedva četvrt engleske milje pred njima stajalo je poredano u krug nekih sto

ljudi — očito Tibetanaca — sa crvenim šiljatim kapama: — već su ih očekivali.

Sir Roger zaputi se bez straha prema gomili. Nekoliko koraka iza njega, po strani, išao je Pompejus.

Tibetanci su bili, kao što je to kod njih običaj, odjeveni u kozja krzna, ali su usprkos tomu malo ličili na ljudska bića, tako su ružna i izobličena bila njihova lica, na kojima se ogledala nadčovječna zloba.

Pustili su ih da im se približe, a onda su na zapovijed svoga vođe strelovitom brzinom podigli ruke i čvrsto začepili uši. U isti mah zavikali su nešto iz svega glasa. Pompejus Jaburek pripravio se da će pucati, jer mu se činilo, da je to čudnovato kretanje gomile znak za navalu. Pitajući pogleda prema svom gospodaru, ali krv mu se sledi u žilama od onoga što je ugledao.

Oko njegova gospodara stvorio se drhtavi lelujavi sloj plina, sličan onome kroz koji su obojica malo prije prošli. Lik sira Rogersa gubio je obrise — glava mu se stala šiljiti, tijelo je splasnulo u sebe, kao da se topi, i na mjestu gdje se još čas prije nalazio mišičavi Englez, stajao je jedan svijetloljubičasti čunj, velik kao glava šećera, na koju je i inače bio nalik.

Gluhi Pompejus počeo se tresti od bijesa. — Tibetanci su još uvijek vikali, i on im je pažljivo motrio na usnice, da vidi što zapravo hoće da kažu.

Vikali su uvijek jednu te istu riječ. — Tada njihov vođa iskoči pred njih, i svi zašutješe i spustiše ruke sa ušiju. — Kao pantere baciše se na Popejusa. — Ovaj poče kao lud pucati iz svoje repetirke u gomilu, koja na trenutak ustuknu.

Instiktivno zavikao im je riječ, koju je malo prije pročitao s njihovih usana: »Emelen — emelen«, urlao je iz svega grla, tako da je klanac zatutnjio kao da se trese zemlja.

Spopade ga omaglica, vidio je sve oko sebe kao kroz jake naočale, tlo ispod njega poče da se ljulja. — Ali to je potrajalo tek trenutak, a onda je opet vidio sve jasno.

Tibetanci su netragom iščezli — jednako kao i njegov gospodar; pred njim su stajale samo bezbrojne ljubičaste glave šećera.

Živ je bio samo još vođa. Ali i njemu su se noge već pretvorile u plavkastu kašu, a gornji dio tijela već se je počeo splošnjavati — izgledalo je to baš tako, kao da ga probavlja neka sasvim prozirna životinja. On nije nosio crvenu kapu, nego neku mitru, u kojoj su se micale žive žute oči.

Jaburek mu je razmrskao kundakom glavu, ali nije mogao izbjeći njegovom srpu, što ga je ovaj u zadnji čas, već umirući bacio za njim. Srp ga je ranio u nogu.

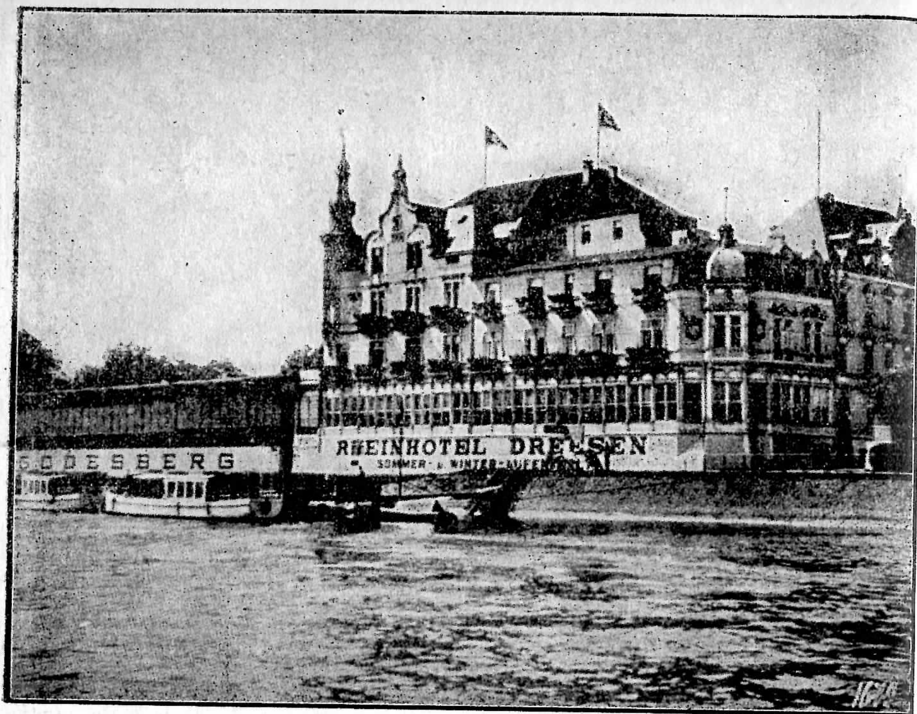
SASTANAK FRANCUSKIH I ENGLESKIH DRŽAVNIKA na aerodromu u Croydonu. Chamberlain, za kojim stoji lord Halifax, pozdravlja Daladiera i Bonneta, koji su doletjeli 18. rujna u Englesku na sastanak, da rasprave čehoslovačko pitanje, koje je uzbunilo cijeli svijet.

Pogledao je oko sebe. — Na daleko i široko nigdje živoga bića. Miris amberia — cvijeća postao je jači, gotovo zagušljiv. —

Izgledalo je kao da struji iz ljubičastih čunjeva, koje je Pompejus sada počeo razgledati. Čunjevi su biti od neke svijetloljubičaste hladetinaste služi, svi jednaki. Pronaći među tom gomilom čunjeva ostatke sir Rogera Thorntona bilo je nemoguće.

Škripeći zubima stao je Jaburek mrtvom tibetanskom vođi na lice i potrčao natrag putem, kojim je bio došao. — Već izdaleka vidio je kako u travi bliješte bakreni šljemovi. — Napunio je ronilački ranac zrakom i ušao u zonu plina. — Put mu se pričini strašno dug. Jednom čovjeku curile su suze niz obraze. — Ah, Bože moj, Bože, njegov gospodar je mrtav. Umro je tu, u dalekoj Indiji! — Golemi ledenjaci Himalaje zijevali su od dosade prema nebu — šta se njih tiče patnja jadnoga sitnoga ljudskoga srca?...

Pompejus Jaburek opisao je sve što se dogodilo, na vlas onako kako je doživio i vidio — razumjeti i onako nije mogao — i adresirao pismo na tajnika svoga gospodara, Bombay, Adheritollah ulica 17. — Afganac je preuzeo na sebe dužnost da pismo preda. Zatim je Pompejus umro, jer Tibetančev srp bijaše otrovan.

»RHEINHOTEL DRESSEN« u Godesbergu, na Rajni, gdje su se po drugi put sastali Chamberlain, nakon prvog posjeta Chamberlainova u Hitlerovu domu kod Berchtesgadena. U to je mjesto i taj hotel Hitler volio dolaziti, još dok nije bio na vlasti.

»Jedan je Alah, a Muhamed je njegov prorok«, molio se Afganac dotičući se čelom zemlje. — Hinduski lovci posuli su leš cvijećem i spalili ga na lomači, pjevajući pobožne pjesme...

Ali Murrad Bej, tajnik, problijedio je, kad je pročitao strašnu vijest i smjesta poslao Jaburekov izvještaj u uredništvo »Indian Gazzete«.

I sad se započe nešto novo, što svojom strahotom potsjeća na opći potop.

»Indian Gazzetta«, koja je donijela »Slučaj sira Rogera Thorntona«, izišla je slijedećeg dana tri sata kasnije nego obično. — Tomu je bio kriv jedan čudnovat i strahovit događaj:

Mr. Birendranath Naorodjee, urednik lista, i dva člana redakcije, koji su običavali oko ponoći list još jedamput pregledati, nestali su bez traga iz svoje zaključane radne sobe. — Umjesto njih stajala su na podu tri ljubičasta hladetinasta čunja, između kojih ležaše otisnuti primjerak lista. — Tek što je policija sa poznatom važnošću dovršila zapisnike, već su odasvud stizale vijesti o bezbrojnim sličnim slučajevima.

Ljudi, čitajući novine i gestikulirajući, nestajali su na tucete pred očima zaprepaštenoga svijeta, koji je uzbuđeno prolazio uli-

cama. — Bezbrojni mali ljubičasti čunjevi nalazili su se svuda, na stubištima, trgovima i ulicama — kuda bi čovjek pogledao. —

Prije no je zanoćalo, Bombay je imao za polovinu stanovnika manje. Luka je iz sanitarnih razloga smjesta bila zatvorena i uopće zabranjen svaki saobraćaj s vanjskim svijetom, da se nova epidemija — jer bilo je jasno, da to mora biti neka epidemija — po mogućnosti što više ograniči. — Telegraf i kabel radili su dan i noć i slali preko oceana u svijet strašne izvještaje, navodeći i »Slučaj sira Rogera Thorntona« od riječi do riječi.

Već idućeg dana karantena je dignuta kao zakašnjela.

Iz svih zemalja stizale su vijesti, da je »ljubičasta smrt« izbila posvuda skoro istovremeno i da prijeti da će zemlju lišiti pučanstva. Sve je izgubilo glavu, civilizirani svijet bio je sličan ogromnom mravinjaku, kad u njega kakav seljački momak zatakne svoju lulu.

U Njemačkoj izbila je epidemija najprije u Hamburgu; Austrija, u kojoj se čitaju samo lokalne vijesti, ostala je sedmicama pošteđena.

Prvi slučaj u Hamburgu bio je neobično dirljiv. Pastor Stühlken, časni starina, već gotovo gluh od starosti, sjedio je ujutro kod kave, u krugu svoje porodice. Svi su bili na okupu: njegov

najstariji sin Teobald sa studentskom lulom u ustima, njegova vjerna žena Jeta, Minka, Tinka i svi drugi.

Sijedi otac upravo je raširio najnovije engleske novine i čitao izvještaj o »slučaju sira Rogera Thorntona«. Upravo je izgovorio riječ »emelen« i htio da se okrijepi gutljajem kave, kad na svoj užas opazi, da oko njega sjede sami ljubičasti čunjevi od sluzi. Iz jednoga još je stršila lula.

Svih četrnaest duša Gospod je primio k sebi. Pobožni starac srušio se onesviješten.

Nedjelju dana kasnije bilo je već više od pola čovječanstva mrtvo.

Jednom njemačkom učenjaku uspjelo je da baci bar nešto svjetlosti na te čudnovate događaje. Okolnost, da je epidemija štedila gluhe i gluhonijeme, navela ga je na ispravnu misao, da se tu radi o čisto akustičnom fenomenu.

U svojoj samotničkoj radnoj sobi napisao je dugačko predavanje i objavio da će ga javno čitati. U njemu se poziva na neke gotovo nepoznate indijske religiozne spise, koji govore o tome, da izvjesne tajne riječi i formule, ako se izgovore, proizvode astralne fluidne oluje; svoje izvode potkrijepio je najnovijim iskustvima na području teorije vibracije i teorije o zrakama.

Svoje predavanje držao je u Berlinu, i morao se, čitajući svoje dugačke rečenice, poslužiti doglasalom — tolika je bila navala publike.

Značajan svoj govor završio je lapidarnim riječima: »Idite liječniku za uši, neka vas on učini gluhima, i čuvajte se da izgovorite riječ »emelen«.

Trenutak kasnije bili su i učenjak i njegovi slušaoci samo mrtvi čunjevi od sluzi. Ali za njim ostade njegov rukopis, svijet se je njegovom sadržinom upoznao i poslušao savjete, što mu ih je učenjak dao. Tako je taj rukopis spasio čovječanstvo od posvemašnjeg izumrća.

Nekoliko decenija kasnije, oko godine 1970, nastava zemaljsku kuglu jedna nova gluhonijema generacija.

Običaji su se sasvim izmijenili, rangova i vlasništva više nema. — Svijetom upravlja jedan liječnik za uši. — Svi notni spisi, sve kompozicije bačene su u ropotarnicu, k sredovječnim alkemističkim receptima. Mozart, Beethoven, Wagner, postali su smiješni kao nekoć Albertus Magnus i Bombastus Paracelsus.

U muzejima se još tu i tamo vidi poneki klavir kako pokazuje svoje stare zaprašene zube.

*

Napomena autora: Upozorava se poštovani čitač, da ne izgovara glasno riječ »emelen«.

MITOLOGIJA*

Priče o grčkim bogovima i božicama

SIMBOLIKA LJUDSKOGA ŽIVOTA

Čime je Sizif uvrijedio bogove?

Radi raznih zločina pošalje Zeus po njega Smrt. No Sizif je zarobi i baci u lance. Napokon opazi Pluto, bog Podzemlja, da nitko više ne umire i pošalje Hermesa isto boga Podzemlja, da potraži i oslobodi Smrt. Kad mu je to uspjelo, morao je prvi da umre Sizif. On zamoli svoju ženu, da ga ne pokopa, a kad je došao u Tartar, tužio je ženu što ga nije pokopala i zamoli da ga puste natrag na zemlju, da zbog toga s njom obračuna. Pluton mu to dopusti, Sizif ode i više se ne vrati.

Kako je bio kažnjen Sizif, kada ga je Hermes doveo u Tartar?

Morao je gurati na brijeg golemu pećinu. Kad bi je teškom mukom dogurao skoro do vrha brijega, ona bi se sama uz strašnu lomljavu srušila natrag. I tako se Sizif mora vječno mučiti tim uzaludnim poslom.

Tko je bio Prometej?

Grčki heroj, sin jednog titana. Bio je, dakle, božanskog podrijetla. Njemu Grci pripisuju, da je stvorio čovjeka. On je iz gline napravio lik, kojemu je dao po jedno svojstvo od svake životinje. Liku je još manjkao samo život. Božica Palada Atena uze Prometeja sobom na Olimp, sakrivši ga pod svoj štit. Tamo je on zapalio buktinju na nebeskim sunčanim kolima. Tom sunčanom vatrom raspirio je Prometej život u svome kipu.

Kako su bogovi gledali na Prometejevog čovjeka?

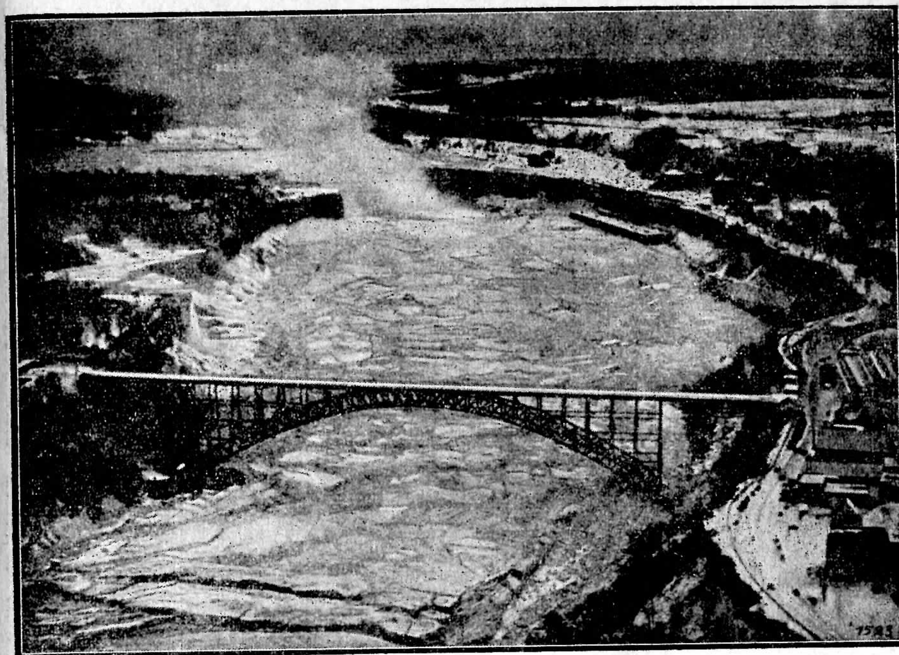
Bogovima su se dopali ljudi, koji su naselili zemlju. Šta više, sišli su s Olimpa, da s njima sklope ugovor. Tim ugovorom obvezali su se bogovi, da će ljude očinski štititi, a ljudi će ih obožavati i doprinositi im žrtve. U slavu ovog saveza trebalo je prikazati prve žrtve, pa je bilo povjereno Prometeju, da se za to pobrine.

Kako je prometej razdijelio darove, koje su ljudi prvi put prikazali bogovima?

On je naumio prevariti bogove. Od dijelova žrtvovanog bika napravio je dvije hrpe. Na jednu stranu stavio je meso i pokrio ga kožom i utrobom, a na drugu kosti i pokrio ih lojem. Na to pozove Zeusa da bira. Zeus je opazio Prometejevu lukavštinu. Podigavši loj i videći gole kosti, veoma se razgnjevi. Za kaznu odnese ljudima vatru. No Prometej se i opet popne na nebo, ukrade vatru po drugi put i, sakrivenu u cijevi, donese je na zemlju.

* Nastavak iz prošlogodišnjeg kalendara!

BORBA SA HIMALAJOM nastavlja se bez prestanka. Od godine 1921 odlaze onamo ekspedicije, ali vrhunac Mount Everest, nazvan po onomu, koji ga je trigonometrijski izmjerio, nije svladao još nitko. Taj najviši vrh na svijetu visok je 8840 metara, ili 29.141 stopu. I najnovija ekspedicija primakla se je u blizinu vrha, ali ga nije dosegla. Čini se kao da je vrh na dohvatu, ali on se još brani i od stranaca i od urođenika, koji bi da zakorače na tu strahovitu visinu. Iz tabora ove najnovije ekspedicije lijepo se vidi vršak, no dosad imamo o njemu — samo slike odozdo i sa aeroplana.

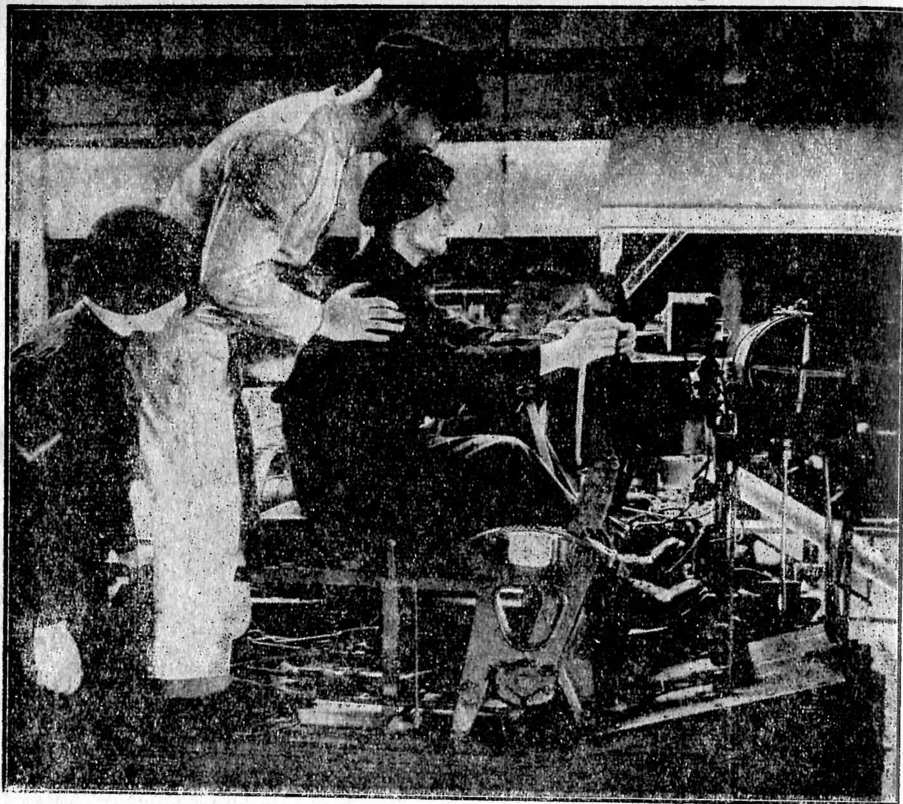
NIAGARA SA SVOJIM SLAPOVIMA poznata je po cijelom svijetu. Nebrojeni ljudi dolaze da se nadive toj prirodnoj krasoti, a u Americi se uobičajilo da onamo hodočaste mladi parovi u svom medenom mjesecu. Slapovi su se naročito lijepo vidjeli s velikoga mosta, koji je sagrađen godine 1898. a u jednom se luku prebacio preko rijeke. Bio je dug 1.200 stopa, a nad vodom u visini od 165 stopa. No u siječnju ove godine navalile silne ledene sante na most. Pokušali su doduše da razbiju led dinamitom, ali nije koristilo, led je bio jači, pa je uzdrmao i srušio most. Kako je borba s ledom trajala nekoliko dana, razglasila se ta senzacija po Americi i nebrojeni su se radoznali ljudi dovezli specijalnim vlakovima da vide tu borbu. Kad se je most rušio, stajalo je na obadvjema obalama, američkoj i kanadskoj, više od 10.000 gledalaca. Strpljivo su stajali na silnoj mrzavici, da vide i to čudo. Nema sumnje, da je taj veličanstveni prizor i filmovan.

Kako su bogovi nazvali Hefestovu bogoliku djevicu?

Dadoše joj ime Pandora tj. »svedajuća«. Afrodita dade joj dražest, Hermes lukavštinu, a Zeus kutiju za darove. Kada je sišla na zemlju među ljude, primi je Epimetej i uzme za ženu, usprkos opomene svoga brata Prometeja. Bila je, naime, vanredno lijepa, a nosila je sobom i kutiju, koja je u Epimeteju pobudila radoznalost.

Kako se je zvao Prometejev brat?

Epimetej, to jest onaj, koji »naknadno misli«, dok Prometej znači onaj koji »unaprijed misli«. Tako su se zvali, jer je Prometej upozorio svoga brata Epimeteja, da ne prima od bogova nikakovih darova. Rekao mu je to zato, jer — nakon što je po drugi put ukrao božansku vatru — nisu mogli očekivati od njih nikakova dobra. No Zeus naloži svome sinu Hefestu, bogu vatre i kovaču, koji je bio šepav, da napravi lijepu djevojku, koja će sličiti bogovima. Hefest posluša svog oca i napravi u svojoj kovačnici prekrasnu djevojku. Božica Palada Atena odjene je u raskošnu srebrnu haljinu, zagrne je skupocjenom koprenom i postavi joj na glavu zlatnu krunu, koju je također kovao Hefest.

ENGLESKI REKRUT, koji se pod paskom svoga instruktora vježba u rukovanju jednom od najmodernijih današnjih mašina — tankom (na stojećem modelu u vojarni).

Tko se je ipak smilovao ljudima, kad ih je saletjelo zlo iz Pandorine kutije?

Zeus »dobrostivi«. On je naglo zatvorio kutiju, pustivši iz nje samo još nadu, koja u svemu zlu jedina preosta ljudima.

Kako je zbog toga bio kažnjen Prometej?

Zeus ga je prikovao o gorje Kavkaz, gdje mu je jastrijeb neprestano kljuvao jetra. Otuda ga je oslobodio Heraklo, znameniti grčki junak, sin Zeusa i tebanske kraljice Alkmene.

Tko je bio Dedal?

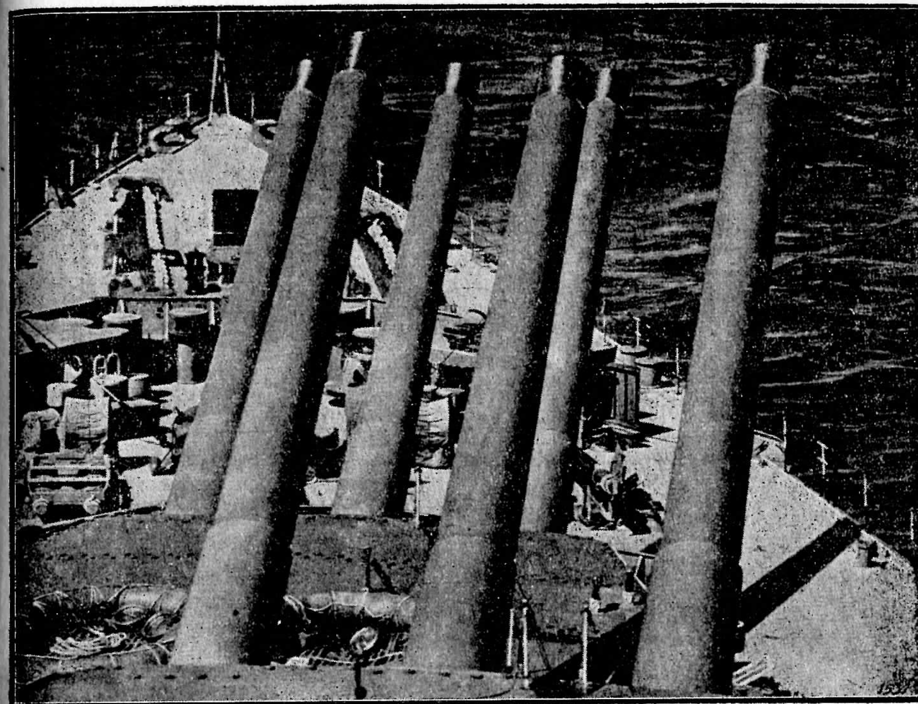
Dedal bijaše veoma vješt umjetnik, a živio je u Ateni. Kipove, što ih je pravio, naučio je »hodati«. On je, naime, prvi, koji je svojim kipovima pravio dvije rastavljene noge. No kad ga je jedan njegov učenik natkrilio, on to nije mogao podnijeti. Zato pozove svog učenika na neku visoku pećinu i gurne ga s nje u more, a sam pobjegne. Nakon dugog lutanja dođe na otok Kretu. Tu ga je primio kralj Minos i naložio mu da sagradi Labirint, to jest golemu zgradu sa bezbrojnim hodnicima i zakucima, tako da onaj tko bi ušao u nju, nikad više ne bi mogao izaći.

VELIKI BRITANSKI ZRAČNI MANEVRI bili su otpočeli 5. kolovoza, ali su brzo prekinuti, radi lošeg vremena, 7. kolovoza. Učestvovalo je oko 900 aeroplana i 15.000 letača. Od 81 učestvovale su 73 eskadre zračnih obrambenih sila. Na slici je »Blenheim«-bombarder, u koji se tovare bombe prije polaska u napadaj.

Zašto je Minosu bio potreban Labirint?

Na otoku Kreti živjela je strahovita neman — pola čovjeka, pola bika, zvana Minotaur. Za nju trebao je Minos Labirint, da je u nj zatvori. Kako se Minotaur hranio ljudskim mesom, to mu je Minos bacao u Labirint zločince i ratne zarobljenike. Zato je od pobijeđenih država uvijek tražio ljudske žrtve. Tako mu je Atena morala davati svake devete godine sedam mladića i sedam djevojaka, a to zato jer je u Ateni bio ubijen njegov sin.

OVO NISU ŠPARGE koje su iznenada izbile, nego mnogo »praktičnije« stvari: veliki topovi od 16 palaca, na engleskom ratnom brodu »Rodney«, kako su se uspravili u svojem strašnom poslu zasad tek samo na morskim manevrima na Atlantskom oceanu, zapadno od Gibraltara. Svakako vrlo impresivna slika.

Kakova bijaše sudbina Dedalova?

Tokom godina pao je i on u nemilost Minosa, pa je i njega zajedno sa sinom Ikarom dao baciti u Labirint.

Što je bilo u Pandorinoj kutiji?

Čitava četa zala, koja od onda muče ljudski rod. Jedino dobro među tim zlima bila je — nada. Kada je, dakle, na Epimetejeve molbe otvorila kutiju, izletiše iz nje bolesti, brige, jad, glad i okrutnost, te se razletiše među ljude po cijeloj zemlji.

Tko je oslobodio Atenjane od ljudskoga danka, što su ga morali plaćati Minosu?

Tezej, sin atenskog kralja Egeja. On je spremio lađu, koja je radi svoje kobne svrhe imala crna jedra. Kralj Egej dao je kormilaru još jedno bijelo jedro, i strogo mu naložio, da ono crno jedro upotrebi kod povratka samo onda, ako Tezej pogine, ali ako ostane živ, neka razapne bijela jedra, da može kralj već iz daljine razabrati, da mu sin još živi. Tezej se zaista iskrca na Kreti i zatraži od kralja Minosa, da se odreče danka, što mu ga Atenjani plaćaju u živom. Minos pristane, ali samo uz taj uvjet, da Tezej ubije Minotaura. Računao je, naime, da Tezej neće moći izaći iz Labirinta, nego će pasti žrtvom Minotaura.

STARI HISTORIJSKI GRAD SALZBURG, koji je u posljednje vrijeme bio čuven najviše po svakogodišnjim muzičkim priredbama, proslavio je novu, nenadanu slavu, svečan doček njemačkih četa, koje su najprije ušle u taj pogranični grad. Salzburg uostalom i nije bio stari habsburški i austrijski posjed. Dopao je Austriji tek god. 1805. i konačno 1814.

Kako je ipak uspjelo Dedalu, da se izbavi iz Labirinta?

Kao vrstan umjetnik, napravio je krila sebi i svome sinu i prilijepivši ih voskom na leđa, digao se u zrak, da odleti u Siciliju. Prije toga opomenuo je Ikara, da se ne diže previsoko k nebu. No ludi mladić nije slušao svog oca, te je u svom zanosu letio sve više i više, dok mu sunce ne otopi vosak na krilima. Ikar se strmoglavi u more i utopi se.

Tko je lukavošću pomogao Tezeju, da izvrši svoju zadaću?

Arijadna, kćerka samoga kralja Minosa. Pružila je Tezeju klupko, pričvrstila je nit na ulazu i savjetovala mu neka klupko odmata, a kad se bude vraćao, da ga zamata i tako će naći izlaz. Kad je Tezej ušao u Labirint najprije je teškom mukom savladao Minotaura, a onda zamatajući klupko, vratio se iz Labirinta. Iz zahvalnosti pozva Tezej Ariadnu, da pođe s njim u Atenu, gdje će je on uzeti za ženu. Arijadna pristane. Ploveći lađom u Atenu, svrate se na otok Naksos. Šetajući otokom sretnu Dioniza, boga proljeća, vina i bučnog veselja, koji se zaljubi u Arijadnu. Da se riješi Tezeja, prikaže mu se u snu i naloži mu da se ukrca na lađu, a Arijadnu da njemu ostavi. Gonjen božanskim snom Tezej ostavi Arijadnu, ukrca se kradomice na lađu i otplovi. Od žalosti za Arijadnom zaboravi promijeniti jedra na lađi. Dioniz oženi Arijadnu, učinivši je tako božicom.

Šta se je međutim dogodilo s Egejem, Tezejevim ocem?

On se dnevno penjao na visoku pećinu iznad mora, željno očekujući sina. Kad je nakoncu ugledao lađu sa crnim jedrima, sjeti se dogovora sa kormilarom o crnim i bijelim jedrima, i zaključivši, da mu je sin poginuo, strmoglavi se u more, koje se od onda zove »Egejsko more«.

Tko je Palada Atena?

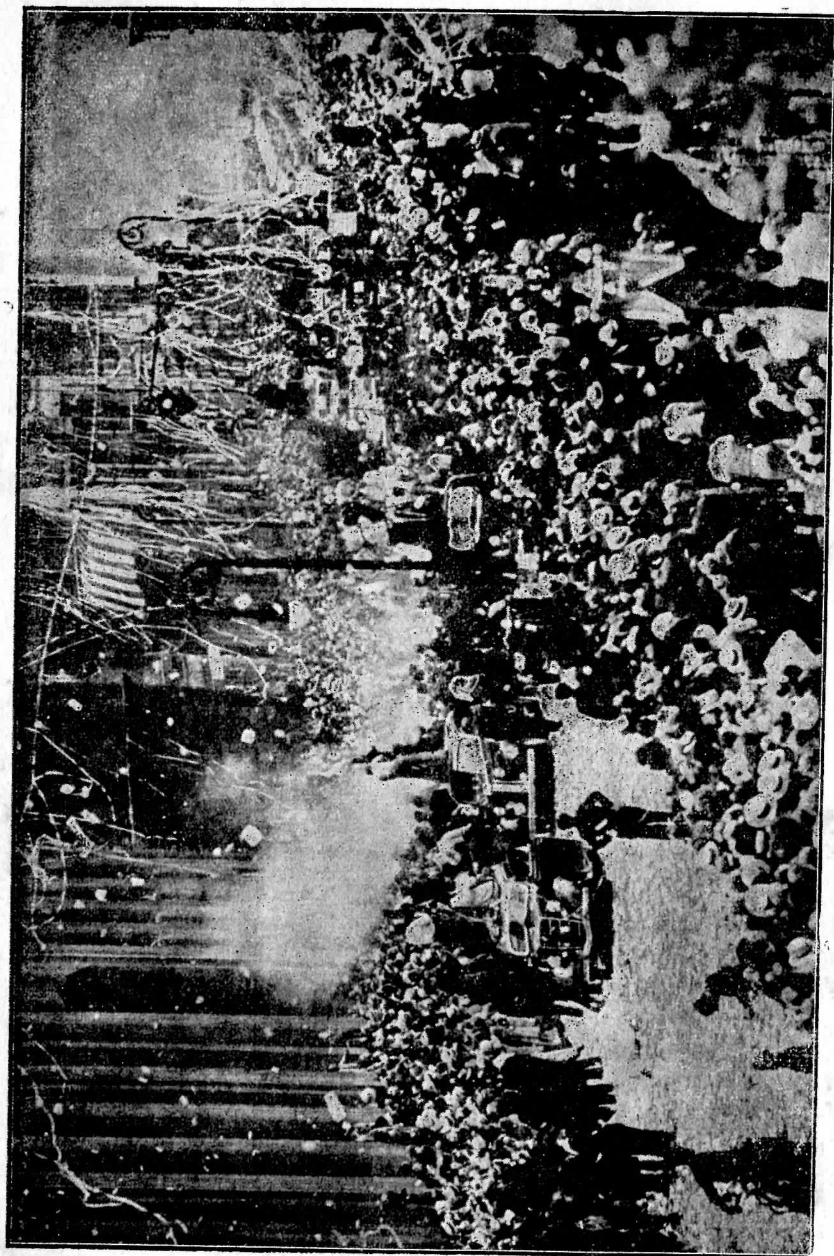
Ona je boginja mudrosti, različitih vještina i rata. Kći je Zeusova, a rodila se bez matere iz njegove glave. Neudata je, a zovu je Palada, što znači mahačica, jer maše egidom, to jest štitom.

Tko bijaše Paris?

Sin trojanskog kralja Prijama i njegove žene Hekube, koji imađahu pedeset sinova i dvanaest kćeri. Prije njegova rođenja bilo je majci prorokovano, da će umjesto sina roditi goruću buktinju, koja će zapaliti cijelu Troju.

Tko je bila Afrodita?

Afrodita je boginja ljepote i najljepša od sviju boginja. Ona je kći Zeusa i Dione, a žena ružnoga i hromoga boga Hefesta.

POVRATAK HOWARDA HUGHESA i drugova u New-York nakon uspješnog lijeta oko svijeta. Kao što je njihov lijet bio rekordan, tako im je bio rekordan i doček. Nebrojena svjetina dočekala ih je beskrajnim zanosom.

Tko je bila Hera?

Hera je, kako smo već rekli, sestra i žena Zeusova i po tome kraljica bogova. Često je zovu »volooka«, to jest velikih očiju.

Što je Hekuba, zbog toga proročanstva, učinila s malim Parisom?

Izložila ga je kao novorođenče na pastirskom brdu Idi. Tu ga je dojila medvjedica, a neki pastir odgojio ga, da čuva kraljeva stada.

NAJŽIVLJA ČESTITKA za novu godinu svakako su novorođenčad, kao što je ovaj petolist, četiri djevojčice i jedan dječak, što su se u Zagrebu javili na svijet s novim ljetom.

Što kaže priča o svečanoj svadbi Tetide i Peleja?

Kako je Tetida bila božanskog podrijetla, to su svadbi prisustvovali svi bogovi i boginje. Samo Erida, božica svađe i nesloge nije bila pozvana. To je Eridu veoma uvrijedilo i ona, da se osveti, baci među

boginje zlatnu jabuku sa natpisom »najljepšoj«. To je bila »jabuka smutnje«, jer je svaka boginja mislila za sebe, da je najljepša.

Kako se svršila svađa među boginjama?

Nakon duge prepirke većina božica odustane od natjecanja. Samo Hera, Atena i Afrodita još su se uvijek natjecale. Sam Zeus nije se usudio, da izrekne sud, koja je najljepša, već zapovijedi Hermesu, bogu pastira, trgovine i puteva, da sve tri božice odvede na brdo Idu, do Parisa, koji bijaše poznavalac ženske ljepote. Tamo su boginje pokušale podmititi Parisa, pa mu Hera obeća veliko blago i vlast, ako njoj dosudi zlatnu jabuku, Atena mu obeća mudrost i slavu, a Afrodita najljepšu ženu. Paris privoli Afroditi i dosudi njoj jabuku. Nato se Hera i Atena rasrde ne samo na Parisa, već i na njegovu domovinu Troju. Afrodita je, kako ćemo malo kasnije vidjeti, pomogla Parisu oteti najljepšu ženu na svijetu — Helenu — ženu kralja Menelaja.

Tko je bio Ahil?

Sin Peleja i Tetide, o čijoj smo svadbi sada govorili. Još prije rođenja prorečeno je majci, da će mu život biti dug, ali neslavan, ako ostane kod kuće, a slavan i kratak, ako pođe u rat. Zabrinuta majka okupa ga u rijeci Stiksu, čija je voda imala tu moć, da ga je učinila neranjivim. Kod toga držala ga je rukom za petu, tako te je ostao ranjiv u petu. (»Ahilova peta«).

Kako je Prijam nakon dugog vremena prepoznao svog sina Parisa?

Kod svečanih igara bio je kralj obećao kao nagradu pobjedniku najljepšega bika svih svojih krda. Taj se je bik Parisu naročito dopao. Zato se i on spremi na borbu. Pa kada je svladao čak i Hektora, najvećega junaka onoga vremena, zapravo svoga brata i drugog Prijamovog sina, stadoše svi pitati, tko je on. Vidovita kćerka Prijamova, Kasandra, sestra obih junaka, otkrila je tajnu Parisovog rođenja.

Kakav je nalog dao Prijam svome otkrivenom sinu Parisu?

Poslao ga je u Grčku, da mu nađe sestru, koju su mu bili oteli i odveli u Grčku. Paris krene na put i iskrca se u Sparti. Svrati se kralju Menelaju, ali ga ne nađe, jer je bio na putovanju. Tu upozna njegovu ženu, lijepu Helenu, u koju se zaljubi, a ona se pomoću Afrodite dade nagovoriti i pođe za lijepim strancem u Troju.

Koja je bila posljedica ove otmice?

Zbog nanesene sramote, pozove spartanski kralj Menelaj sve vojskovođe Grčke u rat protiv Troje. I tako je zapravo Parisov sud o ljepoti božica, bio uzrokom desetgodišnjem trojanskom ratu.

Gdje su svi ovi događaji podrobno opisani?

Otmica lijepe Helene bijaše povodom trojanskom ratu. Sve je to prekrasno opjevano u Homerovom eposu »Ilijadi«. Ilijadu je preveo iz grčkoga poznati slavista dr. Tomo Maretić. Taj se prijevod može dobiti i u našoj knjižari.

CARSTVO U KRALJEVSTVU

Sigurno nema u Zagrebu nikoga, tko još nije ništa čuo o »Dječjem carstvu«. O tom carstvu pisali su već u više navrata zagrebački dnevnici, a i Radio-stanica uvrstila je u svoje redovite emisije i tako zvani »Dječji sat«, koji sve pomalo osvaja zagrebačku djecu, a i odrasle, koji se i danas rado prenose u dane svoje rane mla-

Dobrotvorna dječja priredba u Maksimiru »Djeca za djecu«.

dosti. Težak je bio početak oko osnivanja ovoga carstva, kao i priređivanja »Dječjih satova«. Tražilo se je pravac, kojim treba poći, da ove priredbe budu — u svojoj jednostavnosti — uvijek zanimljive i za djecu odgojne i privlačive, a ujedno da u njima nađu svoje veselje i razonodu.

Iz ovih priredbi razvilo se poznato i obljubljeno »Dječje carstvo«, kao institucija u kojoj djeca pored razonode nalaze i pobudu za rad, specijalno za umjetnički odgoj, koji djeca po svojoj naravi trebaju već u svojoj najranijoj dobi.

Čitava organizacija osnovala se upočetku na bazi carstva priča, kojima je dječja duša veoma sklona, da ih se onda postepeno privodi realnom životu. Tako se i vrhovni glavar ovoga velikoga carstva prozvao »Car Pričalo«.

Veliko je i nesebično dječje srce!

Bilo je pojedinaca, koji se s ovim počecima rada nisu slagali, ali na koncu uvidjeli su i oni da je to bio jedini put, kojim je trebalo poći. Rezultati toga rada već se danas opažaju, pa mu treba posvetiti najveću pažnju. Ne veli se uzalud: na mlađima svijet ostaje. A ti mlađi, to su naša djeca. Dakle s tom djecom treba već u najranijoj dobi računati, te im posvetiti svu svoju ljubav, jer samo tako oni će pravilno koraknuti u život.

»Dječji satovi« koji su se priređivali na Radio-stanici, ponajprije kao čitanje dječjih priča, basni, pjesama i pripovijedaka, razvili su se sve pomalo do obljubljenih dječjih priredaba. Počela su nastupati djeca, među kojima se sve jedan za drugim otkrivaju talenti, koji danas sutra, ako budu pravilno njegovani, mogu biti od velike koristi sebi i svome narodu.

Za kratko vrijeme carstvo je toliko uznapredovalo, da je »Car Pričalo« morao potražiti sebi suradnika, koga je i našao u osobi »Velikog Vezira«. Rad se sve detaljnije organizira.

Dolazi do sređivanja i smišljenog uređivanja ove dječje institucije. Posvetila se naročita pažnja nastupima na Radio-stanici, pa su djeca prije svoga nastupa dolazila na mali ispit, da se od njih odaberu oni ponajbolji. Taj je rad bio ispočetka vrlo težak, ali sve pomalo, kad su se za njega zainteresirali i roditelji, postao je sve lakši, pa se rezultati već danas jasno vide.

Ništa se ne poduzima, ako nije osnovano na iskustvu. Naročita se pažnja posvećuje dječjoj samostalnosti, koja im je najpotrebnija, a kako je spomenuto, nastoji se među djecom pobuditi i ljubav k umjetnosti, te ih poticati, da sami razvijaju svoje talente i sposobnosti.

Osnivaju se posebni odjeli »Dječjega carstva« kojima na čelu stoji jedan mali povjerenik, koji se među djecom odabire za cijelu godinu. Tomu malom povjereniku je dužnost da u svom povjereništvu radi prema uputama Cara i Vezira, kako bi njegovo odjeljenje pokazalo što veći uspjeh i napredak među ostalom djecom.

Tako je došlo do osnivanja tečajeva, koji su prve godine pokazali vanredne rezultate. Osnovani su bili tečajevi za glazbu, ples i za jezike. Naravno, u prvoj godini nije mogla organizacija provesti sve ono što je bilo zamišljeno, ali dalji će rad pokazati, od kolike je važnosti napredak »Dječjeg carstva« za svakog pojedinca i za cijelu zajednicu.

Kako među djecom imade sposobnih glumaca zaključilo se je da se u okviru »Dječjeg carstva« osnuje i dječje kazalište, koje je već prve godine davalo vanredne predstave otkrivši mnogo sposobne i talentirane djece koja su upravo začudila svojom odličnom igrom i spremom za pozornicu. Taj se rad nastavlja, pa će ove godine biti otvorena za djecu »Dječja glumačka škola«, koja će im dati potrebne upute za samostalno učenje glume i recitacije, a time će se još bolje usavršiti Dječji radio-sat, jer će dobiti sve veći kadar dobrih recitatora, glumaca i pjevača.

Pored toga ispituju se sposobnosti i sklonost pojedine djece raznim granama umjetnosti, pa je tako osnovan dječji orkestar, tamburaški i pjevački zbor, pa je već danas na daleko poznat zbor

Priredba je bila namijenjena gradnji dječjeg oporavilišta u Kraljevici.

»malih harmonikaša«, koji svojim nastupima oduševljavaju i odrasle.

Naša nastojanja idu i zatim, da se kod djece probudi socijalna svijest već u najmlađim godinama. U tu svrhu primaju se u carstvo i ona najsiromašnija djeca, da se i ona zabave i da pri tom uče neki instrumenat. Tako je došlo do osnutka zbora usnih harmonikaša, koji je također sa svojim nastupima naročito na dječjim satovima pokazao veliki napredak.

Pored svojih redovitih satova na zagrebačkoj Radio-stanici, »Dječje carstvo« nastupa i na raznim priredbama humanitarnih društava, brinući se tako za sve nevoljnike — male i velike. I ovaj je rad imao lijepih uspjeha, jer se mnogo nastoji da se siromašnijoj djeci pomogne odijelom, obućom i školskim priborom. S vremena na vrijeme priređuje »Dječje carstvo« i skupne izlete u bližu i dalju okolicu Zagreba.

Danas »Dječje carstvo« broji nekoliko tisuća malih članova, a naravno i toliko odraslih, jer su roditelji već pristupom njihove djece u »Dječje carstvo« začasni pokrovitelji toga carstva.

Rad je dakle »Dječjega carstva« u drugoj godini pokazao od kolike je važnosti ova institucija, a za kratko vrijeme postao je poznat i preko granica naše države, pa su se mnogi strani novinari i pedagozi interesirali za taj rad, kako bi u sličnoj formi osnovali u svom krugu jednake dječje zajednice.

KAKO IZGLEDAJU MIKROBI POD MIKROSKOPOM

Čovječje oko ne vidi sve predmete, koji postoje u prirodi. Za promatranje vrlo sitnih predmeta izumljena je posebna sprava za povećavanje, nazvana mikroskopom. Danas ima mikroskopa, koji povećavaju dvije i više tisuća puta, a nedavno su javile novine da je u Njemačkoj otkriven novi mikroskop, koji povećava i 10.000 puta.

Pomoću mikroskopa otkrivena su u prirodi (u vodi, u zraku, u zemlji, u hrani, na čovječjoj koži) sićušna živa bića, nazvana mikroorganizmi ili mikrobi. U mikrobe spadaju i bakterije, koje su uzročnici raznih bolesti kod čovjeka i kod životinja.

Riječ »bakterija« znači štapić, ali bakterije nemaju uvijek izgled štapića. Ima bakterija u obliku kugle. To su koki (od grčke riječi »kokos« —zrno). Koki se mogu slagati u lance, to su streptokoki (od grčke riječi »streepton« — lanac), ili se skupljaju u hrpe — stafilokoke) od grčke riječi »stafilo« — grozd).

Druge bakterije imaju izgled nepravilnog štapića u obliku zareza i zovu se vibrioni (od latinske riječi »vibrio« — zavijena stvar). Ako su štapići dugački i nekoliko puta zavijeni, poput vadičepa, onda ih zovu spirilama (»spirta« je latinska riječ i znači pregib), ili spirohetama (od grčke riječi »spira« — brazda i »haite« — vlas).

U mikroorganizme spadaju i paraziti, tj. bića, koja žive na račun čovjeka ili životinje, gdje su se ugnijezdili. Takav je na pr. nametnik malarije ili močvarne groznice.

Mikrobi ili bakterije, koje uzrokuju bolesti kod ljudi i životinja, zovu se zaraznima, a same bolesti poznate su pod imenom zaraznih bolesti, jer se prenose od čovjeka na čovjeka, ili od životinje na čovjeka ili životinju.

Svaka zarazna bolest nastaje tako, da bilo koje zarazne bakterije prodru u tijelo čovjeka ili životinje. To znači, da ima toliko vrsta zaraznih bolesti, koliko ima vrsta bakterija ili mikroba, i obratno.

Pa hajde da razmotrimo bakterije po njihovim oblicima!

Štapići. **Štapići sušice** (sl. 1.) uzrokuju sušicu ili tuberkulozu. Prelaze od bolesnog čovjeka na zdravog najviše mokrim tvarima, u kojima ima mikroba sušice. Ima i sušičavih krava, pa se mlijekom i mesom sušičave krave može zaraziti i čovjek.

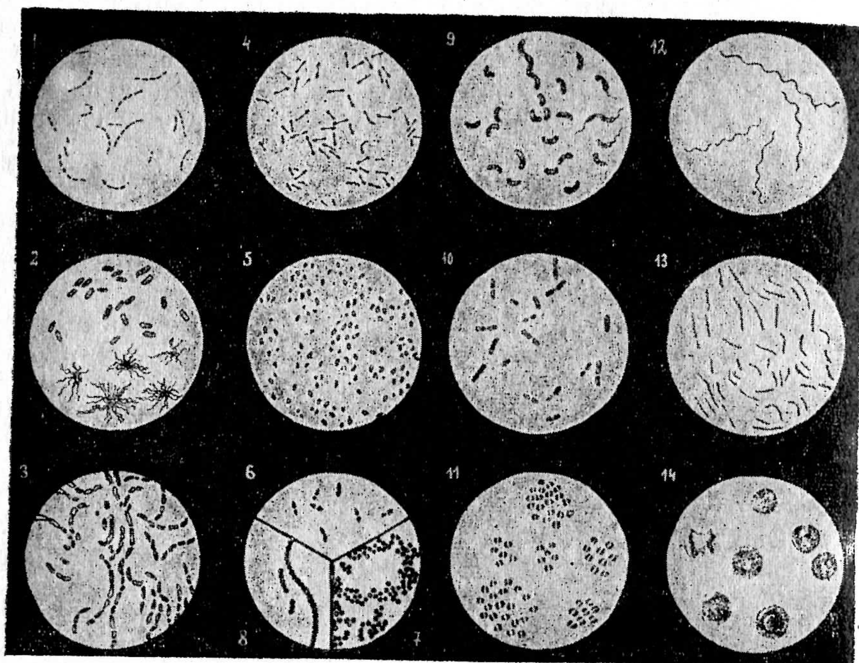
Štapići trbušnog tifusa (sl. 2) imaju katkada oko sebe vlakanca. Uzrokuju trbušni tifus. Štapići trbušnog tifusa šire se ponajviše vodom.

Štapić bedrenice (sl. 3) ima izgled debelog štapića, koji kao da je složen od karika u lančić. Uzrokuje bedrenicu (crni prišt), bolest, koja je više raširena kod životinja nego kod čovjeka. Bedrenica prelazi na čovjeka s kože i dlake životinja, koje su uginule od bedrenice.

Štapić difterije (sl. 4) dugačak je i debeo sa zrnima na kraju. Štapić difterije živi u ustima i u grkljanu čovjeka i uzrokuje tešku dječju bolest difteriju.

Štapić kuge (sl. 5) debeo, kratak, uzrokuje strašnu i gotovo neizlječivu bolest — kugu. Od kuge boluju životinje iz roda glodavaca (parcovi, miševi, puhovi itd.). Od životinja, koje su uginule od kuge, prelazi bolest na čovjeka ugrizom buhe. Nasisavši se krvi okuženog parcova, buha ugrize čovjeka i zarazi ga.

Kugljice. Koki, stafilokoki, streptokoki (sl. 6, 7, 8) spadaju u takozvane »gnojotvorne« bakterije (mikrobe): tamo, kuda one dospiju, mjesto se ognoji. »Gnojotvorne« bakterije žive većinom na našoj koži,

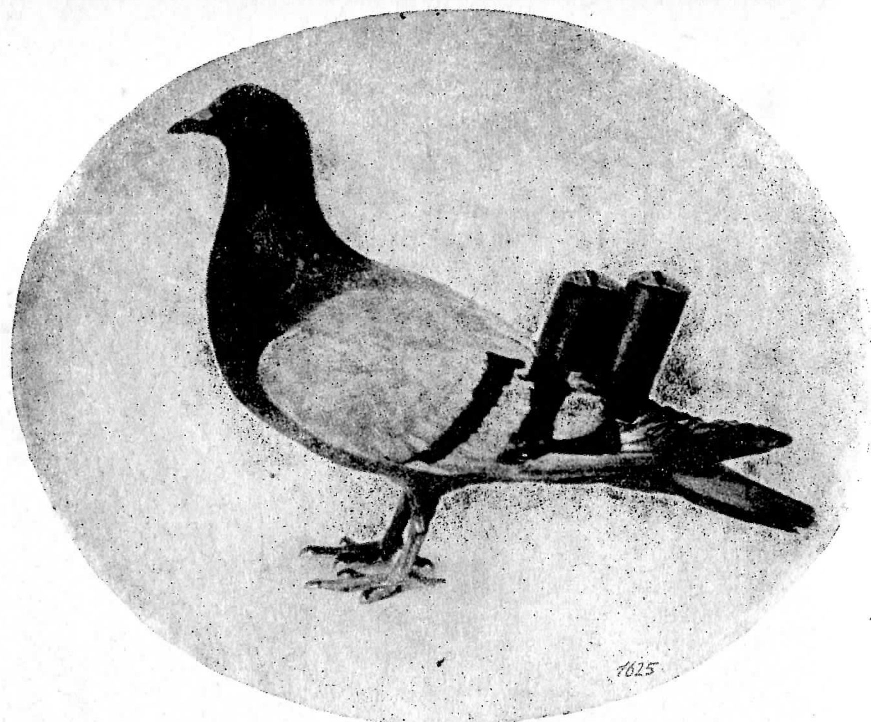
Kako izgledaju mikrobi pod mikroskopom.

uzrokujući različna gnojna oboljenja: prišteve, čirove, rožne upale. Prodirući kroz rane u krv, ti je mikrobi zarazuju, a posljedica je toga gotovo uvijek neizbježiva smrt.

Vibrijoni kolere (sl. 9) imadu oblik zareza, zato ih i zovu »zarezima kolere«. Ti bacili uzrokuju koleru u velikim gomilama, pa i s karakterom epidemije. Kolera se širi vodom, voćem i povrćem, koje je zaraženo mikrobima kolere.

Pneumokoki (sl. 10) nalaze se često u sluzi usta i grla, pa i kod zdravog čovjeka. One uzrokuju upalu pluća samo u onom slučaju, ako je čovječji organizam (tijelo) oslabljen bilo čime, na pr. prehladom ili prijašnjom bolešću.

Gonokoki (sl. 11) izgledaju kao bobice u parovima. Žive u sluznici, na unutarnjoj strani spolovila muškarca i žene. Prenosi se od bolesna na zdrava kod spolnog općenja, uzrokujući gonoreju ili triper.

GOLUB KOJI MUZICIRA, najnoviji je izum, ali za čudo nije američki, nego kineski. No ipak je barem izložen u Americi, u Chichagu, u antropološkoj sekciji muzejskoj. Golubu su udešene na repu svirale, ponekad po osam. Svirale su načinjene od trske i od malih vrgova, tikvica. Tako golubi muziciraju kinezima iz zraka, — svakako ugodnija muzika nego ona iz japanskih aeroplana.

Spirala povratnog tifusa (sl. 12) ima izgled kovrčave niti poput zmije. Uzrokuje kod čovjeka povratni tifus. Prenose je ugrizom uši, koje doplaze s bolesna na zdrava čovjeka.

Spiroheta sifilisa (sl. 13) izgleda kao dugačak i tanak vadičep pravilnih zavoja. Uzrokuje sifilis. Prenosi se od bolesna na zdrava kod spolnog općenja ili slinom sifilitičnog čovjeka. Ako zdrav čovjek jede zajedno sa sifilitičnim iz jedne posude, pije s njim iz jedne čaše, puši s njim istu cigaretu ili cigaru ili lulu, cjeliva se s njim itd., može se zaraziti sifilisom.

Mikrob (parazit) malarije (sl. 14) promjenljiva, nestalna oblika, živi u čovječjoj krvi, izazivajući oboljenje od malarije ili groznice. Od čovjeka na čovjeka prenose malariju komarci ubodom. Komarac ubode malarična čovjeka, napije se njegove zaražene krvi; kad isti komarac ubode zdrava čovjeka, ostavlja mu sa slinom i malariju.

Svrapci. K stvorovima, koje ne vidimo prostim okom, spada i svrabac. To nije ni mikrob, ni bakterija, već osobita vrsta vrlo sitnih krpelji. Ona živi na prljavoj koži čovjeka i uzrokuje vrlo raširenu bolest — svrab.

KAKO DA SE OBRANIMO OD BOJNIH OTROVA?!

Rat! Rat! Strašna riječ, koju u novije vrijeme često slušamo. Sa strahom se mnogi pitaju: hoće li biti rata ili ćemo mu možda ipak izbjeći? Tko bi to znao? Ali jedno je sigurno. Zamršeni politički i ekonomski interesi raznih država moraju se razmrsiti, bezglavo takmičenje u naoružavanju ne može ostati bez efekta. Golema energija i nepojmljivi kapitali uloženi u ratnu industriju moraju se negdje utrošiti — nadoknaditi. Prije ili kasnije rat, dakle, mora izbiti. I što onda? Zar da

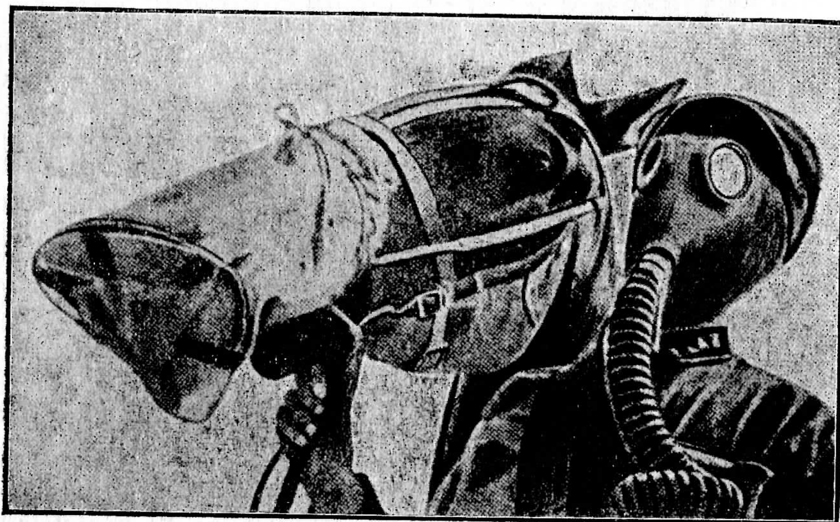
Pravilno namještene maske!

skrštenih ruku čekamo opasnosti, kojima idemo ususret? To bi bila ludost identična sa samoubijstvom. Svakomu je jasno, da je i najveća opasnost, ako je poznajemo, manje pogibeljna. Treba, dakle, upoznati ratne opasnosti, pa nam neće biti tako strašne, kako ih zamišljamo. Pogotovo to vrijedi za bojne otrove.

Poznato je, da je u modernim ratovima aeroplan jedno od najopasnijih ratnih sredstava. On je iz temelja izmijenio ratnu tehniku. Pojavom aeroplana izbrisan je, može se reći, pojam fronte. Danas se najogorčenija borba može za nekoliko sati prenijeti s jednog kraja u drugi — makar bio i stotine kilometara udaljen. Dok se dosada borio vojnik s vojnikom, danas nisu ni u pozadini zaštićeni ni djeca ni starci. Jednim naletom aeroplana mogu biti porušeni gradovi i sela, poubijani ljudi i stoka, popaljena žitna polja i potrovani svi pašnjaci.

Aeroplani ili avioni služe uglavnom za napadaje iz zraka. Za to su potrebne bombe. Ima ih različitih. Po veličini: od 1—1000 kg; po svrsi: razorne, požarne (zapaljive) i bombe sa bojnim otrovima. Razorne su bombe dugoljasta, jajolika oblika, a građene su iz čelika, dok im je nu-

trinja ispunjena različitim eksplozivima, ponajčešće nitroglicerinom, pikrinskom kiselinom, petrinitom itd. Kod ovih je veličina najrazličitija. Ima ih od 10—100, 500 pa i 1000 kg teških. One manje upotrebljavaju se za izravno ubijanje ljudi — pogotovo ako se nalaze u skupinama. Obično eksplodiraju odmah čim udare o tvrdi predmet, ali ih ima i takovih, koje su tempirane na izvjesno vrijeme, pa eksplodiraju tek, jedan, dva, pet, pa i deset sati nakon pada. Od ovakovih se bombi teško obraniti. Najbolje je povući se u kuću, u podrume, zatvoriti sva vrata i prozore i mirno čekati dok napadaj prođe. Sakupljati se na

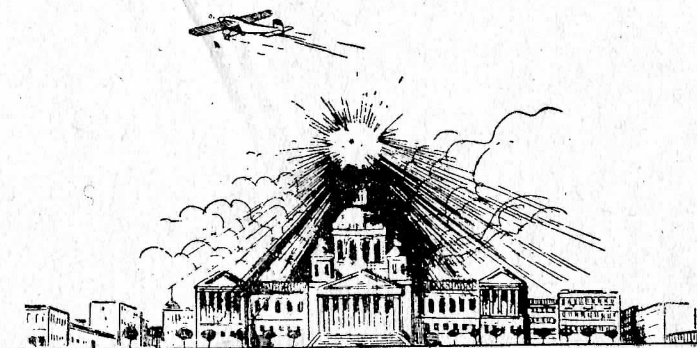

I životinje treba štititi!

otvorenim mjestima znači izlagati se najvećoj opasnosti. Što je više ljudi na okupu, to je i žetva krvavija.

Bombe druge vrste rekli smo da se zovu požarne ili zapaljive. Ime im kaže svrhu. One prouzrokuju požar, vatru. To su male bombe, teške pola, jedan ili najviše dva kilograma. Ispočetka takove su bombe punili fosforom, no učinak fosfora, kao požarnog sredstva nije bio onakav, kako se očekivalo, pa su stručnjaci pronašli jače, efikasnije sredstvo — tako zvani termit. To je kovinasta prašina, koja se pri sudaru zapali i užari pretvarajući se u tekućinu. U tom času vrućina ove tekućine dosegne 2—3000° C. Pod takovom temperaturom izgara u tren oka sve što je govorilo, pa čak i željezo. Da učinak ove bombe bude još jači, trmit se miješa sa natrijem, pa ako vatru staneš gasiti vodom, ona će se još jače razmahati. Ovakova bomba kod pada obično probija krov, zapali tavan i spušta se u niže prostorije noseći užasnu vatru. Iako teško, ipak se možemo i od njih obraniti. Možemo ih predusresti. Najlakše ćemo u tome uspjeti, ako tavan prekrijemo debljom naslagom pepela, zemlje ili pijeska. Razumljivo je samo po sebi, da se za vrijeme opasnosti ne smije na tavanu držati nikakove gorive predmete. Osim toga potrebno je da za vrijeme napadaja stoji na tavanu jedan čovjek, koji će — držeći u pripremi lopatu obloženu vlažnom ilovačom — zapaljivu bombu, ako pade, smjesta baciti u ispražnjeno dvorište.

Treća vrsta bombi su one, koje se pune bojnim otrovima. Zbog oskudice prostora ne možemo podrobnije opisivati same bombe, pa ćemo u najglavnijim potezima ogledati same otrove, njihova svojstva i djelovanja, te mogućnosti kako da se od njih obranimo. Obrana je aktivna i pasivna, a mora biti kolektivna i individualna, tj. skupna i lična. Aktivna je u prvom redu ona koja sprečava i suzbija već sam napadaj iz zraka kontraavionskim sredstvima borbe. Ova je uglavnom vojnoga karaktera, pa se njome nećemo pobliže baviti. Pasivna obrana mora biti, kako smo već rekli, skupna i lična. Provodi je cjelokupno ugroženo pučanstvo, koje se prema svojim zadacima dijeli opet u aktivno i pasivno. Aktivno sudjeluju u skupnoj zaštiti upravne i policijske

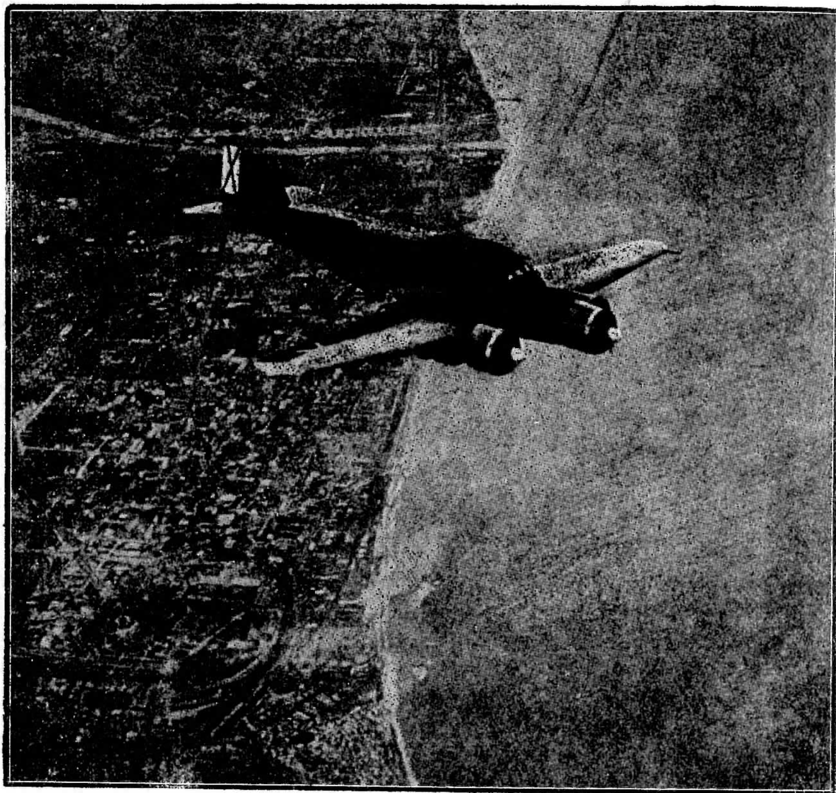

Učinak požarne ili zapaljive bombe!

vlasti, stručne organizacije i društva, a glavna je zadaća uređenje javnih skloništa i organizacija same skupne zaštite (alarm pred pojavu neprijateljskih aviona, održanje reda i službe, pružanje prve pomoći, snabdijevanje živežnim namirnicama, gašenje požara, čišćenje i ispiranje javnih mjesta od otrova, prenošenje i briga oko ranjenika i sl.) Skupna se i lična zaštita moraju međusobno upotpunjavati. To znači: ne samo društva, nego i svaki pojedinac mora biti u tančine upućen, kako će izbjeći opasnosti. Što se o bojnim otrovima i o načinu obrane od njih više znade — lakše će se i sigurnije od njih spasiti. Naglasiti nam je već ovdje da su najvažnije i najsigurnije zaštitno sredstvo protiv svih bojnih otrova — tako zvane maske. Od onih primitivnih, koje su se upotrebljavale za vrijeme svjetskoga rata, danas su maske toliko usavršene, da čuvaju čitavu glavu, a pogotovo oči, usta i nos, te se sa dobro namještenom maskom na glavi možemo izvjesno vrijeme slobodno kretati u otrovnoj magli. Da se zaštite organi za disanje, nataknuta je na samu masku jedna limena kutija (cjedilo), koja je uglavnom ispunjena usitnjenim ugljenom od voćnih koštica, kao i nekim tkaninama, koje su natopljene raznim solima, što sve upija i pročišćuje zatrovani zrak prije nego ga čovjek udahne. Zaštita, što je pružaju ove ove maske, može se reći, da je potpuno sigurna i uspješna. Maski ima vojničkih i civilnih, pa ih svako može nabaviti. Za obranu od iperita (kralja otrova) postoje, osim maske, još i posebna gumena odijela sa gumenim čizmama i rukavicama, jer je poznato da iperit probija i kroz kožu, dakle i kroz poplate. Jedino ga guma zadržava.

Bojnih otrova ima više vrsta, a dijele se u: 1) nadražljivce (suzavci i kihavci), 2) zagušljivce, 3) prištavce ili plikavca i 4) otrovnike ili prave

otrove. Suzavci nisu uopće smrtonosni, pa ih zato i zovu »humanitarnima«. Glavna im je sastavina većinom brom. Od njih oči strahovito peku i suze, te je čovjek za izvjesno vrijeme potpuno onesposobljen za svaki rad, a pogotovo za borbu. I kihavci su rijetko opasni po život, a sastoje se uglavnom od defenilklorne arsenove kiseline i klora. Opasniji su kao arsenovi spojevi, osobito ako su njima otrovane živežne namirnice. Specijalni filtar u maskama zaštićuje danas i od tih otrova, što

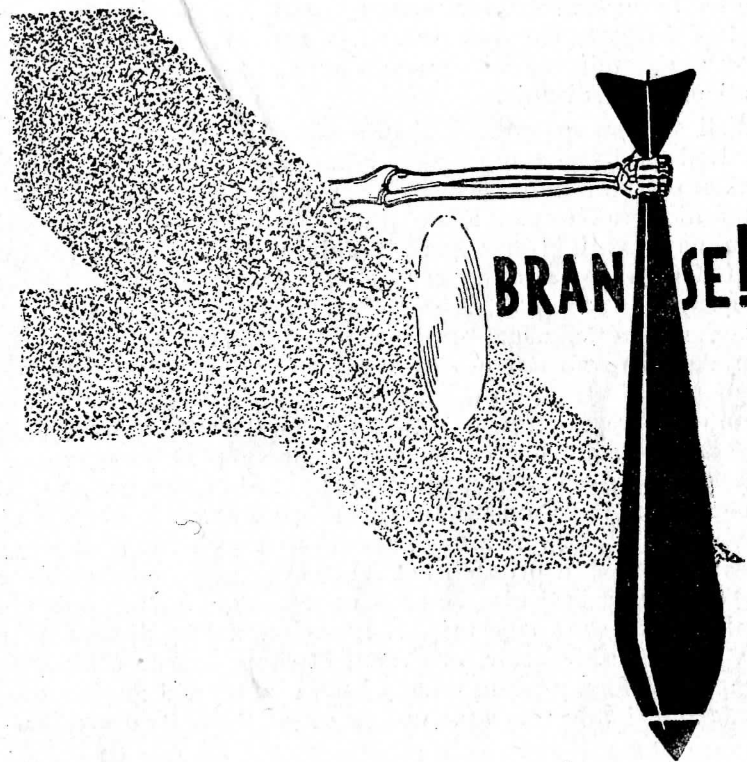

Sijač smrti!

prije nije bilo, pa će se zbog toga u budućim ratovima vjerojatno i rjeđe upotrebljavati. Zagušljivci su otrovi koji guše, zagušuju. Djeluju dakle na organe za disanje; stežu grlo, izazivaju kašalj, povraćanje, strah, naglo slabljenje mišične snage, navalu krvi u pluća, paralizu srca — smrt! Glavna im je sastavina klor (Cl_2). To je zelenkasti plin veoma žestoka mirisa. Teži je od zraka, pa se povlači zemljom. Voda ga upija, pa se prema tome i branimo od njega: nakvasivši krpu (rukav, maramicu) vodom, dišemo kroz tu krpu. U nestašici vode može se krpa nakvasiti i mokraćom. Zbog komplicirane pripreme i velike zavisnosti o terenskim i atmosferskim prilikama ne upotrebljava se više sam, nego uvijek u spojevima. Najotrovniji su i najopasniji među njima: fozgen (ugljikov oksiklorid) ($CO\ Cl_2$) i difozgen ($(CO\ Cl_2)_2$). Za njima dolaze palit i kloropikrin. Fozgen je osam puta otrovniji od

klora, pa ako jednoj litri zraka dodamo jednu desetinu miligrama fozgena, u toj je litri zrak — smrtonosan!

Kako da se obranimo od ovih strašnih otrova? Prije svega moramo biti na čistu, da nas jedino znanje može spasiti. Prisutnost duha pomaže najviše. Pretjerani strah, bezglavost i zapomaganje ne samo da ne pomažu, nego što više donose sigurnu smrt. Fozgen smrdi po gnjilim jabukama ili po trulom sijenu. Čim smo opazili da je po srijedi fozgen, treba mu se smjesta ukloniti. Odmah treba zaustaviti dah,

Spas zavisi samo o tebi, jer ova ruka ne bira!

a nos i usta zakloniti mokrom krpom, maramicom ili rukavom, a možemo to učiniti i vlažnom zemljom. Žurnim korakom, ali ne trčeći, moramo krenuti protiv vjetra, to jest u protivnom smjeru gibanja samoga plina, jer ćemo tako prije izaći iz otrovnoga dima. Bježati se ne smije radi lakšega disanja. Što dublje dišemo, dublje ulazi otrov u pluća — pa je i opasnost veća. Čim smo izišli na čisti zrak, treba smjesta leći i potpuno mirovati. O apsolutnom mirovanju zavisi nam život. Što manje otrova udahnemo, manji će nam dio pluća biti otrovan. Polagano i ne naprežući se treba skinuti gornje odijelo, jer je i ono zatrovano. Bolesnika se mora prenijeti u stanicu za prvu pomoć ili, ako te nema, onda kući — u postelju, ugrijati ga toplim gunjem i termoforom i dati mu da pije vruće mlijeko ili čaj. Veoma je potrebno da se bolesniku što prije pusti krv, pa ako u blizini nema liječnika, neka to učine oni koji su tome vješti. Puštati treba krv dva do tri dana i to dva puta dnevno

po 150 grama. Ne smijemo zaboraviti da su zagušljivci, pored svoje opasnosti, i veoma podmukli. Evo u čemu se sastoji ta podmuklost. Bolesnik se nakon nekoliko sati oporavi. Čini se da je opasnost minula, pa i sam otrovani misli da je ozdravio. Ovo se stanje zove remisija. Bolesnik je tim prividnim ozdravljenjem zaveden i nastavi svojim redovitim načinom života. Baš ova pojava u većini slučajeva izaziva katastrofu. Iza remisije, naime, nastupa najteži stadij otrovanja, a to je akutni plućni otok ili edem pluća. Krv i sukrvica navaljuju postepeno u pluća, bolesnik se guši, hvata zrak, neprestano kašlje i pljuje. Ovo mučno naprezanje za zrakom može potrajati i nekoliko dana, dok onda ne nastupi ili postepeni oporavak ili — smrt. Radi potrebe apsolutnog mirovanja ne smije se kod otrovanih fozgenom ni u kojem slučaju izazivati umjetno disanje.

Vidjeli smo da zagušljivci djeluju odmah, čim dođu u dodir sa tijelom. Kod prištavaca nije tako. Njihovo se djelovanje javlja 5—6 sati nakon ulaska u naše tijelo. To nam pruža priliku da ih za vremena očistimo ili paraliziramo. Među prištavcima ili plikavcima, kako se još zovu, najglavniji je otrov iperit. Kemijsko mu je ime diklordietilsulfid $[S(CH_2 CH_2 Cl^2)_2]$. Nijemci ga zovu »Lost« (po kemičarima Lommelu i Steinkopfu) ili »Senfgass«. Kod nas ga neki zovu — slačičnik. To je bezbojna, masna tekućina, slična petroleju. Miriši po slačici (senfu) ili češnjaku. Otrovno mu je djelovanje daleko jače od fozgenovog, jer — pored jačine otrova, on djeluje i na kožu, na sluznicu, krv, organe za disanje, bubrege, jetra, a i na živce. Opći znaci otrovanja su: gađenje, umornost, glavobolja, povraćanje, povišenje temperature, opća tjelesna klonulost, slabo srce, pomanjkanje apetita, krvavi proljevi i sl. Osim toga iperit je veoma trajan, pa mu maglica može ostati u zraku i po nekoliko sati, a rosa na zemlji, ako je vlažno vrijeme i 10 dana. Zato je opasan i nakon neprijateljskog napadaja, ako se dobro ne očisti. Početne ozljede na koži nisu bolne, a naliče onima koje se pojave na tijelu nakon prenaglog sunčanja. Njegovo je, dakle, djelovanje neprimjetno, podmuklo. Bolesnici ozlijeđeni iperitom izgledaju strašno. Lica su im upala, pogled ukočen, mnogo kašlju izbacujući gnojnu tekućinu. Ako im stanje i nije beznadno, ali je bolest teška i dugotrajna.

Što nam je činiti, ako nas je zatekla iperitska magla ili ako smo poprskani iperitskom tekućinom, odnosno rosom? Prije svega potrebno je da što prije izađemo iz magle zadržavši dah. Onako otprilike, kako je opisano kod fozgena. Nastoj što prije doći do vode. Skini sa sebe sve što je otrovano. Kod toga treba paziti da se ne prihvaća golim rukama one dijelove odijela koji su zatrovani. Dobro se operi vodom i sapunom. Topla je voda daleko bolja od hladne. Ako se peremo u ne tekućoj vodi, treba je neprestano mijenjati. Usta, nos i grlo ispiru se rastopinom sode bikarbone od 2.25%. Dobro je češće uzimati malu žlicu sode bikarbone s vodom. Osobito je potrebno dobro isprati zaraštene dijelove tijela, jer se u kosi iperitska rosa dulje zadržava. Najbolja su sredstva za ispiranje kaporit i klorno vapno. Ozlijeđena mjesta na koži mogu se namazati špiritom ili jakom rakijom, ali se kod trljanja mora paziti da se ne povrijedi koža. Isto tako treba isprati kašom od klornog vapna ili lugom sve podove, zidove, alat i ostale predmete, koji se ne mogu metnuti u vatru ili u vrelu vodu. Tako ćeš cipele prati (iznutra i izvana) u tekućoj, a rublje i odjeću kuhati u vreloj vodi. Ne

smije se zaboraviti da iperit prodire kroz kožnate predmete, dakle i kroz poplate, pa je — tko to može — najbolje upotrebljavati gumene rukavice i cipele, a danas ima već i takovih odijela. Kod otrovanja fozgenom i iperitom najbolje je što prije pozvati liječnika.

Četvrta vrsta bojnih otrova, to su otrovnici ili kako ih još zovu: pravi otrovi. Takovi su cijanovodik $(H C_2 N)$ i ugljični monoksid (CO). I ovi su otrovi vrlo jaki, a djeluju na organe za disanje, na krv, živčani sistem, te izazivaju jake bolove u glavi, stezanje u sljepočicama, vidne i slušne halucinacije, strah, nesvjesticu i smrt. Znakovi otrovanja su slabo disanje, crvenilo u licu, strah i nesvjestica. Za razliku od onih prvih otrova ovi su lakši od zraka, pa lako ishlapljuju. Prema tome se i branimo od njih hitnim izlaženjem na čisti zrak, odnosno otvaranjem prozora i vrata, ako se nalazimo u kući. Kao što smo kod onih prvih naglasili da se ni pod koju cijenu ne smije poduzimati umjetno disanje, tako ovdje naglašujemo da je to kod ovih otrova bezuvjetno potrebno, ako je onesviješteni prestao disati. Uspješno liječenje od otrovanja ovim plinovima može se provesti jedino i isključivo samo u bolnici. Potrebna je najveća hitnost.

*

* *

Prikazali smo u najkrupnijim crtama najvažnije bojne otrove, njihovo djelovanje, kao i najjednostavniji način zaštite od njih. U ovako kratkom prikazu nije se više ni moglo učiniti. Već smo u početku naglasili da su znanje i zadržavanje prisutnosti duha najbolja i najefikasnija sredstva za obranu i spasavanje od bojnih otrova. Opasnost može izbjeći samo onaj, koji je poznaje! Što bude više ljudi poznavalo bojne otrove, njihova svojstva i djelovanje — to će biti manje žrtava.

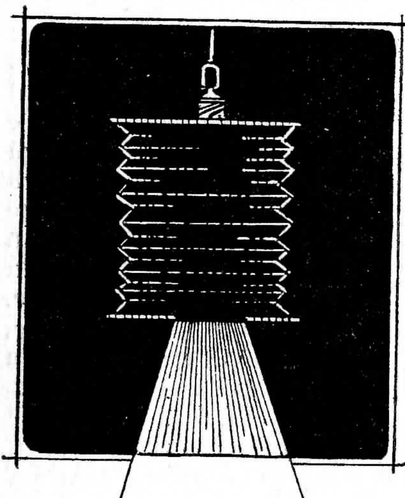
*

* *

Nije nam bio glavni cilj da ovim retcima prikažemo samo bojne otrove i njihova svojstva, nego da opisivanjem bojnih otrova pokažemo kako je rat užasan i kako su teške njegove posljedice. Tko pobliže upozna bojne otrove i njihovo djelovanje, nikada neće poželjeti rata. Smatramo potrebnim da se i u tom smislu djeluje na mladež.

Važno za tvornice, urede, trgovine, javne lokale, kasarne i stanove.

SJENILO ZA ZAMRAČIVANJE SIJALICA KOD NAPADAJA IZ ZRAKA

Sl. 1

Jugoslavenski patent prijavljen

(Zakonom zaštićeno)

Kod napadaja iz zraka najvažnije je zasjenjivanje na način, da ne bi svijetlo probijalo prema stropu, a niti prema prozorima. (sl. 1)

U tu smo svrhu izradili sjenila iz crnog neprozirnog papira, koja se pričvrste na grlo žarulje (sl. 2)

Time je žarulja potpuno zaklonjena, te trak svijetla izlazi samo na otvoru u donjem dijelu prema podu, te rasvjetljuje dostatno prostoriju. Kad je napadaj prošao, ili dok sjenilo nije u porabi, ostaje isto na svome mjestu te se samo složi i digne iznad žarulje i pričvrsti dvjema kvačicama o gornji rub, tako da žarulja potpunoma nesmetano rasvjetljuje prostoriju. (sl. 3)

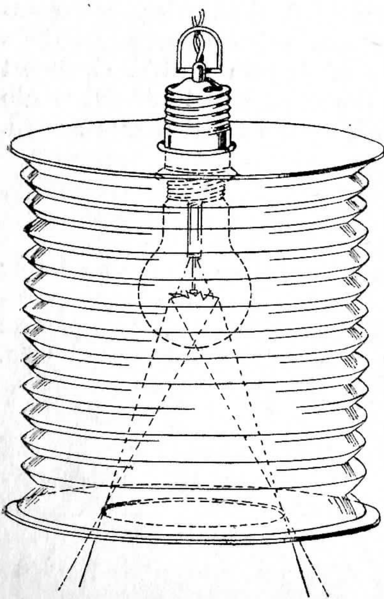
Prednost tog sjenila je njegova momentana upotrebljivost, jer je za tren oka spušteno, tako da potpunoma zatvara svijetlo prema gore i postrance.

Sjenilo je izrađeno iz najboljeg materijala te se dobije u 2 veličine za žarulje do 40 Watta i do 75 Watta.

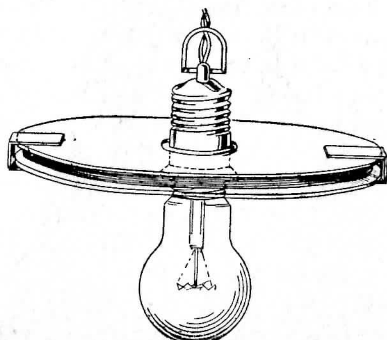
Cijena po komadu za malo sjenilo Din 9.—

Cijena po komadu za veliko sjenilo Din 14.—

U prodaji u knjižari **St. Kugli, Zagreb, Ilica 30,** kao i u svakoj boljoj papirnici.

Sl. 2

Sl. 3

I OPET SE MIJENJA KARTA EVROPE . . .

Svjedoci smo historijskih događaja. Pred našim očima duboko se suzuju granice jedne države, silom doduše, ali — bez rata. U ovim strašnim danima jasno se vidjelo, koliko čovječanstvo strepi pred ratom. Čitavo javno mišljenje, može se reći cijeloga svijeta bilo je na strani malene Čehoslovačke, ali pred pojavom rata ovo s javno mišljenje mijenja i žrtvuje Čehoslovačku — miru! Svjetske novine pišu kako su se poljuljali temelji morala i principi poštenja, kako je pravo jačega postalo regulativ pravde, kako zlo triumfira nad dobrim, ali — kada se je četvornom konferencijom u Münchenu otklonio ili barem odložio rat — cijelomu je svijetu odlanulo.

U svemu ovom strahovitom zbivanju napušteni i slomljeni čehoslovački narod zadivio je svijet. On je jedini svojim nadljudskim samoprijegorom sačuvao čovječanstvu mir. To mu priznaje i sam Daladier, jedan od tvoraca münchenskog sporazuma, kada pred svojim parlamentom izjavljuje: »Mi smo puni udivljenja prema uzbudljivom dostojanstvu i velikoj hrabrosti, kojom čehoslovački narod podnosi svoju tešku sudbinu . . .« A ta je sudbina zaista teška, strašna. Kao srpsko Kosovo! Sva stravičnost ovih dana vidi se iz riječi, koje je ministar pretsjednik, general Sirovy uputio svome narodu nakon prihvata münchenskog sporazuma. — »Kao vojnik i pretsjednik vlade — rekao je general Sirovy — mogu vam reći, da je trebalo misliti na sve vas, na milijune muževa, žena i djece, ako bi naša armija stupila u akciju. Ja lično proživljavam najteži čas u mom životu, jer bi lakše bilo umrijeti, nego sve ovo doživjeti. Moram otvoreno reći, da bih ja smjesta poslušao, kad bi pala zapovijed vrhovnog poglavara, ali je prva briga bila najvišega faktora da se očuva život naroda. Mi idemo sada k novom životu, novim silama. Cesta kojom vas vodimo, jedina je prava cesta, koja će nas sve dovesti do novog uskrsnuća. Ostavili su nas svi. Naša je sveta dužnost sada da nas nepravda posvema ne uništi. Pozivam naš narod neka priguši svoje ogorčenje i bol, jer treba živjeti u našim novim, uskim granicama. Pomognite svi da se održi ravnoteža misli i razbora. Naša država neće biti najmanja na svijetu. Ima i manjih država, koje su zdrave i napredne. Bit ćemo manji prostorno i brojem, ali ćemo biti sami među sobom . . . .«

*

* *

Mirno, bez rata stupaju njemačke, mađarske i poljske čete preko bivših granica Čehoslovačke države. Mirno, dostojanstveno i bez otpora ustupaju im čehoslovačke čete krajeve određene münchenskim sporazumom . . . . . Mirno i bez rata . . . . .

Otklonili smo rat i spasili čovječanstvo od užasnog prolijevanja krvi . . . . . Na kako dugo . . . . . ?

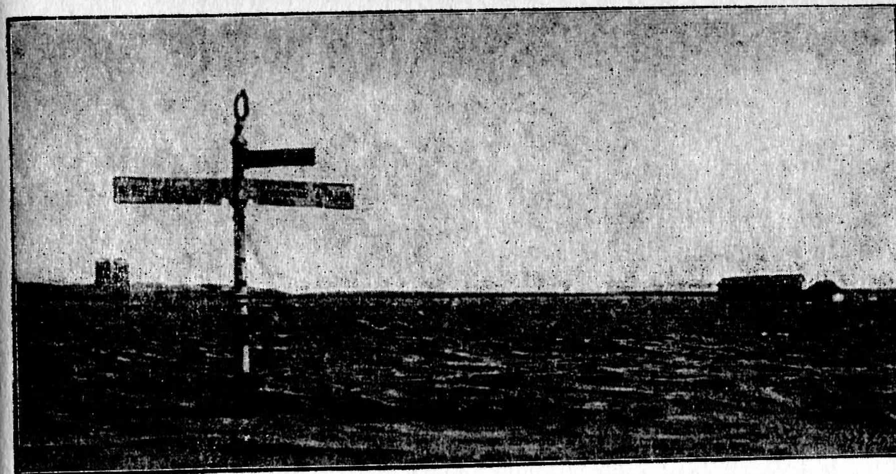
SUESKI KANAL - VRATA ISTOKA

Vrijeme je abesinskoga rata. Talijanski teretni brodovi, krcati vojnicima, topovima i mazgama, zaustavljaju se pred ušćem Sueskog kanala. Uz silan štropot spuštaju se sidra. Na jarbolima lepršaju zastavice davajući znakove. Megafoni tule. Brodovi su zadržani — ne smiju u kanal. Vojnici, prisiljeni da čekaju, imaju priliku da razgledaju okolicu i dive se kanalu — tom prometnom čudu svijeta. Posvuda se ističu »khaki« — odore engleskih vojnika, jer je Sues tada bio pod strogom stražom. Posvuda britanski oklopljeni automobili, tankovi, matični brodovi i avioni. Upada u oči razlika između Panamskog i Sueskog kanala. Prvi je naime opkoljen utvrdama, a ovaj nije. Zato su ovdje porazmještene jake oružane posade engleske vojske i to u Kairu, Aleksandriji, Ismailiji i Port-Saidu. Čovjek dobiva utisak da je Sueski kanal englesko vlasništvo, ali nije tako. Gospodar je kanala jedno međunarodno društvo, koje je vezano međusobnim ugovorom da će kanal držati otvorenim u svako doba za sve ratne i trgovačke brodove svih naroda bez razlike. Engleska ima samo da ga brani od napadaja. To je i razumljivo, kada se znade da je od 400.000 dionica, 176.000 u engleskim rukama. Ove dionice donose Engleskoj milijunske prihode. Za vrijeme abesinskoga rata ovi su prihodi dosegli bajoslovne svote. Nagađa se, da je društvo »Compagnie universelle du Canal Maritime« samo od talijansko-abesinskog sukoba postiglo dobitak od 600.000.— Lira šterlina, što je ravno svoti od 150 milijona dinara. Za samih prvih osam mjeseci 1935. dobiveno je 9 milijuna franaka više, nego u tom istom razdoblju prijašnje godine. Italija je morala plaćati za svakog vojnika, koji se je proveo Sueskim kanalom, 10 zlatnih franaka. Pored toga plaćala je još 7 i ½ engleskih šilinga za svaku tonu prijevoznih brodova.

Troškovi oko uzdržavanja ovoga kanala su golemi. Upravni odbor sastoji se od 32 člana i to samo 10 Engleza, ostali su Francuzi i jedan jedini Nizozemac — direktor. Od 10 Engleza samo trojica zastupaju englesku vladu, dok su ostali trgovački magnati, bankari i vlasnici prekomorskih brodova. Sjedište tehničke uprave je Ismailija. Bezbroj inženjera svih mogućih narodnosti radi neumorno oko čišćenja i čuvanja ovog dragocjenog prokopa. Putnik, koji se ovuda prvi put vozi stiče dojam, kao da se prokop tek sada dovršava. Ovo uzdržavanje kanala proždire svake godine oko 800.000.— engleskih funti, drugim riječima oko 200 milijuna dinara godišnje.

Sueski je kanal od neopisive važnosti za sve evropske države. Stoga su sve evropske velevlasti godine 1888. potpisale u Carigradu konvenciju, kojom se obvezuju da će štititi slobodu kanala i njegovu plovnost i pristupačnost u ratno i u mirno doba. Pravo blokade kanala ne postoji ni u kojem slučaju. Drugo je pitanje što se događa tri milje daleko od ulaza, odnosno izlaza iz kanala.

Sueski kanal, kako je poznato, spaja Sredozemno sa Crvenim morem. On dakle rastavlja dva najveća kontinenta: Aziju i Afriku. Počinje na sjeveru grada Port-Saida, prolazi kroz jezera Menzaleh, Balah i Timzah,

PUTOKAZ U MORU. Silan vjetar, koji je harao u Engleskoj, dosizao je brzinu od osamdeset milja u satu. U blizini Cromera potjerao je vjetar valove na obalu tolikom silom, da su je nadaleko preplavili u visini od deset stopa.

kroz golemi bazen Slanih jezera i izbija u Crveno More kod grada Suesa, po kojemu je dobio i ime. Dugačak je 160 kilometara, a širok oko 100 metara dok mu je dubina oko 11 metara. Parobrodi plove kroza nj 15 do 20 sati. Put za Istočnu Indiju, koji je prije vodio oko čitave Afrike i trajao preko mjesec dana, skraćuje ovaj kanal za punih 8000 milja.

Nacrt prokopa zasnovao je austrijski anženjer Negrelli još godine 1856., a tek 13 godina kasnije dovršen je kanal. Sagradio ga je francuski inženjer Lesseps. Troškovi su iznosili oko 19 milijona engleskih funti, to jest oko 4180 milijona dinara. Posveta i otvorenje Sueskog kanala obavljeno je veoma svečano 16. novembra 1869. Tom prilikom preplovilo je kanalom 38 brodova, a na prvome od njih nalazila se francuska carica Eugenija.

U prvo vrijeme računali su Francuzi, da će oni vući sav dobitak iz dioničke glavnice, koja je iznosila 50 milijona funti šterlinga ili 11 miljardi dinara. No pretekao ih je ondašnji znameniti engleski ministar pretsjednik Disraeli, koji je poznat i kao književnik-romanopisac. On je naime godine 1875. kupio od egipatskog kediva (potkralja) Ismail paše za 4000.000 funti dionica, kojih su Englezi i otprije mnogo imali.

Kroz kanal prođe godišnje oko 6000 brodova, od toga oko 3000 engleskih, 1300 talijanskih, 500 njemačkih, 300 nizozemskih i oko 250 francuskih.

Danas je Sueski kanal jedan od glavnih žarišta internacionalne politike, ali ujedno i kamen smutnje, odnosno zapretana žeravica svjetskog požara, koja je u novije vrijeme malko ohladnjela zbog međusobnih sukoba u Evropi, ali nije isključena bojazan da bi se — možda i naskoro — mogla rasplamsati. Za Sueski kanal bore se naročito Italija radi najkraćeg puta u Abesiniju, i Velika Britanija, jer je ovaj kanal prava žila kucavica sveopćega saobraćaja sa Istočnom Indijom i cijelim »Dalekim Istokom«....

GRADIŠĆANSKI HRVATI

Prije »Anschlussa« bilo je Gradišće (Burgenland) samostalna pokrajina u »Saveznoj državi Austriji« i to na njenom krajnjem istoku. Obuhvatala je oko 3970 četvornih kilometara, sa 287.000 stanovnika. Proteže se duž mađarsku granicu, tako da ima Hrvata i u Njemačkoj i u Mađarskoj. Oko grada Neusiedel am See, koji leži na Nežiderskom jezeru (335 km²) nalazimo ostatke rimskih utvrda. Zanimljivo je da je voda u spomenutom jezeru slana. Prema Dunavu protežu se bedemi, koji su podignuti u 17. stoljeću kao brana protiv Turaka. Od stanovništva 223.000 su njemačke, 41.760 hrvatske, a 10.800 madžarske narodnosti. Razumljivo je da Nijemci ne govore danas o »narodnostima«, nego o »jezičnoj pripadnosti«. Po vjeri imade 243.670 katolika, 39.340 evangelika i 3720 židova, dok su po zanimanju u golemoj većini poljodjelci i stočari (59%) i industrijski radnici (24%). Jedna statistika kaže da na 1000 stanovnika otpada poprečno 460 goveda, 105 konja, 17 koza, 17 ovaca, 320 svinja i mnoštvo peradi.

Poznato je da su Gradišćanski Hrvati naselili ove njemačke krajeve tokom 16. vijeka bježeći pred najezdom Turaka. Oni i danas govore čakavskim narječjem, onako kako se govori u Hrvatskom Primorju, pa se i zaključuje da su se od tamo doselili. Nevjerojatno je, kako su kroz toliko vijekova zadržali i sačuvali živu nacionalnu svijest, svoj čakavski govor, narodne običaje, a djelomično i nošnju. Do pripojenja Njemačkoj uživali su dosta široka kulturna prava — imali su priličan broj kulturnih i prosvjetnih društava, imali su 36 čisto hrvatski škola, svoje učitelje, svećenike, svoje novine pisane dakako čakavskim narječjem. Nije tome dugo da su jednim svojim društvom prisustvovali priredbi hrvatske Seljačke Sloge u Zagrebu, prikazavši nam svoje svadbene običaje, koji su — može se reći — potpuno jednaki onima u našem Hrvatskom Primorju. Nakon pripojenja Reichu sve je to propalo, ma da su listom glasovali za »anšlus«, ne bi li spasili barem što od svoje narodne osebujnosti.

Donosimo kratki članak o »Burgenlandu« što je ovih dana izišao u jednom njemačkom gospodarskom listu. Dakako da ga treba čitati s izvjesnom rezervom, što će naši čitatelji odmah i sami opaziti.

»Od sviju pokrajina, koje su se sada opet vratile — Velikom Reichu, nijedna neće svojom zasebnošću tako iznenaditi njemačkog posjetioca, kao »Burgenland«. Tvrdimo to bez pretjerivanja, jer — kao što Nijemac iz Reicha, tako i susjedni Austrijanac vazda su gojili simpatije za tu pokrajinu. Razloge tomu tumači već samo ime »Burgenland« — zemlja gradinâ, kastelâ. Kad bi postojala zemljovidna karta, na kojoj bi crvenom bojom bili označeni svi sudbonosni događaji svjetske povijesti, onda bi jedna mrlja najžarčijeg rumenila pokrivala Moravsko Polje (Marchfeld) istočno od Beča. Ovdje — neposredno pred Bečom — kao znamenitom pretstražom i branom njemačkog življa, konačno su odbijene provale i najezde azijskih nomada. Hune, Avare, Mongole i Madžare zaustavljali su domaći prasjedioci, koji su bili ogranak sjevernog, nor-

dijskog naroda. No i prije toga bijesnile su u ovim krajevima teške borbe između rimskog imperija i Germana za vrijeme Markomanskih ratova. Konačno i za napoleonskih otmičarskih ratova oko Asperna, Eslingena i Wagrama natopljena je ova zemlja još jednom potocima krvi. Gradišće je dakle bilo jedno od najvažnijih međunarodnih ratišta. Zato je i opkoljeno tolikim gradinama i utvrdama. Njihov lanac počinje kod malih Karpata, zapravo kod Bratislave. To je najstariji grad koji su kao tvrđavu sagradili Germani, a utemeljili Kvadi (germansko pleme), da time spriječe prodiranje Rimljana prema sjeveru. I zaista Rimljani nisu nikada uspjeli da je osvoje. Gradišće, dosadašnji austrijski »Bundesland«, sačinjava samo jedan mali dio onoga velikog područja, koje nosi ime »Burgenland«. To obitavalište čistog njemačkog življa seže sve do rijeke Raaba u Madžarskoj. Tu leže stari njemački gradovi Raab, Steinamanger (Szombathely), Güns i Ödenburg (Sopronj). Ovaj posljednji bijaše nekada privredno središte čitavoga kraja. Današnji upravni okrug »Burgenland«, koji naliči dugoj, uskoj vrpci, pripojen je »Velikoj Njemačkoj«. Ta pokrajina toliko je zanimljiva da nam se isplati da je obiđemo uzduž i poprijeko. Doprli smo do ruba gornjomadžarske nizine. Sve dovle seže područje »stepe«, koju običajemo nazivati »pustom«. To su nepregledne ravnice Istoka, koji ovdje počinje.

Botaničari upravo hodočaste u Gradišće, jer se tu spaja kao u nijednoj drugoj njemačkoj pokrajini, srednje evropska flora sa »pontijskim«, izrazito stepskim biljem. No najobilnije obogaćuju tu svoje znanje ornitolozi. Šašom i trstikom zaraštena jezera i lokve gradišćanske ravnice izrazito su stepske formacije tla. Ti podvodni krajevi pružaju utočište bezbroju močvarnih ptica svih rodova i vrsta. Istraživači će ih najlakše upoznati i istražiti na golemom Nežiderskom jezeru. Površina ovog velikog, ali plitkog jezera usred stepe ima još jednu naročitu odliku. Ona je zapravo rezervoar topline, pa tako stvara blago podneblje znamenitih obronaka oko staroga slobodnog grada Rusta, gdje sazrijeva najvatrenija kapljica, što su je ikada prešali njemački vinogradari. Ratarstvo i poljoprivreda u Gradišću su od naročite važnosti. Na dosta ograničenom prostoru, tu su se ujedinile sve mogućnosti poljoprivrede. Uz odličnu pšenicu veoma se mnogo sije i kukuruz. Kraj je bogat šumama, koje obiluju hrastovinom i bukovinom, a poznati su i golemi

lugovi plemenitoga kestena. Cvatuće livade i bujni pašnjaci pružaju vanrednu mogućnost razvitku marvogojstva. Stoga je od vajkada Gradišće opskrbljivalo Beč mesom, mlijekom, maslacem i sirom. Njegovi vrtovi i voćnjaci, grijani može se reći južnjačkim suncem, pružaju mu najplemenitije voće i povrće.

Pored svih tih velikih prednosti i odlika, Gradišće ima i svojih loših strana. S jedne strane božja blagodat, s druge goleme površine suhe, gole zemlje i prostrane stepe obrasle šikarom. Uz divlje bivole nalazimo krda goveda plemenite pasmine. Čopori poludivljih konja i velika stada ovaca jedine su korisne životinje, koje traže oskudnu pašu po isušenoj stepi. Iz tih eto protivština sastoji se Gradišće. Karakteristični su u toj beskrajnoj ravnici bunari sa đermama visokim poput vjetrenjača, koje su ujedno i putokazi na tim nepreglednim prostorima. Iz tih dubokih bunara crpa se voda za napajanje blaga, no služi se njome i narod, noseći je u velikim zemljanim vrčevima drevnoga oblika.

Sela zapanjuju svojom urednom i čistom vanjštinom, kao odrazom blagostanja. Ovaj utisak povećavaju još i bijeli zidovi, plotovi i jarci oko pojedinih domova, kao utvrde, koje sjećaju na ona vremena, kad je svaka kuća bila »kaštel«, a svako selo utvrda. Značajne su za ove naseobine i mnoge sjenice, obrasle zelenilom, koje ljudima pružaju hlad i svježinu za vruće letne žege.

Seljački su posjedi dosta maleni, jer su se čestom diobom među baštinike sve više smanjivali. Posljedica toga bila je da se je seljački podmladak sve više iseljivao. S druge opet strane gomilali su se orijaški veleposjedi, koji su bili vlasništvo nekolicine inozemnih velmoža još iz madžarskoga doba. Ovi su veleposjedi slabo obrađivani, jer im posjednici ne posvećuju nikakvu pažnju, posjećujući vrlo rijetlo samo svoje raskošne dvorove na tim imanjima. Stoga će biti prva zadaća njemačkog baštinskog i nasljednog zakonodavstva da u Gradišću razvije u tom pogledu svoje blagotvorno djelovanje. Na sreću za to pruža mogućnost i samo ljudstvo. To je izrazito seljačka zemlja. Štoviše i sami stanovnici gradova i gradića zadojeni su seljačkim duhom. Dobro nam je poznato podrijetlo naseljenika, koji su zapuštenu i opustošenu zemlju opet učinili plodnom. To su bili Nijemci bavarskoga i franačkoga podrijetla, koji su se još od seobe naroda u više navrata ovamo doseljivali. U 17. stoljeću doselili su se i Alemani sa Bodenskog jezera, čiji su se potomci evo sada ponovno vratili u krilo zemlje svojih otaca. Sve su to odreda bili ljudi, koji su jednako dobro znali baratati mačem, kao i plugom. Ima tu i narodnih manjina, a to su Madžari i Hrvati. Prvih imade tek 4% usprkos dugom madžarskom gospodovanju, no ti su birani seljački gospodari. Hrvata ima nešto više, a bili su pozvani (?) u ovu zemlju nakon turskih ratova i nakon kuge. I oni su vrsni seljaci, koji i pored svog hrvatskog jezika, osjećaju njemački. Samo su Židovi i Cigani tuđinci.

Pod uplivom madžarskog odnarodnjavanja koje je bilo počelo 60ih godina prošloga vijeka nazivali su njemačke seljake pogrdnim imenom »Heanci«, što je označavalo pripadnike zaostalog, odnarođenog življa, kojega je trebalo nestati. A »Heanci« su bili i Josip Haydn i Franjo Liszt i Lenau, koji je svoje »Schilfslieder« (Pjesme šaša) ispjevao na Nežiderskom jezeru....«

LJUDSKI GLAD!

Čudan je stroj to ljudsko tijelo. Čudan, ali i savršen! Svaki pojedini organ u njemu vrši svoju ulogu. Ta uloga mora biti u skladu s ulogama ostalih organa. Čim samo jedan zapne — eto poremećenja, eto bolesti! Sve dakle mora u tijelu biti uravnoteženo. Napornom duševnom ili tjelesnom radu mora slijediti odmor, dugom bdijenju — san, potrošku tjelesne topline — nadoknada hranom, stanom i odijelom (zimi debljim, ljeti tanjim) itd. No najčudnovatija je uravnoteženost našega tijela u izmjeni tvari. Sve što je stvoreno, to se i troši, nestaje. Troši se i naše tijelo. Stare se čestice mijenjaju, nestaju, a nove nastavu — obnavljaju se. Dakako hranom. Naučenjaci kažu, da se za sedam godina promijeni svaka čestica u našem tijelu. Pa zar to nije čudno! To znači, da pojedinac nije više onaj, koji je bio prije deset godina, jer su se sve čestice njegova tijela potpuno izmijenile. Glad, što je u stvari trošenje, izgaranje, treba nadoknaditi — hranom. U tome naliči naše tijelo jezeru, kojemu s jedne strane voda otječe, a s druge pritječe. Izračunalo se, da čovjek za svojih 70 godina potroši otprilike:

2000 kg masti;
12000 kg kruha;
4000 kg mesa i to: 30 volova po 700 kg, 4 teleta po 100 kg, 8 svinja po 150 kg, 4 ovna (ovce) po 74 kg, 300 kokoši, 75 gusaka;
2000 komada riba (slatkovodnih);
3000 komada riba (morskih);
180 centi krumpira;
6000 kg povrća;
7000 kg voća;
6000 l mlijeka;
5000 jaja;
4000 kg šećera;
1000 kg sira;
10000 l vode;
40000 kom. cigara.

Kahn: Das Leben des Menschen

Svemu tome treba dodati još: kolače, slatkiše, vino, rakiju i slično.

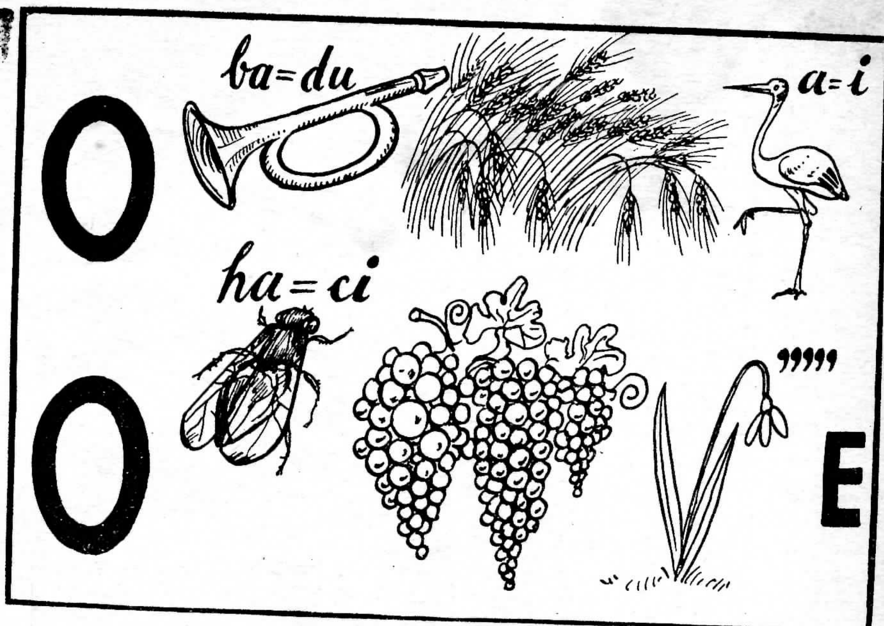
5 5 6

NAGRADA BADAVA

razdijelit ćemo među kupce naših kalendara za godinu 1939 koji valjano riješe ovu otisnutu

ZAGONETKU

Svaki kupac naših kalendara naći će ovdje priloženu dopisnicu, na kojoj neka javi rješenje. — Odgovor na upit, dali je zagonetka dobro riješena ne ćemo dati. Razašiljanje nagrada obavit će se

O USKRSU GODINE 1939

Upozoravamo kupce naših kalendara da rješenja primamo najdulje do 15 ožujka 1939, a poslije ne možemo se obazirati na zakašnjele riješitbe. Imena onih koji dobiju nagrade, objavit ćemo u „Pariskoj Modi" broju od 1 travnja 1939 i u kalendarima za godinu 1940.

ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

ST. KUGLI

KNJIŽARA KRALJ. SVEUČILIŠTA I JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE

dopitala je niže navedenim odgonetačima

556 NAGRADA

za valjano riješenu zagonetku, koja je bila sadržana u **»KUGLIJEVIM KALENDARIMA«** **za godinu 1938., a koja glasi**

»U RATARA CRNE RUKE, A BIJELA POGAČA«

Dopitano je svega:

1 *PRAVI 14 KARATNI ZLATNI SAT*

5 *RUČNIH SATOVA IZ KROM-NIKLA*

50 *SATOVA IZ NIKLA, Rosskopf-Anker-Remontoar.*

25 *PRAVIH 14 KARATNIH ZLATNIH NALIV PERA po Din 100.—*

25 *knjiga: LEGENDE O ISUKRSTU, niz veoma duhovitih priča od spisateljice Šveđanke svjetskoga glasa*

10 *knjiga: PRIRODNO LIJEČENJE od A. Vilima Königa, vanredno popularno djelo o liječenju raznih bolesti zrakom, vodom, kretanjem i umjerenim životom.*

10 *knjiga: PRIMORCI lijepa, rodoljubna pripovijest iz života hrvatskih primoraca u sukobu s tuđim življem od Eugenija Kumičića.*

5 *knjiga: TUROPOLJSKI TOP I DRUGE PRIPOVIJESTI od neumrloga Augusta Šenoe veoma zanimivoga sadržaja.*

20 *knjiga: MARGINALIJA, pregršt duhovitih fejtona, koji se sa velikim zanimanjem čitaju, jer su i sada savremeni od Nikole Polića.*

25 *knjiga: DEUS VICIT, značajan, toplo zanimljivo napisan roman o jednoj mučenici.*

10 *knjiga: ZVONČEC NEBESKI, vrlo priručan i dobro uređen molitvenik za katoličku mladež.*

5 *knjiga: KUHARICA, bogata sadržajem knjiga o priređivanju svakovrsnih jestvina, u četvrtom izdanju od gđe Marije Kumičić.*

5 *knjiga: ŽIVOT U AMERICI, lijepo djelo o osobitom poslovnom i društvenom životu praktičnih Amerikanaca, priređeno za mladež od F. J. Pajekena.*

10 *knjiga: DUSI NARODNE STRAŽE šaljiva pripovijest iz burne godine 1848. koja zanimivim načinom prikazuje zagrebačke događaje u oči rata s Magjarima, od Augusta Šenoe.*

10 *knjiga: NARODNE PRIPOVIJESTI IZ SELA STATIVE, koje je sakupio u narodu zaslužni pisac R. Strohal.*

20 *knjiga: KIRKE, veoma zanimiva pripovijest o jednoj nesretnoj ženi, čiji je udes zanimao pred kojih 20 godina čitav kulturni svijet, od A. Vivanti.*

20 *knjiga: CRNA KULA, senzacionalan francuski roman od duhovitog pisca Gastona Leroux-a.*

50 *knjiga: GOJIDBA LIVADA, vrlo poučna rasprava o važnom gospodarskom radu za unapre-*

đenje livadarstva od odličnoga stručnjaka dra V. Mandekića.

50 *knjiga: PRIRUČNI RIJEČNIK TUĐIH RIJEČI, korisna knjiga za svakoga, jer u njoj nalazi tumačenje stranih riječi, koje se upotrebljavaju u novinama i znanstvenim knjigama, od Vinka Šeringera.*

30 *knjiga: KUĆANSTVO ZA ŠKOLU I DOM poučno i potrebito djelo svakoj savjesnoj domaćici od zaslužne učiteljice gđe Klotilde Cvjetišić.*

30 *knjiga: PROPOVIJEDI ZA SVE BLAGDANE, sastavljena po dru Martinu Štigliću, uglednom bogoslovcu i profesoru.*

10 *knjiga: VOĆARSTVO, pomno izrađeno djelce po prof. gospodarstva S. Ožaniću uz sudjelovanje stručnjaka T. Dolovskoga i dra V. Köröskenya.*

10 *knjiga: HRVATSKE NARODNE PRIPOVIJESTI, niz po narodu sabranih pripovijesti i pjesmica, što ih je uredio R. Strohal.*

30 *knjiga: SV. IVAN BERCHMANS, zaštitnik mladeži. Ovo rijetkom ljubavi za vjeru napisano djelo o životu svetoga čovjeka, pravi je biser-roman, koji se čita sa slašću od isusovca Josipa Predragovića.*

20 *knjiga: CVIJEĆE ZA KATOLIČKU MLADEŽ zbirka ćudorednih i nabožnih sastavaka, lijepo prilagođenih našoj mladeži po o. Franji Hattleru.*

40 *knjiga: PRIČANJA SERŽANA JERKA, o doživljajima u svjetskom ratu napisana živo i zanimljivo po piscu, koji neće da mu se ime zna.*

VI. raz. r. gimn. Senj, Hrvatsko Primorje. — 15. Franjo Hibler, mehaničar, Srp. Kapela kbr. 121, z. p. Farkaševac. — 16. Franjo Cerovec, Varaždin, Marovska ul. 10. — 17. Turk Ivan, apsolvent poljopr. škole, Hrib-Šafari kbr. 6, z. p. Gerovo. — 18. Mavrović Josip, umir. stražar pruge, Gradec kbr. 64, z. p. Gradec kod Križevca. — 19. Tomo Rebeski, poljodjelac, selo Maretić, z. p. Hrašćina Trgovišće. — 20. Vladimir Kerenec, naučnik kod g. Matije Weber, trgovac, Ilok, (Srijem). — 21. Nikola Zvonković, ratar, Jurovo kbr. 24, z. p. Jurovski Brod. — 22. Matejić Stjepan, ratar, Staro Čiče, z. p. Novo Čiče. — 23. Gerić Ivan, zemljoradnik, Donje Pokupje kbr. 6. z. p. Karlovac. — 24. Vukas Đuro, zemljoradnik, Bulinac 15, z. p. Severin. — 25. Nikola Drčić, stolar, obrtnik, Klanjec. — 26. Mušec Dragutin, ratar, Jertovec kbr. 33, z. p. Konjšćina. — 27. Pasko Ridanović, pisar, Muo kbr. 116, z. p. Kotor (Boka Kotorska). — 28. Marko Šegota, ratar, Vojni Križ. — 29. Ivan Petrak, ratar, Kutina kbr. 149. — 30. Ignac Tacko, stolar, Lekenik kbr. 162, z. p. Lekenik. — 31. Blaž Hranitelj, seljak, Lipovljani, z. p. Lipovljani. — 32. Klemen Augustin, ratar, Slanje kbr. 115, z. p. Martijanec. — 33. Đurić Ivan, uč. VIII raz. real. gimn., Nova Gradiška, Jelačićeva ul. 23. — 34. Vladimir Butorac, mašinist. Novska kbr. 337. — 35. Mijo Petriček, ratar, Ruča kbr. 11, z. p. Orle. — 36. Papić Viktor, gimnazijalac, Dubrava kraj Zagreba, z. p. Sesvete, kraj Zagreba. — 37. Ibrahim Tufek. uč. IV. r. šerijat. gimn., Sarajevo, Dugi sokak 5. — 38. Pavao Matuša, tvorn. radnik, Pustodol kbr. 7, z. p. Donja Stubica. — 39. Knez Martin, đak, Sušak, Kurelčev prel. 2a. — 40. Stjepan Ferlendiš, zemljoradnik, Tomaš kbr. 168, z. p. Veliko Trojstvo. — 41. Đuranec Josip. tvor. radnik, Varaždin breg kbr. 98, z. p. Turčin. — 42. Božidar Brlečić, ratar, P. Lug, z. p. Vrbovec. — 43. Tršinski Slavko, tvor. rad. Zabok kbr. 25, z. p. Žabok. — 44. Ljudevit Belina, ratar, Prosenik kbr. 89, z. p. Začretje Sv. Križ. — 45. Vlahović Stjepan, stud. prava, Zagreb, Savska c. 103. — 46. Tuškan Stanko, učenik, Zagreb, Dubovačka 16. — 47. Matija Seebauer, stud. prava, Zemun, cetinjska ul. 12. — 48. Miko Benković, ratar, Bratina kbr. 31, z. p. Zdenčina. — 49. Baršić Eduard, uč. IVc razr. drž. IV. mr. g., Zagreb, Rokova ul. 3. — 50. Mirko Pavlinić, poljodjelac, Borkovac kbr. 22. z. p. Zlatar.

25 *PRAVIH 14 KARATNIH ZLATNIH NALIV PERA po Din 100.—*

1. Branko Tučkorić, stud. tehnike, Zagreb, Srebrnjak 48. — 2. Antun Butija, uč. V. gimn., Varaždin, Gundulićeva ul. 3. — 3. Peharda Zdenko, uč IV. raz. gimn., Zagreb, Ilica 128. — 4. Ladislav Barić, trg. pomoćnik, Krap. Toplice. — 5. Franjo Budak, pisarski pomoćnik, Sesvete kraj Zagreba. — 6. Ivan Pajić, kovač, Petrinja, Gundulićeva ul. 2. — 7. Milovan Jurišić, stud. med., Zagreb, Vinkovićeva ul. 5. — 8. Kazimir Jakovoc, uč. IIIa raz. osn. škole, Oroslavje kbr. 69. — 9. Josip Kurtak, seoski starešina, Dautan kbr. 73, z. p. Nova Rača. — 10. Janko Vidović, čuvar pruge, Velika Ves (stajalište), z. p. Sveti Križ Začretje. — 11. Đuro Ciglenečki, zemljoradnik, Ciglenice kbr. 3, z. p. Sv. Križ Začretje, — 12. Ivan Firšt, stolar, Gor. Kovačica kbr. 118, z. p. Vel. Grđevac. — 13. Josip Kopčinović, ratar, Vel. Barna kbr. 158, z. p. Vel. Grđevac. — 14. Janeš Milan, uč. II. razreda, Sv. Ivan Zelina. — 15. Zerec Ana, kućanica, Toplička gor. kbr. 20, z. p. Sv. Ivan Zelina. — 16. Josip Saćer, zemljoradnik, Hižakovec kbr. 29a, z. p. Stubica gor. — 17. Emil Jurković, uč. građ. škole, Srp. Moravice, stražarnica 365. — 18. Franjo Cesar, pek. pomoćnik, Sesvete kbr. 75. — 19. Ivša Josip, posjednik, Kraj Donji kbr. 48, z. p. Savski Marof. — 20. Juro Škvorčec, zemljoradnik, Krušljevo selo kbr. 91, z. p. Donja Stubica. — 21. Stjepan Mahovlić, trg. naučnik, Zagreb, Dežalićeva ul. 21. — 22. Kostanjevac Franjo, uč. Drž. trg. akad., Zagreb, Glinska ul. 2. — 23. Gabrijel Ožbolt, Ib raz. klas. gimn., Zagreb, Selska c. 38 — 24. Katarina Šantek, uč. IV razr. Brdovec kbr. 30, z. p. Zaprešić. — 25. Slavko Kuzmić, trg. pom., Zagreb, Savska c. 13.

20 *knjiga: IZABRANE PRIPOVIJESTI, od ugledne poljske spisateljice, Elize Orzeszkove u prevodu Ise Velikanovića, niz vrlo krasnih pripovijesti iz života poljskoga društva.*

10 *knjiga: POVIJEST STAROGA VIJEKA, školski udžbenik, no kojega može svatko pročitati sa osobitim zanimanjem od prof. dra Stjepana Srkulja.*

Svega 1 zlatni, 5 srebrnih, 50 nikaljnih satova, 25 zlatnih naliv pera i 475 raznih knjiga.

Ždrijebom su iždrijebani slijedeći odgonetači, pa su im o Uskrsu 17. travnja 1938. poštom odaslane nagrade kako slijede

1 PRAVI 14 KARATNI ZLATNI SAT

KLEMENČIĆ PAVAO, bojadis. radnik, Samobor, »Setalana« d. d.

5 RUČNIH SATOVA IZ KROM-NIKLA

1. Pavica Philips, kućanica, Županja, Kolodvorska br. 81 (Srijem). — 2. Milan Prajs, krojač, Batina d. kbr. 90, z. p. Zlatar. — 3. Ivanić Ivan, seljak, Bulinac kbr. 31, Severin, kod Bjelovara. — 4. Pažulinec Ivan, postolar, Orešje kbr. 6, z. p. Zdenčina. — 5. Prügelhof Milan, đak grad. škole, Zagreb, Selska c. 19-II.

50 SATOVA IZ NIKLA, Roskopf-Anker-Remontoar

1. Antun Verle, strojobravar, Babinagreda, kbr. 277. — 2. Đuro Klobučar, trg. pomoćnik, Međurić kbr. 142, z. p. Banova Jaruga. — 3. Nikola Protulipac, poljodjelac, invalid, Potok kbr. 15, z. p. Berek. — 4. Petar Lončarević, opć. pisar, Bobovac kbr. 22, z. p. Bobovac. — 5. Gudek Rudolf, opć pisar, Gor. Konjšćina kbr. 8, z. p. Budinšćina, srez. Zlatar. — 6. Franjo Fruk st., ratar, Cirkvena kbr. 247, z. p. Cirkvena. — 7. Horvat Ignac, kovač. naučnik, Milanlug kbr. 39, z. p. Čaglin. — 8. Ivan Karašić, tesarski majstor, Cerina kbr. 49, z. p. Čazma. — 9. Vjekoslav Berc, vočar, Đakovo, Jurjevska kbr. 41. — 10. Đuro Pintarić, opć. polic. stražar, Daruvar, z. p. Daruvar. — 11. Crnković Anton, vjež. nadz. pruge, Želj stanica Kupjak, z. p. Delnice. — 12. Milan Šimunić, željezničar, Budrovci kbr. 7, z. p. Draganići. — 13. Ivan Benčak, seljak, Križevac, selo: Seljanec kbr. 51, z. p. Sv. Petar Orehovac. — 14. Andrija Brnčić, uč.

25 knjiga: LEGENDE O ISUKRSTU, niz veoma duhovitih priča od spisateljice S. Lagerlöf, Švedanke svjetskoga glasa, cijena je knjizi Din 13.—

1. Miljenko Džalto, đak, Široki Brijeg, Hercegovina. — 2. Vilim Cetineo, učenik, Zagreb, Nova cesta kbr. 67. — 3. Katica Teni, seljakinja, Marino Selo, z. p. Antunovac pakrački. — 4. Marija Ivančić, domaćica, Banja Luka, Sinželića ul. 28. — 5. Matija Šikić, Jamarica kbr. 41, z. p. Banova Jaruga. — 6. Nada Brigljević kućanica, Velika Gorica. — 7. Marko Cvetković, kroj. pom., Zagreb, Cvetna c. 4. — 8. Bukvić Ljerka, gimnazijalka, Bjelovar, Lisinskova ul. 3. — 9. Andrija Šneider, krojač, Vel. Pisanica. — 10. Turuk Šimo, ratar, Obrież Donja kbr. 19, z. p. Badljevina. — 11. Ivan Vrban, ratar, Gorica kbr. 1, z. p. Sv. Petar-Orehovac. — 12. Dragica Ivanuš, učenica struč. škole, Pojatno kbr. 105, z. p. Stara Bistra. — 13. Šargač Jelica, kućanica, Komin 47, z. p. Sv. Ivan Zelina. — 14. Marija Cvitković, Zamost, z. p. Brod na Kupi. — 15. Maravić Terezija, trgovkinja, Klepeče selo kbr. 8, z. p. Brod. Moravice. — 16. Liza Vargić, posjednica, Br. Varoš kbr. 49, z. p. Slav. Brod. — 17. Mimica Bradić, kućanica, Čazma kbr. 84. z. p. Čazma. — 18. Popović Mato, zemljoradnik, Obrež kbr. 4, z. p. Sv. Ivan Zelina. — 19. Zorka Kobac, privat. činov. Zagreb, Draškovićeva 36 II. kat. lijevo. — 20. Vidas Nevenka, krojačica, Koprivnica, Generalska ulica 1.361. — 21. Katica Balaban, kućanica, Kostanjevac kbr. 19, z. p. Kostanjevac. — 22. Lacko Vrančić, ratar, Jakuševac kbr. 59, z. p. Zabok. — 23. Katarina ud. Vrbanec, Kratečko kbr. 65 (via Sunja). — 24. Ivan Gaščić, postolar, Vrbovec kbr. 308, z. p. Vrbovec. — 25. Alojz Lukačević, priv. činovnik, Vukovar, Stjepana Radića ul. 16.

10 knjiga: PRIRODNO LIJEČENJE od A. VILIMA KÖNIGA, vanredno popularno djelo o liječenju raznih bolesti zrakom, vodom, kretanjem i umjerenim životom, po Din 12.—

1. Mile Knežević, Bović kbr. 109, z. p. Bović. — 2. Ćutić Josip, zidar, Dolnja Bebrina kbr. 176. z. p. Slav. Brod. — 3. Pintarić Andrija, nadvornik, Štrosmajerovac, z. p. Đakovo. — 4. Rosić Mijo, posjednik, Daruvar. — 5. Hajdinjak Marko, posjednik, Dražica kbr. 151, z. p. Veliki Grđevac. — 6. Stjepan Kelrajter, rudar. nadglednik, Velika Mučna, z. p. Sokolovac. — 7. Ivan Benzetić, posj. mlina i pilane, Jastrebarsko kbr. 121. — 8. Dragutin Posarić, bačvar, Mače. — 9. Mihajlo Majnarić, trgovac, Hrastina kbr. 40. z. p. Samobor. — 10. Jakob Grbac, kolar, Španovica kbr. 32.

10 knjiga: PRIMORCI, lijepa, rodoljubna pripovijest iz života hrvatskih primoraca u sukobu s tuđim življenjem od Eugena Kumičića po Din 22.—

1. Slavica Pichler, supruga učitelja, Dubravčak Lijevi, z. p. Posavski Bregi. — 2. Josip Delač, krojač. pomoćnik, Mesto Bukovac kbr. 2 z. p. Brod na Kupi. — 3. Ivan Jagić, trg. pomoćnik, Pece kbr. 76. z. p. Budinšćina. — 4. Balog Miroslav, željez. činovnik, Caprag (stanica). — 5. Slavko Brovet, postolar, Čabar kbr. 67, z. p. Čabar. — 6. Miroslav Voslar, gimnazijalac, Zabok kbr. 18. — 7. Ivan Stančić, Med. drogista, Zagreb, Podgorska 7. — 8. Đurkin Branko, uč. I raz. Uč. škole, Zagreb, Selska c. 38. — 9. Vlado Kundić, uč. II raz. real. gimn. Zagreb, Špinčićeva ul. 26. — 10. Josip Domjanić, đak II klas. gimn., Zagreb, Ćukovići kbr. 5.

5 knjiga: TUROPOLJSKI TOP I DRUGE PRIPOVIJESTI, od neumrlog Aug. Šenoe veoma zanimljivoga sadržaja po D 57.—

1. Gašpar Golik, kućarac, Velike Drage, z. p. Brod. Moravice. — 2. Arbanas Vladimir, aps. gr. šk., Delnice kbr. 343. — 3. Božidar Gjurić, preparandista, Zagreb, Jagićeva ul. 19-III. — 4. Rudolf Miholčić, grad. namještenik, Zagreb, Mandalićina ul. 19. — 5. Ivo Žužić, stud. agr., Zagreb, Aleksandrov trg 3.

20 knjiga: MARGINALIJA, pregršt duhovitih feljtona, koji se sa velikim zanimanjem čitaju, jer su i sada savremeni od Nike

1. Kata Bevetak, Vukovije, mlin Batinjska rijeka, z. p. Daruvar. — 2. Puljek Izidor, želj. namještenik, Hrenice kbr. 5, z. p. Donja Stubica. — 3. Rudolf Vinković, trgov. pomoćnik, Velika Horvacka kbr. 33, z. p. Desinić. — 4. Tomo Brumen, trgovac, Peteranec kbr. 151. z. p. Drnje. — 5. Petar Brčić, Franj. klas. gimn., Dubrovnik. — 6. Pučar Franjo, trg. pom., kod g. Obad, Dugo Selo kbr. 65. — 7. Branjčević Božidar, đak, Vinkovci, Šenoina ul. 6. — 8. Đuro Barto, zemljoradnik, Poljani kbr. 248, z. p. Grubišnopolje. — 9. Željko Kudec, trgovac, Ivanićgrad. — 10. Radman Stjepan, šofer, Levkušje kbr. 16, z. p. Jaškovo. — 11. Boško Crnković, uč. III. real. gim. Konjščina. — 12. Vinko Skender, ratar, Cubinac kbr. 52, z. p. Sv. Ivan Žabno. — 13. Josip Loner, trgovac, Velika, z. p. Velika. — 14. Pavle Špoljarić, učitelj, Levinovac, z. p. Pivnica. — 15. Stjepan Osterman, đak, Donje Mekušje 6, z. p. Rečica kraj Karlovca. — 16. Ante Rutar, tipograf, Virovitica, Strosmajerova ul. 44. — 17. Zvonko Kufner, stolar. pomoć., Gor. Uljanik kbr. 19, z. p. Uljanik. — 18. Črnila Juraj, đak VI. r. gimn. Gojanec kbr. 42, z. p. Vidovec kraj Varaždina. — 19. Dragčević Gabro, bravar, Dukovec kbr. 28, z. p. Začretje Sv. Križ. — 20. Milan Babić, tramv. kondukter, Zagreb, Sokolgradska 34.

25 knjiga: DEUS VICIT, značajan, toplo zanimljivo napisan roman o jednoj mučenici, po Din 10.—

1. Juraj Kosec, poljodjelac, selo Pila kbr. 25, z. p. Bistra. — 2. Đuro Sablić, trgovac, Grbavac kbr. 17. z. p. Vel. Grdjevac. — 3. Danica Petrinić, Budinščina. — 4. Čedomir Vorkapić, Cetingrad. z. p. Cetingrad. — 5. Grgurić Josip, uč. III raz. gr. škole, stanica Kupjak, z. p. Delnice. — 6. Matoš Franjo, kolar. pomoć., Botovo kbr. 9, z. p. Drnje. — 7. Dražić Vlaho, uč. IIIa razr. gimn. Dubrovnik I., Gajeva ul. 32. — 8. Anđelka Ivanović, uč. IV razr. Erdut kbr. 10, z. p. Erdut. — 9. Josip Mlađenović, postolar, Gora kraj Petrinje, z. p. Gora. — 10. Miko Klarić, ratar, Predavac kbr. 57, z. p. Sv. Ivan Žabno. — 11. Adam Turac, poslovođa, Hrnjevac kbr. 49, z. p. Kaptol. — 12. Ribić Josip, ratar, Donji Oštrc kbr. 21. z. p. Kostanjevac. — 13. Slavko Drnić, ratar, Drenovbok kbr. 204, z. p. Krapje n/S. — 14. Tomljanović Anton, šum. radnik, Selo Matići kbr. 149, z. p. Krivi put (Hrv. Primorje). — 15. Franjo Hiršberger, ciglar. majstor, Županja kbr. 551. — 16. Vinko Janeš, trgovac, Skrad kbr. 77. — 17. Mirić Đuro, trg. papira, Pakrac, Aleksandrova ul. 16. — 18. Franjo Zanoški, trgov. pomoćnik, Zagor. Lipnica kbr. 2, z. p. Tuhelj. — 19. Lautor Srečko, lugar, Lazi kbr. 10, z. p. Tršće. — 20. Josip Štark, ratar, Gor. Uljanik, kbr. 72, z. p. Uljanik. — 21. Franjo Sekovanić, podvornik, Varaždin, Trenkova ul. br. 38. — 22. Ivan Ferček, đak, Velika Ves kbr. 41, z. p. Sv. Križ-Začretje. — 23. Marija Mikulaš, kućanica, Zagreb, Zvonarnička 3-III. — 24. Jelena Ročić, priv. činovnica, Zagreb, Laščinski zavoj br. 5. — 25. Vukelić Blaženka, Zagreb, Maksimirska 52a.

10 knjiga: ZVONČEC NEBESKI, vrlo priručan i dobro uređen molitvenik za katoličku mladež, komad Din 10.—

1. Milica Mikuš, uč. III raz. Jablanovec kbr. 178, z. p. Stara Bistra. — 2. Đurđica Arbanas, poljodjelka, Kuti kbr. 17, z. p. Brod Moravice. — 3. Ivka Majnarić, gostioničarka, Dedin kbr. 1, z. p. Delnice. — 4. Paula Šimunić, posjednica, Četvrt kbr. 7, z. p. Draganići. — 5. Anica Žuković, seljanka, Potočec kbr. 14, z. p. Gradec. — 6. Nada Vlahović, učenica, Guci kbr. 1, z. p. Vel. Gorica. — 7. Katica Beđeković, Leštakovec kbr. 24, z. p. Jalžabet. — 8. Mara Jakšić, Reštovo kbr. 37, z. p. Kamanje. — 9. Nedica Brajko, kod Dr. Brajka, Kutina. — 10. Grbaš Kata, Dautan kbr. 95, z. p. Nova Rača (kraj Bjelovara).

trgovac, Gerovo kbr. 16, (Banov. Savska). — 8. Halaček Lovro, strojobrav. pomoćnik, Vel. Grdjevac. — 9. Antun Pentek, postolar, Gora kbr. 57, z. p. Gora-Petrinje. — 10. Josip Vuljanković, trgovac, Cugovec kbr. 8, z. p. Gradec. — 11. Jaroslav Zima, vrtlar. tehničar, Koptol (Via Slav. Požega). — 12. Marija Turk, uč. IV. raz., Pavlovac kbr. 9. z. p. Zabok. — 13. Zlatko Zuber, trgovac, Lobor kbr. 26. — 14. Bečir Selimbegović, zemljoradnik, Prijedor. — 15. Dragan Karabin, privatnik, Slani Potok, z. p. Gor. Stubica. 16. Anka Lj. Jančić, domaćica, Svinica kbr. 84, z. p. Sunja. — 17. Dobrinčić Anton, pitomac Drž mljek. zavoda, Škofja Loka (Pušťal). — 18. Marović Ada, činovnica, Sušak, Kumičićeva 17. — 19. Stjepan Magerl, kovač, Prelošćica kbr. 34, z. p. Topolovac kraj Siska — 20. Mijo Dreven poljodjelac, Sv. Ilija kbr. 41, z. p. Turčin.

20 knjiga: CRNA KULA, senzacionalan francuski roman od duhovitoga pisca Gastona Lerouax-a po Din 20.—

1. Marijanica Mikulčić, trg. pomoćnica, Budinščina. — 2. Nikola Mlinarić, tokar, Topličica kbr. 11, z. p. Budinščina. — 3. Franjo Severović, posjednik, Cirkvena kbr. 209, — 4. Bertol Danijel, zemljoradnik, Krušljevo selo kbr. 88, z. p. Donja Stubica. — 5. Đuro Fratrić, postolar, Mostari kbr. 85, z. p. Dubrava kod Gradeca. — 6. Juraj Stavljenić, tvor. radnik, Duga Resa (tvornica). — 7. Stanislav Levatić općinski pisar, Farkaševac, srez Bjelovar. — 8. Mihovil Mužević, zidar, Vele Bašunje kbr. 36, z. p. Grižane (Hrvatsko primorje). — 9. Mato Šiprak, trgovac, Dinjevac, z. p. Kloštar podravski. — 10. Marijana Schwarzer, kućevlasnica, Križevci, Račkoga ul. 29. — 11. Josip Kufrin, mesar, Sv. Martin pod Okićem. — 12. Mile Uzelac, penzioner, Smiljan kbr. 331, z. p. Smiljan (Lika). — 13. Stjepan Noršić, odvjetnički solicitator, Velika Gorica. — 14. Đuro Prašnički, zvaničnik držav. željeznica, Vršac, Vojvode Kničanina 64. — 15. Josip Dolović, posjednik, Zagreb, Vurovčica 86. — 16. Hoch Vladimir, činov. Direkcija pošta, Zagreb, Palmotićeva 5-I. — 17. Anđela Jekešić, trgovkinja, Pojatno kbr. 17, z. p. Zaprešić. — 18. Josip Kalamir, postolar, Zaprešić kbr. 265. — 19. Mijo pl. Grdaković, posjednik, Zdenčina dol. 1, z. p. Zdenčina. — 20. Vladimir Grđan, student, Zagreb XII. Gračani 153.

50 knjiga: GOJIDBA LIVADA, vrlo poučna rasprava o važnom gospodarskom radu za unapređenje livadarstva od odličnoga stručnjaka dra V. Mandekića, po Din 8.—

1. Horvat Mijo, seljak, Borovljani kbr. 40, z. p. Bregi Podravski. — 2. Stjepan Setinski mlađi, poljodjelac, Pos. Bregi kbr. 66, z. p. Pos. Bregi. — 3. Milka Gregorek, poljodjelka, Dolanec kbr. 14. z. p. Posavski Bregi. — 4. Cvjetko Mance, seljak, Senjsko kbr. 113, z. p. Vrbovsko. — 5. Rafael Kvaternik, poljodjelac, Delači kbr. 7, z. p. Brod Moravice. — 6. Edo Lukačić, ratar, Kutnjak kbr. 109, z. p. M. Bukovec. — 7. Mato Mesar, poljodjelac, Vagovina kbr. 58, z. p. Čazma. — 8. Miško Pasavec, ratar, Selo: Suhaja kbr. 46, z. p. Čazma. — 9. Mađarić Stevo, Suhaja kbr. 52, z. p. Čazma. — 10. Andrija Hajdinjak, podrav. mljekarna, Đurđevac, Stj. Radića ul. 111. — 11. Đuro Franković, seljak, Dežanovac kbr. 274. — 12. Stjepan Šumak, ratar, Grančari, z. p. Zlatar Bistrica. — 13. Franjo Kovačić, poljodjelac, Radulec kbr. 41, z. p. Dubrava kod Graca. — 14. Bubinek Stjepan, ratar, Dubrava kbr. 54, z. p. Dubrava kod Gradeca. — 15. Mato Đurkan, seljak, Rugvica kbr. 158, z. p. Dugoselo. — 16. Martin Dragočajac, ratar, Ivančani kbr. 67, z. p. Farkaševac. — 17. Vlatko Grčić, seljak, Vel. Mlinska kbr. 1, z. p. Garešnica. — 18. Urban Dragutin, ratar, Virovitica, Vrazova ul. 16. — 19. Janko Oršolić, Veternica kbr. 51, z. p. Golubovec. — 20. Starčević Josip, poljodjelac, Glinska Poljana kbr. 94, z. p. Gora, kraj Petrinje. — 21. Ivan Ivšak, poljodjelac, Bogačevo kbr. 18, z. p. Gornja Rijeka. — 22. Antun Matković, ratar, Gradište kbr. 58, kod Vinkovaca. — 23. Sijerak Pavao, ratar, Mala Barna kbr. 6. z. p. Grubišno Polje. — 24. Franjo Šplichal,

5 knjiga: KUHARICA, bogata sadržajem knjiga o priređivanju svakovrsnih jestvina, u četvrtom izdanju od gđe Marije Kumičić po Din 50.—

1. Anka Štivić, Milanlug kbr. 36, z. p. Čaglin. — 2. Josip Hribar, trgovac, Kalvarija 1, z. p. Karlovac. — 3. Luka S. They, isp. opć. bilježnik, Lipovac kbr. 268. z. p. Lipovac. — 4. Zora Kovačina, kućanica, Repišće kbr. 8, z. p. Zdenčina. — 5. Pužar Marija, kućanica, Zagreb, Tuškanac br. 74.

5 knjiga: ŽIVOT U AMERICI, lijepo djelo o osobitom poslovnom i društvenom životu praktičnih Amerikanaca, priređeno za mladež od F. J. Pajekana po Din 22.—

1. Nikola Knežić, uč. IV. raz., Selo Opatinac kbr. 90, z. p. Pasavski Bregi. — 2. Gjuro Cesarec, ratar, Cirkvena kbr. 95, z. p. Cirkvena. — 3. Josip Rataić, opć. načelnik, Bencetići kbr. 11, z. p. Draganići. — 4. Ivana Car, prof., Sv. Jana (Jastrebarsko). — 5. Slava Plaček, Lekenik kbr. 137, z. p. Lekenik.

10 knjiga: DUSI NARODNE STRAŽE, šaljiva pripovijest iz burne godine 1848., koja zanimivim načinom prikazuje zagrebačke događaje u oči rata s Magjarima, od Augusta Šenoe, po Din 10.—

1. Franjo Muvrin, krznar, Delnice. — 2. Đoko Jelić stariji, ratar, Breza kbr. 61, z. p. Gudovac kod Bjelovara. — 3. Toma Kramarić, skelar, Kostrinja, z. p. Gušće. — 4. Slavko Kocman, muzičar, Kraljevac gornji kbr. 80, z. p. Hraščina Trgovište. — 5. Vid Svedrović, postolar, Demerje z. p. Hrv. Leskovac, — 6. Marija Magdić, učenica, Hrtkovci (Srijem). — 7. Antun Targuš, ratar, Ledenik kbr. 4, z. p. Koška. — 8. Stjepan Pavlinić, pekar, Krapina, Draškovićeva ul. 13. — 9. Jakob Hudinec, ratar, Trema-Dvorište kbr. 245, z. p. Vojakovac. — 10. Pavao Hrastinski, ratar, Gubaševo kbr. 41, z. p. Veliko Trgovišće.

10 knjiga: NARODNE PRIPOVIJESTI IZ SELA STATIVE, koje je sakupio u narodu zaslužni pisac R. Strohal, po Din 15.—

1. Marija Glad, kućanica, Iševnica kbr. 2, z. p. Brod n. Kupi. — 2. Ivan Starčić, ratar, Garešnica kbr. 249. — 3. Franjo Bereud, bačvar, Gor. Rijeka kbr. 85. — 4. Marko Magdić, opanč. pomoćnik, Hrtkovci, Šenoina 23 (Srijem). — 5. Kadoić Adolf, krojački naučnik kod St. Korboni, Ivanić grad 96. — 6. Rudolf Mokos, stolar, Kosovečko, z. p. Konjščina. — 7. Josip A. Turković, đak narod. škole, Lipik kbr. 10. — 8. Karlo Kufner, pilanski radnik, Ljeskovica. — 9. Zvonimir Dragičević, postolar, Mrzlavodica kbr. 41, z. p. Lokve. — 10. Ivan Čuk, poljodjelac, Pavlovac kbr. 237, z. p. Vel. Grđevac.

20 knjiga: KIRKE, veoma zanimljiva pripovijest o jednoj nesretnoj ženi čiji je udes zanimao pred kojih 20 godina čitav kulturni svijet, od A. Vivanti po Din 14.—

1. Dragica Štefčić, sit. trg. radnja, Prelovac kbr. 64, z. p. Posavski Bregi. — 2. Bara Vrbančić, kućanica, Đurđevac kbr. 72. — 3. Milan Eterović, pekar. nauč., Dobova kbr. 11 (Drav. ban.). — 4. Tomo Miroslavić, ratar, Kaniška Iva kbr. 126, z. p. Veliko Vukovje. — 5. Đuro Šisl, listonoša, Feričanci kbr. 41. — 6. Tomo Alivojvodić, krojač. nauč. kod g. Horvat Mije, Garešnica kbr. 263. — 7. Zvonko Pajnić,

ratar, [illegible] kod Varaždina. — 27. Ivo Županić, posjednik, Ivanec kbr. 267, z. p. Ivanec kod Varaždina. — 28. Šlibar Stjepan, Cepetić, poljodjelac, Šarampov dolj. kbr. 76, z. p. Ivanić grad. — 28. Šlibar Stjepan, ratar, Cetinovac kbr. 41, z. p. Zlatar. — 29. Mile Sekšić, ratar, Gornja Rašenica, z. p. Ivanovoselo. — 30. Stjepan Kučinić, ratar, Slapno kbr. 2, z. p. Jaškovo. — 31. Ivan Skočić, poljodjelac, Rakitje, z. p. Sv. Nedelja. — 32. Albin Krajcer, posjednik, Klanječki dol kbr. 25, z. p. Klanjec. — 33. Luka Grgurić, poljodjelac, Gornji Kosinj kbr. 358, z. p. Gornji Kosinj, (Lika). — 34. Ivan Puntarić, ratar, Pribić kbr. 38, z. p. Krašić. — 35. Josip Kurešić, seljak, zemljoradnik, Deanovac, z. p. Vojni Križ. — 36. Jakob Pocrnčić, ratar, Vel. Grđevac kbr. 89. — 37. Mato Posilović, ratar, Lipovljani. — 38. Ribić Mato, ratar, Bazje Gor. 34a, z. p. Lukač kod Virovitice. — 39. Stančin Mirko, ratar, Luka kbr. 15. z. p. Ludbreg. — 40. Čukman Matej, ratar, Podgorje kbr. 270, z. p. Marija Bistrica. — 41. Vladimir Šušlek, Kupinec, z. p. Zdenčina. — 42. Stjepan Cvok, poljodjelac, Oborovo kbr. 131, z. p. Oborovo. — 43. Šenjug Franjo, zemljoradnik, Galavec kbr. 26/6, z. p. Začretje. — 44. Gabrijel Klepac, ratar, Kravarsko kbr. 79, z. p. Velika Gorica. — 45. Stjepan Bogdan, poljodjelac, Pavlovac kbr. 10, z. p. Raven. — 46. Ivan Punčec, posjednik, Vinica-breg kbr. 69, z. p. Vinica. — 47. Ivan Mikec, ratar, Marija Gorica, kbr. 57, z. p. Savski Marof. — 48. Đuro Smoksan, ratar, Šandrovac, z. p. Severin-Bjelovar. — 49. Petar Vincek, poljodjelac, Banščica kbr. 16, z. p. Gornja Stubica. — 50. Pavlović Franjo, kovač, Sv. Ivan Žabno kbr. 106.

50 knjiga: PRIRUČNI RIJEČNIK TUĐIH RIJEČI, koristna knjiga za svakoga, jer u njoj nalazi tumačenje stranih riječi, koje se upotrebljavaju u novinama i znanstvenim knjigama, od Vinka Šeringera, po Din 18.—

1. Vinko Pleško, ratar, Sirova Katalena kbr. 144, z. p. Đurđevac. — 2. Zdenka Mikša, apsolventica, Gjurmanec kbr. 32, z. p. Gjurmanec. — 3. Josip Šikica, poljodjelac, Mala Ciglena, z. p. Vel. Trojstvo. — 4. Jovo Jelinek, Dubrava kod Gradeca. — 5. Stevo Markonić, ratar, Paruževac kbr. 56, z. p. Dubrava. — 6. Mijo Štefinovac, radnik, Kozinščak kbr. 34, z. p. Dugoselo. — 7. Kuvek Jakov, Obedišće kbr. 38, z. p. Dugoselo. — 8. Martin Gradiček, ratar, Srpska Kapela, Farkaševac. — 9. Marko Vidaković, selski starešina, Zadubravje kbr. 45, z. p. Garčin. — 10. Josip Peleš, seljak, Čaire, z. p. Garešnica-Vukovje. — 11. Andrija Šebetić, đak, Tomašica kbr. 88, z. p. Garešnica. — 12. Milan Šaša, stolar, Vel. Dapčevica kbr. 46, z. p. Grubišnopolje. — 13. Mokoš Šandor, svirač, Ladislav kbr. 235, z. p. Hercegovac. — 14. Ivan Prdak-Grgić, ratar, Stupnik kbr. 56, z. p. Hrvatski Leskovac. — 15. Svetlik Antun, postolar, Ramanovac kbr. 22, z. p. Kaptol kod Slav. Požege. — 16. Veronika Orsag, privatna činovnica, Martinci kbr. 195, z. p. Zlatar. — 17. Vlahović Vilim, općinski namještenik, Klanjec općina, z. p. Klanjec. — 18. Petar Beg, trg. nauč., Krapje n-S. — 19. Pajnić Bogdan, trg. pomoćnik, Vojni Križ kbr. 213. — 20. Branko Badanjak, Zemun, Vinogradska ul. 48. — 22. Stevo Petrović, seljak, Mih. Poreč kbr. 46, z. p. Donji Miholjac. — 23. Ivan Škender, trgovac, Vukovina kbr. 63, z. p. Novo Čiče. — 24. Franc Lužnik, trgovac, Bukevje br. 175, z. p. Orle. — 25. Stjepan Šušljek, soboslikar, Velškovac kbr. 24, z. p. Zlatar Bistrica. — 26. Nikola Cvetan posjednik, Petrovina kbr. 78, z. p. Petrovina. — 27. Veličan Alojz, stolar. pomoćnik, kod g. Matija Tari, Pitomača, Jelačićeva 10. — 28. Ivan Čampiš, Grabarje, z. p. Pleternica. — 29. Stjepan Zetović, brijač, Boćkinci kbr. 20, z. p. Podr. Podgajci. — 30. Mato Brezak, zidar, Gračenica kbr. 433, z. p. Popovača. — 31. Gabrijel Žabčić, vinogradar, Voloder kbr. 310, z. p. Popovača. — 32. Škritek Alojz, postolar, Sl. Požega, Trg Kr. Aleksandra br. 24. — 33. Leopold Mišak, rudar, Pregrački vrh kbr. 19, z. p. Pregrada. — 35. Vulaković Ivan, 34. Mijo Pulig, seljak, Vel. Maslenjača, z. p. Vel. Bastaji. — 35. Vulaković Ivan, soboslikar. pomoć. Ladešić Draga, z. p. Prilišće, — 36. Holt Stjepan, zemljoradnik,

Raven kbr. 62, z. p. Raven. — 37. Anđelko Ivančić trgovački pomoć. Ravna Gora 4. — 38. Franjo Jakić, radnik, Vodostaj kbr. 28, z. p. Rečica (Karlovac). — 39. Isidor Grđan, zemljoradnik, Kraljevci z. p. Rovišće. — 40. Josip Bržić, ratar, Rujevac-Bešlinac kbr. 67. z. p. Rujevac, srez Dvor. — 41. August Halužan, postolar, Samobor, Gajeva ul. 35. — 42. Ivan Hodobaša poljodjelac, Selišće kbr. 37, z. p. Sunja. — 43. Marijan Horvatić, đak, Sisak, Petrinjska ul. 14. — 44. Stjepan Gregurec, inkasator, Dolac kbr. 6, z. p. Stenjevec. — 45. Stjepan Posavac, opć. blagajnik, Sv. Martin pod Okićem. — 46. Stjepan Ogunšak, trgovac, Gubaševo, z. p. Vel. Trgovišće. — 47. Jakob Krčmar, Vir Drenovica, Podravina. — 48. Dragčević Gabrijel, stolar, Dukovec kbr. 60, z. p. Začretje. — 49. Regvart Pero, stolar. obrtnik, Zagreb, Medvedgradska ul. 27-I. — 50. Josip Špreizer, trg. pomoćnik, Zagreb, Nikolićeva ul. 13.

30 knjiga: KUĆANSTVO ZA ŠKOLU I DOM, poučno i potrebito djelo svakoj savremenoj domaćici od zaslužne učiteljice gđe Klotilde Cvjetišić, po Din 30.—

1. Anđela Jakovac, kućanica, Belo kbr. 8, z. p. Brod na Kupi. — 2. Đurđica Pajnić, kućanica, Crni Lug, z. p. Crni Lug. — 3. Darinka Crnković, Čaglin, gostiona kolodvoru. — 4. Mileva Bižić, kućanica, Laminac kbr. 45, z. p. Čazma, opć. Štefanje. — 5. Slavica Moravanski, domaćica, Marinkovac kbr. 154, z. p. Dubrava kod Gradeca. — 6. Katica Kranjec kućanica, Graberec kbr. 28, z. p. Dubrava kraj Gradeca. — 7. Barica Fiolić, kućanica, Svibovski otok kbr. 19, z. p. Dugoselo. — 8. Mileva Vračević, ratarka, Habjanovac, z. p. Farkaševac. — 9. Muževié Ružica, kućanica, Bašunje kbr. 28, z. p. Grižane. — 10. Anđelija Radaković, domaćica, V. D. Brđani kbr. 9, z. p. Grubišnopolje. — 11. Marica Raspović, kućanica, Hreljin kbr. 354, Hrv. primorje. — 12. Franca Županić, posjednica, Ivavec kbr. 266, z. p. Ivanec kod Varaždina. — 13. Anđela Cesarec, selo: Mačkovec kbr. 114, z. p. Ivanec. — 14. Josip Hren, krojač, Obrež kbr. 13, z. p. Vivodina. — 15. Jana Čupac, domaćica, Sv. Jana (Jastrebarsko), — 16. Rozalija Gomerčić, domaćica, Košare kbr. 75, z. p. Josipdol. — 17. Katica Luić, Karlovac, Starčevićeva ul. 16. — 18. Horvat Jelena, kućanica, Šaptinovci kbr. 14, z. p. Klokočevci. — 19. Nina Spinčić, domaćica, Kastav 35-I. — 20. Anka Šimić, Virovitica, Kr. Aleksandra 64. — 21. Mara Ručić, kućanica, Mužilovčica kbr. 42, z. p. Kratečko. — 22. Marija Eisenmajer ,kućanica, Križevci. — 23. Magda Dančuo, supruga činovnika, Ogulin. — 24. Marija Lovenjak, Buš. Bujavica, z. p. Pakr. Poljana. — 25. Terezija Mikac, kućanica, Petrijanec kbr. 119, z. p. Petrijanec. — 26. Marija Barišić, kućanica, Popovača kbr. 63. — 27. Stanišić Marija, kućanica, Sl. Požega, Stražemanska ul. — 28. Vanda Pasini, domaćica, Split, Na Gorici 12 priz. — 29. Tinka Veseli, kućanica, Zagreb, Sv. Duh kbr. 92. — 30. Slavica Pavliček, kućanica, Zagreb XII., Gračani kbr. 29.

30 knjiga: PROPOVIJEDI ZA SVE BLAGDANE, sastavljene po dru Martinu Štigliću, uglednom bogoslovu i profesoru, po Din 20.—

1. Janko Delivuk selo: Selci kbr. 6, z. p. Crklje ob Krki. — 2. Ana Semerloth, ratarka, Milanlug kbr. 12, z. p. Čaglin. — 3. Ivanović Mato seljak, Draganac gor. kbr. 147, z. p. Čazma. — 4. Ivan Korenić, poljodjelac Ladina kbr. 15, z. p. Dubrava-Gradec. — 5. Ana Bukvić, poljodjelka, Šaškovac kbr. 29. z. p. Dugo selo. — 6. Ivan Vodopija, ratar, Tomašica kbr. 149, z. p. Garešnica. — 7. Stjepan Kopečni, poljodjelac, Gradec kod Križevca. — 8. Ivan Vincetić, ratar, Gradište kbr. 648, kod Županje. — 9. Đuro Novak, ratar, Prgomelje kbr. 205, z. p. Gudovac. — 10. Đuro Stanković, postolar, Đurići kbr. 128, z. p. Gunja. — 11. Marica Rudnički, Kuljevčica, Jerovec kbr. 122, z. p. Ivanec. — 12. Savuk Marica, željezničarka, Stražara br. 21, z. p. ...

raz. osn. škole, Zvekovac kbr. 75, z. p. Dubrava kod Gradeca. — 9. Marija Vesić, Dubrava, z. p. Dubrava via Gradec. — 10. Đuro Horvat, uč. IV. raz. selo: Rugvica kbr. 15, z. p. Dugoselo. — 11. Dragica Šveni, poljodjelka, Veliki otok kbr. 29, z. p. Dugoselo. — 12. Dragica Hibler, Srp. Kapela kbr. 168, z. p. Farkaševac. — 13. Stevo Pajcur, sedlar, Feričanci kolodvorska 41. — 14. Belajec Janko, ratar, Gračenica kbr. 46, z. p. Glina. — 15. Perhaj Milan, trg. naučnik, Iv. Mačkovec kbr. 16, z. p. Ivanec kraj Varaždina. — 16. Katica Herjavić, uč. IV. raz. osn. škole, Popovec kbr. 3, z. p. Sesvete (kraj Zagreba). — 17. Josip Košćal, brijački obrtnik, Kloštar Ivanić kbr. 125. — 18. Nadica Šilipetar, zemljoradnica, Martinišće kbr. 6, z. p. Vel. Trgovište. — 19. Mirko Požežanec, gimnazijalac, Koprivnica, Gajeva ul. 184. — 20. Josip Florjan, ratar, Gorjani kbr. 48, z. p. Krapina-Radoboj. — 21. Venos Mira, uč. III. r. građ. škole, Podrav. Slatina (kolodvor). — 22. Vladimir Lunko, Kustošija, Frankopanova 31. — 23. Justin Štanfel, trgovac, Šemnica gor., z. p. Mihovljan. — 24. Josipa Marinčić, supr. upr. škole, Repaš kbr. 84, z. p. Molve. — 25. Hren Stjepan, krojač, Oborovo kbr. 57, kraj Vel. Gorice. — 26. Janko Lepčin, ratra, Oroslavje kbr. 309, z. p. Oroslavje. — 27. Lovro Mikuta, učitelj, Srnokova 10. Petrinja. — 28. Antun Adrinek, brijač, Osekovo kbr. 51, z. p. Popovača. — 29. Božić Verica, mljekarna »Alpa«, Rab. — 30. Mirica Erdeljac, uč. III. raz. Drž. narodne škole, Velika Paka kbr. 13, z. p. Ribnik kraj Karlovca.

20 knjiga: CVIJEĆE ZA KATOLIČKU MLADEŽ, zbirka čudotvornih i nabožnih sastavaka, lijepo prilagođenih našoj mladeži po Franji Hettleru, po Din 10.—

1. Ljubica Svilić, Jezero kbr. 47, z. p. Posavski Bregi. — 2. Josip Glad, uč. IV. raz pučke škole, Brodski Zakraj br. 2, z. p. Brod na Kupi. — 3. Marija Parer, uč. II razreda, Žrnovac kbr. 5, z. p. Brod Moravice. — 4. Kober Terezija, kućanica, Dubovec kbr. 19, z. p. Sv. Ivan Zelina. — 5. Barbarić Zorica, krojačica, Vrapče kbr. 245. — 6. Antun Rosandić, uč. III raz. osn. škole, Brodski Stupnik kbr. 40. — 7. Mladen Žabčić, uč. IV. razreda, Topličica kbr. 24, z. p. Budinščina. — 8. Đuras Josip, đak IV raz. osnovne škole, Na Peškovom kbr. 1, z. p. Cerje Tužno. — 9. Anton Pelko, radnik, Delnice, Frankopanska ul. 18. — 10. Danica Matković, učenica, Delnice, Supilova ul. 97. — 11. Barica Kotarski, kućanica, Ciglenica kbr. 12, Sv. Križ Začretje. — 12. Jelica Martinčević, uč. IV. razreda, Dubrava kbr. 49c, kraj Gradeca. — 13. Stjepan Šoštarić, uč. IV. raz., Ivanja Rijeka kbr. 2, z. p. Dugoselo. — 14. Slavko Fulir, uč. III. raz., Draškovac kbr. 16, z. p. Gornja Rijeka. — 15. Nada Vitković, uč. II. raz. osn. škole, Sv. Ivan Zelina. — 16. Katica Augustinčić, uč. pučke škole, Klanjec kbr. 130. — 17. Nada Janeš, uč. IV. razr. osn. škole, Kloštar Ivanić kbr. 46. — 18. Somšedik Ana, uč. II. razr. Končanica kbr. 66, z. p. Končanica. — 19. Herceg Desanka, u. III. raz., Krapina. — 20. Barica Cener, krojačica, Varažd. Toplice.

40 knjiga: PRIČANJA SERŽANA JERKA, o doživljajima u svjetskom ratu, napisana živo i zanimivo po piscu, koji neće da mu se zna imena, po Din 10.—

1. Pulfer Adam, uč. III. raz. gr. škole, Bošnjaci kbr. 347, z. p. Bošnjaci. — 2. Ilija Varga, ratar, Bregi kbr .7, z. p. Bregi. — 3. Stjepan Kunovec, postolar, Trebovac kbr. 41, z. p. Posavski Bregi. — 4. Kožić Franjo, orgulista, Breznički Hum kbr. 56. — 5. Andrija Delač, bravar, Lokvica kbr. 13, z. p. Brod Moravice. — 6. Ivan Pavičić, opć. pisar, Brod. Stupnik, z. p. Brod. Stupnik. — 7. Juraški Josip, predradnik, Rudnik Zajezda, z. p. Budinščina. — 8. Marko Prpić, radnik, Rijeka kbr. 128, z. p. Cabuna. — 9. Mato Maltar, radnik Cerna kbr. 268, z. p. Cerna. — 10. Domijan Slavko, strojobravar, Sv. Jelena kbr. 35, z. p. Crikvenica. — 11. Ivan Kovač, urar, Čazma. — 12. Vrlac Jandro, ratar, Dragičevac kbr. 15, z. p. Čazma. — 13. Stanko ...

— 13. Marija ... kbr. 27, z. p. Sv. Jana, Jastrebarsko. — 15. Juraj Borić, ratar, Ratkove... z. p. Zlatar. — 16. Sesvečanec Dragutin, Vrb. Poljana, z. p. Vrbovec. — ... Danica, učenica, Zlatarski Martinci kbr. 226, z. p. Zlatar. — 18. F... Györkös, franjevac, Klanjec. — 19. Svilić Ana, supruga lugara, Mostari k... Kloštar Ivanić. — 20. Ana Knievald, domaćica, Krap. Toplice. — 21. Pa... cestar, Kratečko kbr. 133. z. p. Kratečko. — 22. Sofija Furjan, zemljoradni... kbr. 11, z. p. Križovljan Cestica — 23. Marija Balog, kućanica, Legrad ... 24. Katica Vagner, krojač. pomoćnica, Pakrac, Bana Jelačića ul. 10. — ... Skender, ratar, Dvoranci kbr. 68, z. p. Pisarovina. — 26. Celinić Stje... Završje kbr. 21, z. p. Sv. Križ-Začretje. — 27. Jozefina Jambrešić, ku... Jelenska kbr. 90, z. p. Popovača. — 28. Mlinarić Stjepan, poljodjelac, ... 49, z. p. Savski Marof. — 29. Ignac Zerec, seljak, Črečan kbr. 21, z. ... Zelina. — 30. Horvatek Stanko, kovač, Jalšje kbr. 26, z. p. Vel. T...

10 knjiga: VOČARSTVO, pomno izrađeno djelce pro... darstva S. Ožaniću uz sudjelovanje stručnjaka T. D... i dra. V. Köröskenya komad po Din 10.—

1. Ivka Barušić, ratarka, Bok Jankovac, z. p. Bos. Gradiš... ratar, Dolanec kbr. 11, z. p. Posavski Bregi. ... Moravice 18 (Gor. Kotar). — 4. Paumović ... Stjepan Kihalić, ratar, Kihalac kbr. ... Galovac kbr. 14, z. p. Konjščina ... z. p. Novo Čiče. — 8. Lu... 9. Josip Skrinjarić, ... Kušić, ...

10 knjig... rodu s...

Naručujem poštom — poštanskim pouzećem — slijedeće knjige:

....

....

....

....

....

....

Kod narudžbe preko Din 30.— šaljemo knjige naše naklade franko poštarine i pakovanja.

Mjesto i kućni broj: ....

Naručitelj: ....

Zadnja pošta: ....

Molimo ovu narudžbenicu točno i čitljivo ispuniti.

— 13. Marija Iverac, Ivanska kod Bjelovara. — 14. Adam Kazić, ratar, Ivančića kbr. 27, z. p. Sv. Jana, Jastrebarsko. — 15. Juraj Borić, ratar, Ratkovec kbr. 36, z. p. Zlatar. — 16. Sesvečanec Dragutin, Vrb. Poljana. z. p. Vrbovec. — 17. Pavor Danica, učenica, Zlatarski Martinci kbr. 226, z. p. Zlatar. — 18. Fra Fabijan Györköš, franjevac, Klanjec. — 19. Svilić Ana, supruga lugara, Mostari kbr. 8, z. p. Kloštar Ivanić. — 20. Ana Knievald, domaćica, Krap. Toplice. — 21. Pajo Grguranić, cestar, Kratečko kbr. 133. z. p. Kratečko. — 22. Sofija Furjan, zemljoradnica, Gradišče kbr. 11, z. p. Križovljan Cestica — 23. Marija Balog, kućanica, Legrad kbr. 14. — 24. Katica Vagner, krojač. pomoćnica, Pakrac, Bana Jelačića ul. 10. — 25. Toma Skender, ratar, Dvoranci kbr. 68, z. p. Pisarovina. — 26. Celinić Stjepan, krojač, Završje kbr. 21, z. p. Sv. Križ-Začretje. — 27. Jozefina Jambrešić, kućanica, Gor. Jelenska kbr. 90, z. p. Popovača. — 28. Mlinarić Stjepan, poljodjelac, Trstenik kbr. 49, z. p. Savski Marof. — 29. Ignac Zerec, seljak, Črečan kbr. 21, z. p. Sv. Ivan Zelina. — 30. Horvatek Stanko, kovač, Jalšje kbr. 26, z. p. Vel. Trgovišće.

10 knjiga: VOĆARSTVO, pomno izrađeno djelce prof. gosp darstva S. Ožaniću uz sudjelovanje stručnjaka T. Dolo[illegible] i dra. V. Köröskenya komad po Din 10.—

1. Ivka Barušić, ratarka, Bok Jankovac, z. p. Bos. Gradišk[illegible]
ratar, Dolanec kbr. 11, z. p. Posavski Bregi. — [illegible]
Moravice 18 (Gor. Kotar). — 4. Paunović [illegible]
Stjepan Kihalić, ratar, Kihalac kbr. [illegible]
Galovac kbr. 14, z. p. Konjšćina [illegible]
z. p. Novo Čiče. — 8. Lu[illegible]
9. Josip Škrinjarić, [illegible]
Kušić, [illegible]

*10 knjig[illegible]
rodu s[illegible]*

radnik, Delnice, Supilova ul. 296. — 15. Ivan Tomac, krojač, Delnice kbr. 28. — 16. Franjo Bračanin, nared. maš. gr. Maš. škola Mornarice, Đenović (Boka Kotor.). — 17. Franjo Šćuric, ratar, Farkaševac kbr. 68, z. p. Farkaševac. — 18. Konrad Zappe, ratar, Grubišnopolje kbr. 50. — 19. Milan Bradić, trg. pomoćnik, Opčevac kbr. 20, z. p. Ivanić Grad - Dapci. — 20. Ivan Rukavina, postolar. pomoćnik, Srijedska kbr. 68. z. p. Ivanska, Bjelovar. — 21. Musić Miroslav student, Kamnik, Barutana (Drav. ban.).
— 22. Vurošić Stjepan, postolar, [illegible] z. p. Varaždin. — [illegible]
učitelj, Dinjevac, z. p. Kl[illegible]
25. Franjo Tušek, ratar [illegible]
ratar, Prnjarovac [illegible]
Krašić kbr. [illegible]
Sunja [illegible]

NARUDŽBA KNJIGA

25 para

ST. KUGLI

KNJIŽARA KRALJ. SVEUČILIŠTA I JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE

ZAGREB
ILICA 30

KOMIN. Tjedni sajam svakog četvrtka. Godišnji sajmovi: 7. siječnja; 6. veljače; 10. ožujka; prvi četvrtak po Uskrsu; prvi ponedjeljak po Spasovu; prvi utorak po Tijelovu; u ponedjeljak po Kraljevu; 30. rujna; 21. listopada; 20. studena i 22. prosinca.
KONČANICA. Godišnji sajmovi: prvoga petka u veljači, svibnju, kolovozu i studenu.
KONJŠĆINA DOL. Godišnji sajmovi sa rogatim blagom i konjima: dan po sv. Josipu; u subotu po Tijelovu i dan po Ćirilu i Metodu.
KOPRIVNICA. Tjedni sajam svakog ponedjeljka sa svim vrstama stoke. Godišnji sajmovi: 5. siječnja (Trikraljski); 3. veljače (blaževski); 26. ožujka (sadovenica); 18. travnja (apolonijski); 4 svibnja (florijanski); 13. lipnja (sv. Antun); 2. srpnja (srpnica); prvi četvrtak u kolovozu; 12. rujna (marijanski); 28. listopada (šimunski); 17. studena (grgurski); 7. prosinca (nikolinjski). U slučaju da padne na prednji datum blagdan ili nedjelja, onda je sajam slijedeći dan.
KORENICA. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: 28. svibnja; 5. lipnja i 27. listopada.
KOROG. Godišnji sajmovi: 25. svibnja i 4. listopada.
KORITNA. Godišnji sajmovi: 9. svibnja (marveni) i 5. listopada (marveni);
KOSINJ. Tjedni sajmovi svake nedjelje. Godišnji sajmovi: 13. lipnja (sv. Antun) i 26. srpnja (sv. Ana).
KOSTAJNICA. Tjedni sajam svakoga ponedjeljka. Godišnji sajmovi: 19. ožujka; 26. srpnja; 21. rujna i 19. studena.
KOSTEL. Godišnji sajmovi: 15. ožujka; 10. svibnja; 8. srpnja; 22. kolovoza; 12. rujna i 1. listopada.
KOŠKA. Godišnji sajmovi: 1. svibnja; 30. lipnja; u nedjelju poslije Male Gospe i 23. listopada.
KOTORIBA. Godišnji sajmovi: 9. ožujka; 27. lipnja; 30. septembra i 30. novembra.
KRALJEV VRH. Godišnji sajmovi: u subotu po Uskrsu; u subotu po Tijelovu; 2. srpnja; 8. kolovoza i u subotu poslije Miholja.
KRALJEVČANI. Tjedni sajam svake nedjelje.
KRALJEVEC (na Sutli). Tjedni sajmovi: svakog prvog četvrtka poslije 1. i 15. u mjesecu. Godišnji sajmovi: na proljetni kvaterni četvrtak i jesenski kvaterni četvrtak.
KRALJEVICA-ŠMRIČKA (kot. Sušak). Godišnji sajam 6. prosinca.
KRAPJE. Crkvene slave: 4. svibnja; 13. lipnja i 29 kolovoza.
KRAPINA. Tjedni sajam sa svinjama svakog četvrtka, ako je taj dan blagdan, sajam se održaje u petak. Mjesečni sajmovi svakog četvrtka poslije prvog u mjesecu, ako prvi pada u četvrtak, tada je sajam budući četvrtak. Godišnji sajmovi: 3. veljače (Blaževski); 19. ožujka (Josipovski); 5. svibnja (Florijanski); 16. svibnja (Ivan Nepomuk); 27. lipnja (Ladislavski); ponedjeljak poslije Margarete; ponedjeljak po Preobraženju; ponedjeljak po Maloj Gospi; 29. rujna (Miholjski); 11. studena (Martinski) i 7. prosinca (Nikolinski). Mjesečni i godišnji sajmovi održavaju se stokom i raznovrsnom robom.
KRAP. TOPLICE. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: 14. veljače; 24. travnja; ponedjeljak iza Anđeoske nedjelje; 5. studena i svaki kvaterni utorak.
KRAVARSKO. Godišnji sajmovi: u ponedjeljak po Bijeloj nedjelji; 13. lipnja; 24. kolovoza i 15. rujna.

2. srpnja; 15. srpnja; 6. kolovoza; 24. kolovoza; 21. rujna; 28. listopada i 30. studena, s tim, da se sajam koji padne na nedjelju ili crkveni ili državni praznik ima održati slijedeći dan.
LJUBUŠKI. Tjedni sajam svakog ponedjeljka. Godišnji sajam 13. lipnja.
LOBOR. Godišnji sajmovi: 27. srpnja i 9. rujna. — Crkvene slave: 30. travnja i 1. svibnja; 14. i 15. svibnja; 2. i 3. srpnja (kod Majke Božje Gorske); 26. srpnja (kod sv. Ane); 13. i 14. kolovoza; 7. i 8. rujna (kod Majke Božje Gorske).
LOKVE. Godišnji sajmovi: na Duhovski ponedjeljak; 16. kolovoza (Rokovski) i 25. studena (Katarinski).
LONJA. Godišnji sajam: treći dan Duhova.
LOVAS. Tjedni sajam svake srijede. Godišnji: 9., 10. i 11. studena.
LOVINAC. Tjedni sajam svakoga utorka.
LUDBREG. Tjedni sajam svake srijede. Godišnji sajmovi: U subotu pred Pepelnicom; u subotu pred Cvjetnicom; 1. svibnja; u srijedu pred Tijelovo; 16. srpnja; u subotu pred prvom rujanskom nedjeljom; u subotu pred trećom rujanskom nedjeljom; u subotu pred sv. Terezijom; u subotu pred Martinjem i subotu pred sv. Tomom.
LUDINA. Godišnji sajmovi: 9. svibnja; 5. srpnja; 3. kolovoza i 4. rujna.
LUKA. Tjedni sajam sa svinjama svakoga drugog i četvrtog petka. Godišnji sajmovi: 12. ožujka; 1. svibnja; 22. svibnja; 22. lipnja; 22. srpnja; 17. kolovoza; 9. i 29. rujna; 18. listopada i 11. studena. (Ako je kojeg od tih dana nedjelja, sajam se održava slijedeći dan).
LUKAČ. Godišnji sajmovi: 13. ožujka; 1. travnja; 20. kolovoza i 18. listopada, u slučaju nedjelje i blagdana sajam se održaje slijedeći dan. Sajmovi su sa svakovrsnim blagom, a željeznička stanica je udaljena od sajmišta 150 metara.
LUKOVDOL-RTIĆ. Godišnji sajmovi: 15. travnja; 15. svibnja; 9. lipnja i 9. listopada.
LUPOGLAV. Godišnji sajmovi: 4. siječnja; 5. veljače; 4. ožujka; 4. travnja; 6. svibnja; 4. lipnja; 3. srpnja; 4. kolovoza; 4. rujna; 20. listopada; 9. studena i 12. prosinca.

M

MAČE. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: 23. travnja; 10. svibnja; 15. lipnja; 16. kolovoza; 4. listopada; 18. listopada i 4. studena.
MAĐAREVO. Godišnji sajmovi. 12. ožujka; 25. travnja; 16. lipnja; 22. srpnja; 10. kolovoza i 30. rujna. U koliko pada u nedjelju ili blagdan, održavati će se slijedećega radnoga dana.
MAJA. Godišnji sajmovi: treće nedjelje po katoličkom Uskrsu; 20. srpnja. Tjedni sajam svakog utorka.
MALI BUKOVEC. Godišnji sajmovi: dan prije Spasova, a na Spasovo proštenje; 20. srpnja na dan Sv. Ilije; 4. listopada na dan sv. Franje i 25. studena na dan sv. Katarine.
MARIJA BISTRICA. Godišnji sajmovi: u ponedjeljak po Grgurovom (Grgurovski); u četvrtak po bijeloj nedjelji (Bijelo nedjeljski); u ponedjeljak po Tijelovom (Tijelovski); 7. kolovoza (drugi dan Božjeg lica); 9. rujna (drugi dan Male Gospe) i ponedjeljak po sv. Katarini (Katarinski).

MARIJA MAGDALENA. Godišnji sajmovi: Prvi utorak po rkt. Uskrsu; prvi utorak po rkt. Duhovima; 25. srpnja; 17. kolovoza; 10. rujna.
MARKUŠICA. Godišnji sajmovi: 25. ožujka; 12. travnja. Osam dana prije pravosl. Duhova; 1. rujna; 12. listopada.
MARTINCI. Tjedni sajam svake srijede, na koji se može dotjerati svakovrsna marva. Godišnji sajmovi: 20. i 21. svibnja i 27. listop.
MARTINSKA VES. Mjesečni sajmovi svake prve srijede u mjesecu sa svinjama. Godišnji sajmovi: 20. ožujka; 4. svibnja; 13. kolovoza; 28. rujna i 12. studena.
MARUŠEVEC. Godišnji sajmovi: 31. svibnja; u ponedjeljak poslije sv. čisla; 17. kolovoza. Tjedni sajmovi svakoga utorka.
MEDAK. Tjedni sajam svake srijede.
MUĐURIĆ. Godišnji sajmovi: na Svijećnicu; drugi dan iza Cvijetne nedjelje; drugi dan iza Spasova; 6. kolovoza, (na Preobraženje), 14. rujna (na Križevo) i 2. studena.
MIHOLJANEC. Godišnji sajam: 29. rujna.
MIHOLJEC. Godišnji sajmovi: 12. lipnja; 22. srpnja; 29. kolovoza i 29. rujna.
MIHOVLJAN. Tjedni sajam sa svinjama svakoga ponedjeljka. Godišnji sajmovi s blagom i robom: 13. veljače; 1. travnja; 12. lipnja i 27. rujna.
MITROVICA SR. Tjedni sajam svakog petka. Godišnji sajmovi: 20. ožujka; 4. svibnja; 26. lipnja; 31. srpnja; 19. rujna i 29. oktobra.
MOHOVO. Godišnji sajam: 28. lipnja (marveni).
MOLVE. Godišnji sajmovi: 24. veljače; na Uskrsni ponedjeljak; na Duhovski ponedjeljak; 16. kolovoza; 25. studena.
MORAVČE-BELOVAR. Godišnji sajmovi: u ponedjeljak po sv. Trojstvu; na dan sv. Izidora; 16. kolovoza (Rokovo); u ponedjeljak po imenu Marijinu.
MOROVIĆ. Tjedni sajam svake srijede. Godišnji sajmovi: 5. i 6. srpnja; 13., 14. i 15. kolovoza.
MOSLAVINA-PODRAVSKA (vidi Podr. Moslavina).
MRKOPALJ. Godišnji sajmovi: 1. svibnja; 10. kolovoza i u nedjelju poslije 8. rujna.
MURSKO SREDIŠĆE. Godišnji sajmovi: 1. svibnja; 26. lipnja; 19. kolovoza i 26. listopada.

N

NARTA. Godišnji sajam: 13. svibnja.
NAŠICE. Tjedni sajam svake subote s robom i marvom. Godišnji sajmovi: 5. ožujka (marveni); 10. ožujka (robeni); 8. lipnja (marveni); 13. lipnja (robeni); 10. kolovoza (marveni); 15. kolovoza (robeni); 25. studena (marveni) i 30. studena (robeni). Mjesečni sajam svake prve subote u mjesecu.
NEDELIŠĆE. Godišnji sajmovi: 10. ožujka; 15. lipnja; 1. rujna i 13. prosinca.
NIJEMCI. Tjedni sajam svakoga četvrtka. Godišnji sajmovi: 18. travnja i 10. listopada; sa marvom 23. i 24. studena; 25. studena robeni sajam.
NIKINCI. Godišnji sajmovi: 15. svibnja; 12. lipnja i 15. rujna.
NOVA BUKOVICA. Godišnji sajam: 13. kolovoza.
NOVA GRADIŠKA. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: 25. ožujka; na pravoslavne Duhove; 20. kolovoza; 2 studena i 21. prosinca. U slučaju nedjelje, slijedeći dan.
NOVA KAPELA. Tjedni sajam svaki petak. Godišnji sajmovi: 24. februara (na rkt. sv. Matiju) marveni; osmi ponedjeljak po rkt. Duhovima (robeni); 12. kolovoza (sv. Klara) (marveni) i prvi ponedjeljak po rkt. Maloj Gospi (robeni).
NOVA RAČA. Tjedni sajam sa svinjama svake srijede. Mjesečni sajmovi svake prve srijede poslije 20. u mjesecu. Godišnji sajmovi: 25. travnja; 30. lipnja; 20. srpnja; 15. i 16. kolovoza; 8. i 9. rujna te 25. studena.
NOVA PAZOVA. Tjedni sajam svake srijede. Godišnji sajam: 23., 24. i 25. ožujka.
NOVAVES-PETRIJANEČKA. Godišnji sajmovi: 6. travnja i 24. studena.
NOVIGRAD-PODRAVSKI. Tjedni sajam svakoga petka. Godišnji sajmovi: 10. siječnja (Sv. Pavao pust.); 14. veljače (Valentinovski); 19. ožujka (Josipovski); 9. travnja (sv. Marija Kleofina); 12. svibnja (sv. Pankracije); 24. lipnja (Ivanje); 15. srpnja (Sv. Apostoli); 12. kolovoza (Sv. Klara); 14. rujna (Križevo); 17. listopada (sv. Justinski); 4. novembra (Karlo Bor.) i 4. decembra (Sv. Barbara). Na godišnje sajmove dozvoljen je dogon konja, sve vrste rogatog blaga i svinja, te dozvoljen je pristup svim stranim trgovima sa raznom robom. U mjestu nalazi se željeznička i utovarna stanica. U blizini sajmišta nalazi se mosna vaga.
NOVI MAROF. Tjedni sajam sa svinjama svake srijede. Godišnji sajmovi marveni i robeni: 15. travnja; 14. svibnja; 31. srpnja; 9. rujna; 14. listopada i 6. prosinca. Sajmovi koji padaju na nedjelju ili praznike, držati će se slijedećega dana. Na sajmištu se nalazi velika mosna vaga, a sajmište je u neposrednoj blizini željezničke stanice.
NOVI MIKANOVCI. Godišnji sajam od 15. do 24. kolovoza.
NOVI SAD. Tjedni sajmovi svakog utorka i petka. Godišnji sajmovi: 20. ožujka; 19. svibnja; 10. kolovoza i 29. listopada, odnosno subotom i nedjeljom koje su ovim datumima najbliže.
NOVI SLANKAMEN. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: 17., 18. i 19. ožujka; 16., 17. i 18. listopada.
NOVI-VINODOLSKI. Tjedni sajam svakoga četvrtka. Godišnji sajmovi: 20. siječnja; 1. svibnja i 13. prosinca.
NOVSKA. Tjedni sajam svakog ponedjeljka. Godišnji sajmovi: 20. siječnja; 25. ožujka; 15. lipnja; 18. listopada i 4. prosinca.
NUŠTAR. Godišnji sajmovi: 10. siječnja (marveni); 11. i 12. ožujka; 19. travnja; u četvrtak prije kat. Duhova (marveni); na Duhove (robeni); 23., 24., 25. i 26. srpnja; 24. kolovoza; 28. i 29. rujna te 4. studena (marveni).

O

OBREŽ. Tjedni sajam svake srijede..
OGULIN. Tjedni sajam svake srijede.
OKUČANI. Tjedni sajam svakoga petka. Godišnji marveni sajmovi: 20. siječnja; 8. svibnja; 13. srpnja; 8. studena; na pravoslavnu Cvjetnicu i Blagovijest sajam s robom.
OPOROVEC. Prvu nedjelju poslije 1. augusta *(crkveno proštenje).*

ORAHOVICA. Godišnji sajmovi: 28. siječnja; 2. veljače (robeni); 28. travnja; 3. svibnja (robeni); 16. rujna; 21. rujna (robeni); 20. studena (marveni) i 25. studena (robeni).

ORIOVAC. Godišnji sajmovi: 13. lipnja; 21. kolovoza; 14. nedjelje po Duhovima i 5. studena.

ORLE. Crkveno proštenje u nedjelju po Bartolu u kolovozu.

OROLIK. Godišnji marveni sajmovi: 29. lipnja i 28. kolovoza.

OROSLAVJE. Tjedni sajmovi svakoga četvrtka.

OSIJEK sl. i kr. grad. Tjedni sajam svakoga petka. Mjesečni sajmovi svakog prvog petka u mjesecu (bez marve). Godišnji sajmovi: 16. i 17. siječnja; 22. i 23. travnja; 31. svibnja i 1. lipnja; 18. i 19. srpnja; 16. i 17. listopada te 23. i 24. studena.

OSTROVO. Godišnji sajam: 5. i 6. srpnja.

OTOČAC. Tjedni sajam svake srijede.

OTOK (kotar Vinkovci). Mjesečni sajam: svakog prvog četvrtka u mjesecu (marveni). Godišnji sajmovi: 18. marta (marveni); 11. lipnja (marveni) i 13. lipnja (robeni).

OTRUŠEVEC (općina Podvrh kod Kapele sv. Križa). Godišnji sajmovi: u ponedjeljak pred pokladnim utorkom; na Grgurovo; na dan po Spasovu; u četvrtak po Duhovima; na dan sv. Ivana Krstitelja; u četvrtak po sv. Bartolu i u četvrtak po bl. Imenu Marijinu.

OZALJ. Godišnji sajmovi: 25. veljače; 21. lipnja. Mjesečni sajam svake prve srijede iza 14. u mjesecu.

P

PAČETINA. Godišnji sajam 7. srpnja.

PAKRAC. Tjedni sajam svakoga četvrtka. Godišnji sajmovi: 2. siječnja; 7. travnja; 13. lipnja; 2. kolovoza; 21. rujna i 6. prosinca.

PAKRAČKA-POLJANA. Godišnji sajam: 16. lipnja; 15. kolovoza i 15. listopada.

PERUŠIĆ. Tjedni sajam svakog četvrtka.

PETAKI. Godišnji sajmovi: 25. travnja i prvog ponedjeljka po Martinju.

PETERANEC. Godišnji sajmovi: 30. ožujka i 5. kolovoza.

PETRIJANEC. Godišnji sajmovi: 4. svibnja; 16. svibnja; u ponedjeljak po Petrovu; 6. srpnja; 7. kolovoza; 4. rujna i 28. rujna.

PETRIJEVCI. Godišnji sajmovi: 12. ožujka i 9. rujna.

PETRINJA. Tjedni sajam svakoga utorka. Godišnji sajmovi: na Veliki petak; u petak poslije Tijelova; 10. kolovoza; 21. prosinca.

PETROVARADIN. Godišnji sajmovi: 24. veljače; 29. lipnja i 11. studena.

PETROVINA. Godišnji sajmovi: 30. lipnja i dan pred Tijelovom.

PETROVOSELO LIČKO. Godišnji sajam: 13. srpnja, a tjedni sajam svakog utorka.

PETROVSKO NA KONOBI. Godišnji sajmovi: 29. lipnja (Petrovo) i 25. kolovoza.

PJEŠČANICA. Godišnji sajam robeni 2. kolovoza.

PISANICA. (Vidi Velika Pisanica).

zanatskih i trgovačkih radnja i to: sa područja svih srezova na godišnjim, sa područja sreza Prelog na mjesečnim, a sa područja općine Prelog na tjednim sajmovima.

PREZID. Godišnji sajmovi: 29. travnja; 15. lipnja; ponedjeljak po sv. krunici.

PRIJEDOR. Tjedni sajam svakog petka. Godišnji sajam na pravosl. Ilijin-dan od 2. do 5. kolovoza.

PRIŠLIN. Godišnji sajmovi: 30. travnja; 13. lipnja; 30. lipnja i 12. kolovoza.

PRIVLAKA. Godišnji sajmovi: 25. siječnja; 7. svibnja i 18. listopada.

PUSKA. Crkvene slave: 24. lipnja; 29. rujna i 25. studena.

PUTINCI. Tjedni sajam svakog utorka. Godišnji sajmovi: 10. marta i 25. jula.

R

RADOBOJ. Godišnji sajmovi: prve srijede iza Bijele nedjelje; u četvrtak pred sv. Trojstvom i 20. kolovoza.

RAJEVOSELO. Godišnji sajmovi: 19. srpnja (marveni); 20. srpnja (robeni); 19. kolovoza i 30. studena (marveni).

RAJIĆ. (Vidi Donji i Gornji Rajić).

RAKOVICA. Tjedni sajam svakoga ponedjeljka.

RASINJA. Godišnji sajmovi: 24. veljače; 21. lipnja; 16. rujna i 4. prosinca.

RAVEN. Godišnji sajmovi: 15. svibnja i 24. kolovoza.

RAVNAGORA. Godišnji sajmovi: 24. kolovoza i 15. listopada.

RETKOVCI. Godišnji sajam: 10. rujna.

RIBNIK. Godišnji sajmovi: ponedjeljak pred Josipovo; ponedjeljak pred Duhove i ponedjeljak pred Malom Gospom.

RUMA. Tjedni sajmovi svake subote. Godišnji sajmovi: 12., 13. i 14. veljače; na pravoslavnu Cvjetnicu; na pravoslavno Spasovo; na pravoslavno Petrovo; 10., 11. i 12. listopada i 19., 20. i 21. studenoga.

RUŠEVO. Godišnji sajmovi: 26. ožujka i 15. rujna.

S

SAMARICA. Godišnji sajam: 4. svibnja.

SAMOBOR. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: 14. veljače; 19. ožujka; na veliki petak; 22. svibnja; 28. srpnja; 10. kolovoza; 29. rujna i 21. prosinca.

SELA ZAGORSKA. Godišnji sajmovi: 30. rujna (dan po Miholju) i 26. studena (dan po Katarinju).

SELCE. Godišnji sajmovi: 18. listopada i 25. studena.

SEMELJCI. Godišnji sajmovi: 5. travnja; 10. srpnja; 4. rujna (marveni) i 8. rujna (robeni).

PISAROVINA. Mjesečni sajmovi: svakog prvog utorka u mjesecu.

PITOMAČA. Tjedni sajam svake srijede, sa svinjama. Mjesečni sajmovi svake prve srijede u mjesecu, sa raznovrsnom stokom. Godišnji sajam 15. lipnja.

PIVNICA (kod Virovitice). Godišnji sajmovi: 20. kolovoza i 10. studena.

PLAŠKI. Tjedni sajam svake subote.

PLEŠCE. Godišnji sajmovi: 10. svibnja; (crkveni sajmovi prva nedjelja iza 10. studena i na sv. Trojstvo).

PLETERNICA. Tjedni sajam svake srijede. Godišnji sajmovi: 14. veljače; 1. svibnja; 25. srpnja; 21. rujna i 6. prosinca.

PODGORA. Godišnji sajam na Ime Marijino.

PODGORAČ. Godišnji sajmovi: 15. veljače; 11. svibnja; 5. kolovoza i 6. studena.

PODRAV. KLOŠTAR (vidi Kloštar Podravski).

PODRAV. MOSLAVINA. Godišnji marveni sajmovi: 1. ožujka; tri dana prije Mladog Uskrsa; tri dana prije Male Gospe.

PODR. PODGAJCI. Godišnji sajmovi: 17. travnja (marveni) i 25. listopada (marveni).

PODRAV. SLATINA. Tjedni sajam svakog petka. Godišnji sajmovi: 18. ožujka; 3. svibnja; 11. srpnja; 31. kolovoza; 2. listopada i 16. prosinca.

PODR. SESVETE. Godišnji sajmovi: 24. lipnja i 2. studena.

PODSUSED. Tjedni sajam svakog ponedjeljka. Godišnji sajmovi: 25. srpnja i 11. rujna.

PODVINJE. Godišnji robeni sajmovi: 25. ožujka; 15. travnja i 10. lipnja.

POKUPSKO. Mjesečni sajmovi svaku prvu subotu u mjesecu. Godišnji sajmovi: 10. svibnja; 15. lipnja; 30. lipnja; u ponedjeljak po sv. Jakobu; 10. rujna i 29. rujna.

POPOVAC. Godišnji sajam: 27. listopada.

POPOVAČA. Tjedni sajam sa svinjama svake subote. Mjesečni sajmovi sa marvom i robom svake prve subote u mjesecu. Godišnji sajmovi: 17. ožujka; 21. svibnja; 21. lipnja; 24. kolovoza i 13. listopada. Ako je priznati blagdan, kada pada sajam, to se sajam obdržava drugi dan.

POŽ. SESVETE. Godišnji sajam 1. studena (robeni).

POŽEGA-SLAVONSKA (vidi Slav. Požega).

PREGRADA. Tjedni sajam svakoga ponedjeljka sa svinjama. — Godišnji sajmovi: 22. veljače; 12. ožujka; u četvrtak po Uskrsu; 8. svibnja; 12. lipnja; 31. srpnja; 14. kolovoza; 17. listopada i 7. studena.

PRELOG. Tjedni sajam svaki utorak u koliko nije mjesečni ili godišnji. Mjesečni sajmovi: Svaki prvi utorak poslije petnajstog u mjesecima u kojima se ne drže godišnji sajmovi. Godišnji sajmovi: Na pokladni utorak (Fašinski); u utorak poslije Markova (Markovski); u utorak poslije Duhova (Duhovski); u utorak poslije Jakobova (Jakobski); u utorak poslije Lukova (Lukovski); i u utorak poslije Sv. Nikole (Nikolinjski). — Na ovim sajmovima mogu prodavati svoje proizvode odnosno robu i ovlašteni imaoci

SEMIČ (srez Črnomelj). Godišnji sajmovi: Ponedjeljak po Sv. Valentinu; ponedjeljak pred Sv. Josipom; ponedjeljak po Sv. Juraju; ponedjeljak po Sv. Vidu; ponedjeljak po Sv. Jakobu i ponedjeljak pred Sv. Lukom.

SESVETE. Godišnji sajmovi: 11. ožujka (Grgurski); 25. svibnja (Urbanski); 22. srpnja (Magdalenski) i 2. studena (Svisvetski).

SESVETE-PODRAVSKE vidi Podr. Sesvete.

SESVETE POŽEŠKE. Godišnji sajam robeni 1. studena.

SEVERIN (kod Bjelovara). Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: 24. ožujka; 30. svibnja; na pravoslavno Petrovo i naredni dan; 25. kolovoza; 22. rujna.

SEVERIN NA KUPI. Godišnji sajmovi: 15. travnja; 24. lipnja i 16. augusta.

SIBINJ. Godišnji sajmovi: 20. travnja i 28. kolovoza.

SIKIREVCI. Tjedni sajam svakog četvrtka. Godišnji sajam: 16. ožujka (marveni); 19. ožujka (robeni) i 16. svibnja.

SISAK. Tjedni sajam samo sa svinjama svakog četvrtka. Godišnji sajmovi: 5. siječnja; 24. veljače; 25. ožujka; na Veliki četvrtak; na malo Križevo; na Spasovo; na dan Srca Isusova; 22. srpnja; 6. kolovoza; 14. rujna; 14. listopada; 19. studena i 6. prosinca. Ako koji godišnji sajam pane u nedjelju, obdržava se slijedeći dan.

SKRAD. Godišnji sajam: 13. lipnja.

SLAKOVCI. Godišnji sajam: 20. kolovoza.

SLATINA-PODRAVSKA (vidi Podravska Slatina).

SLAV. BROD. Tjedni sajmovi: svake srijede i subote (subotom i marveni). Mjesečni sajmovi svakog 5. u mjesecu (marveni). Godišnji sajmovi: 4. i 5. travnja (marveni); 7. travnja (robeni); tri dana prije sv. Trojstva (marveni); dan prije sv. Trojstva (robeni); 30. srpnja (marveni); 2. kolovoza (robeni); 22. studena (marveni) i 25. studena (robeni).

SLAT. DRENOVAC. Godišnji sajmovi: 7. srpnja i 11. rujna.

SLAV.-KOBAŠ. Godišnji sajmovi: 15. kolovoza (robeni); prve nedjelje poslije Miholja (robeni).

SLAV. POŽEGA. Tjedni sajam svakog četvrtka, u slučaju praznika, održaje se dan ranije t. j. u srijedu. Mjesečni sajam svakog prvog ponedjeljka u mjesecu, u slučaju praznika odlaže se na slijedeći ponedjeljak. Godišnji sajmovi: 10. siječnja (u slučaju blagdana 11. siječnja) (marveni); U ponedjeljak pred Cvjetnu nedjelju (marveni); u subotu prije Cvjetne nedjelje (robeni); u ponedjeljak pred Duhove (marveni); u subotu prije Duhova (robeni); 3. kolovoza (marveni); 8. listopada (marveni) i 15. listopada (robeni) održaje se i na nedjelju i blagdane (crkveno proštenje).

SLUNJ. Tjedni sajam svakog četvrtka.

SOKOLOVAC (kod Koprivnice). Mjesečni sajam prvoga utorka u siječnju, veljači, ožujku, lipnju, listopadu i prosincu. Godišnji sajmovi: 8. travnja; 15. svibnja; 13. srpnja; 27. kolovoza; 9. rujna; 22. rujna (dan poslije pravoslavne Male Gospe).

SOLJANI. Godišnji vašari: 29. lipnja (marveni) i 27. rujna (robeni).

SOPJE. Godišnji sajmovi: 15. lipnja; 22. srpnja i 29. rujna.

SOŠICE. Mjesečni sajam svake prve subote u mjesecu. Godišnji sajmovi: 8. travnja; 7. svibnja; 16. lipnja; 13. srpnja.

SOTIN. Godišnji sajmovi: u subotu i nedjelju po katol. Spasovu, 17. i 18. listopada.
SRB. Tjedni sajam svakog petka.
SRIJEMSKA MITROVICA (vidi Mitrovica Srijemska).
SRPSKA KAPELA. Godišnji sajmovi: 23. svibnja; 6. kolovoza i 29. rujna.
STARA GRADIŠKA. Godišnji sajmovi: 16. kolovoza i 29. rujna.
STARI JANKOVCI. Godišnji sajam: 13. i 14. kolovoza.
STARI MIKANOVCI. Godišnji sajmovi: 9. veljače; 1. i 7. travnja; 20. svibnja; 21. rujna; 9. studena i 20. prosinca.
STARA PAZOVA. Tjedni sajam svakog četvrtka. Godišnji sajmovi: 31. srpnja te 1. i 2. kolovoza; 30. i 31. listopada i 1. studena.
STARA PLOŠČICA. Godišnji sajam: 26. srpnja.
STARI SLANKAMEN. Godišnji sajam: 27. lipnja i dva slijedeća dana.
STARO PETROVO SELO. Godišnji sajmovi: 17. siječnja (robeni) i 13. lipnja (robeni).
STARO TOPOLJE. Godišnji sajam: 30. lipnja.
STENJEVEC. Mjesečni sajam svakog prvog utorka u mjesecu, a za slučaj blagdana slijedeći utorak. Godišnji sajmovi: 26. ožujka; 18. lipnja i 16. kolovoza.
STIPERNICA. Godišnji sajmovi: u četvrtak po Josipovu; u četvrtak po Miholju i u četvrtak po Svim Svetima.
STUBICA DONJA. Vidi Donja Stubica.
STUBICA GORNJA. Vidi Gornja Stubica.
STUPNIK. Godišnji sajam 17. svibnja.
SUBOTIŠTE. Godišnji sajam: 5., 6. i 7. srpnja.
SUHOPOLJE. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: 5. travnja; 16. svibnja; 6. lipnja; 16. kolovoza; 25. listopada i 24. studena (Marvinski i robeni).
SUNJA. Tjedni sajam svakoga petka. Godišnji sajmovi: 19. ožujka (na Josipovo); u nedjelju prije Ivana Krstitelja (u lipnju); 22. srpnja (na Mar. Magdalenu); 29. rujna (na Miholje).
SURČIN. Godišnji sajmovi: 19. ožujka i 21. rujna. Tjedni u ponedjeljak.
SV. HELENA (Čakovec Vanjski). Godišnji sajmovi: 25. svibnja i 22. rujna. (Udaljeno 2.5 km od Čakovca). Ovaj sajam posjećuju trgovci raznom robom, a prodaje se blago i konji, dok svinje ne.
SVETI IVAN ZELINA. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: 26. ožujka; na Veliki četvrtak; na dan po Spasovu; dan po Tijelovu; 25. lipnja; 27. srpnja; 14. kolovoza; 7. rujna; 30. studena.
SV. IVAN ŽABNO. Godišnji sajmovi: 11. siječnja; 8. veljače; 1. ožujka; 15. travnja; 15. svibnja; 23. lipnja; 6. srpnja; 25. kolovoza; 23. rujna; 11. listopada; 22. studena i 30. prosinca. Tjedni sajam svake subote.
SVETA JELENA DRAMALJ. Godišnji sajam u nedjelju iza 22. svibnja.
SV. KRIŽ - ZAČRETJE. Vidi Začretje.
SV. KUZMA. Tjedni marvinski sajam svakog petka. Godišnji sajam: 27. rujna, prigodom crkvenog proštenja, svakovrsnom robom (osim marve).

i 18. listopada (stočni i robeni). — Sajmovi sa živež. namirnicama vrše se na opć. tržnici, a stočni i robeni sajmovi na trgu pred crkvom.
TRGOVIŠĆE (vidi Hrašćina-Trgovišće).
TRNOVITICA. Godišnji sajam: 21. srpnja.
TRIBALJ. Godišnji sajam: 2. srpnja i 8. prosinca.
TRNAVSKI POPOVEC. Godišnji sajam: 27. listopada.
TROJSTVO VEL. (Srez Bjelovar). (vidi Vel. Trojstvo).
TRPINJA. Godišnji sajmovi: 22. ožujka; 28. lipnja; 19. kolovoza i 27. listopada.
TUHELJ. Godišnji sajmovi: 28. ožujka; u ponedjeljak poslije druge nedjelje po Uskrsu; 15. lipnja; 16. kolovoza; 15. rujna; 16. listopada i 15. prosinca.

U

UDBINA. Tjedni sajam svakog ponedjeljka. Godišnji sajam: Od 1—7 listopada i to kada »Lozarinski sajam« samo nedjeljom pada.
ULJANIK. Tjedni sajam svakog ponedjeljka. Godišnji sajmovi: 31. siječnja; 15. travnja: 8. srpnja; 12. rujna; 29. rujna i 13. prosinca. Sajmovi su veliki sa izborom stoke i robe.

V

VALPOVO. Tjedni sajam svake srijede. Godišnji sajmovi: 21. veljače; 5. svibnja; 21. lipnja; 21. kolovoza; 21. listopada i 5. prosinca.
VARAŽDIN. Tjedni sajam svakog četvrtka. Godišnji sajmovi: 20. siječnja na dan Fabijana i Sebastijana; 18. veljače na dan Šimuna; na glušni ponedjeljak; 24. travnja (Jurjevski); 20. svibnja na dan Bernarda; 24. lipnja na dan Ivana Krstitelja; 25. srpnja na dan Jakoba ap.; 25. kolovoza na dan Ljudevita kr.; 18. rujna na dan Tome Vil.; 10. listopada na dan Franje Bor.; 5. studena na dan Mirka; 21. prosinca na dan Tome ap.
VARAŽDINSKE TOPLICE. Godišnji sajmovi: u subotu po Matiji; u subotu po Sv. Josipu; u subotu po Filipu i Jakobu; u subotu po Tijelovu; u subotu po Ćirilu i Metodu; u subotu po Martinju (biskup). Osim toga drže se tjedni svinjski sajmovi svake subote.
VAREŠ. Tjedni sajam svake subote. Stočni sajam svakih četrnaest dana subotom.
VAROŠ. Godišnji sajmovi: 18. srpnja; 12. rujna.
VELENJE. Godišnji sajmovi: Prvi četvrtak poslije Poklada; 1. svibnja; ponedjeljak pred Duhovima; 18. srpnja; 24. kolovoza; 24. listopada.
VELEŠEVAC. Crkveno proštenje 29. lipnja.
VELIKA. Godišnji sajmovi: 24. travnja; 14. kolovoza i 11. studena.
VELIKA BARNA. Godišnji sajam: 7. svibnja.
VELIKA GORICA. Tjedni sajam svakoga četvrtka. Godišnji sajmovi: 4. siječnja; u ponedjeljak po Svijećnici; utorak prije sv. Josipa; 1. svibnja; u ponedjeljak po Tijelovu; 21. srpnja; 10. kolovoza; u ponedjeljak prije Male Gospe; 21. rujna; 15. listopada; 5. studena i 14. prosinca.

SV. MARIJA MAGDALENA. Godišnji sajmovi: utorak po Uskrsu; utorak po Duhovima; 25. srpnja; 17. kolovoza i 10. rujna.
SV. MARTIN POD OKIĆEM. Godišnji sajmovi: 18. travnja; 17. kolovoza; 12. studena.
SV. PETAR OREHOVAC. Godišnji sajmovi: 10. ožujka; 10. svibnja; 30. lipnja i 12. kolovoza.
SVIBOVEC. Godišnji sajam: 19. kolovoza.
SVILAJ. Godišnji sajmovi: na katoličko Spasovo; 17. srpnja (marveni) i 9. rujna (marveni); 12. rujna (s robom).

Š

ŠAMAC-SLAVONSKI. Godišnji sajmovi: 21. lipnja marveni, a 29. lipnja s robom i 3. prosinca.
ŠANDROVAC. Godišnji sajmovi: 2. srpnja i 8. prosinca.
ŠID. Tjedni sajam svake srijede. Godišnji sajmovi: 10., 11. i 12. veljače; 17., 18. i 19. ožujka; 30. i 31. listopada; 1. studena i 10., 11., 12. i 13. prosinca.
ŠIMANOVCI. Godišnji sajmovi: 5., 6. i 7. travnja; 6., 7. i 8. studena. Osim toga mjesečni sajam svakog prvog utorka u mjesecu. a u mjesecu travnju i studenu drugi utorak iza godišnjega sajma.
ŠIROKO POLJE. Godišnji sajmovi: 12. ožujka i 28. rujna.
ŠIŠLJAVIĆ. Godišnji sajmovi: u srijedu pred sv. Josipom; 14. lipnja; 7. kolovoza; 6. listopada.
ŠLJIVOŠEVCI. Godišnji sajmovi: 28. travnja i 15. listopada (marveni i robeni).
ŠPIŠIĆ-BUKOVICA. Godišnji sajmovi: Prvi ponedjeljak poslije sv. Ivana Krstitelja; 10. rujna svake godine.
ŠTEFANJE. Godišnji sajmovi: Na dan žalosnog petka; 10. svibnja; u ponedjeljak poslije Vidova (Vidovski); 10. srpnja; 21. kolovoza (Kraljevski); 12. rujna i 19. studena.
ŠTITAR. Godišnji marveni sajmovi: 24. ožujka; 18. i 21. rujna; 18. rujna (robeni).
ŠTIVICA. Godišnji sajmovi s robom: 6. siječnja i 22. srpnja.

T

TABORIŠTE. Godišnji sajam: 29. lipnja.
TOMAŠICA. Godišnji sajmovi: Na žalosni petak i 13. lipnja.
TOMISLAV-GRAD. Tjedni sajam svakog ponedjeljka. Godišnji sajmovi: 12. srpnja; 28. kolovoza; 12. listopada i 25. studena.
TOPOLJE STARO (kod Broda na Savi). Godišnji sajam: 30. lipnja.
TOPOLOVAC. Godišnji sajmovi: 25. siječnja; u ponedjeljak po Cvjetnici; 4. svibnja; 24. lipnja; 20. srpnja; 18. listopada i 30. studena.
TOPUSKO. Tjedni sajam svakog utorka.
TOVARNIK. Tjedni sajam svake nedjelje. Godišnji sajam: 25. ožujka; 15. lipnja; 22., 23. i 24. kolovoza i 20. rujna.
TRBOVLJE. Tjedni sajmovi: svake srijede i subote (sa živež. namirnicama). Mjesečni sajmovi: svakog 15. i zadnjeg u mjesecu (sa živež. namirnicama). Godišnji sajmovi: 17. ožujka

VELIKA KOPANICA. Godišnji sajmovi: u četvrtak pred Trojstvom; 29. rujna i 25. studena.
VELIKA PISANICA. Godišnji sajmovi: 25. veljače; 26. ožujka; 10. lipnja; 30. srpnja; 28. rujna; 12. listopada.
VELIKI BASTAJI. Godišnji sajmovi: 8. svibnja; 19. kolovoza i 19. listopada.
VEL. GRĐEVAC. Tjedni sajam sa svinjama svakoga petka. Godišnji sajmovi: 26. siječnja; 22. veljače; 11. ožujka; 9. svibnja; 24. srpnja; 23. kolovoza; 24. listopada; 22 studena i 29. prosinca.
VELIKI ZDENCI. Godišnji sajmovi: 29. siječnja; 15. veljače; 15. ožujka; 26. travnja; 15. svibnja; 10. kolovoza; 20. rujna; 15. listopada; 15. studena i 10. prosinca.
VELIKO TRGOVIŠĆE. Mjesečni sajmovi svakog prvog utorka u mjesecu. Godišnji sajmovi: u utorak prije poklada; utorak prije cvjetne nedjelje; u srijedu poslije Uskrsa; utorak prije Duhova; 20. srpnja i 2. kolovoza. Sajmovi koji padaju na nedjelju ili blagdan održavaju se slijedeći dan.
VEL. TROJSTVO. Godišnji sajmovi: 13. lipnja; prvi dan iza sv. Trojice; 20. kolovoza na Kraljevo i 15. listopada (na dan sv. Terezije).
VERA. Godišnji sajmovi: 26. veljače; 2 dana prije pravosl. Duhova i 11. rujna.
VIDOVEC. Godišnji sajmovi: 10. lipnja i 1. listopada.
VIDUŠEVAC. Godišnji sajmovi: treće nedjelje po Uskrsu i na anđeosku nedjelju.
VINICA. Godišnji sajam: 27. veljače; prvog ponedjeljka iza proljetnih kvatra; u ponedjeljak poslije Markova; prvi četvrtak poslije Tijelova; prvog ponedjeljka poslije 20. kolovoza; prvog ponedjeljka po jesenjim kvatrama; 6. prosinca i 18. prosinca. Ako je u nedjelju, onda slijedeći dan.
VINKOVCI. Tjedni sajmovi svake subote s marvom i robom. Mjesečni sajmovi sa stokom svakog 15. u mjesecu; ako petnaesti pada u nedjelju, sajam se drži slijedećeg dana. Godišnji sajmovi: 30. i 31. siječnja (marveni); 25. ožujka (marveni); 13. svibnja (marveni); 16. svibnja (robeni); 3. kolovoza (marveni); 6. kolovoza (robeni); 8. rujna (marveni); 29. listopada (marveni) i 1. studena (robeni).
VIRJE. Tjedni sajam svake subote. Mjesečni sajam svake treće subote u mjesecu veljači, ožujku, listopadu i prosincu. Godišnji sajmovi: 20. siječnja; 4. travnja; 1. svibnja; 21. lipnja; 25. srpnja; 18. kolovoza; 21. rujna; 11. studena.
VIROVITICA. Tjedni sajam svakog četvrtka. Mjesečni sajam svakog drugog četvrtka nakon prvog u mjesecu. Godišnji sajmovi: 5. siječnja; 28. veljače; 24. ožujka; na Veliki petak; 27. travnja; 31. svibnja; 2. kolovoza; 30. kolovoza; 21. rujna; 24. listopada; 30. studena i 21. prosinca.
VIVODINA. Mjesečni sajmovi svakog drugog četvrtka poslije 15. u mjesecu i to samo u mjesecima ožujku, travnju, lipnju, srpnju, rujnu i listopadu. Godišnji sajmovi: 1. svibnja i 11. kolovoza.

VOĆA DONJA. Godišnji sajmovi: u subotu poslije sv. Izidora. Ako je sv. Izidor u subotu održava se sajam isti dan; a ako je u nedjelju, onda je sajam dan prije.
VOĆIN. Godišnji sajmovi: 25. ožujka; 20. srpnja; 4. listopada i 15. studena.
VOĐINCI. Godišnji sajmovi: 1. svibnja i 4. listopada.
VOJAKOVAC. Tjedni sajam svakog četvrtka. Godišnji sajmovi: 31. svibnja i 27. listopada.
VOJNIĆ. Tjedni sajam svakoga četvrtka.
VRBANJA. Godišnji sajmovi: 24. veljače; 10. svibnja; u petak pred Ime Marijino (marveni); a 12. rujna s robom i 25. studena.
VRBICA. Godišnji marveni sajam: 29. lipnja, a 2. srpnja robeni.
VRBNIK. Godišnji sajam 24. lipnja.
VRBOVEC. Godišnji sajmovi: 30. siječnja; 20. veljače; 19. ožujka; 26. travnja; 4. svibnja; 15. lipnja; 5. srpnja; 5. kolovoza; 21. rujna; 15. listopada; 3. i 29. studena i 29. prosinca. Tjedni sajam sa svinjama svakoga utorka.
VRBOVSKO. Mjesečni sajam: svakog prvog utorka u mjesecu. Godišnji sajmovi: 2. kolovoza i 11. studena.
VRGIN-MOST. Tjedni sajam svakog četvrtka. Godišnji sajam 12. svibnja.
VRHOVEC (kod Jastrebarskoga). Godišnji sajam: 5. srpnja.
VRPOLJE. Godišnji sajmovi: 4. siječnja; 11. veljače (marveni); 14. veljače (robeni); 12. travnja; 24. lipnja (robeni i marveni); 12. rujna; 15. listopada.
VUGROVEC. Godišnji sajmovi: u ponedjeljak iza 8. svibnja; 25. srpnja i u ponedjeljak po sv. Mihalju.
VUKOVAR. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: 1. ožujka (marveni i robeni); 3. travnja; 29. i 30. travnja te 1. svibnja; 22., 23. i 24. lipnja; 1. kolovoza; 13. i 14. rujna; 13., 14. i 15. studena.
VUKOVJE. Godišnji sajmovi: prvi utorak iza pravosl. Uskrsa; 28. lipnja i 30. srpnja.

Z

ZABOK. Tjedni sajam svakog petka u mjesecu. Godišnji sajmovi: 13. veljače; 21. svibnja; 6. kolovoza i 25. studena.
ZAĆRETJE. Tjedni sajam svake srijede osim blagdana (sa svinjama). Godišnji sajmovi: 17. siječnja (Antunovski); Ponedjeljak po bijeloj srijedi; 3. maja (na dan Našašća sv. Križa); dan prije Spasova; dan prije Tijelova; srijeda po Ćirilu i Metodu; 24. augusta (Bartolovski); 15. septembra (dan po uzvišenju sv. Križa) i u srijedu po sv. Luki.
ZAGON. Godišnji sajmovi: 17. siječnja i 13. lipnja.
ZAGORSKA SELA. Vidi Sela Zagorska.
ZAGREB. Tjedni sajam svake srijede i subote. Godišnji sajmovi: u četvrtak prije Cvjetne nedjelje (Cvjetni); 26. travnja (Markovski); 18. svibnja (Sofijski); 27. lipnja (Ivanjski); 13. srpnja

Č

ĆUKAR. 8. rujna
ČILIPI. Na Tijelovo.

D

DANILO-BIRANJ. 29. lipnja i 29. rujna.
DESNE. 23. travnja.
DOBRINJ. 3. kolovoza.
DONJI HUMAC. 26. srpnja.
DRNIŠ. Godišnji sajmovi: 13. lipnja (sv. Ante); 28. kolovoza; na pravosl. Vel. Gospu; 21. rujna na pravosl. Malu Gospu; 21. studena rkt. Gospa od Zdravlja.
DUBRAVA. 18. lipnja; 24. kolovoza.
DUBROVNIK. 3. veljače (Sv. Vlaho).
DUSINA. 15. kolovoza.

E

ERCEGNOVI. Tjedni sajam svake srijede i subote.

G

GABONJI. 29. lipnja.
GOLUBIĆ. 14. kolovoza.
GORNJI HUMAC. 2. srpnja i 6. prosinca.
GRADCU. 29. i 30. rujna.
GRUDA. Zadnja nedjelja u srpnju.

H

HRVATI KOD SINJA. 7. travnja; na Gospu od 7 žalosti; treće nedjelje u mjesecu rujnu.

I

IMOTSKI. Tjedni sajam svake srijede (stočni i živ. namirnicama). Godišnji sajam 4. listopada (na dan sv. Frane).

J

JAGROVIĆ. 21. srpnja i 8. prosinca.
JASENIĆ. 8. prosinca.
JEZERA KOD ŠIBENIKA. 8. rujna i 21. studena.
JEZERINAC. 26. srpnja.

K

KADINA GLAVICA. Na pravosl. Malu Gospojinu.
KAMBELOVAC (kod Splita). 16. srpnja.
KANPANE. 21. listopada.
KANJANE: Godišnji sajam 27. listopada.
KARIN. 2. kolovoza sajam goveda i sitnog blaga.

Margaretski); 21. kolovoza (Kraljevski); 28. listopada (Šimunski) i 9. prosinca (Nikolinjski).
ZAPREŠIĆ. Tjedni sajam utorkom poslije 1. i 15. u mjesecu.
ZAVALJE (Lika). Tjedni sajam svakoga četvrtka sa stokom, žitom i robom.
ZEMUN. Tjedni sajam svake srijede i petka. Godišnji sajmovi: 11., 12. i 13. svibnja; 13., 14. i 15. kolovoza te 25., 26. i 27. rujna.
ZENICA. Tjedni sajam svake srijede. Godišnji sajam 15., 16. i 17. maja.
ZLATAR. Tjedni sajam svakoga utorka. Mjesečni svakog prvog utorka u mjesecu. Godišnji sajmovi: 21. siječnja; u četvrtak po Uskrsu; 21. lipnja; 11. kolovoza; 15. listopada i 5. prosinca.

Ž

ŽEPČE. Tjedni sajam svakog petka. Godišnji sajmovi: 15, 16 i 17 kolovoza (marveni i robeni) i 4., 5. i 6. listopada (marveni).
ŽEROVNICA (srez logaški). Godišnji sajmovi: ponedjeljak po sv. Tri Kralja; 14. veljače; srijeda pred Duhovima; 20. lipnja; 7. rujna i 15. decembra.
ŽUPANJA. Tjedni sajam svakog petka. Godišnji sajmovi: 1. veljače; 26. kolovoza (marveni); 29. kolovoza (robeni).

SAJMOVI U DALMACIJI

(DIJELOVI PRIMORSKE I ZETSKE BANOVINE)

(Prema najnovijim primljenim podacima)

B

BALOGOVIĆI. 16. srpnja.
BLATO (otok Korčula). 28. travnja na Sv. Vincenca.
BENKOVAC. 13. lipnja; 7. srpnja; 8. rujna; 14. listopada i 21. studena.
BETINA. 8. rujna; 4. listopada.
BILIŠANI (kot. Obrovac). Godišnji sajam: na Malu Gospu.
BISKUPIJA. Dva duhovska blagdana.
BIVČIĆ. 11. srpnja.
BOBOVIŠĆE. 24. travnja; 11. studena.
BOL. 5. kolovoza.
BRIBIR. 29. rujna.
BUDVA. Tjedni sajam svake nedjelje i petka.
BUKOVIĆ (kot. Benkovac). 7. srpnja i 14. listopada.

C

CAVTAT. 5. kolovoza.

KASTAV. Godišnji sajmovi: 20. siječnja (Fabijan i Sebastijan); 22. svibnja (Jelena); prva nedjelja mjeseca listopada; 13. prosinca (Lucija).
KAŠTEL NOVI. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajmovi: Prvu nedjelju u listopadu (Ružarica); i 29. kolovoza (Biranj).
KAŠTEL STARI. 29. kolovoza i prva nedjelja u listopadu. Tjedni sajam svake subote.
KAŠTEL LAKŠIĆ. 24. lipnja.
KISTANJE. 24. svibnja i 21. srpnja.
KLJACI (kod Drniša). 20. srpnja.
KNIN. 13. lipnja; 2. kolovoza; 14. listopada. Osim toga tjedni sajam svake subote.
KNINSKO POLJE. 5. svibnja.
KONJANE. 26. listopada.
KONJEVRATE. Godišnji sajam: 24. lipnja i 8. studena.
KOTOR. Tjedni sajmovi: utorkom, četvrtkom i subotom. Godišnji sajmovi: 2. i 3. veljače (o Tripundanju).
KARAS. Godišnji sajam: 13. lipnja.
KRUPA. 15. kolovoza na Vel. Gospu.
KRK. God. sajmovi: 10—12 kolovoza
KUNA. 24. lipnja.

L

LAS. 24. rujna.
LEĆEVICA. 16. srpnja.
LITNO. 23. studena.
LIESER. 8. rujna.
LOŽIŠĆE. 26. lipnja.

M

MAKARSKA. 29. lipnja; 1. kolovoza; 21. studena. Osim toga tjedni sajam svake srijede i subote.
MARINA (kod Trogira). 26. srpnja.
MARKOVAC. 1. kolovoza.
METKOVIĆ. Tjedni sajam svakog četvrtka. Godišnji sajam: 20. srpnja na dan sv. Ilije.
MIHILOVIĆ-ZAGORA (kod Drniša). 25. srpnja.
MIROE. 2. srpnja.
MILNA. 16. srpnja.
MOĆIĆI. 8. rujna.
MOKROPOLJE. 30. listopada.
MRATOVO. Na pravoslav. duhov. nedjelju i 26. srpnja.
MRAVINCE. 24. lipnja.
MRCINE. Tjedni sajam svake nedjelje.
MUĆ DONJI. 25. srpnja.
MUĆ GORNJI. Godišnji sajam: 29. lipnja (sv. Petar).
MURTER. 8. rujna; 29. rujna.

N

NEORIĆ. Godišnji sajam: 20. srpnja (sv. Ilija).
NEREZIŠĆE. 13. srpnja.
NOVALJA. 17. siječnja; 13. lipnja.

NOVI. Godišnji sajmovi: 20. siječnja; 1. svibnja; 22. srpnja i 13. prosinca (sajmovi 22. srpnja i 13. prosinca u koliko nepadnu u subotu, održavat će se slijedeće subote).

O

OBROVAC. Tjedni sajam svakog četvrtka. Godišnji sajmovi: 19. ožujka (sv. Josip) i na Duhove.
OKLAJ. 29. rujna.
OMIŠ. 15. i 16. svibnja; 1. i 2. kolovoza.
OPUZEN. 3. kolovoza.
OREBIĆ. Godišnji sajam 8., 9. i 10. kolovoza.
ORESTOVO i PADJENJE. 5. svibnja.
OTOK (kotar Sinj). Godišnji sajam: 18. listopada (mješoviti).
OTON. 1. kolovoza.

P

PADENJE. 5. svibnja.
SLAVNO. 5. svibnja i na Tijelovo.
PODGORA. 20. kolovoza.
POLAČA. 11. srpnja.
POLJE. 8. rujna.
POSTIRE. 16. srpnja.
POSTRANA. 11. studena.
PROLOG. 15. kolovoza.
POVLJE. 24. lipnja.
PUČIŠĆE. 30. rujna.

R

RAB. Godišnji sajmovi: 25., 26. i 27. srpnja (Jakovlja) robni, ali više crkveni.
RAZNICE. 13. lipnja.
RAZVODE. 23. travnja.
REGOTNI. 17. lipnja i 1. rujna.
RUŽARICA. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajam prve nedjelje u listopadu.

S

SAMARICA. 4. svibnja.
SELCE. 13. srpnja.
SINJ. Tjedni sajmovi: svake srijede (robni) i subote (stočni i robni). Godišnji sajmovi: 2. i 15. kolovoza (stočni i robni).
SKRADIN. Tjedni sajmovi: od 1. svibnja do 30. listopada ponedjeljkom. Godišnji sajmovi: 8. rujna (Mala Gospa); 30. rujna (Sv. Jeronim) i 27. listopada (sv. Petka).
SLANO. 2. kolovoza.
SOLIN. Godišnji sajam: 7. i 8. rujna (blagdan Male Gospe), kad je osobito veliki marveni sajam.
SPLIT. Tjedni sajmovi: svakog ponedjeljka i četvrtka. Godišnji sajam: 6. i 7. svibnja (blagdan sv. Dujma).

STARI. Godišnji sajmovi: 29. kolovoza; prve nedjelje u listopadu.
STARIGRAD. Godišnji sajmovi: 9. srpnja; 16. kolovoza.
STON. Godišnji sajmovi 23. srpnja, na rkt. sv. Liberana.
STRAVČA. Sajmovi: na dan Gospe od Rozarija i prve nedjelje u listopadu.
STRESER kod Janjine. 7., 8. i 9. rujna.
SUMATRIN. 2. kolovoza.
SUPETAR. 29. lipnja.
SUTIVAN. 16. kolovoza.

T

TEPLJUH. 12. srpnja.
TIJESNO. 26. svibnja; 11. studena.
TRIBUNJ. 15. kolovoza i 6. prosinca.
TRILJ. 29. rujna.
TROGIR. Godišnji sajmovi: 4. svibnja; 29. svibnja; na Spasove; na Duhove; na Tijelovo; 13. lipnja i 14. studena.
TRPANJ. Godišnji sajam 15. kolovoza (Vel. Gospa).
TRSTENO. 10. i 11. kolovoza.

V

VIDO. 5. kolovoza.
VIGANJ. Prve nedjelje u listopadu.
VIS. Godišnji sajam: 17. kolovoza (na sv. Vincenca).
VRBNIK. 21. svibnja.
VRDONJE. 24. srpnja.
VRGORAC. Tjedni sajam svake subote. Godišnji sajam 29. lipnja.
VRLIKA. Tjedni sajam svake nedjelje. Godišnji sajmovi: 25. srpnja i prve nedjelje u listopadu.
VRPOLJE (kotar Šibenik). Godišnji sajmovi: 2. siječnja; 15. kolovoza i 18. rujna.
VRPOLJE (kod Knina). 25. srpnja.
VRUĆICA GORNJA. 2. srpnja.

Z

ZADVARJE. Tjedni sajam svakog petka. Gadišnji sajmovi: 12 i 13. lipnja; 23. i 24. kolovoza.
ZAKUČA (kod Omiša). Godišnji sajmovi: 8. rujna i 6. prosinca.
ZAGON (kot. novljanski). Godišnji sajmovi: 17. siječnja i 13. lipnja.
ZAOSTROG. 1., 2. i 15. kolovoza.
ZATON (kotar Šibenik). Godišnji sajam: 16. kolovoza.
ZAVOJANE. 8. rujna.
ZLOSELA (kotar Šibenik). 23. travnja.

Ž

ŽRNOVICA (kod Splita). Godišnji sajmovi: 20. siječnja; 3. veljače; 13. lipnja; 16. kolovoza i 14. prosinca.
ŽEŽEVICA DONJA. 13. lipnja.